

Med obiskom v Kočevju si je predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič ogledal tudi več kočevskih podjetij. Na fotografiji: predsednik Kavčič s spremstvom v novi tovarni ivernih plošč. (Foto Mohar)

ČRNI OBLAKI NAD GOSTINSKIMI PODJETJI Dražji tok podira olajšave

Komite za turizem priporoča previdnost

»Kako bo podražitev elektrike vplivala na gostinska in hotelska podjetja? Bo višja cena požrla vse olajšave, ki so jih letos obljubili gostinskim organizacijam z znižanim plačevanjem prispevkov od osebnega dohodka?« Tako so se spraševali na tiskovni konferenci komiteja izvršnega sveta za turizem tudi tisti, ki naj bi na ta vprašanja odgovorili.

Gospodarska zbornica še ni izdelala analize, je pa na nekaj vzorčnih primerih raziskala, kako bodo nameravane podražitve električnega toka vplivale na gostinstvo. Slovensko elektrogospodarstvo sodi, da bo novi ukrep prizadel vsa tista podjetja, ki imajo nizkonapetostno mrežo: to pa praktično pomeni, da bodo prizadele vse gostinske organizacije. Sedanji računi kažejo, da bo podražitev električne energije predstavljala 0,10 do 0,30 odstotkov celotnega dohodka posameznih podjetij oziroma 0,35 odstotkov vseh njihovih stroškov. Stevilka pa je že precej višja, ko bo šlo za sklade: nameravana podražitev bo predstavljala 2,5 do 5 odstotkov skladov. Ker obetajo tudi podražitev vode in prispevka od kanalizacije, se je bati, da bodo gostinske organizacije začele prihodnje leto dvigati cene, kar kajpak ne

OBISK PREDSEDNIKA KAVČIČA V KOČEVJU

Tržišče ne bo čakalo počasnih

Hitrejši razvoj kočevske občine zavirajo slabe prometne zveze - Cesta do Broda na Kolpi bo modernizirana - Povsod so potrebni sposobni ljudje - Občina naj ima le eno večje gospodarsko središče

V četrtek, 5. februarja, je Kočevje obiskal predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič. V spremstvu nekaterih občinskih predstavnikov si je ogledal podjetja LIK, ITAS in TRIKON, osnovno šolo ter dozi telesne kulture. Popoldne se je udeležil sestanka političnega aktiva občine, na katerem so mu domačini zastavili več vprašanj.

Med obiskom LIK se je predsednik Kavčič zanimal za nadaljnji razvoj podjetja. Pri tem je poudaril, naj se podjetje v nekaj letih močno razvije in po možnosti iz sedanje letne proizvodnje šolskega pohištva 13 milijonov din preide na 150 milijonov letno proizvodnjo in ne le na 40 milijonov, kot imajo predvideno. Opozoril je, da tržišče te proizvode potrebuje, vendar ne bo čakalo počasnih. Na svetovni trg pa se je mogoče prebiti le z velikimi serijami ter kvalitetnimi in sodobnimi izdelki. Ne sestanku političnega aktiva občine so predsednika Kavčiča seznanili z dosedanjim razvojem občine in z načrti za prihodnji razvoj.

Opozoril so ga, da je razvoj občine prišel do take ločke, ko se nekatere zadeve, ki zavirajo njen nadaljnji napredek, ne dajo re-

šiti več le znotraj občine, ampak je potrebna tudi pomoč republike. Pri tem so ga po-

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje na 22. strani)

Nadoknadimo zamujeno!

Pri usklajevanju notranjih predpisov delovnih organizacij s XV. ustavnim amandmajem sta prišli zlasti v večjih podjetjih na dan dve bolezni. Ena je menažerstvo. Bolj po domače: to je stališče, da imajo vodilni v podjetjih toliko dela z vodenjem, da se ne morejo ukvarjati s samoupravljanjem in ga zato »prepuščajo« političnim organizacijam.

Druga bolezen je nadeljevanje prve: marsikje so imeli namen odpraviti upravni odbor in ga nadomestiti z novim izvršnim organom: poslovnim odborom. Ta bi bil sestavljen iz strokovnjakov, ki bi jih izbral direktor. To naj bi direktorju olajšalo vodenje.

Politične organizacije v podjetjih do zdaj pri usklajevanju notranjih predpisov niso sodelovale dovolj. Za prej opisani način »prilaganja« notranjih predpisov so v delovnih organizacijah, kjer je do teh pojavov prišlo, dali navodila pravnim službam vodilni delavci.

Na nedavni republiški konferenci ZKS so veliko govorili o samoupravljanju. Ponovno so podčrtali, da je samoupravljanje neoločljivo sestavni del naše družbe, našega razvoja in hotenj. O nezdravih težnjah, poizkusih pačenj in podobnem ob prilaganju notranje zakonodaje podjetij so razpravljali tudi v zvezi s skupščini. Ugovorili so, da novi izvršni organ DS, kakorkoli ga bodo že kje imenovali, mora biti voljen, ker je to izvršni organ DS. Direktorju ne moremo prepustiti izbire članov tega organa, ker to ni njegov organ, ampak organ DS.

Zdaj je iznenada vse jasno. Tisti, ki so na takšne načine stregli samoupravljanju po žuljenju, se bodo zdaj poskrili in obmolknili. Poiščimo jih in zadevo z njimi ideološko razčistimo. Politične organizacije (sindikati in ZK) pa se morajo zdaj vključiti v delo in nadoknaditi zamujeno!

M. JAKOPEC

KORISTNA AKCIJA KRŠKE TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA

CELULOZA: iz starega - nov papir!

Krški papirničarji so ponudili vsem šolam širše Dolenjske sila ugodno ceno za odkup starega časopisnega papirja in starih revij

Predstavniki krške tovarne celuloze in papirja obiskujejo te dni vodstva osnovnih šol v občinah Crnomelj, Metlika, Brežice, Krško, Sevnica. Trebnje in Novo mesto z zanimivimi ponudbami:

odkupovali bodo star časopisni papir in revije. Za vsak kilogram zbrane odpadnega papirja bodo plačevali po 40 par, kar je znatno več, kot dobite za tak papir pri ODPADU. Zbrani center odpadnega papirja naj bi bil v vsaki matični šoli, star časopisni papir in revije pa naj bi povezali šolarji v pakete, težke do 15 kg. To je star trgovski običaj, taki zavrtki pa zavzemajo tudi najmanj prostora v skladišču. Ker bo tovarna prevzemala papir s svojim kamionom in ga bo ob prevzemu takoj sama tudi siehala, je še posebno važno, da zbiralci gornje navodilo upoštevajo. Zbirali in odkupovali pa bodo samo odpadni časopisni papir (stare časopise) in revije vseh vrst, drugih papirjev, kot so npr. lepenke, kartoni, dokumentarni papir in pod., pa ne. Za prejeto blago bodo zastopniki tovarne sproti izdajali potrdila, takoj nato pa bodo

na tekoči račun šole poslali tudi denar.

Seveda po star papir ne bo

do prišli vsak teden, pač pa takrat, ko bo matična šola (Nadaljevanje na 5. strani)

inles
INDUSTRIJA STAVBENEGA POHIŠTVA

OKNA, POLKNA VRATA
(lesna, vhodna, garažna)
PRODAJA NA KREDIT
KARTEVAJTE PROSTOTKI

ribnica

Voda iz globin za milijone cvetov

Zadnji vrelec na Čatežu zadostuje za ogrevanje 2,5 ha velikega rastlinjaka - Domnevajo, da so zaloge vode še zelo velike

Februarja letos je poteklo leto dni, odkar so začeli vrtati za AGRARIO na Čatežu. Tačas je Geološki zavod iz Ljubljane napravil kar štiri vrtnice, ki merijo skupaj 1500 metrov. Zadnja vrtnica je prinesla vsem veselo presenečenje: na toplo vodo so naleteli v globini med 320 in 390 metri. Iz vrelca priteče 55 litrov vode na sekundo. To pa je dovolj za ogrevanje dva in pol hektara velikega rastlinjaka.

AGRARIA iz Brežic ima v obratu na Čatežu 20 tisoč m² rastlinjakov. Lani so v njih pridelali 2 milijona 100 tisoč nageljnovih cvetov. Prodali so jih večinoma v Sloveniji, predvsem v Kranj, Maribor, Celje in Ljubljano, nekaj pa tudi v Zagreb.

Prvih deset tisoč kvadratnih metrov rastlinjakov je AGRARIA postavila leta 1963, naslednjih 5 tisoč leta 1968 in 5 tisoč leta 1969. Letos bodo vzočili pod steklom 3 milijo-

ne nageljnovih cvetov. Ze zdaj načrtujejo nov rastlinjak, ki naj bi obsegal 25 tisoč m² površine. Prihodnje leto se bo razcvetelo na čateški vrtnariji 5 milijonov cvetov in leta 1973 že 7 milijonov.

Zaloge termalne vode za AGRARIO bo Geološki zavod raziskoval naprej. Če bodo rezultati vrtnanja ugodni, bo podjetje še večalo zastekljene površine. S svedri bodo zahtevali nove poskusne vrtnice že to jesen.

AGRARIA je doslej dala za raziskave in za nakup sistemov, s katerimi črpajo vodo, 2 milijona dinarjev. Izdatki se bodo kmalu obrestovali.

Na prodajo nageljnov račun podjetje doma in v tujini. Kolektiv želi problizati cene cvetja cenam na mednarodnem trgu. Za program, ki si (Nadaljevanje na 16. strani)

OD 12. FEBRUARJA DO 22. FEBRUARJA

Vreme bo postalo bistveno hladnejše, obnem bo večkrat snežilo.
Dr. V. M.

Mirenčan Kolenc državni prvak

Zgodilo se je prvič, da je Dolenjec sedel na smučarski tron

Mirenški športni delavec, ki so se resno lotili priprav za organizacijo državne prvenstva v skokih za mlajše mladince so morali zaradi pomanjkanja snega prenesti tekmovalne v Kranjsko goro. Tekmovanje so vzorno pripravili in ga uspešno izpeljali.

V konkurenci je nastopilo 42 mladih obetajočih skakalcev, ki so pokazali precejšen napredek. Napore in trud Mirenčanov pa je s zasluženim zmagovitim poplačal njihov tekmovalce Veljko Kalenc. Mladi Mirenčan je prekosil vse svoje tekmece po točkah in dosegel tudi najdaljši skok prvenstva s 35,2 metra.

Rezultati: 1. Kolenc (Mirma) 170,1 (35, 35,5), 2. Legat (Jasanič) 171,9 (34, 34), 3. Mlakar (Logatec) 163,5 (34, 34), 4. Ilincar (E-notinca) 169,9 (34, 34), 5. Poljansek (Alpines) 169,5 (32,5, 33) itd.

tedenski mozaik

Brazilski škof iz mesta Recife, ki mu predstavniki vojskega režima pravijo »rečič škof«, je papežu povedal, da mu strežejo po življenju. Nekaj njegovih sodelavcev je že izginilo... Gilbert Abadie, 66-letni general francoske Rešnje armade je začel križarski pohod »stramežljivosti« proti pornografiji. Med predvajanjem pornografskega ameriškega filma »Diaken« v Parizu, je z zvočnikom v roki »glasno« protestiral. S težavo so ga rešili, da ga jezni gledalci niso pretepli. Dosegel pa je, da so cenzurirali nekaj najbolj divjih in najbolj neumnih prizorov... Računajo, da bo to pomlad na Kitajskem 750 milijonov ljudi. Vlada je že pred leti uzakonila splav in spodbuja sterilizacijo. Toda takoj po zmagi revolucije je kontrola rojstev veljala kot sredstvo za ubijanje Kitajcev brez prelivanja krvi... Tako je francoski novinar Jean Egen primerjal avtomobil s konjenico: »Avto je postavil na gledo pravila konjenice. Konjenik je ščitil vdove in sirote. Avtomobilist nenehno povečuje njihovo število. Konjenik vitez je pomagal slabim in pešcem. Avtomobilist jim brizga hlato v obraz in jih pobija. Vitez konjenik je oboževal ženske. Za avtomobilista pa ni bolj zanimivo vrednega bitja od ženske je volanoma... Na meji med Hondurasom in El Salvadorjem je spet slišati streljanje. To pot nihče ne ve, zakaj sta si ti dve »bananski republik« spet v lahke. Za lani julija, ko je izbruhnila kratka vojna, je znan vsaj povod zanjo: nogometna tekma... Ministrski predsednik črne države Lesoto, ki je popolnoma obkrožena od Južnoafriške republike (in od nje tudi odmisna), je kratko in malo razveljavil volitve, ko je uvidel, da jih je izgubil. Svojega nasprotnika je dal zapreti. Ukinil je tudi ustavo. Vsaka podobnost s kako močnejšo in bolj civilizirano državo je zgolj slučajna...

V dvajsetih letih za polovico manj kmetov

Tako je bilo v preteklosti in bo verjetno tudi v prihodnosti – Kakšne naj bi bile sodobne kmetije?

Ko kmetje ugibajo, kako naj gospodarijo, se navadno ne spomnijo, kako je bilo pred 10 ali 20 leti in ne ugibajo, kako bo čez toliko let. Preveč jih zaposlujejo dnevne skrbi. V zamisli o programu razvoja kmetijstva Slovenije v prihodnjih 20 letih – pripravil jo je kmetijski inštitut Slovenije – pa so zbrani podatki tudi za minulih 20 let. Ti so bili podlaga za programiranje za prihodnjih 20 let.

Pred kratkim smo razpravljali o kmetijah in ohišnicah. Strokovnjaki

kmetijskega inštituta Slovenije so nekatere stvari izračunali bolj natančno. Do leta 1990 naj bi se število kmetij v Sloveniji zmanjšalo na okrog 52.000, kar je skoraj za polovico sedanjih. Se vedno pa je odprto vprašanje – to je ugotovil tudi svet za kmetijstvo, živilsko industrijo in združništvo pri gospodarski zbornici Slovenije – kako bo šel tak razvoj.

V minulih 20 letih (od 1948 do 1968) se je število kmečkega prebivalstva v Sloveniji zmanjšalo skoraj za polovico, od 49 odstotkov na 25 odstotkov. Po takih računih in upoštevanju vseh okoliščin naj bi bil čez 20 let le še 12,5 odstotka kmečkega prebivalstva ali morda celo še manj. Načrtovalci takega razvoja kmetijstva menijo, da bi druge kmečke ljudi zaposlili drugod. Pri takih spremembah pa naj bi se velikost kmetij podvojiła. Čez 20 let naj bi imela povprečna kmetija osem do deset hektarov veliko posestvo.

S takimi računi so stvari dovolj utemeljene. Če bo za polovico manj kmečkih družin kot zdaj, bi posestva lahko bila dva-

ZENSKJE VLADAJO – V Kölnu se je 5. februarja začel »ženski pust«. V Porenju je stara navada, da ženske o pustu »prevzamejo oblast«. Tule na sliki si je malo sposodila prometnika na ulici in mu snela kapo. Zuganje je le navidezno, ker je celo mož postavil – in še mlad je povrh – brez moči v dneh, ko »vladajo ženske«.

TELEGRAMI

VARSAVA – Prvi po drugi svetovni vojni so se v Varšvi začela uradna pogajanja med Poljsko in ZR Nemčijo, ki bodo dolga in naporna. Bonn se ni pravno priznal meje na Odrini Nisi, čeprav je neuradno to stori.

LONDON – V 97. letu starosti je umrl veliki britanski matematik in filozof in Nobelov nagradenec lord Bertrand Russell, ki je znan tudi kot velik človekoljub in organizator sodišča za sojenje ameriškim vojniim zločincem v Vietnamu.

BUKAREŠTA – »Edini voditelj naših oboroženih sil so partija, vlada in državno vrhovno poveljstvo. Samo t lahko dajejo ukaze naš vojak, in samo te ukaze je mogoče izpolnjevati v SR Romuni,« je izjavil rumunski voditelj Ceausescu na prvi svetu kadrov ministrstva za oborožene sile. Njegovo izjavo spravljalo v zvezo s navedeno ustanovitvijo posebnih sil, ki so izločene iz nacionalni armad in so neposredno podrejene poveljniku varšavskega pakta.

BRUSELJ – Na sedežu EGS so po poldrugem letu pogajanj podpisali pogodbo med EGS in Jugoslavijo, ki ureja splošne pogoje trgovinske menjave med SFRJ in Skupnim trgom.

LAUSANNE – Dnevnik »Tribune de Lausanne« je objavil novico, da so v Švici odkrili spomembno vohunsko afero v korist SZ in da so aretirali dolgoletnega člana KP Švice Marcela Buttaza.

ZENEVA – Svetovni zdravstvena organizacija je sporočila, da izbruh črnih kosa v pokrajini Porenje-Vestfalija uspeša, nadzorni zdravilski vsi okuženi bolniki so osamljeni in v bolnišnicah.

krat večja. Nimamo pa še odgovora na vprašanje, kako to uresničiti. Ali se bodo kmetijska zemljišča res kopičila pri pravih kmetih ali se bodo še bolj drobila med nekmete?

Števila kmetij ni težko zmanjšati. To je pokazal dosedanj dvajsetletni razvoj. Teže je zvečevati velikost kmetij, ki naj bi se naprej ostale. Zemljišča je treba dokupiti. Od sosedov ali od bratov in sester, ki so po umrlih starših podedovali svoje deleže. V mnogih primerih je treba odkupiti večino kmetije, na kateri naj bi gospodaril nov kmet. Kmetje, ki tako kupijo ali dokupijo svoje kmetije, pa se znajdejo v podobnih težavah kot družbeno posestva, ki so tako poskušala širiti svojo posest pred leti. Krediti lahko marsikoga prej pokopajo, kot mu koristijo.

Za uresničitev dobrega programa o razvoju kmetijstva v Sloveniji, ki ga tehnično pripravlja kmetijski inštitut Slovenije, bo torej treba spremeniti tudi nekatere predpise.

JOZE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Vz nemirljiv, a tudi nekoliko smečen je prizor, ki ga vidimo, ko se velesil polasča strah, da jim ne bi položaj na Srednjem vzhodu »ušel iz rok«. V Nigeriji ni bilo te nevarnosti. Tam je lahko pomrlo od lakote in krogel dva milijona ljudi, toda nihče se ni bal, da bi se požar razširil in da bi moral še kdo drug umirati.

Srednji vzhod je povsem nekaj drugega. Tam sta obe super sili – ZDA in ZSSR – zabredli tako globoko, da jima ni vseeno, ali se jima »položaj izmuzne iz rok«. Vojna na Srednjem vzhodu traja pravzaprav od leta 1948, ker ni nihče sklenil miru. Zato zvenijo nekoľiko prazno ugibanja, kdaj bo na srednjem vzhodu spet počilo, kakor je počilo v začetku junija 1967. Poka ves čas in čedalje huje. Izraelska letala bombardirajo že predmestja Kaiza in čez Suezski prekop se skoraj vsak dan zaletavajo komandosi z večjim ali manjšim uspehom. Količina orožja, ki se ga je nakopičila na Srednjem vzhodu, je zdaj najmanj tako velika, kakor je bila tik pred šestdnevno vojno pred dvema letoma in pol. Verjetno je še večja.

V tem čedalje bolj napetem ozračju je ameriški predsednik pred nekaj dnevi izjavil, da bodo Združene države v naslednjih tridesetih dneh razmislele in se odločile, ali naj pošljejo Izraelu novo orožje ali ne. To je spodbudilo Sovjetsko zvezo, da je brzo obvestila Washington, da bo tudi ona morala poslati Arabcem nove količine orožja, če bo Washington ponovno podprl Izrael. Ob tem je bilo slišati govornice, da je Naser tajno obiskal Moskvo, kjer so mu ba je dejali, da mu ne morejo dati naj sodobnejših sovjetskih letal mig-23.

Nixon je na sovjetski korak v Washingtonu med drugim odgovoril, da je SZ dostej vedno zavračala ameriške predloge o prepovedi izvoza orožja na Srednji vzhod, češ da tak sporazum ni mogoč, dokler se Izrael ne umrune z zasedenih arabskih ozemelj.

Poleg tega Nixon poudarja osnovne točke ameriškega predloga za miroljubno rešitev spopada in roli SZ, naj

PARIZ – V Nanterru pri Parizu je bil 19. kongres KP Francije, na katerem je prebral glavni referat Jean Marchais namesto bolnega Wladimira Klementina. »Uporniki Gaudy« je govoril v popolni tišini. Vstajal je pri svojih skrivnostskih nazorih, ki jih je kongres soglasno obsodil.

pri tem sodeluje »konstruktivno«. Arabci so Nixonov odgovor sprejeli zelo hladno, Izraelci pa ugodno, ker jim je znano, da se bo Washington odločil v njihovo korist, če bo Izraelcu, da je to tudi njemu v korist.

Zaskrbljenost velesil, predvsem super sil, je upravičena. Popolnoma jasno se je pokazalo, da lahko Amerika in SZ sicer precej vplivata na dogajanje na Srednjem vzhodu, ne moreta ga pa uspešno nadzorovati. Arabsko-izraelski spopad sledi svoji lastni železni logiki, ki ni zmeraj logika dveh velikih

Strah velikih

pokroviteljev. In ta logika lahko pripelje super sili v neposrednem spopad, česar se obe bojata in na katerega ni računala ne ena ne druga. Toda zdaj se je očitno posvetilo obema, da se to ugotovne vendar zgoditi, če se ne bosta temeljiteje, predvsem pa uspešneje lotili reševanja tega trnovega problema.

Da se Kitajska pripravlja na vojno – ali boljše rečeno – da njeno ravnanje v marsicem kaže na to, da se pripravljata na vojno, je očitno že nekaj mesecev. Poročila, ki prihajajo iz Kitajske, predvsem v Hong Kong, govorijo o urjenju civilnega prebivalstva z orožjem, o kopanju zaklonišč, o psihološkem pripravljanju ljudi na vojno in podobnem. Zda se se tem poročilom pridružila bolj otipljiva, četudi bolj posredna znamenja, ki govoriijo o pripravi na vojno. Kitajska v tem času pridno kupuje tako imenovane strateške surovine, med njimi baker in nikelj, kar daje vojaškim in političnim opazovalcem misliti, da si Kitajska kopiči zaloge teh strateških surovin. Tako je Peking ba je kupil pred kratkim 1000 ton redkega niklja, s čimer je povečal cenovno kovine na svetovnem trgu.

Kopičenje surovin se ni zanesljivo znamenje, da se neko pripravljata na vojno. Toda v času, ko se celo predsednik Nixon izgovarja na kitajske rakete, da bi upravičili graditev lastnega antiraketnega sistema, je prav vse mogoče.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

NAGRADE OB SLOVENSLEM KULTURNEM PRAZNIKU – Ob osrednji proslavi slovenskega kulturnega praznika, obletnice Prešernovega rojstnega dneva, so v soboto v ljubljanski Operi slovesno podelili letošnje Prešernove nagrade. Le-te so prejeli: Mihaela Sarič za življenjsko delo na področju igralske umetnosti, Veno Pilon za življenjsko delo na področju slikarstva, Partizanski invalidski pevski zbor ob 25-letnici za koncertno izvajanje partizanskih pesmi doma in v tujini ter dipl. ing. arh. Stan-

ko Kristl za arhitekturno zasnovano bole dr. Franceta Prešerna v Kranju. Hkrati so prejeli nagrade Prešernovega sklada Jakob Jež, Albert Kastelec, Maks Kavčič, Tone Kuntner, Marko Munih, Anton Petje, Anton Pibernik, Vladimir Sedo, Bine Rogelj, Tone Svetina, Rudi Seligo, Zlatko Sungman, Jože Tisnikar, Marjan Vodopivec in Dane Zajc.

PRVA PRAVA PREŠERNOVA FOTOGRAFIJA – »Delo« je v svoji sobotni prilogi objavilo prvo poznano pravo fotografijo slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. Fotografija je bila last pesnikovega prijatelja Ferdinanda Smidla, nazadnje pa jo je hranila Nada Hočvar.

KONGRES SAMOUPRAVLJAVCEV BO V NOVEMBRU – Odbor za sklic in pripravo drugega kongresa jugoslovanskih samoupravljalcev je sklenil, da se bo ta kongres začel 23. novembra letos v Sarajevu. Na njem bo sodelovalo kakih 1700 delegatov, udeležili pa

se ga bodo tudi mnogi tuji opazovalci. Glavni referat na kongresu bo imel Edvard Kardelj.

REPUBLIŠKA PREMIERA »NERETVE« V IDRIJI – V Idriji je bila v soboto slovesna republiška premiera filma »Bitka na Neretvi«. Poleg režiserja Veljka Bulajića so prišli na premiero še številni dru-

Prešernovi nagrajenci 1970

gi ustvarjalci filma. Čisti dohodek te prireditve so namenili gradnji nove šole-spomenika v Certknem.

»SVOBODNO POHORJE 70« – V dnevi 6. in 7. julija letos bo akcija »Svobodno Pohorje 70«, na kateri bo sodelovala mladina iz vse Slovenije. Zveza jugoslovanskih tabornikov je »Svobodno Pohorje« proglasila za zvezno taborniško akcijo. Ta akcija naj bi povečala med mladino zanimanje za obrambno vzgojo ter pomagala razvijati tradicije NOB in le-te prenašati na mladino.

JESENISKI PLAVZ UGASNIL – V soboto so v jeseniški železarni začasno ustavili proizvodnjo surovega železa v eni izmed obeh visokih peči, ker jim koksarna v Lukavcu dobavlja premajhne količine kokska železarno, ki je šele po nekaj letih spet zaključila lansko poslovno leto s pozitivno bilanco, bo

to nedvomno hudo prizadelo, saj računajo, da se bo letošnja proizvodnja surovega železa zmanjšala za 25 odstotkov.

DINAR ZA BANJALUSKO PODROBNISNICO – Konferenca za družbeno aktivnost žensk Slovenije je sklenila, naj bi se občinske konference za družbeno aktivnost žensk v okviru praznovanja letošnjega 3. marca čimbolj aktivno vključile v akcijo pod geslom: »Vsaka ženska dinar za porodnišnico v Banjaluki«. Pobudnica te akcije je zvezna konferenca za družbeno aktivnost žensk.

Izvršni svet Bosne in Hercegovine je poslal slovenskemu štabu za koordinacijo pomoči Banjaluki zahvalno pismo za pomoč Bosenski Krajini.

V MAKEDONIJI ZASEBNE AMBULANTE? – Predlog zakona o zdravstvu, ki je sedaj v Makedoniji v javni razpravi, dopušča možnost, da poleg družbenopolitičnih in delovnih organizacij lahko ustanovljajo zdravstvene organizacije tudi občani. To praktično pomeni spet dovoliti zasebno zdravniško prakso, ki je v vsej državi že precej let prepovedana.

ZAŠČITNA SREDSTVA CENEJŠA? – Zastopnik Agrotehniške izjavil na seji odbora za proizvodnjo in promet rastlinskih proizvodov pri republiški gospodarski zbornici, da bodo zaščitna sredstva za sadovnjake in vinograde letos v glavnem cenejša ali vsaj ne dražja kot lani. Dražja naj bi bila le modra galica, ker se je podražil baker.

Niso delovne organizacije krive!

V statute je prišlo marsikaj po navodilih raznih simpozijev in »informatorjev«, kar je doživelo zdaj politično grajo

V političnem zatišju, ki je nastalo po sprejetju znanega XV. amandmaja k zvezni ustavi in XIII. k republiški, so bila delovnim organizacijam dobrodošla vsakršna napotila in so se oprijele marsikje pač tistega, kar je bilo pri roki. Potlej je nastala politična kritika. Stvari so se razbistrile in zdaj lahko rečemo, da je le malo takih statutov, v katerih je še ostalo kaj takega, kar bi utegnilo zavreti samoupravljanje, če bilo uveljavljeno v njih.

Reči je treba, da s pripravljenjem statutov v delovnih organizacijah niso ravno preveč hiteli in so tako še ujeli pravi čas, da so tisto, kar je doživelo grajo, spremenili. Tisti pa, ki jim le še ni vse jasno, bodo imeli čas, da stvari popravijo. K temu jim bodo v pomoč stališča, za katera se zavzemajo sindikati in ki jih v celoti podpira tudi komisija enotnega zbora delovnih skupnosti slovenske skupščine. Gre namreč za čisto določna stališča do posameznih odprtih vprašanj v statutih, oziroma njihovih osnutkih, saj je le malo delovnih organizacij v Sloveniji, ki bi statute že sprejele. Večina njih je zdaj v javni razpravi.

Poglejmo si nekatera izmed njih!

Ali je prav, če v statut zapisemo, da ima direktor pravico postaviti kandidate za nekaj ali za vse člane upravnega oziroma poslovnega odbora, kakor ga ponekod imenujejo? Direktor je individualni izvršilni organ, upravni odbor pa kolektivni izvršilni organ. Oba sta odgovorna delavskemu svetu, oba voli delavski svet. Potemtakem sta enakopravna. Če pa bi direktorju zaupali pravico kandidiranja, potem bi bil le on v določenem smislu nadrejen upravnemu odboru, kar pa seveda ni v skladu s temeljnimi načeli ustave.

Ali je direktor že po svojem položaju član upravnega oziroma poslovnega odbora podjetja, kar je bil po določili doslej veljavnega zakona? Po sprejetem XV. amandmaju nihče ne more biti že po položaju član kolektivnega organa upravljanja, ker te voli delavski svet. Za nikogar ni napisana izjema. Potemtakem ne more biti nekdo —

tudi direktor ne — zaradi samega položaja član kolektivnega organa. S tem pa seveda ni rečeno, da ga delavski svet ne bi mogel ali smel izvoliti. Toda po enakem postopku kot velja za vsakega člana kolektiva! Položaj ne daje nikomur kakšne posebne pravice!

Kdo naj sestavi kandidatno listo za kolektivne izvršne organe? Nekateri se zavzemajo, da bi bil to sindikat.

To je le nekaj vprašanj, do katerih so zavzeta politična stališča. Seveda jih je dosti več, na katera bodo pazile posebne občinske komisije, ki pregledujejo statute delovnih organizacij.

V. J.

DRUGI ZBOR SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE bo od 23. do 26. novembra letos v Sarajevu. Tako so sklenili pretekli teden na seji odbora za sklic tega kongresa, ko so hkrati razpravljali tudi o dosedanjih in bodočih pripravah, udeležbi tujih delegatov in načinu sestave delegatov za ta pomembni zbor. — Na sliki: Dušan Petrovič-Sanc je na seji govoril o pripravah na kongres, — pri tem je osebno poudaril pomen zborov samoupravljalcev raznih panog in področij — ki v državi že potekajo. (Foto: Tanjug).

IZŠLA JE PREPOTREBNA KNJIGA ZA GOSPODARSKO VZGOJO IN SPOŠNO RAZGLEDANOST

Ob izidu Černetove „Abecede ekonomije“

Znanje postaja vse bolj iskana dobrina pri ljudeh, žal pa imamo skoraj vsi premalo vpogleda, kako pomembna so gospodarska vprašanja za družbo in posameznika — Odpravimo razkorak med potrebo in zahtevo po samoupravljanju ter dejansko sposobnostjo (znanjem) upravljanja!

Prejšnji števec je bila pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani izšla knjiga ob izidu profesorja dr. Francisa Černetove **ABECEDA EKONOMIJE**, ki sta jo vodila Bogomir Geršani in glavni urednik Ivan Potrč. Profesor Černe je ob tej priložnosti razvil pred časnikarji zanimive misli o vse večji potrebi po ekonomskem znanju, ki je potrebno tako delavcu kot tehniku, inženirju in gospodarstvu, študentu in dijaku, skratka slehernemu našemu državljanu, ki je hkrati tudi samoupravljalec. Knjiga je razširjena delo o ekonomski šoli na malih zastolih, ki smo ji sledili lani, na televiziji in jo je vodil avtor sedanjega dela.

Prof. Černe, ki ga odlikuje predvsem jasna in klena beseda in ki zna v preprosti, a prav zato nazorni in prepričljivi obliki povedati tudi zapletene in težke stvari, je napravil sila koristno delo, ko se je odločil, da spiše prepotrebno osnovno delo o ekonomski vodi. Področje že po svoji naravi res ni lahko — z novo knjigo pa smo dobili odlično priročnik, resnično »abecedo«, čitanko in zanimiv vodnik skozi številna vprašanja gospodarstva.

Tako pot v gospodarstvo družbe nam na prijeten in lahko razumljiv način daje nova knjiga. V obliki vprašanj in odgovorov nas popelje s pomočjo risb od lažjega k zahtevnejšemu. Pove nam najprej, kaj je gospodarstvo in gospodarjenje, zakaj gospodarstvo različni narodi (družbe) različno v tem ali onem zgo-

dovinskem obdobju. Predstavi nam značilnosti naše družbe in ureditve, nato pa se loti proizvodnje, družbenega proizvoda in njegove razdelitve, denarja in cen, razdeljevanja blaga in dohodkov. Splošen pogled našega gospodarskega razvoja — dosedanjega kot bodočega — sklene knjigo, ki je bo vesel vsak bralec.

Tu pa nastopa naša skupna dolžnost: uprave podjetij, sindikalnih organizacij in vsi drugi činitelji, delavske uni-

verze, šole in vodilni uslužbenci naj poskrbe, da bo Černetova knjiga prišla v roke kar največjemu številu naših delavcev! Ne moremo dobro voditi podjetij in odločati v delavskih svetih ter drugih organih samoupravljanja, če ne poznamo osnovnih pojmov o gospodarjenju! Profesor Černe pa želi predvsem tu pomagati, svetovati: na preprosto, pa zato nič manj znanstven način nam odkriva dejstva, glede katerih na splošno žal še vse premalo vemo.

V malo šolo ekonomije, ki je pravašprav velika šola za vsega vsa naroda, bi morali vsi. Knjigo bo rad vzel v roke tudi izobraženec drugih strok, saj sleherni izmed nas vedno znova srečuje

predvsem številna gospodarska vprašanja in zaplete. Predvsem pa se z njo morajo seznaniti vsi delavci, ki kakorkoli sodelujejo ali pa še bodo sodelovali v upravljanju svojih tovarn in podjetij, ustanov in šol ter vseh drugih združenj in skupin.

Mladinska knjiga, ki je izdala Černetovo knjigo v nakladi 10.000 izvodov, je ponudila tudi izredno ugodno ceno: v mali prodaji stane knjiga 23 din, sindikati in kolektivi pa jo dobe po nižji ceni, če vzamejo:

vsaj 30 izvodov — po 20 din,
vsaj 50 izvodov — po 19 din
in če kupijo čez 1000 knjig,
jih dobe že po 18 dinarjev.
In če nam izobraževanje, skrb za človeka in njegov večji ter boljši jutrišnji kos kruha niso prazne besede — bomo Černetovo knjigo razgrabili! Zaradi svojega poslanstva, pomena in vsebine je tega tudi vredna.

— TONE GOSNIK

Končno vsaj priznamo nerazvite!

Po podatkih iz 1967 je v Sloveniji 37 občin, ki ne dosegajo rep. povprečja narodnega dohodka, 17 občin pa je pod zveznim povprečjem

Na redni tiskovni konferenci Gospodarske zbornice SRS, ki jo je 5. februarja vodil v Ljubljani pred-

sednik zbornice Leopold Krese, je bilo skupaj z novinarji načelih več pomembnih vprašanj. Najpomembnejše je gotovo vprašanje nerazvitih občin. Razen tega so govorili še o stanovanjski izgradnji v SRS, o skupnih rezervah gospodarskih organizacij, o prizadevanjih zbornice za izpolnitev delitve dohodka in o nekaterih tržnih gibanjih.

Navzodim so posredovali seznam, po katerem je v Sloveniji 37 občin, v katerih je narodni dohodek na prebivalca pod republiškim povprečjem, med njimi pa je celo 17 takšnih, ki so po zveznih merilih ocelarske. Stvarnih rešitev za pomoč tem občinam še ni, brega dvoma pa bo družba morala iskati načine zanjo. Dovolj velika pridobitev je že spoznanje, da imamo tudi v SRS nerazvite občine. Najboljše pomoč bi jim morali nuditi pri gradnji cest, ki naj omogočijo razvoj.

Zbornica ugotavlja, da pri gradnji stanovanj preveč zapostavljamo stanovanja, namenjena ljudem z nižjimi osebnimi dohodki. Govorec o skupnih rezervah gospodarskih organizacij je Leopold Krese opozoril, da so preveč razdrobljene po občinah in zato premalo učinkovite. Dobra polovica teh občinskih skladov ni imela ob koncu 1967 na voljo niti po 1 milijon din! Zadrževanje bi omogočilo večjo učinkovitost, naloga pa bi ga bilo urediti v Ljubljani, ki predstavlja z vsemi svojimi občinami združeno gospodarsko celoto.

Zbornica je ustanovila 30 člansko komisijo strokovnjakov, ki bo proučevala sistem družbenega usmerjanja dohodka. Najti bo treba rešitve, ki ne bo neopodbitno odloževala dohodka prisaditvom.

M. J.

NAPREDEK TURIZMA

Po podatkih komiteja za turizem pri republiknem izvršnem svetu je lani število nočitev v Jugoslaviji naraslo za četrtno, v Sloveniji pa za 15 odstotkov. Vseh nočitev je bilo 46.266.000, v Sloveniji pa nekaj nad 4,5 milijona ali 9,5 odstotka. Tujih nočitev je bilo v naši državi lani dobrih 22 milijonov, v Sloveniji pa 2.172.000 ali slabo desetino. V obmorskih krajih so zabeležili več kot dve tretjini vseh nočitev, medtem ko je imela Slovenija skoraj enako nočitev na morju in v planinah. Turistični rekorder je Hrvaška s 60 odstotki vseh nočitev in kar 77 odstotki nočitev tujih turistov.

Lani: 175.269 porok

Najnovejši statistični podatki povedo, da je bilo lani v naši državi sklenjenih 175.269 zakonov, letos pa bomo to število verjetno še malo presegl.

Hkrati pada število razvezanih zakonov: lani so ločili 20.017 zakonov, to pa je 2000 ločitev manj, kot jih je bilo leta 1968.

Rekordna vlaganja

Lansko poslovno leto v slovenskem turizmu je bilo rekordno ob pomoči proračuna tej panogi: slovenski proračun je pomagal turizmu z 8 milijoni dolarjev, ki so jih v pretežni meri uporabili kot kredite za gradnjo novih objektov. Preostanek denarja je šel za delo Turistične zveze Slovenije, za turistično propagando in za nekaj študij o turističnem razvoju. Slovenski turizem se je za vlaganja oddolžil s 83 milijoni dolarjev deviznega priliva, kar je bilo za 28 odstotkov več kot leto dni prej.

Koprška kreditna banka za združitev

Konec januarja so se na izrednem zasedanju zbora Kreditne banke za Kopru odločili za združitev z Istrsko kreditno banko Umag, Jugoslovansko izvozno in kreditno banko Beograd ter Kreditno banko iz Subotice. Vsaka izmed bank, ki se združujejo v novo banko, bo obdržala položaj samostojne organizacije združenega dela z lastnostjo pravne osebe.

Kmetijski nasveti

Opora v vinogradu

Pri obnovi vinogradništva predstavlja precejšen strošek tudi opora vinske trte in ker poznamo več različnih vrst opor pri vzgoji na žicah, ki je edino primerna, je koristno izbrati najboljšo rešitev. Ker je pri nas cena cema in železa v primerjavi s ceno lesa še precej višja kot drugod, bodo verjetno leseni stebri še dalj časa najbolj primerni, posebno še, če je gozd bliž.

■ Za stebre je najbolj primeren kostanjev les, ki je prepojen s taninom in zato odporen proti trohujenju. Zdrži 20 in več let. Druge vrste lesa so že slabše, pa čeprav jih obzremo na spodnji strani ali namakamo v raztopini modre galice. (Dobro je mogoče stebre impregnirati s karbolineji, vendar to stroške tudi precej poveča.)

Nič čudnega torej ni, če skušajo po svetu, pa tudi pri nas, kjer je na voljo malo lesa, lesene stebre nadomestiti z betonskimi ali železnimi. Računi govorijo zlasti v prid stebrom iz prednapetega betona, katerih trajnost presega življenjsko dobo vinske trte. Zelo trpežni so tudi armirano betonski stebri, ki pa so težji in dražji.

■ V srednjeevropskih deželah na veliko uporabljajo tako imenovane Vöstove stebre iz valjane železne pločvine, ki so lahki in zelo primerni za prestavljanje in namočanje. Imajo prednosti pred betonskimi in lesenimi, potrebujejo pa vzdrževanje, sicer prehitro zarjavijo. Izdelovalci zatrjujejo, da s posebnimi premazi lahko vzdržijo tudi po 15 let. Če računamo, da so stroški postavljanja mnogo manjši kot pri betonskih, dokazujejo tudi tu svoje prednosti.

K opori v vinogradih šteje tudi žica, ki jo v različnih vzgojnih oblikah porabimo različno veliko. Najboljša je pocinkana žica, za silo pa je tudi črna žgana. V sedanjem času, ko se povsod uveljavljajo plastične snovi, tudi pri tem skušajo nadomestiti kovino. Kovinske žice imajo namreč precej hlab, so drage in verjetno jih bodo plastična veziva časoma nadomestila.

Inž. M. L.

- Poznam nekega kmetijskega inženirja, ki je šel na vas!
- Kako, preko oglasa?
- Ne, preko meje!

(Karikatura F. Pavloviča iz JEZA)

»Odločili smo se za načrt vseljidskega odpora v prepričanju, da takšen koncept najbolj ustreza naši samoupravni ureditvi.« Je dejal general-major Jože Jakomin, ko smo v nedavnem pogovoru skušali pretehtati delo minulega leta na področju narodne obrambe. Prvo leto uresničevanja tega načrta je bilo dela in uspehov polno, pa čeprav nismo na vseh področjih dosegli zaželenih rezultatov. Tako nas v letu 1970 pričakujejo nove naloge. Albert Jakopič-Kajtimir, predsednik komisije za splošni ljudski odpor pri CK ZKS in član republiškega štaba, je minulo leto orisal kot uspešno, naštel pa je hkrati nove naloge: »Včeraj smo v vsaki naši občini, vsaki večji delovni organizaciji pripravili sodobno oborožene in izurjene enote, ki bodo, če bo treba, znale braniti sleherno ped naše zemlje. Jutri pa bo sovražnik naletel na še bolj izurjene čete v sleherni naši vasi, sleherni krajevni skupnosti.«

VSELJIDSKA OBRAMBA - kje smo, kaj hočemo?

Pri tem ne gre za nekakšno kopiranje partizanskega načina vojevanja, nam je povedal Albert Jakopič. Samo to ne bi bilo dovolj, ko upoštevamo, da z razvojem sodobne znanosti v svetu vojaška znanost ni le zaostaja, jo celo prehiteva. Zdad je treba upoštevati tudi izkušnje alžirske ali vietnamske vojne, uporabiti vse pobude, domiselnost in originalnost naših ljudi.

Pričakujemo, da bo morebitna vojna totalna vojna. Zato v naših pripravah izhajamo iz najtežjih okoliščin — totalna vojna, vojna presenečenj. Ne zatiskamo si oči, pripravljamo tudi na delno okupacijo. Vsak naš občan se mora naučiti, kako se bo prilagodil slehernemu, tudi najtežjemu položaju.

General-polkovnik Nikola Ljubčić, državni sekretar za narodno obrambo, je takole dejal o modernizaciji naše armade, ali kot jo imenujemo — operativnega dela oboroženega ljudstva:

»Ko govorimo o modernizaciji armade, mislimo na modernizacijo v celoti — modernizacijo JLA in teritorialne armade. Naravno je, da problemi in neposredne naloge niso povsem enaki. Izhajajo iz nalog posameznih delov oboroženih sil v sistemu splošne ljudske obrambe, iz stopnje tehnične pripravljenosti in organizacijske izgrajenosti ter drugih činiteljev. Toda namen modernizacije je skupen, enoten. Rezultati, ki smo jih že dosegli, so osnova, na kateri lahko gradimo naprej.«

Včasih: samo armada, zdaj: sleherni državljani!

Neposredno pred nami je zdaj naloga natanko določiti, kakšne so naloge in kaj pričakujemo od JLA — operativnega dela, kaj pa od drugih oblik in služb v armadi. Imamo projekta petletnega osiroma desetletnega razvoja oboroženih sil. Ko že govorimo o modernizaciji armade, povejmo, da jo iz dneva v dan oborožujemo vse sodobneje. Toda učinkovitost te sodobne tehnike ni odvisna je od tega, koliko je sodobna, ampak tudi od tega, kako se z njo upravlja in ravna. Problem modernizacije je torej pro-

blemi strokovnosti, znanja, zavesti in izurjenosti ljudi.

Jože Jakomin pravi tako: »Mi, poklicni vojaki, smo spoznali, da je tisto, kar je včeraj vedel in znal je ozek krog vojaških strokovnjakov, zdaj stvar slehernega občana. Včerajšnje meje danes ne veljajo več. Odrekli smo tudi zmotna mnenja posameznikov, da je vojska s tem izgubila — kaj še, pridobila je! Zdad lahko rečemo, da obstaja visoka stopnja enotnosti pogledov na doktrino vseljidske obrambe, da ni nobenih zavestnih odporov. Dodajmo, da je novi koncept terjati tudi nove odnose znotraj JLA. Pobude so začele prihajati od spodaj, sprejemamo dobre pobude, mnenja in kritiko. To je nova kvaliteta.«

General-major Jože Jakomin je sekretar konferenca ZK v JLA. Pristavimo, da smo lahko na konferencah komunistov iz JLA spremljali in občutili ta novi duh, ko so govorili tudi o tistih stvarih, o katerih malo nazaj ni bilo slišati javno izrečeno besede. Tako se je konferenca komunistov v JLA lotila odno-

sov v armadi. V razpravah vojaki in starešine prav ničesar niso uštedili. Izrečenih je bilo precej hudih besed o zastavljanju podrejenih. Zdad so stvari za njimi. Zdad se komunisti, ko spet spregovori o odnosih v armadi, ne ukvarjajo več z primeri zastavljanja (ker jih preprosto ni), šikaniranja, ne borijo se več za človeške medsebojne odnose. Zmagalo je prepričanje, da je treba upoštevati mnenje vojaka, upoštevati njegove težave, sprejemati njegove pobude. Nič več se torej komunisti v armadi ne borijo za elementarne medčloveške odnose, zdaj prevladuje soustvarjanje pri delu in življenju v armadi.

Za njimi je zdaj, po besedah sekretarja Jožeta Jakomina, tudi tista stopnja, ko so komunisti v armadi brez slehernega razmišljanja podprli vsak ukrep komande, ko so vsakemu ukrepu dali »partijsko legitimacijo«. Danes se stvari lotijo drugače in sleherni ukrep najprej dobro preverijo in premislijo, dopolnijo ali spremenijo.

Se včeraj so govorili o po-

moči in sodelovanju z družbeno-političnimi organizacijami, danes pa je prevladalo spoznanje, da gre za skupne družbene interese slehernega občana, torej ne za neko enkratno pomoč in občasnno sodelovanje, ampak za sožitje.

»Veliko več bi moral naš štab narediti glede javnosti dela v armadi,« pravi Albert Jakopič-Kajtimir. Opozoril je na analizo javnega mnenja (letos jo bodo sprožili že tretjič), ki je pokazala razveseljive rezultate in dokazala, da se občani zelo zanimajo za našo armado, za njeno delo in oboroževanje. Tako so predlani vprašani občani odgovorili na vprašanje, ali je prav dati ljudem orožje na dom, pozitivno v precej majhnem odstotku (28 odstotkov), lani pa je več kot polovica (59 odstotkov) trdila, da bi bilo tako najbolje. Naši ljudje spremljajo dogajanja v svetu in presenetljivo visok odstotek ljudi sodi, da lahko pride do agresije tudi na našo državo. Vendar moramo ugotoviti, da smo še daleč od tega, da bi sleherni državljani vedeli, kaj mu je storiti v danem trenutku, ko pride do nevarnosti!

V letu 1970 je najvažnejša naloga doseči nepretrganost priprav. Republiški štab je zato opozarjal in opozarja vse družbeno-politične organizacije in najširšo javnost, naj na osnovi določenega programa vplivajo na javno mnenje ljudi. Skušale naj bi stalno razgrinjati trenutni položaj v svetu, nenehno opozarjati občana na ustavno določilo, ki mu da je pravico in dolžnost, da se brani. Zavedati se moramo, da pri obrambnih pripravah nikoli ne smemo govoriti o višku, o tem, da smo zdaj vse dosegle, saj spričo razvoja znanosti in tehnike takšnega vrha ni mogoče doseči. Zato je nenehna, neprekinjena aktivnost na tem področju prava vsebinska naloga obrambnih

Ne varajmo se: nihče danes ni varen na svetu!

Zal je ponekod še prisotna miselnost, da za nas ni nevarnosti, pa čeprav se vsi dobro zavedamo, da so bila vsa pričakovanja, da bo človeštvo končno le spoznalo nesmiselnost vojne, iluzija. Danes, ko smo priča imperialističnim vojnam v Aziji in Afriki, raznim teorijam o omejeni suverenosti in drugemu, moramo biti prepričani, da tudi tisti, ki je najbolj oddaljen od dogodkov, ni več varen. Ne smemo ostati tako brezskrbni, kot se včasih obnašamo. Občutek varnosti, ki nam ga zagotavlja pripravljenost in volja občana, da se upre sleherni kršitvi naše integritete (ta odločna volja naših ljudi je nekakšna preventiva vsem pritiskom na nas), je sila pomemben tudi za našo gospodarsko in ekonomsko notranjo učvrstitve. Bolj bomo pripravljeni, bolj se bodo tega zavedali naši sosedi, manjša bo nevarnost agresije na našo deželo.

Vzporedno s tem, ko govorimo o javnosti dela in priprav, se zastavlja novo vprašanje: kako zagotoviti tajnost in s tem učinek našega orožja. Pred očmi moramo imeti tudi druga dejstva: naše meje so odprte kot nikjer drugje na svetu, imamo velike želje v turizmu. Našo deželo obišče vsako leto milijone tujcev, med katerimi se skrivajo brez dvoma tudi tuji obveščevalci. Kako ravnati?

Vzgjati moramo našega občana-samoupravljalca, da bo znal v pogovoru s tujci izraziti svojo odločnost, da se brani, da bo znal onemogočiti sleherni poskus kršitve gostoljubnosti.

Tudi tu: vso skrb naši mladini!

Tako kot leta 1941, bi tudi v jutrišnji morebitni vojni največje breme padlo na mladino. Torej moramo

prav mladino najbolj pripraviti in usposobiti za to odgovorno in težko nalogo. Tu so programi dela organizacij, ki vključujejo mladino — Partizanska, Ljudske tehnike, Zveze tabornikov, Počitniške zveze in drugih. Te organizacije ne bi smele postati nekakšne polvojaške organizacije — nesmotno in celo škodljivo bi bilo, denimo v programe družtev Partizan vnašati nekakšne vojaške elemente. Povsem dovolj je njihov lasten program, ali pa npr. program zveze tabornikov. Mnogo razprav je izzvala odločitev v naši republiki, da ne ustanovljamo posebnih mladinskih čet, kot so to storili na Hrvaškem in Srbiji. Ustanovljamo čete, ki v svojih vrstah vključujejo nosilce vseh oblik vseljidskega odpora. Konec koncev mladim manjka izkušenj iz NOB. Morebitni porazi teh enot bi vplivali katastrofalno na družbo.

Po podatkih, ki sta nam jih posredovala pomočnika republiškega sekretarja za narodno obrambo Franjo Kranjc in Stanko Petelin, so lani v drugih organizacijah — Rdečem križu, gasilskih organizacijah, civilni zaščiti in drugod — opravili veliko delo. Postavljene so enote civilne zaščite v krajevnih skupnostih, stabi civilne zaščite v občinah, enote so dobro opremlili. Skoraj vsaka slovenska občina ima center za obveščanje prebivalstva, za alarmiranje, vizuelne opazovalnice. Tu je tehnika, tu so tudi kadri. Več kot polovica krajevnih skupnosti ima že svoje štabe, razdeljene naloge. Za reševanje lastnih objektov so organizirali enote civilne zaščite v 2.000 delovnih organizacijah. Tu je še 29 večjih združenih operativnih enot, ki lahko priskočijo na pomoč slabše opremljenim pri reševanju ljudi in premoženja. V civilni zaščiti je organiziranih okoli 90.000 ljudi. Rdeči križ Slovenije se je posebno odlikoval, ko je organiziral ekipe prve pomoči. Nič manjša ni ima več kot 1.000 organizacij, vloga gasilske organizacije, ki

Temelji za nadaljnjo učvrstitev vseljidske obrambe so tu

Uspehi so torej dobri, a s tem se ni rečeno, da je dela konec. Veliko pa smo naredili in temelji neke bodoče, boljše organizacije so tu. Naj še na koncu tega dela povemo, da so pripadniki civilne zaščite po zakonu vsi državljani od 16 in 65 let, ki niso vojaški obvezniki. Civilna zaščita, ki v miru pripravlja in poučuje kadre, v vojni pa aktivno deluje pri reševanju ljudi in premoženja, vključuje in povezuje vse organizacije, skrbi za evakuacijo prebivalstva, materialno oskrbo ljudi, za organizacijo zdravstva in drugo.

Se nekaj besed o obrambni vzgoji prebivalstva. Občana je treba poučiti ne le zakaj naj se bori, ampak kako naj se bori. Tako zdaj v osnovnih šolah že poučujejo predmet prva pomoč in zaščita — letos le delno, prihodnje leto pa na vseh osnovnih šolah v republiki. Prizadevanja, naj bi spet organizirali in razširili strelske krožke, krožke ljudske tehnike, taborniške čete, prav tako niso majhna. Tem prizadevanjem bi morali v občini dati več moralne in materialne podpore, ko bomo spet načrtovali občinski proračun. V srednjih šolah bo prejšnji predmet zamenjal nov — »obramba in zaščita«, na visokih šolah pa »osnove ljudske obrambe.«

Izdelani so programi obrambne vzgoje za vse ljudi od 16. do 65. leta starosti. Vse slovenske občine so — z le redkimi izjemami — sprejele odloke o obveznem izvajanju teh programov. Marsikje so obrambno vzgojo prebivalstva postavili na prvo mesto, kar najlepše pove, da je prevladalo spoznanje o potrebnosti teh ukrepov.

IVAN VIDIC

Od nekdanj se mladina zanima za tehniko, napredek in sodobne poglede na svet: tako tudi pri vseljidski obrambi države ne misli stati ob strani. Vojaki iz enote polkovnika G. Gabrova razlagajo fantom in dekletom v odmoru, kako deluje strojnica. Več in hitreje ko znaš, več življenj in dobrin boš ohranil sebi in svojim tovarišem...

Polnilnice za kvaliteto

Stekleničili bodo dolensjska vina

V Jugoslaviji brčkone ni nikogar, ki bi lahko natanko povedal, kolikr evička prodamo pri nas, kot pribito drži samo eno; vsekakor ga prodamo vsaj nekajkrat več, kot ga pridelamo. V Kostanjevici, dolenski domovini evička in njegovi centrali, so zadržili, da je na njihovih 60 hektarjih vinogradov lanska letina prav solidna. Po nekaterih računih lahko družbeni in zasebni vinogradniki pridelajo toliko grozdja, da bi iz njega dobili 500 vagonov prvovrstnega evička. To pa kajpak kvaliteto vina zmanjšuje, kot zmanjšuje kvaliteto metliške črnine ali

bizeljjskih vin vsakršna povtorba. Metliška zadruga je na najboljši poti, da ugled svoji črnini povrne v najkrajšem času. Odločili so se, da bodo odkupovali samo grozdje, ne pa tudi most, kot je v navadi drugod, vino pa bodo stekleničili. Prvi poskusi — stekleničili so v črnomajskem Belsadu — so dali presenetljive rezultate, saj so potrošniki segali po dvoletirskih steklenicah bolj, kot so Metličani pričakovali. Prav tako kaže dovolj zanimanja za nov način poslovanja trgovina, s katero bodo tudi v bodoče naredili pogodbe za skoraj vse vino.

Enakega mnenja o zavarovanju kvalitete so pridelovalci evičke in bizeljjskih vin. O lastnih polnilnicah namreč razmišljajo tudi v Kostanjevici in na Bizeljškem. Se več, povsod zagotavljajo, da bodo do nove vinske letine že poskrbeli vse potrebno, da bodo lahko svoja vina tudi polnili. Vinogradniki so prepričani, da bodo na ta način onemogočili vse morebitne spekulacije z imeni vin. J. SPLIHAL

Obeta se ustavni spor

Sevniška ribiška družina je zaprosila občinsko skupščino Sevnica, naj ji dodeli v gospodarjenje tudi tisti del Save, ki sicer ne spada v miren ribolovni okoliš, vendar je na območju sevniške občine. Skupščina je na zadnji seji ugodila tej prošnji in sklenila, naj se meje ribiške družine ujema jo z občinskimi mejami. Priča kujejo, da se bo prizadeta ribiška družina Radeče, ki je doslej gospodarila z gornjim delom Save, pritožila, nakar pa bi skupščina sprožila ustavni spor. Pri tem naj bi se izkazalo, kako je s pravico občinskih skupščin o dodeljevanju voda oziroma kakšne so pravice ribičev. Sedanji predpisi o tem namreč niso usklajeni.

Kaj bo s tovarno?

V republiški gospodarski zbornici so povedali, da je inozemski partner, ki naj bi pomagal pri gradnji tovarne za predelavo krompirja na Mirni v trebanjski občini, odstopil od svojih načrtov. Ker tudi banke se kolebajo, je zares vprašanje, kaj bo z obljubljenno gradnjo tovarne, ki naj bi pomagala reševati poredne probleme kmetijstva na Dolenskem. Prav gotovo pa je zrno resnice v tem, da smo preveč oklevali pri gradnji, zato so se za podobno gradnjo odločili v Srbiji in nas prehiteli.

Le: predraga nosila

V prejšnji številki smo napisali, da ni mogoče dobiti nosil za enote vseljdske obrambe. Na oddelku za narodno obrambo OBS Novo mesto pa so nas opozorili, da to ni popolnoma res. Nosila se dobijo, le predraga so. Delata jih dve tovarni: JUGOLEK in METALAC, obe v Beogradu. Od prejšnjih 350 din so jih podražili na 550 din, in to šele nato, ko smo začeli povsod snovati vseljdske obrambe. Kolektiva obeh tovarn sta se torej na res svojvrstnen način vključila v krepitev obrambnih sposobnosti naših narodov. Enote vseljdske obrambe zdaj čakajo, če se bo morda pojavil kak tretji, cenejši proizvajalec. Lahko pa, da je rešitev samo v sintencijskem uvozu, kot smo zapisali zadnjič...

Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaja« v Krškem že nekaj let ne zaposluje nekvalificiranih delavcev. Vedno zahtevnejši tehnološki proces terja strokovno delovno silo. Po dolgih letih so v tovarni ustanovili dva oddelka papirničarske šole za delavce z odgovornejših delovnih mest, ki niso imeli možnosti za redno šolanje. (Foto: T. Zalokar)

Enotni pri merilih za ceste

Občine naše pokrajine so za enotna merila pri posodobljanju in gradnji novih cest — Ceste predvsem nerazvitim območjem

3. februarja je bila v Novem mestu seja UO medobčinskega cestnega sklada Novo mesto, na kateri so razen novih članov UO tega sklada sodelovali tudi poslanci republiškega in gospodarskega zbora, predstavniki cestnega sklada ERS in predsedniki občin naše pokrajine.

Razpravljali so o merilih pri sestavi programa za posodobljenje cest v naši pokrajini za obdobje 1971 do 1975. Občine so pred tem pripravile svoje predloge za posodobljenje cest I., II. in III. reda, vendar vseh predlogov ne bo mogoče uresničiti v prihodnjih 5 letih, ker ne bo denarja.

Cestno podjetje Novo mesto je takšen plan želja občin je nekoliko zmanjšalo, pa je bilo še vedno potrebnih za uresničitev 436 milijonov din. Zato so ga še bolj zmanjšali in sestavili predlog, po katerem bo za predlagana dela potrebnih 114 milijonov din.

Občine s takšnim skróenim programom se zdalec niso zadovoljne, saj ne bi dosegla naša pokrajina sedanjega republiškega povprečja cest niti takrat, ko bi zmogli uresničiti prvotni predlog za posodobljenje cest.

Razprava se je vrtela največ okoli meril, ki jih je pripravil republiški cestni sklad in glede katerih je bilo veliko pripomb. Predlagana merila — tako so ugotovili na seji — ne upoštevajo dovolj težav nerazvitih področij. Naši predstavniki so zato soglasno vztrajali, da bi morala biti nerazvitost osnovno in prvo merilo za posege cestnega sklada Slovenije. Območje naše pokrajine je skoraj v celoti nerazvito, saj zajema med ostalim velik del Kozjanskega, Belo krajino in Suho krajino.

Posodobljenje cest je upravičeno iz več vzrokov: 1. je pogoj za odpravljanje nerazvitosti, 2. hkrati odpira za turizem zelo pomembne predelke, 3. predstavlja pomembne povezave s sosednjo republiko in med pokrajinami, 4. rešuje problem agrarne prenaseljenosti in izboljšuje pogoje za razvoj kmetijstva, 5. je tudi strateškega pomena.

Vsi dolenski predstavniki so bili popolnoma soglasni glede teh meril. Sklenili so, da bodo strokovna služba podjetij DOMINVESTA in REGIONA ter Cestnega podjetja skupaj pripravile elaborat za razvoj in posodobljenje cestnega omrežja v naši pokrajini za prihodnjih 5 let in za daljše perspektivno obdobje in da bo ta elaborat hkrati sestavni del območnega načrta razvoja naše pokrajine.

M. J.

Odgovornost z lopato?

Kot bi zajemali vodo s sitom, razpravljamo že dolgo o odgovornosti. Republiška skupščina ima v prvem polletju letos v načrtu resolucijo o odgovornosti. Slišati je celo glasove, da bi bilo treba odgovornost določiti z zakonom in da bo šele nato mir glede tega. Naj torej čakamo?

Boljše bo, če domo vsak zase skušali odgovornost kar se da natančno razmejiti in opredeliti. Ob nekaj deset tisoč zaposlenih na našem območju (in ob nekaj milijonih zaposlenih v Jugoslaviji) nas — čeprav so pravkar omenjene številke zastrašujoče velike — ne čaka preveliko delo. Odgovornost za večino zaposlenih imamo že zelo natančno določeno in razmejeno. V mislih imamo neposredne, ali če hočete, osnovne proizvajalce. Tiste, ki v vsaki delovni organizaciji predstavljajo večino.

Ti so že do zdaj neposredno odgovarjali za vse, kar so naredili, in so odgovornost molče prevzemali. Zalka pa se stvar nazgor: pomisleki zoper odgovornost se začno šele pri višjih kategorijah. Tu se srečamo z izgovori na sistem, s pletenicami o pristojnostih in podobno navlako. Zanimivo je, da odločanja v teh kategorijah ne bi za nobeno ceno prepustili nikomur, odgovornosti pa bi se radi izognili za vsako ceno.

Kaj storiti? Resolucija RK ZKS daje o tem zelo uporaben napotek: strokovnjakom moramo omogočiti, da svoje predloge v samoupravnih organih samostojno utemeljujejo, prevzeti pa morajo vso odgovornost za uspeh ali neuspeh. Odgovornost naj se meri po tem, koliko je kdo lahko vplival na odločitev in koliko je lahko prispeval k uresničevanju odločitev. V tako razviti družbi, kot je naša, ne more več biti odgovoren za vse samo tisti, ki dela s krampom in lopato!

M. JAKOPEC

Novo cene v Šmarjeških Toplicah

Zdravilišče v Šmarjeških Toplicah je pred novo turistično sezono izdalo cenik nočitev in penzionov. Sredi sezore bo tu prenočevanje veljalo 35 do 45 dinarjev, penzion pa 50 do 70 dinarjev. Izvensezonske cene so nekoliko nižje, saj bo prenočevanje stalo 30 do 42 dinarjev, penzion pa 40 do 46 dinarjev. Triterdenski penzion z zdravstvenimi storitvami bo v sezoni veljal 1846 dinarjev, štiritredenski pa 2462 dinarjev. Izven sezore bodo gostje za enake penzione odšteli 1336 dinarjev oziroma 1821 dinarjev.

Obvestila vodstvo CELULOZE, da se je papirja nabralo že malo več. Vodstva sol so dobila natančna navodila za to koristno delo, s katerim bodo pionirski odredi in razredi zaslužili marsikak potreben dinar. Tovarna je pripravljena odkupovati papir vedno, ne le zdaj, ko ji manjka lesa. Gre torej za možnost, da abirajo šolarji star časopisni papir vse leto. Odkupna cena je res ugodna, zato bi se povsod morali za zbiranje in prodajo odpadnega papirja resno zavzeti. Korist pa bo imela od tega tudi vsa družba, ne samo naši šolarji!

CELULOZA...

Obvestila vodstvo CELULOZE, da se je papirja nabralo že malo več. Vodstva sol so dobila natančna navodila za to koristno delo, s katerim bodo pionirski odredi in razredi zaslužili marsikak potreben dinar. Tovarna je pripravljena odkupovati papir vedno, ne le zdaj, ko ji manjka lesa. Gre torej za možnost, da abirajo šolarji star časopisni papir vse leto. Odkupna cena je res ugodna, zato bi se povsod morali za zbiranje in prodajo odpadnega papirja resno zavzeti. Korist pa bo imela od tega tudi vsa družba, ne samo naši šolarji!

BETI dela za FELINO

Zadnji teden so v konferenciji metliške tovarne BETI začeli delati za nemško firmo »Felina«. Zaenkrat imajo naročilo za 8.000 kombinež in 8.000 hlačk. Pri delu je potrebna silna natančnost, ker kupci zahtevajo najboljšo kvaliteto. JN

Sejmišča

Brežiški sejem

V soboto, 7. februarja, je bilo na brežiškem sejmu 530 prašičkov, prodanih pa je bilo 434. Mlajši pujski so bili po 13 din kilogram, večji pa so šli v promet po 7,5 do 8 din kilogram.

Vse pokupljeno

Zelo živahen je bil ponekdajkov sejem v Novem mestu, na katerega so pripeljali 453 pujskov, prodanih pa je bilo 414. Mlajši prašički so šli v promet po 170 do 250 din, večji pa po 260 do 590 dinarjev.

Viniški sejmi odmirajo

Viniški sejmi že nekaj časa niso tako dobro obiskani, kot so bili še pred letom dni. Včasih je bilo na tem sejmšču čez 200 parov volov, po 100 krav in veliko telet ter prašičev. Odkar so na Hrvaškem in bližnjih obkolpkih krajih organizirali odkupe, je na Vinici manj prometa. Na sejmju v prvih dneh februarja je bilo naprodaj smo 30 parov volov, 15 krav, okoli 40 telet in 60 pujskov. Za vole so zahtevali 6.50 do 7 din za kilogram, za krave 4,80 do 5 din za kilogram, za teleta 11 do 11.50 din, za pitane svinjce 8 do 8.30 din za kilogram in za mlade pujske 190 do 300 dinarjev.

...vandrovček moj, kam bova vandrala midva nocoj?

Štirje hoteli v Novem mestu

Naredili smo okvirni načrt turističnega razvoja na Dolenskem, a ga ne spoštujemo. Znano je, da nameravata ob avtomobilski cesti na Catežu graditi nove hotele tako restavracija Petrola kot tudi zdravilišče Čateške Toplice. Tam, kjer ni zdaj ničesar, naj bi na hitro postavili toliko, da bo polovica zmogljivosti ostala prazna. O tem zares nihče ne dvomi!

V še bolj drastični obliki se ta bolezen pojavlja v Novem mestu: zadnje čase smo slišali kar štiri različne predloge za gradnjo novih hotelov v Novem mestu. Predlagatelji so Metropol, Kandija, Solski center za gostinstvo iz Novega mesta in hotel Otočec. Zdjaj Novo mesto zares nima hotela take kategorije, kakor si ga vedno bolj izbirični turisti želijo. Povsem jasno pa je, da bosta štiri hotelov vsaj dva vedno prazna. To nam dokazujejo podatki, ki pričajo, da število nočitev v Novem mestu ne narašča bistveno! Prava sreča je, da so možnosti za gradnjo kljub predlogom majhne, ker gra-

ditelji nimajo denarja. Zato bi bilo veliko bolj upravičeno, da bi namesto velikopoteznih načrtov o gradnji mislili na združevanje razdrobljenega novomeškega gostinstva. Računi namreč kažejo, da bi združeno podjetje, ki bi recimo obsegalo dosedanje hotele Otočec, Kandijo in Metropol, samo z davčnimi olajšavami pridobilo 200 tisočakov, pridobil pa bi tudi 130.000 dolarjev. To pa je denar, ki bi ga lahko zares koristno uporabili za gradnjo novega novomeškega hotela, za katerega je danes toliko kandidatov.

Odprto pa ostaja naslednje vprašanje: ali bodo banke, s katerimi se bodo bodoči graditelji — če ne bo prišlo do poslovnega sodelovanja ali integracij — pogajali za najetje kreditov, upoštevali načrt turističnega razvoja in odklonile kredit, če nameravana gradnja ni v skladu s temi načrti, ali bodo gledale samo na finančno sposobnost posilceev. Če bi obveljal zadnji primer, potem načrta sploh ni kazalo delati.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Če že ni snega, pa je letos vsaj pust pomagal k ugodnejšim februarjskim poslovnim uspehom gostinskih delovnih organizacij. Povsod so pustovali, da je bilo veselje, obiskovalcev in mas kar med njimi pa tudi ni manjkalo. Kajpak so za razvedrilo gostom morala poseči v žep tudi podjetja. Najbolj so posegli v Čateških Toplicah, kjer so za Viceta Vukova in njegove spremiljevalce odsteli okroglo tri četrta starega milijona dinarjev. To so čutili tudi gostje, ki so za pustovanje plačali po 30 din vstopnine.

Zasedenost v dolenskih hotelih je bila običajna: Šmarješke Toplice so polne, v Čateških imajo prostor v bungalovih, drugje pa na začetku leta še nimajo sezonskih težav s premalo posteljami. Nekatere planinske postojanke so še naprej zaprte, Črmošnjice pa so sicer odprte, a snega ni in vlečnica ne obratuje.

Med sosedi še vedno napetost

Posavje je gospodarska celota, mora težiti po notnem razvoju - Posvet je razočaral tiste, ki so pričakovali recepte za statute

Za posvet najbolj odgovornih predstavnikov posavske pokrajine, ki je bil 9. februarja v Krškem, je dal pobudo centralni komitej ZKS. Medobčinski svet je povabil nanj predstavnike vseh večjih delovnih organizacij, poslance, predstavnike skupščin in političnega življenja.

Med udeleženci je bil tudi dr. Jože Brilej, v imenu CK ZKS pa sta sodelovala na posvetovanju Tone Bole in inž. Rado Dvoršak. Najprej je bila na vrsti razprava o uresničitvi 15. ustavnega amandmaja pri spreminjanju statuta v delovnih organizacijah. Preveč kampañski pristop kaže marsikje na neresnost, saj se sprevrže v iskanje vzorcev, ki jih je

treba samo še prepisati na čisto.

Ponekod menijo, da statute ne zaslužijo večje politične pozornosti, drugod spet podcenjujejo sposobnosti proizvajalcev, češ da jih je treba stalno podučevati od zunaj. Na ti dve nezdravi skrajnosti je opozoril Tone Bole. Dejal je tudi, naj od posveta nihče ne pričakuje receptov, saj gre le za izmenjavo mliničev. Dolžnost družbenih organizacij v podjetjih je, da ustvarjajo sodelujejo, da stvarno ocenijo pomen notranje zakonodaje, ne pa da se postavijo na nasprotno stran kot zvišeni kritiki.

Po odmoru je sekretar Franc Bukovinsky podal oceno gospodarstva v posavskih občinah. V razpravi so ga dopolnili predstavniki posameznih podjetij. Na večjo zavzetost pri združevanju in poslovnem sodelovanju je opozoril dr. Jože Brilej. Po

savje si predstavlja kot gospodarsko celoto, izhodišče za skupno reševanje skupnih zadev pa naj bo enotno načrtovanje razvoja te regije. Beseda o tem je že večkrat tekla na podobnih posvetih, toda samo s političnim združevanjem ne bomo prišli ni samor, je zaključil svojo razpravo dr. Brilej, poslanec in podpredsednik slovenske skupščine. Prisotni so se strinjali z imenjem, da dosedanja zaprtost v občinski meje ne vodi k napredku, zato je nujen korak naprej. JOŽICA TEPPEY

»NAŠE KMETIJSKE ŠOLE«

Skupnost kmetijskih šol Slovenije s sedežem v Mariboru, ki združuje 18 različnih kmetijskih šol, med njimi kmetijsko šolo na Grmu, že več let izdaja poseben bilten »Naše kmetijske šole«. Pošilja ga tudi na vse slovenske osemletke ter na ta način pripomore, da se več učencev odloča za kmetijske poklice. V biltenu, ki izhaja v razmeroma visoki nakladi - 2.500 izvodov, so objavljeni zgledi iz dela kmetijskih šol doma in po svetu, razpisane zahteve za vpis v posamezne šole ter drugi prispevki s področja kmetijstva. Ureja ga sekretar skupnosti kmetijskih šol Slovenije inž. Friderik Degen.

Utrditi vezi s poslanci

Zvezna volilna enota Krško obsega tri občine: Krško, Sevnico in Laško. Poslanci iz Krškega so vezani na dolenjski klub poslancev v Novem mestu, poslanci iz Laškega pa se sestajajo v Celju. Ker tu ni prave povezave, bo to poskušala doseči občinska konferenca SZDL Krško. To obeta v najkrajšem času, kajti sicer bodo ljudje dobili občutek, da nekateri oddaljeni poslanci prihajajo med volivce samo pred volitvami. Vezi volivcev s poslanci pa se morajo utrditi, in ne zrahljati.

MEŠETARSKI POKLIC SE NE BO IZUMRL

Najdraže plačani kilometri

Kako se kmeta nista mogla sporazumeti za ceno in kako služijo mešetarji, ki izkoriščajo kmete, ker niso na tekočem s cenami

Pretekli ponedeljek je prišlo zraven nekdanje Novakove gostilne, tam, kjer si običajno sejmarji vežajo v roke in zavijejo v bilnajo delikatosa na polje vina, do hudega besednega spopada, ki bi se skoraj končal s pretepom. Kmet iz okolice Ajdovca v Suhli krajini je prišel v Novo mesto po kravo: sejmar je bil živ in govedí je bilo na izbiri.

Ko je nekajkrat pregledal, kakšno blago so prodajalci pripeljali v mesto, ko je pretehtal, kaj bi veljalo kupiti in česa ne, se je odločil za kravo, ki jo je prignat možak z okolice Dolja. Zmenila sta se za ceno, udarila v roke in kupec je dal lastniku krave 100 dinarjev sre.

Ko pa sta se dobila pred Novakovo gostilno, kjer naj bi posel zaključila, je prodajalec zahteval namesto 1300 kar 2300 dinarjev. Razprava je postajala vse bolj srdita, še posebej, ker prodajalec ni bil voljan vrniti sre: kupec, ki je videl, da bo v dvojnem potegnili krajši konec, se je odločil, naj mu pomagajo mlilničniki. Prodajalec pa je medtem ko je gna kravo domov, klet na ves glas. Razočarana sta bi-

la kajpač oba, zlasti kmet, ki krave ni mogel prodati. Prav take okoliščine, ko kmetje niso dovolj podjetni ali pa imajo predaleč do sejma, s pridom izkoriščajo prepredajalci, ki grdo goljufajo zlasti tiste, ki niso dobro seznanjeni s cenami. Tako se zadnje čase večkrat ponavlja, da mešetarji kupujejo teleta in plačujejo za kilogram po 6 ali 7 dinarjev, potem pa jih prodajo na Hrvaškem po 10 dinarjev za kilogram. Novomeška zadruga plačuje poprečno po 8,5 dinarja za kilogram žive teže! Ni težko izračunati, koliko zaslužijo ti mešetarji samo pri prepredaji enega samega teleta. Kajpak je razumljivo, da naenkrat pokupijo in potem prepredajo po štiri, pet telet. Njihovi zasluški so zato veliko večji od zaslužkov delavcev, ki morajo za svoj oseben dohodek ves mesec pridno in pošteno delati. Najbolj pa so oškodovani kmetje, ki nasedajo prepredajalcem in so celo zadovoljni, da prodajo teleta po taki ceni: mešetarji pa zaslužijo za kilometer prehojene poti brčkone več kot kdorkoli drug pri nas!

SKLICALI SO ZBOR KOLEKTIVA Zadeva „direktor“

Ob trenjih v trebanjskem Komunalno obrtnem podjetju, kjer še vedno nimajo direktorja

V petek so se na izrednem zboru kolektiva trebanjskega Komunalno obrtnega podjetja, ki so ga sklicali zaradi notranjih trenj, dogovorili, da je treba počakati na volitve novega delavskega sveta, ki naj izpelje izvolitev direktorja po zakoniti in samoupravni poti kot smo že poročali, je delavski svet tega podjetja izvolil za direktorja dosedanjega vršilca dolžnosti direktorja Staneta Kolenca, občinska skupščina pa k temu ni dala soglasja, ker postopek ni bil posem zakonit. Komisiji za imenovanje direktorja tega podjetja so zamirili predvsem, ker se ni hotela udeležiti skupnega sestanka z občinsko komisijo za volitve in imenovanja, na katerem naj bi uskladili različna stališča. Občinska komisija namreč podpira drugega kandidata - Pavleta Jurčiča, ki je vodja kovinske obrata v omejenem podjetju.

Po utiših s petkove razprave se vsiljuje vprašanje, če ni zaradi osebnih odnosov »boja« za direktorsko mesto zavezal pre-

velik obseg. Resda je komunalna dejavnost širšega družbenega pomena, vendar najbrž ni najvažnejše vprašanje, kdo bo direktor, važnejša sta usmeritev in delo podjetja v celoti. Trebanjska občinska skupščina se je prek svojega odloka poslužila zakonske možnosti, da ne dá soglasja k imenovanju direktorja, vendar ima tudi drugačne, mnogo večje možnosti vplivati na delo podjetja. Konec koncev je ona prek svojih skladov in samoupravnih teles naročnik večine komunalnih del v občini.

Republiški sindikalni svet je, kot je znano, zavezal stališče, naj bi tudi v komunalnih delovnih organizacijah volili direktorja kolektivni sami. Primer v Komunalno obrtnem podjetju Trebnje po svoje kaže, kako škodljivo je ustvarjanje struj znotraj podjetja, saj se trenja ne bodo polegla, če postane direktor in ali oni kandidat. Neizpodbitno je, da pri tem trpi komunalna dejavnost, to pa prav gotovo ni nikomur v korist.

M. LEGAN

Jugoslovanske avtomobilske tovarne, ki sestavljajo oziroma delajo osebne automobile, so zadnje dni dvignile cene. O tem je Tanjug s skopo vestjo obvestil kupce: »Predstavniki Unisa, Crvene zastave in Tomosa so izjavili, da bodo v kratkem podražili avtomobile zaradi skoka cen reprodukcijskega materiala. Nove cene bodo veljale ob dnevu prodaje.«

Zadnje čase naraščanje cen ni več izjemno, ampak je žal postalo navada za veliko število potrošniških dobrin. Kupci avtomobilov brčkone niti ne bi bili posebej presenečeni, ko bi po drugi strani ne slišali za komentar novomeške Industrije motornih vozil. Ta pa cen svojih avtomobilov ni dvignila! Predstavniki tovarne so samo izjavili, da upajo, da cen ne bodo prisiljeni dvigniti. Edina ovira in vzrok za njihovo bojaznen obenem: novi carinski predpisi, ki bi morali začeti veljati že prvega januarja, še niso bili sprejeti. Samo če bodo carinski predpisi spremenjeni, potem lahko računamo tudi na podražitev avtomobilov.

Ta izjava pa kaže, da so poskušali nekateri drugi ribariti v kalnem, saj je IMV jasno povedala, da zaradi navideznega skoka cen reprodukcijskega materiala avtomobilov ni bilo treba podražiti!

Spregovoriti, dokler je čas!

Medobčinski svet ZK Novo mesto je v ponedeljek na seji sprejel program dela v zvezi z resolucijo republiške konference ZK. Program mora zbrati stališča do socialne diferenciacije pri nas, do kmetijstva, do manj razvitih območij, do dolgoročnega programa razvoja pokrajine in do prilagajanja notranje zakonodaje delovnih organizacij XV. amandmaju. Dogovorili so se, naj o teh vprašanjih steče najprej razprava v občinskih organizacijah, medobčinski svet pa bo nato zbral ugotovitve in z njimi seznanil območne člane CK, da bi na ustreznih sejah CK posredovali naša stališča.

Prispevek zgodovini

4. februarja je bil v Novem mestu posvet o zbiranju dokumentarnega in zgodovinskega gradiva iz revolucionarnega dela KP med obema vojnima in med NOB. Na posvetu, ki so ga sklicali skupina komisije za zgodovino delavskega gibanja CK ZKS za naše območje, Inštitut za zgodovino delavskega gibanja in Muzej ljudske revolucije iz Ljubljane, so sodelovali Niko Šilih, Lidija Sentjurc, Bogdan Osolnik, Rado Polič in Franček Saje ter predstavniki komitejev ZK, konferenc SZDL, organizacij ZZB, območnih muzejev naše pokrajine ter Notranjske. Ugotovili so, da je treba z delom pohetati, dokler so še žive pričje iz najpomembnejšega obdobja naše zgodovine in da smo dolžni zbrati kar največ podatkov o revolucionarnem delu KP ne samo sebi, pač pa tudi mednarodnemu delavskemu gibanju in zlasti mlajšim rodovom.

Portret tega tedna

„Vzgojitelj naj bo dosleden!“

V Dljaškem domu Majde Silc v Smihelu pri Novem mestu je ena izmed vzgojiteljic tudi LIDIJA MILOSEVIC. Če jo človek sreča med njenimi gojenici, prav lahko pomisli, da je tudi ona izmed njih. Ko je končala študij jezikov na filozofski fakulteti v Ljubljani, se je posvetila vzgojnemu delu z mladino.

no dejavnost v domu in knjižnici.«

— Katere so najpomembnejše težave pri vašem delu?

»Najtežje je reševati vprašanje, kako zaposliti mladino v prostem času in ji pomagati iz drobnih osebnih ali pa skupnih težav. Trudim se, da bi jih v prostem času čim bolj pritegnila k delu v kroških, k športu ali ročnemu delu, toda na žalost imamo premalo sredstev za te dejavnosti.«

— Na kakšen način se našlaše približate svojim mladim gojencom?

»K sodelovanju jih najlaže spletežem s pogovori in z nevsiljivimi prepričanostmi. Važno je tudi, kaj jim priporočam in kaj odsvetujem. Knjige lahko pri vzgoji brez dvoma veliko pomagajo in mladino odvrtačajo od prestopkov. Dobra in učinkovita vzgoja pa je tudi moj glavni namen.«

ANA VITKOVIC

— Zakaj ste se odločili za poklic vzgojiteljice?

»Delo z mladino v domu je nakovredno delu v šoli, la da sem tu z mladimi v tesnejšem stiku in jim morda lahko še več pomagam.«

— Kako si vzgojiteljica v domu razdelite delo?

»Vsak ima skupino mladincev in mladink, ki jim predvsem pomagajo pri učenju. Toda dosti je tudi vzgojnega dela, ki se ne da pokazati, zahteva pa veliko truda, potrpljenja ter razumevanja in ljubezni do mladine. V moji skupini je na primer 35 dijakov iz gimnazije in kmetijske šole od 15. do 20. leta starosti. Zbrani so z vseh vetrov — od Bele krajine do Gorenjske in Primorske. Basen tega pa imam na skrbi še kultur-

Hermelika

Martini Koširjevi v spomin

Prejšnji teden so na novo-meškem pokopališču položili č zadnjemu počitku tovarišca Martino Košir, gospodinja znane Koširjeve hiše v Novem mestu in mater oz. rejnico zavednih Koširjevih otrok, borcev za svobodo našega naroda. Množica prebivalcev se je udeležila njenege srečanja z mestom, v katerem se je rodila 1899. Ob grobu se je v imenu občinskega odbora Zveze združenih borcev s toplimi besedami poslovil od nje Bogo Komeč, ki je hkrati opisal njeno trdo in ran polno življenje.

V Novem mestu si je Martina Košir, rojena Kopač, ustvarila družino in pokazala svoje plemenito srce, ko je 22-letne nezaključeno dekle nadomestila mater sedmim nepreskrbljenim otrokom in jim bila dobra kot lastna mati. Svojemu možu je dala še dva otroka, ko pa ji je po osmih letih zakona kruta usoda vsela življenjskega tovarišca, je na njena ramena padla skrb za usodo devetih mladih otrok. Odlično je prestala teško preizkušnjo in dala svoim mladim otrokom borce v letih NOB; pet je bilo partizanov, štiriše aktivisti, trije med njimi pa prvoborce. Tudi sama se je aktivno vključila v NOB in svoj dom odprla na stežaj osvobodilnemu gibanju. Pri njej je bilo skladišče orožja, opreme in prehrane, iz Koširjeve hiše so odhajali polne vozove blaga za partizane in pretežni del tega je šel iz njene trgovine.

Vedno je imela odprto srce tudi za revne dijake. Osvobodilnemu hoju je ostala zvesta do kraja; uklonila je ni niti trpljenje na Rabu, kjer je bila s hčerko Dragico. Vzeli in zaprli so ji trgovino, bombe so ji uničile dom, sama pa je ostala vztrajna in se ni ponizala pred okupatorjem. Ko ji je padel sin Ljudček v boju za svobodo, je pogumno prenesla tudi to najhujšo žrtev. Utrujena in bolna se je po osvoboditvi preselila v Maribor, ostala pa je v svojem prepričanju zvesta napredku in prehojeni poti.

Ko izrekamo svojcem iskreno sožalje ob izgubi ugledne in cenjene matere, se hkrati s spoštovanjem spominjamo njenega življenja in dela. V našem spominu do ostala kot lik plemenite matere in žene.

Vsaki dan v nevarnosti

Križevska vas je le kilometer oddaljena od Metlike in 300 metrov od železniške postaje. Vas ima 30 hiš, 3 vikende in postaja izrazito delavsko naselje, ima pa tudi vse pogoje za turističen razvoj.

Pol v vas pa je speljana tako, da predstavlja glavno oviro za turističen razvoj. Razen tega imajo zaradi neprimerne poti veliko težav vsi vaščani.

Ce hoče vaščan na železniško postajo, mora peš pol drug kilometer, zato nihče ne hodi po cesti. Poslužujemo se bližnjic, njivskih potov in stez v zimskem času pa proge. Vemo, da je to nepovedano, ker je smrtno nevarno.

Pred kratkim je Ivan Brodarič videl dva prvošolčka, ki sta šla po progah s kapama, potegnjenima globoko na ušesa. Bila sta v živahnem pogovoru in nista slišala vlaka, ki se je bližal postaji z ugaslim motorjem. Brodarič je tvegaj življenje, skočil na progino in tik pred vlakom po-
 tgnil v stran dvojce otrok. Kaj bo, kadar ne bo nobenega Brodariča v bližini?

Samo 300 m poti bi morali zgraditi in vas bi bila rešena vsakdanjega tveganja, postala pa bi tudi priljubljen izletniški kraj. Poglejmo še, če bi se gradnja poti izplačala. Osnovno šolo obiskuje 12 otrok, v tovarni BETI je zaposlenih 14 delavcev in delavk, v Novotekstu jih dela 7 in še nekaj v drugih podjetjih. Tako se vsaki dan 30 delavcev in 12 otrok izpostavlja nevarnosti, razen tega je še precej mlekaric, ki zjutraj tečejo s kanglicami v mesto. Težko je ugotoviti, koliko kmetov gre vsaki dan v mesto in koliko ljudi pride po opravkih v vas.

Zakaj ni bila ta pot zgrajena prej, ne vem, mislim pa, da je kriva malomarnost. Upam, da akcija za samopriskpek ne bo brezuspešna. Na nedavnem vrškem sestanku smo se zmenili, da bo vaščan avtoprevoznik Franc Vukšinič navozil ves material, potreben za novi mostiček čez Sušico, vsi vaščani pa bomo pri gradnji pomagali. Upamo, da nas vhodnja zima ne bo več dobila na progah, sicer bomo zahtevali, naj vsaj otroke vozijo v šolo s kombijem.

STANE KOCEVAR, Križevska vas

PREŠERNOVA PROSLAVA — Preteklo soboto so v Kočevju slovesno proslavili naš kulturni praznik. Razen pevske skupine Do-re-mi so nastopili tudi recitatorji, člani dramatskega krožka in narodnih nošah. France Brus je slikar recitatorja v pesmi »Od železne ceste« in za ta posnetek dobil nagrado in priznanje za Fotografijo tedna.

„ISKRA je bila moj drugi dom!“

Karlina Gašpir se poslavlja od dela v šentjernejski ISKRI — Zaslužni delavki, aktivistki in igralki, znani po vsej šentjernejski dolini, želi ob slovesu od dela vsi srečo brez števila ljudi

Za 51-letno Karlino Gašpir iz šentjernejskega kraja je sobota 24. januarja poseben dan. Po 18 letih dela v ISKRINI tovarni v šentjernejski dolini se je odločila za pokoj poslovlja od sodelavcev. Ožji kolektiv ji je tega dne pripravil majhno prisočno slovesnost, še enkrat pa se bo ISKRA spomnila svoje Karline takrat, ko ji preteče dopust.

Karlina Gašpir je v krajšem pomenku povedala o sebi in o svojem skoraj 18-letnem delu v ISKRI tole:

»Ko sem 1952 nastopila službo v tedaj še zelo skromnem obratu IEV v šentjernejski dolini, sem bila sedmi član tega kolektiva. Iz leta v leto je bilo več zaposlenih, vedno so prevladovali ženske in tako steje ISKRIN kolektiv v šentjernejski dolini danes že več kot 600 delavk in delavcev.

Skoraj se ne da povedati, koliko požrtvovalnosti in samoodpovedovanja je bilo ne-

malokrat potrebnega, da smo ustvarili tako veličasten obrat tako rekoč iz nič in pripomogli k njegovi rasti. Ne vem več, koliko udarnosti ur smo opravili, koli samozatajevanja je bilo potrebnega pri uresničevanju nalog, ki smo jih morali opraviti, preden smo dosegli to, kar danes imamo in kar bo še bolj kot nam koristilo bodočim rodovom.

Ceprav je bilo nemalokrat tudi hudo, je 18 let dela minilo tako hitro, da danes kar verjeti ne morem, da je to res. Veliko lepših spominov mi je ostalo v srcu na skoraj

700-člansko družino, ki jo danes zapuščam, in bolj kot kdaj se mi prav zdaj ob slovesu zdi, da je ISKRA moj drugi dom!«

Pred 18 leti je prišla v kolektiv kot navadna delavka. Njena zavzetost, požrtvovalnost in sposobnost niso ostale dolgo nezapažene. Kaj kmalu je postala vodja vzhodne kontrole. V zadnjih 13 letih je bila vodja maloserijskega oddelka v tovarni. Njen napredek in njena rast v kolektivu sta bila vezana na njeno osebno delo in prizadevanje, prav zato Karlina ni nikdar zviška gledala na podrejenost. Ostala je skromna in tovariška do njih. Ni poznala zahrbtnosti, pač pa je vedno vsakomur odkrito, v oči povedala svoje mnenje.

Ob odhodu v zaslužni pokoj ne bo ostalo za njo prazno samo njeno delovno mesto v tovarni, Karlino bo pogrešal kolektiv v vsakdanjem življenju in snovanjih.

E. M.

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošljete za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celotni naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kratkimi ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Oh, kakšna gneča!

Ko sem bila v drugi polovici januarja z otrokom pri zdravniku v Novem mestu, mi je otrociček zaspal v naročju. Ošla sem v Delavsko restavracijo, da bi kaj založila. Ker bi rada spečega otroka kam odložila, sem v menzi poprašala, če imajo kak prostor, mogoče dežurno sobo ali kaj takega. Rekli so mi, da imajo v pisarni toliko dokumentov, da tam ni prostora. Ob tem me je obslo spoznanje, da bi morala biti moja hčerka vsaj polnoletna, če že ne visoko šolana ali pa vsaj inozemka, da bi se našel zanj prostor. Za ubogo mater, ki je morala nesli otroka uro daleč peš do avtobusa in ga nato še nositi po mestu, pa ni bilo prostora. Zelo bi se mi prilagajalo, ko bi lahko otrocička odložila vsaj za 10 minut. Ko bi bilo to poletno, bi ga lahko odložila leje v travo ali na klop v parku, v zimski pa to ni mogoče. Zdi se mi, da v takšnih primerih, kot je bil ta moj, ne bi smeli biti tako trdosrčni in uradni.

ANICA BREGANT
Grčevje 2, p. Otočec ob Krki

Ne znajdejo se!

Te dni je bilo v Beli krajini veliko povpraševanje po »Dnevniku«. Ljudje bi radi kupili časopis zvonjlo kuponov in tako prispevali k izvolitvi slovenskega para na kmečki občini, a tega časopisa ni bilo mogoče dobiti. Čudno je, da si trgovine in trafikarji niso nabavile več izvodov časnika, saj bi imele lepo priložnost zaslužiti.

MIMI BAHOR
Dragutuš

Jože — javi se Slavki v Svico!

Prosim kolega Jožeta Abina, ki služi vojaški rok v Valjevu, naj mi ponovno sporoči svoj nastov. Slavka S. iz Svice.

STANE KOCEVAR, Križevska vas

Lubi muji brauci!

Mene je tu pustnu no-rejne tako zdelalo de se me se denes use vrli u glau. U našem gasilskem domi smo mel tako veselico deb je bliu se sam hudič vesau. Tu b vi mogel videti!

U soboto sm šu na en štampru u našo oštarijo. Pa kumej sm not stopu sm ž zagledau ene tri larje u kot pa sploh nesm vedu kedu so. Pol je pa ena larja h men stopila pa me je vn odulekla pa je larfo dol potegnila pa ni bliu nobeden drug kuker muja Tina. Muja luba Tinka pa turški pašal Ja Tina kakšna pa se sm jo prašau. Ona pa men učeb ne pa kr en groznu velek nož izza pasa vn potegne pa ga men na urat nastau pa prau. Za pjačo boš dau pa tud mrdnu na baš če ne bo šla pa prec glauca dol. Sej vem de nej resnu misenta ampak not me je pa le gnala pa za pjačo sm tud mogu dat.

Pol so me pa une tri larje še na veselico ulek-

le. Tm je bliu pa zbranu staru in mladu pa ena čudna muska je špilala na odri zraven so se pa eni zvijal kuker de majo krče po celem životu. Sm mislu de sm se že rešu uneh treh pa so me kr naenkrat spet zagrabile pa so me plesat ulekle pol so me pa sm pa ke vrtele pa pehale. Kumej sm se jeh resu pa zbežau u tanabul temen kot deb se enmau odahnu. No pa nesm bliu sam. Tm je še sedu sosedu Pepe pr emu glazki pa že kr čudnu je gledou. Pa sm mu reku: »Ja Pepe zakuga ga pa ti ne na tomeš denes? On me je pa nazaj povedou de smo ga usi celu letu u službah in dama dost lomil pa de nam ga usaj denes nab bliu treba. Pol je pa spet prietu un turški pašu pa me je gnou tancar.

Taku je šlu do jutra de sm še glich kumej domu prlezu. Ne prašte me kakšne noge mam denes sej jeh sploh na čutem.

Vas lepu pozdraula vaš MARTINEK BREZSUL

Gledamo veliko slabih filmov

Lani smo v kočevskem kinu JADRAN gledali veliko slabih filmov. Med kavbojki, slabimi kriminalkami in ameriškiimi filmi nadarimi smo lahko videli je nekaj dobrih, umetniških filmov.

Mladini, ki nima svojega kluba, ostaja na izbiri gostina ali kino. Mladega človeka pa slab film le kvati. Malo vidimo domačih filmov. Gledalce sanjma tudi, kakšne filme bodo gledali letos.

O vsem tem sem se pred kratkim pogovoril z upravnikom kina Marijo Poje, ki je povedal: — Naš kino je letos že sklenil pogodbe za 230 filmov. Med njimi so samo štirje jugoslovanski.

V Jugoslavijo uvozimo na leto 180 do 200 filmov, predvsem zahodnih, kar je premalo. Med njimi niso sami umetniški, ampak je tudi precej slabih. Pri izbiri lahko izvrstno je najboljšo, ne moremo pa dobiti vseh najboljših.

Večino umetniških igranih filmov dobimo v Kočevju prvi, tako da jih ljudje še ne poznajo, naj so kritike objavljene predvsem za filme, ki jih igrajo v Ljubljani.

Filma Minteriudije in Gospodu s ljubeznijo sta bila dobra. Slednjega smo nameravali vrjeti po polovični ceni za dijake gimna-

rije, a smo naletili na gluha ušesa.

Pred leti je imela delavska univerza za mislino filmsko vzgojo in postavila za brezplačno predvajanje filmov. Vendar je to zamrlo.

Uprava kina se trudi, da bi dohila dobre filme in da bi bil tedenski program čimbolj pester. Zal pogosto ne dobimo filmov dovolj zgodaj. Prav zato smo imeli novembra in decembra slab program.

Težave imamo tudi z razdeljevalci filmov. Filme ponujajo predvsem tako, da nam, odjemalcem, povedo naslov filma, proizvajalec, ime glavnega igralca in v kakšni tehniki je film sneman. Tako kupujemo mačka v šaklju, saj si ne moremo ogledati niti 8 odstotkov filmov, ki jih bomo vrtili.

Velike težave imamo z domačimi in vzhodnimi filmi, ki običajno po umetniški ravni pressegajo zahodne, vendar ne pritegnejo gledalcev. Kljub temu imamo okoli 300 stalnih obiskovalcev kina, dvorana pa ima bližje 600 sedežev.

Upamo, da bodo gledalci sedaj vsaj malo razumeli težave, s katerimi se srečujemo pri delu, in da bo vsak našel v našem programu nekaj, kar mu bo ugajalo. Obiskovalec kina T. D.

Ponos je sijal iz oči sodelavcem, ko so se v mislih na to, kar so dosegli v skupnem delu, poslavljali od Karlina Gašpir, tako kot ob vsakem slovesu pa so v marsikaterih očeh zaigrale tudi solze.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Nagrada 100 din za FOTOGRAFIJO TEDNA smo tokrat prisodili Francetu Brusu iz Kočevja za posnetek s Prešernove proslave. Slika je bila tehnično boljša kot Pavkovičeva s podobnim motivom. Tudi na sploh težko uporabimo v temni površno izdelane slike (kot na primer ta teden iz Vavte vasi), ker se skoraj vsak posnetek pri prenosu na klise občutno poslabša. — Rok za naslednjo FOTOGRAFIJO TEDNA JE 16. februar! Ne zamudite!

UREDNIŠTVO

Mestni statut uskladiti z občinskim

Občani menijo, da si mesto Ljubljana skuša zagotoviti na račun občin preveč pristojnosti – Krajevnim skupnostim več denarja

Konec januarja so bili zbori volivcev v krajevnih skupnostih Rob, Turjak in Velike Lašče. Na vseh zborih so obravnavali osnutke statutov občin in mesta Ljubljane.

Rasprava je ugotovila, da ni zadostne skladnosti med občinskim in mestnim statutom. Volivce je zanimalo, koliko pristojnosti bo za držala v bodoče občina in koliko mesto. V osnutku mestnega statuta je namreč večina pristojnosti, ki so bile prej občinske.

Se posebej so zahtevali, naj bodo upravne službe še nadalje pri občinski skupščini. Tudi za sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij so predlagali, naj ostane pri občini. Volivci so pred-

lagali tudi, naj se o statutih občine in mesta zagotovi načelo medsebojnega dogovaranja in sporazumevanja.

Krajevne skupnosti, ki dobro gospodarijo, bi morale dobiti več denarja. Odgovorne so namreč za komunalna, socialna, kulturna in druga

prašanja, kar je se posebej pomembno za podeželske krajevne skupnosti.

Rasprava o statutih so zaključili s predlogom, naj bodo določbe mestnega statuta prilagojene določbam občinskega statuta.

V. S.

V Velikih Laščah so zadovoljni z zimsko službo na svojem odseku glavne ceste Skofljica-Kočevje. To glavno cesto pluzi Cestno podjetje Ljubljana, medtem ko pluzi ostale ceste na tem območju občinsko komunalno podjetje Vič. (Foto: Primc)

NAJBOLJ NENAČADNA NESREČA

Šoferja povozil lastni avto

Predstavnik oddelka milice v Velikih Laščah Viktorja Štukovta smo naprosili, naj nam pove najbolj nenačadno dogodek, na katerega je naletel pri opravljanju dela.

To se je zgodilo lani, ko je nekega moškega povozil njegov avto, je začel pripovedovati tovariš Štukovt. Iz želmeljске strani je peljal v klanec proti Turjaku osebni avto Volkswagen 1500. Na strmi, ovinkasti cesti je bilo okoli 5 cm južnega snega, zato na splošni cesti avto ni mogel naprej. Kolesa so se namreč na nekem ovinku začela vrteti na mestu.

Vsi poskusji z vožnjo naprej in nazaj niso pomagali, pač pa se je prednji konec avta naslonil na brežino. Voznik in sopotnica sta sli ven in odnesla prednji konec avta – takrat pa je vozilo, ki ni bilo zavrti in ne v brzini, začelo počasni voziti po bregu nazaj.

Oba sta se uprila vanj in ga zadržala. Potem pa je voznik dejal sopotnici, naj gre v avto in ga zavre. Ta ni znala zavreti, moškemu so pošle moči. Hotel je odskočiti, vendar ga je avto podrl, povozil in obstal nad voznikom.

Zenska je tekla po pomoč v 1,5 km oddaljeni Podturjak, a preden je prišla pomoč, je bil moški že mrtev.

V. S.

Odlikovani gasilci

Gasilska zveza Slovenije je odlikovala z odlikovanjem II. stopnje za izredne zasluge v gasilstvu člana PGD Dvorska vas Ivana Grudna in Franca Zakrajšaka (oba iz Dvorske vasi).

Diplome občinske gasilske zveze Ljubljana-Vič-Rudnik so dobili: Jože Ahačevič (Dvorska vas), Alojz Čenta (Kot), Jože Drobnič (Dvorska vas), Alojz Ivanc (Kot), Jože Ivanc (Dvorska vas), Jože Jaklič (Podkraj), Janez Kožar (Podkraj), Ivan Mencin (Dvorska vas), Ivan Petrič (Dvorska vas), Janez Petrič (Dvorska vas), Alojz Stritar (Škrilovica) in Alojz Zuzek (Dvorska vas).

Diplome so dobili tudi naslednji člani PGD Velike Lašče: Alojz Babnik, Janez Modic, Jože Rupar in Jože Stritar, vsi iz Velikih Lašč. Vsem iskreno čestitamo.

V. S.

Pri Ortneku sta 2. februarja ob 10.30 v preglednem ovinku trčila poltovorni avto, ki ga je vozil Slavko Kos iz Kočevja, in osebni avto, ki ga je vozil Jože Smolej iz Kočevja. Do nesreče je prišlo, ko je poltovorni avto prehiteval tovornjak s prikolico in zapeljal na svojo levo stran ceste, takrat pa mu je naproti pripeljal osebni avto. V osebnem avtu sta bila razen voznika lažje poškodovani še Nada Smolej in Jasna Bregar. Ponesrečence je odpeljal v ribniško ambulanto kapetan I. klase Ivo Ivanovič iz Ribnice, ki je tako nesebično pomagal ponesrečencem. Na vozilih je za okoli 13.000 dinarjev škoda.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

■ ■ ■ GOSTINSKO PODJETJE ALPE-ADRIA iz Ljubljane je s 1. februarjem prevzelo v najem gostino in združbeni dom na Turjaku. Gostinski prostori so last kmetijske zadruga Velike Lašče.

■ ■ ■ NAD 30 TON MOONIH KRMITIL je lani prodala kmetijska zadruga Velike Lašče. Zanimivo je, da pred dvema letoma kmetje niso kupili niti kilogram krmitil, kar kaže, da je zadruga uspešno pripravila kmetje, da je krmiljenje živine z umetnimi krmili koristno. Kmetje so najbolje povpraševali po krmilih za krmiljenje krav, mladic, mladih goved in za pitanje mladih telat.

■ ■ ■ NAŠI KMETIJE IMAJO kar 143 kosilnic, od tega jih je 71 znamke BCS, 38 Alpina, 12 Beretto-

lini in 32 ostalih. Lani je kar 21 kmetov kupilo pri kmetijski zadrugi Velike Lašče kosilnice BCS in Alpina. Kmetijska zadruga je naročila 30 italijanskih kosilnic. Dobavljene bodo kmetom v maju. Devise ustvarja KZ s trgovino s suho roboto. Tako bodo kmetje dobili te stroje za 1000 din ceneje kot v trgovini.

■ ■ ■ VAŠČANOM KUKMAKE ne bo več treba prositi domačih gasilcev, da bi jim v sušnih dneh pomili vodnjake z vodo iz potoka Raščecel z delom in denarnimi prispevki vaščanov ter krajevne skupnosti. Ločilo so si v dobrih 7 dneh napeljali 1200 m dolg nov vodovod, ki so ga priključili na vodovodno omrežje.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE GROSUPLJE

Koliko bo za skupne potrebe?

Z narodnim dohodkom 4.133 din na prebivalca spada občina Grosuplje gotovo med nerazvite – Dohodki proračuna se bodo v primerjavi z lani povečali za 5,9 odst., izdatki pa bi se morali za 48,1 odst. . .

Občinska skupščina Grosuplje je na seji 28. februarja med drugim razpravljala o osnutku občinskega proračuna za l. 1970. Ker je grosupeljska občina po ustvarjenem narodnem dohodku na prebivalca nerazvita celo po merilih, ki veljajo za celotno SPRJ, je popolnoma razumljivo, da že osnutek proračuna kaže na veliko težavo. Z vprašanjem, kako zadostiti splošnim potrebam v občini, se bodo morali skupaj s strokovnimi službami uprave odborniki na prihodnjih sejah krepko spoprijemati.

240 užitvalcev družbene pomoči

Lani je v občini Grosuplje prejela 240 občanov družbeno pomoč iz proračuna občinske skupščine. Stalno družbeno pomoč je dobivalo 116 občanov, gibala pa se je v zneskih med 20 in 200 din na mesec. Kot žrtve fašističnega terorja je dobivalo pomoč 6 občanov v zneskih od 50 do 160 din. Kadrovsko podporo je dobival 1 občan, pomoči pri solanju je bilo deležnih 9 občanov (v zneskih od 40 do 120 din), začasnopomoč je dobilo 13 občanov v zneskih od 20 do 170 din, stalno priznavalnino je dobivalo 60 občanov od 100 do 250 din, 7 otrok borcev pa je bilo deležno pomoči pri solanju v zneskih od 100 do 150 din.

Iz osnutka proračuna je razvidno, da bo v proračunskem letu 1970 imela občina 5.163.500 din dohodkov, upo-

227.000 din za komunalno dejavnost

V občini Grosuplje je bilo lani porabljen 227.270 din za komunalno dejavnost iz občinskega proračuna. Največ denarja je šlo za vzdrževanje zgradb in naprav (71.662 din), precej, in to 70.394 din, je porabila občina za izdelavo urbanističnih načrtov, po velikosti je nato na vrsti izdavek 36.411 din za vzdrževanje subokrajinskega vodovoda, nato sledi 16.846 din za javno razsvetljavo in elektrifikacijo v občini, preostanek denarja pa je bil porabljen za označevanje naselij za elektrifikacijo Taborske jame, za sofinanciranje požarne varnosti in za prometno varnost.

Pol milijona kubičkov vode

Trije vodovodi na območju občine Grosuplje so posredovali prebivalcem lani 514.098 m³ vode. Največ vode je steklo po ceveh gravitacijskega vodovoda Stična-Trebnje, in to 284.000 m³. Sledi mu vodovod Grosuplje z 204.000 m³ na zadnjem mestu pa je vodovod Globočec, ki je 25.242 m³ vode.

Živinoreja na Muljavi

Živinorejski obrat KZ Stična je spital lani 151 goved v skupni teži okoli 60 ton

Kmetijska zadruga Stična ima lastno proizvodnjo samo na živinorejskem obratu na Muljavi. V tamkajšnjem hlevu je prostora za 150 goved. Obrat ima tudi okoli 80 hektarov zemlje, na kateri prideluje samo krmo, ki jo uporabljajo pri pitanju živine v svojem hlevu.

Koncentrate, potrebne za krmiljenje, kupujejo, sami pa pridelujejo samo seno. Lani so na obratu pridelali približno 480 ton sena. Strojna oprema jim omogoča sodobno spravilo. Imajo kosilnico, tračni obračalniki, kot dopolnilo zgrabljajnik »Sonce«, samopobirno prikolico in puhalik. Silaže na obratu ne pripravljajo.

Hlev, v katerem pitajo živino, je klasične vrste. Priljubljen je za kratka stojišča z jaslami. V jasli je napeljana vo-

da, medtem ko pokladajo hrano ročno. En delavec zadostno ob skrbi organizaciji dela za pisanje 100 glav živine, če pa je v hlevu 150 glav, zaposlilo še dodatnega delavca.

Lani so v obratu na Muljavi zredili 151 glav živine. V glavnem so bila to spitana goveda v starosti od enega do dveh let. Nekaj so jih prodali za izvoz, nekaj pa za domače tržišče. Skupna teža vseh lani spitanih goved je bila okoli 60 ton.

M. J.

ravniki proračunskega denarja pa so že vložili zahteve za 7.308.806 din. Med dohodki in potrebami je torej že v osnutku za 2.145.306 din razlike. Vprašanje, kako priti do tega denarja, je še vedno odprto, edina stvarna rešitev pa je – tako so ugotovili v razpravi – v skrajnem varčevanju. Razpoložljivi denar bo mogoče nameniti ednole za res najnujnejše, dobesedno, življenjske potrebe.

Dohodki proračuna bodo letos po osnutku sestavljeni tako: prispevkov naj bi se steklo 1.713.000 din ali za 9 odst. več kot lani, davkov za 2.903.000 din ali za 10. odst. več (med davki je predvideno največje, 21-odst. povečanje pri davku od prometa blaga na drobno), taks bo za 477.000 din (za 5,5 odst. več), drugih manjših dohodkov (dohodkov po posebnih zveznih predpisih, dopolnilnih sredstev in prenesenih sredstev) pa za 306.000 din.

Izdatki so v osnutku razporejeni tako: za kulturno-prosvetno dejavnost 191.800 din, za socialno skrbstvo 815.000 din, za zdravstveno varstvo 325.000 din, za komunalno dejavnost 293.000 din, za družbeno-politične organizacije 476.000 din, za delo državnih organov 2.954.000 din, za krajevne skupnosti 250.000 din, za gospodarske in negospodarske naložbe in druge obveznosti proračuna pa 2.240.000 din.

M. J.

Z izterjavo davkov boljše

Občani v občini Grosuplje so imeli lani za 6 odst. večje davčne obveznosti in prispevke kot 1968. Izterjava njihovih obveznosti je bila lani boljša, saj je bilo izterjanih 76,5 odst. vseh obveznosti, leta 1968 pa le 71,2 odst. Vsega so znešte obveznosti občanov lani 9.675.000 din, izterjanih pa je bilo 7.093.000 din, tako da so bili s plačili v zaostranju za 2.182.000 din. Če upoštevamo, da je občina Grosuplje sorazmerno revna po svojih dohodkih, da pa ima približno enake obveznosti do splošnih potreb občanov kot vse druge občine, je takšen zaostranje in plačili občanov precejšen in za občane vse prej kot časten.

Voda se je podražila!

S povečano ceno vode bodo omogočene vsaj najnujnejše naložbe v vodovodno omrežje

Občinska skupščina Grosuplje je na zadnji seji osvojila predlog Stanovanjsko komunalnega podjetja Grosuplje za podražitev vode v javnih vodovodih. Zadnje podražitev vode smo v občini dobile takšne: gospodinjstva in živil 1967. ko je 27. decembra takratna skupščina odobrila povišanje cen.

Sedanja podražitev ni velika in za družinske proračune naših občanov ne bo prevlečka obremenitev. Podatki, s katerimi razpolaga Stanovanjsko podjetje, namreč kažejo, da porabi 4-članska družina v naši občini na mesec povprečno 3 m³ vode. Po dosedanjih cenah je plačala za vodo na mesec po 5,6 din, po novih cenah pa bo plačevala po 8 din na mesec, kar je za 2,40 din več kot doslej.

Ker smo kot potrošniki pri vseh podražitvah zelo občut-

ljivi in radi pogodrnjamo, ne bo odveč, če naštejemo glavne vzroke, ki so zahtevali podražitev vode.

Dosedanje cene za vodo so bile takšne: gospodinjstva in kopalnice so plačevala vodo po 0,70 din m³ (nova cena je 1 din), kmetijske delovne organizacije so plačevala 1 din (nova cena 1,30 din), ostale delovne organizacije pa 1,26 din (nova cena 1,70 din).

Hitra rast nekaterih naselij ter vedno večje zahteve prebivalcev podeželja po vodovodih, terjajo vedno več denarja za naložbe v vodovod, pa tudi za vzdrževanje. Z dosedanjo ceno je enota vodovod ustvarjala za te namene 191.000 din na leto, z novo ceno pa bo 266.000 din na leto. To bo omogočilo vsaj najnujnejše posege, ki so res neodložljivi.

M. J.

Tokrat smo našo fotografsko stran posvetili velikemu slavu zadnjih dni — pustovim resnim in neresnim predstavam. Poskled je tradicija že dobro zakoreninjena, nekje so jo pokopali s Kurentom vred, drugod pa šele dobiva pravo moč. Na slikah: 1. Pustni parlament z vlado v Brezicah je te dni zasedal brez oddiha; 2. tudi takih sprivatnih domačijo je bilo po plesih in zabavah v gostinskih lokalih dovolj; 3. kostanjeviško Selmanje ima že več kot 100-letno tradicijo, naznanijo ga s slavnostno baklado po mestu, na občnem zboru (4) PRPORCENHAUSA pa so tudi letos izvolili novega predsednika. (Foto: M. Vesel) — 5, 6, in 7. Mokronoški starfarjsi so držali besedo; naravnost imenitno so v nedeljo pripravili pustno prireditve, ki je v lepem vremenu privabila v kraj več tisoč ljudi. Z izstrelitvene ploščadi pri združnem domu se ob silnem poku raketa, ki so jo pripeljali iz svesoljskega centra v Puscavi, aicer ni dvignila pod oblake, toda novo svesoljsko mesto Cape Nassenfuss je že moralo plačati prvi vesoljski davok — mrtvega Kurenta, ki so ga včeraj pokopali z vsemi mestnimi častmi. S hiš v mestu so sneli bele zastave z velikim črnim podplatom, na sredini, zakaj postal Mokronog. (Foto: M. Legan.)

FOTOREPORTAŽA

Veliko je bilo tudi otroških in društvenih maskarad. Naš posnetek je s prireditve novomeškega Partizana za najmlajše športnike. Tudi Rdoča kapica in Piskica sta zaplesali... (Foto: S. Doid)

FOTO PUST

kultura in izobraževanje

Prešernove nagrade 70

V Ljubljani so podelili Prešernove nagrade za leto 1970. Do bili so jih: dramska igralka Mihaela Šaričeva, slikar Veno Pilon, Partizanski invalidski pevski zbor in inž. ahr. Stanko Kristl.

Nagrajenci Prešernovega sklada pa so: skladatelj Jakob Jež, industrijski oblikovalec Albert Kastelic, slikar Maks Kavčič, pesnik Tone Kuntner, dirigent Marko Munih, igralec Anton Petje, arhitekta Anton Pibernik in Vladimir Sedej, karikaturist Bine Rogelj, pisatelj Tone Svetina, pisatelj Rudi Seligo, Zlatko Sugman, slikar Jože Tisnikar, skladatelj Marijan Vodopivec in pesnik Dane Zajc.

V soboto pihalni kvintet

Pojutrišnjem bo v novo-meškem Domu kulture nastopil pihalni kvintet RTV IZ Ljubljane. Igral bo za učence osnovnih šol »Katja Rupnar in »Milka Sobar – Nataša«. Prireditev sodi v okvir Prešernovih podelitev v Novem mestu.

V ponedeljek opereta

V ponedeljek, 16. februarja ob 20. uri, bo KUD France Prešeren iz Trnovega-Ljubljana uprizorilo v Domu kulture v Novem mestu R. Benatzkyja opereto v treh dejanjih »Pri belem ko-
njčku«. Zbor in orkester bo vodil Franc Zobjek. Prireditev sodi v okvir podelitev slovenskega kulturnega praznika.

Že tretjič »Prvi poganjki«

»Prvi poganjki«, glasilo pionirjev osnovne šole »Milka Sobar-Nataša«, so že tretjič v enem letu razveselili svoje bralce. Zadnja številka je v celoti posvečena narodnemu heroju Milki Sobar – Nataši, po kateri je dobila šola ime. Poleg tega so pionirji objavili svoje obščinske razstavo slik in del pesnika. S svečanostmi so vsi oddelki poslali občinski skupščini Ribnica, ki je ustanovitelj šole, predlog, naj se njihova šola poimenuje po dr. Francetu Prešernu.

Mali kulturni barometer

■ **NOVI GLANI SAZU** — Slovenska akademija znanosti in umetnosti je na sednji skupščini izvolila za redne člane dr. Dragotina Cvetka, Lojzeta Dolinarja, dr. Svetozarja Ilšiča, dr. Janeta Milčinskoga, dr. Franceta Novaka in dr. Andreja Zupaničiča, ki so bili do zdaj njeni dopisni člani. Za nove dopisne člane SAZU pa so bili izvoljeni: dr. inž. Devorin Dolar, dr. Josef Kratochvíl, inž. arh. Marjan Mušič, dr. Janec Peklenc in dr. inž. Miha Tisler.

■ **PREŠERNOVI NAGRAJENCI V KRANJU** — Letošnje Prešernove nagrade petih gorenjskih občin v Kranju so dobili: pisatelj Tone Svetina, glasbeni pedagog in skladatelj Janko Prilobec, mojster umetnega kovaštva Joka Bertonec in publicist dr. Brajko Berčič.

■ **LINHARTOVE PLAKETE V CELJU** — Linhartove plakete, največje priznanje delavcem na področju amaterske kulture, so

GOSTOVANJE MIRENSKEGA PEVSKEGA ZBORA. Pod vodstvom pevovodje Staneta Pečka je mirenski pevski zbor pripravil čez 20 pesmi, s katerimi se bo predstavil poslušalcem v Sentjanžu in Krmelju v nedeljo, 15. februarja.

Jutri Prešernova proslava

Jutri, 13. februarja ob 19. uri, bo v gimnazijski dvorani v Kočevju akademija v počastitev Prešernovega dne. V prvem delu programa bodo člani gimnazijskega MKUD »Matej Borš deklamirali Prešernova dela, o največjem slovenskem pesniku pa bo govoril profesor Robert Puhar. V drugem delu bo gimnazijski pevski zbor zapel štiri Prešernove Sone, ne sreče, ki jih je uglasbil prof. Miloš Humek.

Večer slovenske lirike

Uspela prireditev v Valvasorjevi knjižnici

Valvasorjeva knjižnica v Krškem je priredila 7. februarja literarni večer, na katerem so brali svoja dela pesniki Ivan Minatti, Marko Kravos in Ervin Fritz ter domača prozaiška Ivanka Herbold. Vabljeni pesnik Tone Kuntner ni sodeloval, ker je prav v istem času sprejemal v Ljubljano nagrado Prešernovega sklada za svojo pesniško zbirko »Lesnika«.

Prireditev je bila posvečena Prešernovemu spominu in 5-letnici obstoja Valvasorjeve knjižnice, literarni večer pa prva tovrstna prireditev v tej ustanovi.

Ivan Minatti je prebral pesmi, kakršne pri njem še poznamo: ubrane so na tenkočutnost drobnih, navidezno nepomembnih vsakdanjih stvari. Marko Kravos, pesnik »Tržaškega zaliva«, se je predstavil z verzji, ki mu jih je narekovalo domovinsko čustvo. Manj liričen kot ta dva, zato pa do skrajnosti piker je Ervin Fritz. Njegove pesmi so v določenem pomenu globoka jedkanica razmer, v kakršnih živimo dandanašnji; pesnik se je pokazal spretnega krmarja skozi te razmere, ne da bi podlegel banalnosti, ki se pri rabi vsakdanjih izrazov v pesniški govorici prav rada vtihotapi. Ivanka Herbold, med drugim mentorica literarnemu krožku na krški osnovni šoli, je bila edina prozaiška večera. Prebrala je dve ertici.

Poslušalci so nastopajoče pristržno sprejeli. To je lepa spodbuda tudi za knjižnico, ki bo prav gotovo še priredila take večere. Omenimo naj še, da je knjižnica ves denar, nabran s prostovoljnimi prispevki poslušalcev literarnega večera, namenila za obnovo poškodovanih knjižnic v Bosanski krajini I. Z.

PREDLOG RIBNIŠKIH UČENCEV:

Šola Franceta Prešerna

Veliki slovenski poet dr. France Prešeren je od leta 1810 do 1812 obiskoval ribniško šolo. Bil je zelo marljiv učenec in je bil zato zapisan v Zlato knjigo odličnjakov.

Zato je se toliko bolj razumljivo, da ribniški pionirji in mladinci — učenci osnovne šole vedno še posebno lepo proslavijo slovenski kulturni praznik, ki je posvečen spominu velikega slovenskega pesnika. Letos so ga prvič proslavljali v prostorih nove osnovne šole in sicer 5., 6. in 7. februarja.

Ob tej priložnosti so v prostorih nove šole pripravili razstavo slik in del pesnika. S svečanostmi so vsi oddelki poslali občinski skupščini Ribnica, ki je ustanovitelj šole, predlog, naj se njihova šola poimenuje po dr. Francetu Prešernu.

V predlogu je med drugim zapisano: »Ob tem se z globokim spoštovanjem spominjamo zasluge dr. Franceta Prešerna, ki je prav tako kakor mi polnil kupo učenosti v ribniški šoli. Ker je naša šola še brez imena, prosimo ustanovitelja, da bi ji dal ime po tem velikem Slovencu, ki je zaradi pridnosti zapisan v Zlato knjigi, zaradi svojega dela in idej pa za vse večne

čas v zgodovini slovenskega naroda. Naša šola naj nosi ime: Osnovna šola dr. Franceta Prešerna.«

»Najboljši so padli«

V letošnjem knjižnem programu Mladinske knjige je napovedana nova knjiga spominov Staneta Semliča-Dakičja. To je pripoved »Najboljši so padli«, ki jo je Dakič napisal v Novem mestu, kjer še več let živi. Nedvomno bo Dakičeva knjiga obogatila slovensko spominsko literaturo iz časov NOB.

O književnosti na Koroškem

V Novem mestu je predaval Matjaž Kmecl, asistent na filozofski fakulteti v Ljubljani

Novomeška podružnica Slavističnega društva je priredila 5. februarja zanimivo predavanje o sodobni slovenski koroški književnosti. Predaval je Matjaž Kmecl, asistent na filozofski fakulteti v Ljubljani — oddelku za slavistiko. Dopoldne je bilo v gimnaziji predavanje za srednješolce, zvečer pa v čitalnici študijske knjižnice Mirana Jarca za slaviste in druge obiskovalce.

Za sodobno slovensko koroško književnost je predavatelj Kmecl označil tvornost po letu 1945, ko se je na Koroškem sprva pojavila skupnica piscev, ki so v tradicionalnem večerniškem slogu objavili več kmečkih povesti. Sodobni tokovi v književnosti pa so kmalu zašli tudi v dela koroških piscev. Tako je po predavateljevem mnenju za rod, ki se je v književnosti pojavil po letu 1960, značilno za umetniško in ne zgolj večerniško opisovanje stanja, v katerem so koroški Slovenci danes. Kmecl je poudaril, da je ta novi rod naredil velik korak predvsem v

poeziji, ki kvalitativno ni nič slabša od te, ki jo pišejo v matični Sloveniji.

Predavanje je nedvomno obogatilo vse poslušalce, zlasti pa bodo lahko nekatere ugotovitve o sodobni književnosti na koroškem s pridom uporabili slavisti pri pouku slovensčine v šolah.

Prva razstava aprila?

2. februarja so se sestali predstavniki Likovnega salona v Kočevju, s katerimi se za kulturna vprašanja pri občinski konferenci SZDL in še nekateri, pogovorili so se, kako bodo v majhnimi stroški priuredili sedanjo izstavo v Likovni salon. Sklenili so, da preureditev zgornjih prostorov trdnice ne sme biti draga, za denarno pomoč pa bodo zaprosili delovne organizacije. Prva razstava v novem Likovnem salonu naj bi bila po sedanjih zamislih najkasneje aprila. Novi prostori so ob zelo prometni Ljubljanski cesti, zato bo Likovni salon v bodoče verjetno zabeležil še več obiskovalcev.

Srečanje

Ivan Perhaj, rojen 1933, šolski upravitelj v Brušnicah, je do zdaj objavil nekaj več kot 20 pesmi. Tiskali so mu jih v Mladih potih, Obzorju in nekaterih drugih revijah in listih. Piše tudi otroške pesmi, na svetlo pa jih daje v Cicibanu.

SOSEDOVA PSICA

Večer je. Sedimo v podgorski beznici. Kazalec na stenski uri hiti. Pijemo žganje. Na mračnih nam licih odseva izpitost pretekle noči.

Pri peči harmonikar meh nateguje. Včasih zadremlje in kaj zamrmra. Priletan možakar zdaj poje, zdaj psuje vse vrage, nebesa, ljudi in boga.

Pod mizo sosedova psica počiva. Ko jo pogledam, se mi zazdi, da je spet breja in da zakriva svojo nesrečo pred nami in psi.

Pijemo žganje... Harmonika poje. Priletan možakar, ki je bentil, se je pomiril in zginit v temo je, ko polovico je plače zapil.

Kazalec na stenski uri tiktaka. Kaj je življenje? Nihče prav ne ve. Z motnim pogledom zrem psico, ki čaka, da ji kdo vrže kaj v lačne zobe.

Potlej zapojemo nekaj o sreči in o dekletu s smehljajem v očeh. Pijani glasovi, glasovi hreščeči prepevajo pesem o njenih lasih.

Ko eksamo dvakrat, natočimo znova in eksamo... točimo... eksamo spet. Življenje in smrt sta dva čudna svetova: iz smrti rodita se človek in cvet.

Gostilničar stari zapira beznico. Nad nami je mesec ne mlečen ne zlat. Ne vidim, a čutim sosedovo psico, ki z nami odhaja utrujena spat.

Razstava z recitalom

Novomeški srednješolci priredili v Dolenjski galeriji lep kulturni večer

6. februarja so se obiskovalci kulturnih prireditev na čast Prešernovemu spominu zbrali v Dolenjski galeriji na otvoritev slikarske razstave mladih likovnikov, zvečine gimnazijcev, in glasbeno-literarni recital, ki so ga pripravili sodelavci srednješolskih glasil »Stezi« in »Mladost v belem« ter glasbena šola.

O mladih likovnih in besednih ustvarjalcih je spregovoril prof. Jože Sever iz novomeške gimnazije. Poudaril je,

da je hvalevredno dejstvo, da se mladi že tako resno prizkušajo na literarnem in likovnem področju. Slednjič pa je tudi prav, da s tako prireditvijo proslavimo Prešernov spomin.

Obiskovalci so menili, da je bila prireditev pristržna, in v tem jim moramo pritrčiti. Tako literarno-glasbeni del kot sama likovna razstava — o njej bomo še spregovorili — sta bila vredna resnejše pozornosti.

Al' prav se piše...

„Za polaganje izpitov...“

Ubogi slovenski jeziki! Toliko bremen si bil že deležen, da mukoma prenašal našo brezbržnost. Še več: kdaj pa kdaj te celo zatajimo in se pobahamo s puhlim pavjnim perjem. Prepričani smo seveda, da smo imenitni. Celo misel, da se Slovencem ni treba učiti slovenskega jezika, ni tako nevsakdanja.

Primer: »Za polaganje izpitov je zainteresiran tudi merodajni forum — je samo eden od skromnih dokazov za to, kako, v svojo škodo, pomizujemo slovensko besedo.

Najodličnejša pomanjkljivost v navedenem stavku je, da nam ne pove, kdo da je zavzel za izpite: ali šola z učitelji ali delovna organizacija s kandidati, ki bi izpite radi ali neradi opravljali. Morda si želi izpraševanja celo

tretja stranka? Odprimo Slovenski pravopis in poskusimo z njegovo pomočjo pretestiti ustreznost posameznih besed. Namesto merodajen se ponujata izraza odločen in pristojen, zainteresiran zamenjamo z zavzel, forum, ki pomeni pristojno oblast itd., pa imenujemo kar s pravim imenom. Izpitov za sedaj še ne polagamo, pač pa jih opravljamo. Mimogrede povedano: k izpitu ne pristopamo, ampak se canj prijavimo, odločimo in podobno.

Zdaj pa se še odločimo za enega od močnih odgovorov: »Tudi delovna organizacija (ali kdo drug!) se je zavzela, da njeni kandidati čimprej opravijo izpite.« Upamo, da jih učitelji — izpraševalci ne bodo položili!

Prof. JOŽE ŠKUFCA

Ze nekaj časa igrajo za ples in zabavajo goste na Otočcu »FANTJE VSEH VETROV« ali »ORIONI«, kakor se ansambel tudi imenuje. Kadar igrajo domače, se postavijo takole: Franci Kramer, Herven Jakončič, Zdravko Hribar, Darko Abram in Dušan Urbajs (z leve proti desni). So študentje glasbe v Ljubljani, doma pa iz vseh koncev Slovenije. (Foto: M. Vesel).

**OGLE*
DALO
MLA
*DIH**

Črnomaljski mladinski klub je odprt

V ponedeljek, 2. februarja, so v Črnomlju odprli mladinski klub in tako izpolnili dolgoletno željo črnomaljske mladine. Na otvoritvi so sprejeli klubski urnik dela ter izvolili vodstvo kluba. Za predsednika kluba so izvolili Jaroslava Kodeljo.

Zaenkrat je v klubu napovedan samo ples, na katerem bodo igrali fantje iz črnomaljske gimnazije, mladinci pa so sklenili, da bodo kmalu razvili pestro klubsko dejavnost. Prvo predavanje, o »Znani in neznan Kolpis bo na sporedu že v torek, 10. februarja. Predaval bo znani belokranjski jamar Stane Klepec, ki bo mladincem pokazal tudi nekaj barvnih diapozitivov.

Kmalu mladinski klub

V prostorih nekdanjega otroškega vrta v gradu bo dobila metliška mladina svoje klubske prostore. Načrte za preureditev je naredil član predsedstva občinske konference ZMS Juš Mihelčič, pravilnik in statut kluba pa so pripravili člani predsedstva. Mladinci bodo tako dobili tri prostore, v katerih se bo lahko razvilo zanimivo mladinsko življenje. Sredstva za preureditev je zagotovila metliška občinska skupščina. Dela bodo pričeli že te dni.

Za začetek je bilo dobro, obljublajo, da bo bolje

Na zadnjem gimnazijskem plesu je igral sevniški ansambel »Modre zvezde«, ki je nekatere razočaral, drugi pa se niso pritoževali čezenj

Novomeški gimnazijec so v letošnjem šolskem letu organizirali že štiri mladinske plesne v šolski telovadnici. Mladci so, zato ni čudno, da si želijo plesa, dobre glasbe in pestre družbe. Na zadnjem šolskem plesu v januarju, ki

ga je organiziral II. razred, je igral ansambel »Modre zvezde« iz Sevnice. Mladci plesalci so ansambel takole ocenili:

JOZE LUŽAR - gimnazijec: »Ansambel »Modre zvezde« me je razočaral. Vsi imamo radi dobro glasbo, zato bi bilo prav, če bi organizator drugič povabil ansambel, ki bi nas z igranjem presenetil.«

JOŽE FLORJANČIČ - de-lavec:

»Podobnih prireditev si še želim. Novomeška mladina pogreša ples, na katerih bi se srečevala in spoznavala. Zdi pa se mi da je vstopnina nekoliko previsoka.«

JOŽICA SMUK - gimnazijka:

»Škoda, da tudi v Trebnjem, kjer sem doma, ni podobnih prireditev. Ansambel »Modre zvezde« me je navdušil, vstopnina pa se mi za dijaški žep ne zdi previsoka.«

DUŠAN PODKRIZNIK - gimnazijec:

»Vem, da ni bilo najbolje, saj zaradi premajhnega prostora in denarja nismo mogli povabiti kvalitetnejšega ansambla. Sodeloval sem pri organizaciji plesa in sem bil z disciplino navzočih povsem zadovoljen.«

VEKOSLAV SEKORANJA

Sevnica: prijave beat ansamblov

Pobuda občinske konference ZMS Sevnica, sevniškega ansambla »Modre zvezde« in mladinskega kluba je naletela na ugoden odmev med beat ansambli na Dolnjem. Dostojno se prijavili že »Videmia« in »The unemployed mad devils« iz Novega mesta, svojo udeležbo pa so zagotovili tudi »Abadonia« iz Črnomlja. Tudi boštanjskim mladincem ne manjka prijavnice za bližnjo oddajo »Pokaži, kaj znaš!«, pogrešajo pa udeležence iz sevniške vaješke šole lesne stroke, ki je jani poslala nekaj dobrih skupin.

Oživitev aktivov

V Kočevju so že ustanovljeni ali pa bodo še v kratkem mladinski aktiv v vseh večjih delovnih organizacijah. Izjema so le AVTO, AGRO-SERVIS, TRIKON in KOVINAR. V kratkem bodo aktivni s pomočjo predsedstva občinske konference Zveze mladine izdelali delovne programe za letos. V njih bo zajeto predvsem delo na športnem in kulturnem področju in predavanja o delitvi dohodka ter osebnih dohodkov, o samoupravljanju in drugem.

NAČRTI MLADINE V ŠENTJANŽU

Volja je - dvorane ni

Pogovor s Francijem Bebrom, novoizvoljenim članom občinske konference SZDL v Sevnici

»Vrsto let si bil predsednik mladinskega aktiva v Šentjanžu, zdaj pa si zamenjal funkcijo. Kako to?«

»Naj se vpelje še kdo drug. Sam bom odslej vodil kulturno-prosvetno sekcijo našega aktiva. Za dan žena pripravljamo igrjo, ne vemo pa, kako jo bomo igrali, saj nimamo primerne dvorane. Ustredi želimo ljudem, ki bi radi bolj veselih prireditev, zato bomo oktobra pogovorno izvedli vinsko trgatvo. Da si ne bi kdo mislil kaj slabega, je treba povedati, da je lanska trgatva minila brez vsakršnih incidentov. V načrtu imamo tudi, da bomo za praznik republike pripravili še eno igrjo.«

»In kdo vam nudi strokovno pomoč?«

»Znajdemo se kar sami. Med nami deluje dijakinja novomeške pedagoške gi-

mnazije tov. Majcnova, pa tudi prosvetni delavec Šentjanške osnovne šole nam ne odrečejo pomoči. Uslužbenka krajevnega urada nam prepisuje dramske tekste.«

»Največja ovira je torej neprimerna dvorana.«

»Če bi imeli drugačno dvorano, bi imeli seveda še večje veselje za delo. Drobne težave bomo premagali z dobro voljo in pomočjo svetla kulturno-prosvetnih organizacij sevniške občine.«

»Po dolgih letih si bil kot edini mladinec izvoljen v občinsko konferenco Socialistične zveze. Za kaj se boš tam zavzemal?«

»Kot že rečeno: za novo prosvetno dvorano v Šentjanžu, na splošno pa za vse akcije, ki odvratajo mladino od slabih vplivov.«

A. ZELEZNIK

Anketa o življenju vajencev

Ob pripravah na republiško konferenco ZMS, ki bo obravnavala probleme učencev v gospodarstvu, je občinska konferenca ZMS v Sevnici pripravila poseben vprašalnik s 36 vprašanji, na katera bodo odgovorili tudi tisti, ki so namesto učnih pogodb podpisali stipendijske pogodbe ali pogodbe o priučevanju. Na podlagi zbranih podatkov se bo predsedstvo občinske konference ZMS odločilo, ali bo sklicalo tudi širši razgovor o teh vprašanjih.

A. Z.

3. ples novomeških študentov

Na Otočcu bo tradicionalni ples kluba novomeških študentov, ki so ga organizirali zato, da bi pomagali sovrstnikom z denarjem ali obleko

21. februarja bo na Otočcu že tradicionalni 3. ples kluba novomeških študentov. Jožeta Florjanciča, predsednika kluba, smo vprašali, kako bo letos s to elitno prireditvijo.

»Kako poteka organizacija plesa?«

»Vse je v najlepšem redu. Gostinsko podjetje Otočec nam je dalo na razpolago oba prostora restavracije. Za prihodnjo soboto smo pripravili 280 sedežev; prijatelji zabave in plesa lahko kupijo karte pri Mladinski knjigi na Glavnem trgu. Cene vstopnic so 15 do 20 dinarjev. Ves večer nas bo vse skupaj zabaval priznani ansambel »Mladi lev« iz Ljubljane. Tudi za prevoz smo poskrbeli: avtobus bo odpeljal z avtobusne postaje ob 19.30, zgodnji gostje pa bodo lahko odšli nazaj ob 3. uri.«

»Kako hste porabili denar, ki bo prišel v klubsko blagajno?«

»Letošnji ples smo organizirali predvsem zato, da dobijo socialno šibki študentje pomoč ali v denarju ali v oblekah.«

»Kako bo poskrbljeno za dobro razpoloženje gostov?«

»Med zabavnim delom bo najprej na vrsti program - sprejem brucov v zbor starih bajt. Letos bomo v svoje vrste sprejeli 20 študentov. Tokrat bo seleni car Simo Janković, Zdravko Slak bo bruc major, starosta brucovanja pa bo inž. Avgust Fajfar. Pokrovitelj celotne prireditve je Franci Kuhar, predsednik novomeške občinske

skupščine. Pripravili smo tudi bogat sredoletov in veliko zabave in plesa ob poslušanju Mladih levov. Vsem podjetjem, ustanovam in posameznikom, ki so pomagali v naši akciji za pomoč socialno šibkim študentom, se iskreno zahvaljujemo.«

MIHA GOSNIK

Sestali so se predsedniki vaških aktivov

Občinska konferenca ZMS Črnomelj je za 4. februar sklicala posvetovanje predsednikov vaških aktivov, vendar so se ga od šestih vaških udeleželi samo trije: iz Gribelj, Preloke in Zilj. Čeprav so govorili o uresničitvi minimalnega načrta aktivov ZMS na vasi, o seminarjih in predavanjih, so ugotovili, da ga v celoti ne bodo mogli uresničiti, ker ponekod mladinci nimajo primerne prostora za delo. Z navdušenjem so sprejeli predlog o športnem tekmovanju med vaškimi aktivii.

Aktiv mladih komunistov žaživel

Aktiv mladih komunistov, ki je bil ustanovljen v Metliki, je pričel delovati. V njem je 35 mladih članov. Na študentskih večerih se bodo najprej seznanili s statutom ZKJ, v načrtu pa imajo še vrsto zanimivih tem in razgovorov. Za sekretarja aktiva je bil izvoljen Slobodan Udovičić.

Tudi revija »Adam in Eva« pride na vrsto

Mentorji aktivov ZMS na osnovnih šolah v sevniški občini so na nedavnem posvetovanju ugotovili, da bo treba v prihodnje posvetiti več pozornosti spolni vzgoji in razmisлити, kako bi na primeren način poučili mlade o odnosih med fantom in dekletom. Pojasnjevanje teh vprašanj pri biologiji ne zadostuje več. Ugotovili so, da ne bi bilo slabo, če bi pri mladinskih urah včasih obravnavali tudi revijo »Adam in Eva«, ki jo mladina na veliko kupuje. Največkrat gledajo samo slike, ne berejo pa spremnega besedila, ki ni vedno slabo.

A. Z.

Kdo spremlja mlade talente?

Zadnja analiza za prosvetno pedagoško službo iz Novega mesta obširno navaja podatke o dopolnilnem pouku slabih učencev, slabih ocenah pri posameznih predmetih, nikjer pa ni podatkov o mladih talentih, ki jih v naših šolah niti ni tako malo. Predsednik občinske konference ZMS Sevnica Alfred Zeleznik je to vprašanje sprožil na seji sveta za izobraževanje, kulturo in telesno vzgojo in na seji občinske skupščine in dobil od pedagoškega svetovalca odgovor, da je spodbujanje in spremljanje talentov naloga prosvetnih delavcev, ki to nalogo opravljajo po notranjem pedagoškem čutu. Pedagogi tega verjetno ne zanemarjajo, kljub temu pa bi kazalo mlade talente spremljati od osnovne do visoke šole in domači občini zagotoviti kvalitetne kadre.

ni

Na prvem mestu Mišo Kovač

Prejeli smo 210 kuponov - Glasovali ste:

1. »Čemu da živim« - Mišo Kovač, 60 glasov
2. »Ljubi, ljubi, ljubi« - Eva Sršen, 43 glasov
3. »Mamici« - Slaki, 26 glasov
4. »Moj dom je zaprt« - Slaki 18 glasov
5. »Mendozino« - Ivica Serfezi, 15 glasov

Popevka »Čemu da živim«, ki jo poje Mišo Kovač, je neverjetno hitro osvojila srca poslušalcev na Dolnjem skem. Še pred tremi tedni smo naštel le 10 kuponov, na katerih je bilo napisano njegovo ime, tokrat pa se je Mišo Kovač prebil v sam vrh. Popevka »Ljubi, ljubi, ljubi« Eve Sršen ima ta teden nekoliko manj glasov kot prej, na tretjem in četrtem mestu pa so se še vedno obdržali Slaki. Prav pred kratkim je izšla popevka »Mendozino«, ki jo poje Ivica Serfezi, zanjo pa je glasovalo že 15 naših bralcev.

Spet vas moramo opozoriti, da bomo pri šrebanju upoštevali samo tiste kupone, ki imajo tekočo številko zadnjega tedna, stari kuponi, čeprav so pravilno izpolnjeni, pa romajo v koš. Na dopisnicah je seveda treba napisati naš naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, p. p. 33, ne pa naslova darovalcev plošč. Zgodilo se je že, da smo od novomeške NOVOTEHNE in ELEKTROTEHNE dobili nalepljene kupone, ki so seveda prepuzno prišli na naš naslov in jih pri šrebanju nismo mogli

upoštevati. Nekaj naših bralk, ki so navdušene nad Slaki, nas je proslilo, naj obiščemo Slake in se pogovorimo z njimi ter pogovor in sliko objavimo na mladinski strani. Tudi sami smo to že nameravali, povedati pa vam moramo, da živijo Slaki v Ljubljani, da so zelo zaposleni in da jih tudi na RTV težko dobimo. Željo bomo seveda skušali izpolniti.

Ta teden je žreb določil takole:

1. Lojze Kranjc, Raka 68, Krško, dobi ploščo »Hiša ob cest stoj« - Ivica Serfezi;
2. Henrik Lamovšek, Hrastrno 12, Sentrupert, dobi ploščo »Više se nečeš vrati« - Mišo Kovač;
3. Danica Rozman, Zdinja vas 22, Otočec ob Krki, dobi ploščo »Tri korake v modro« - Franc Koren.

Za današnje nagrade je podarila ploščo MERCATORJEVA BLAGOVNICA v Novem mestu, kjer lahko tudi vi kupite naj-novejše plošče.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 16. februar 1970

Kupon št. **5**

POTA IN STRAŠNOST
VIKTOPOTA

DEŽURNI POROČAJO

V ZVIRCAH ZGOREL SKE-DENJ — 7. februarja popoldne je v Zvircah pri Hinjah zgorel škodeni Janca Tekavčiča. Poleg poslopja je šlo po zlu 8 ton sena, 3 kmečki vosovi in več poljskega oročja. Škoda so ocenili na 23.000 din. Kako je prišlo do požara, še niso pojasnili. Pri gašenju so imeli težave z vodo, ker je v vodovodu v tem času premajhen pritisk.

OGENJ NA ŽAGI — 4. februarja je manjši požar zajel strobo nad strojnico obratne žago struškega kombinata NOVOLIŠ. Delavci so ogenj pogasili in preprečili večjo škodo.

UNICIL 150 TRT — Ana Berce iz Spodnjega Zabukovja v trebanjski občini je 7. februarja ugotovila, da je neznanec v njenem vinogradu posekal okoli 150 trt in ji prizadel okoli 2.500 din škode.

TAT V KOKOSNIJAKU — Anton Bošer iz Luk pri Straži je miličnikom prijavil, da so mu neznanost prejšnji teden iz kokosnjaka ukradli 12 kokošij.

MEDVEDOM UKRADLI HRANO — Čigani iz Zabjeka so v noči od 3. na 4. februar odnesli z Brecove rebi kravo, ki so jo novomeški lovci nastavili medvedom. Poročilo pravi, da so Čigani odnesli najboljše dele poginile živali. Lovska družina Novo mesto je za to kravo oddala nekemu kmetu precejšnje denarje, Čigani pa so lovec škodovali za 500 din.

SE KAR MIRNA PUSTNA NEDELJA — Kljub številnim pustnim zabavam je bila minula nedelja še kar mirna, vsaj poročil o izgredih ni. Na območju novomeške UJV to nedeljo tudi prometnih nesreč ni bilo veliko.

KRAKOVSKI GOZD; TOVORNJAK SE JE PREVRNIL — 3. februarja zjutraj je vozil Viktor Dolar iz Gornjeja Maharova tovornjak proti Zagrebu. V krakovskem gozdu se je umaknil na desno tovornjaku s priložnostjo, ki je vozil naproti in prehiteval neko vozilo. Dolarjevo vozilo je s osebe zdrsnilo v jarek in se prevrnilo. Škodo so ocenili na 3.000 din.

TUDI MAJHEN SNEG JE NEVAREN, vozniki pa to radi pozabljajo. Tovornjak je peljal iz Mirne peči, naproti pa mu je pridrvel izza ovinka nepreviden voznik fička. Prisebni voznik tovornjaka je zavil na desno, da je preprečil trčenje, toda z desnimi kolesi je zdrsnil v jarek. — Ne podcenjujmo snega, čeprav bo morda le z nekaj centimetri te dni pobelil ceste! (Foto: M. Jakopec)

SLOVENSKIM VOZNIKOM SO PODELILI Do zdaj 1.700 priznanj

Lani so podelili v novomeški občini plaketo vzornega voznika 23, v ribniški občini pa 15 poklicnim voznikom in amaterjem

Republiška komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu je prejela lani 353 predlogov za podelitev plakete vzornim voznikom. 91 predlogov je zavrnila, ker vozniki niso imeli pogojev, 262 predlogov pa je potrdila in podelila plakete. Med dobitniki je bilo 184 poklicnih voznikov in 78 amaterjev.

Na goriškem območju je dobilo plakete 33 voznikov, v občini Ljubljana-Siška 31, v Mostah-Polju 24, v novomeški občini 23, v Ljubljani-Centru in Mariboru po 18, Idriji in Kopru po 16, Kranju in Ribnici po 15, Slovenskih Konjicah 12 itd. Od leta 1962 do konca minulega leta je dobilo tako plaketo že več kot 1.700 voznikov motornih vozil v Sloveniji.

Republiška komisija je pred tremi leti predlagala zveznemu svetu za varnost prometa, naj tudi on ustanovi in začne podeljevati podobna priznanja vzornim voznikom po vsej državi. Predloga niso vzeli resno, komisija pa še do zdaj ni dobila odgovora. Prav tako je propadel spodbuden predlog, ki ga je republiška komisija dala zavarovalnicam. Le-te naj bi priznanje upoštevale pri vplačevanju premij za zavarovanje motornih vozil, vendar se to ni zgodilo.

Ne glede na vse to pa republiška komisija, številne gospodarske in družbene organizacije in posamezniki še nadalje izbirajo med vozniki najboljše in jih predlagajo za plaketo.

Četrta smrtna žrtev!

63-letni Franc Ponikvar iz Tomažje vasi neprevidno prečkal avtomobilsko cesto

Avtomobilska cesta je spet zahtevala človeško življenje: 5. februarja okoli 16.15 je pri Dobruški vasi izdihnil 63-letni Franc Ponikvar iz Tomažje vasi; ko je prečkal cesto, ga je zadel osebni avto, s katerim se je peljal Anton Berce z Reke. Podobno kot Ponikvar je izgubilo življenje že precej ljudi, njegova nesreča pa je še en hud opomin več, da je prečkanje avtomobilske ceste bližnjica za v smrt. Na območju novomeške UJV so letos izgubili življenje v prometnih nesrečah že štirje ljudje. Pomeni tak začetek, da bo lanski spisan smrti prešežen letos že v prvih mesecih?

PRIČA

V posebni sobi Spehove gostilne je bilo zatohlo, da bi zrak lahko z nožem rezal in ga v kosih pokladal na cesto. Grbačnikov Miho je sedel za mizo, gledal v poln kozarec in užival ob dobrem vinu, ki mu je teklo v grlo. Na cesti pred gostilno je zaropotalo in počilo. Zažvenketalo je, polje pa je ostalo vse tiho. Miho je skočil k oknu, zagledal je dva avtomobila, ki sta se tiščala na sredi križišča kot mlada kužka.

»Saj to je vendar Sušnikov Simele je vzkljnil Miho in planil iz gostilne.

»Sime, kaj pa se je zgodilo?»

»Miho! Kakšna sreča te je prignala. Vidiš, kaj se mi je zgodilo. Tisti norec je pridrvel s tako hitrostjo, da ni mogel ustaviti, da mi je videl vsaj na dvesto metrov...»

»Pa ti?»

»O, nič. Počasi sem vozil in gledal na levo in desno, če je cesta prosta. Sele potem sem zapeljal nanjo...»

»Verjamem ti, Sime...» Prišli so, merili, fotografirali, gledali...

»Je kdo videl prometno nesrečo?»

»Jaz« se je oglašil Miho.

»Vaši podatki?»

»Miho! Grbačnik iz Motovilca.»

»In kaj ste videli?»

»Stopal sem iz gostilne in kol običajno pogledal na križišče. Od daleč sem videl počasi voziti neki avtomobil. Križišče je bilo prazno in nikjer ni bilo nikogar. Voznik avtomobila je pred križiščem ustavil, pogledal na levo in desno, polje pa je zapeljal na glavno cesto. V tistem trenutku pa je od eve pridrvel drug avtomobil s tako neverjetno hitrostjo, da sem si takoj mislil: zdaj po počilo. In res! Ta avtomobil je, ne da bi kaj ustavil zavozil v onega drugega. Tako je prišlo do nesreče. Zagotovo vem, da prvi voznik ni prav nič kriv.«

Mihola Grbačnika je objel hvaležen pogled...

In Miho je ponovil svojo pripoved še enkrat. Kasneje je pričal še pred sodiščem in končno bi celo prisegel, da je tisto, kar trdi, resnica.

Na žalost so take ali podobna zgodbe resnične. Izmisljena so le imena.

Doklej in zakaj tako, ljudje?

KRONIKA NESREČ

- RIBNICA: FREVRNJEN TOVORNJAK** — Zmago Požar iz Nov. Sušice pri Kokani je 5. februarja zjutraj pri Ribnici s tovornjakom iz nepojasnega razloga zapeljal na bankino. Vozilo se je potem prevrnilo po nasipu in obstalo pod cesto. Škodo so ocenili na 20.000 din.
- CRNOMELJ: OTROK PRED AVTO** — 4. februarja popoldne je Danilo Rus s osebnim avtomobilom, ko se je peljal iz Črnomelja proti Loid, podrl 8-letnega Boža Kureta, ki je nenadoma stopil s pločnika pred vozilo. Dete je bil precej poškodovan.
- BELA CERKEV: Z AVTOM ZADEL KOLESARJA** — Na tretjezdni cesti pri Beli cerkvi je Srečko Likar iz Kostanjevice z osebnim avtom zadela kolesarja Albina Peteršiča iz Gomile, da je padel in si slomil več reber. Nesreča se je pripetila potem, ko je Likar med srečanjem s traktorjem zasenčil luči in ni videl, da vozi pred njim kolesar. Škodo so ocenili na 1.100 din.
- CRNOMELJ: MOPEDIST IN SOPOTNIK NA TLEH** — 9. februarja ponoči je Črnomeljčan Franc Hudelja vozil osebni avto iz Nerača. Na ovinku je zapeljal na levo stran ceste in zadel mopedista Alojza Stefančiča s Tan. Še gore, ki se je s sopotnikom Darkom Lilekom pripeljal naproti. Mopedist in sopotnik sta padla in se poškodovala. Gmotno škodo so ocenili na 3.500 din.
- ČEROVEC: LJUBLJANČAN SE JE PREVRNIL** — Bisto Batinič iz Ljubljane se je 8. februarja zjutraj pripeljal s osebnim avtom na poleđenih del ceste pri Veljkiem Cerovcu. Zaneslo ga je v mek; trčil je v odtočni jarek in se prevrnil na streho. Škoda je bilo za okoli 3.000 din.
- GRADAC: TRESČIL V OG. RAJO** — Boris Udovc iz Kranja se je 8. februarja peljal z osebnim avtom iz Metlike v Gradac. Na mokri cesti ga je zaneslo na levo stran ceste v varnostno ograjo. Škodo so ocenili na 3.000 din.
- ZUZEMBERK: KARAMEOLIAL TOVORNJAK BREZ VOZNIKA** — Avtoprevoznik Franco Piro iz Smarja je 7. februarja popoldne parkiral tovornjak v Zuzemberku in odšel v gostilno. Medtem je tovornjak zdrsnil nazaj in poškodoval osebni avto Jožice Murš z Dvorca. Škodo so ocenili na 3.000 din.
- SMIBEL: KOLESAR V AVTO** — 6. februarja popoldne se je Miran Božič s dvorišča domače hiše v Smibelu pripeljal s kolesom na cesto in trčil v osebni avto, s katerim se je pripeljal Jože Mervar iz Borčevega. Božič se je poškodoval, gmotno škodo pa so ocenili na 2.500 din.
- PONIKVE: S CESTE NA NASIP** — 7. februarja zjutraj se je pri Ponikvah prevrnil s osebnim avtom Milivoj Rošič iz Zagreba. Zaneslo ga je na levo stran ceste, ko pa je poskusil vozilo spraviti na desno polovico vozišča, je zdrsnil na nasip in se prevrnil. Škodo so ocenili na 800 din.
- OTOCEC: NESREČA S TOVORNJAKOM** — Mato Corak iz Velike Kapanče je 2. februarja ponoči pri Otočcu zapeljal tovornjak s ceste in se prevrnil. Škoda je bilo za okoli 500 din.
- POLJANE: TOVORNJAK V POTOKU** — 8. februarja zjutraj je Stanislav Pišter iz Kranja pri Poljanah zapeljal tovornjak s ceste in obstel v potoku. Škodo so ocenili na 1.500 din.
- CRNEC: 1.000 DIN ŠKODE** — 3. februarja ponoči se je pripetila prometna nesreča v Črncu pri Brežicah vozniku osebnega avtomobila Jožetu Burgarju iz Št. Gornjskega. Pri nesreči je nastala za okrog 1.000 din škoda.
- OSREDEK: TRČILA AVTO. BUS IN OSERNI AVTO** — 4. februarja popoldne sta trčila v Osredku pri Krškem avtobus, ki ga je vozil Ivan Omulec, in osebni avto, ki ga je vozil Stanko Jordan. Pri trčenju je nastala za okrog 800 din škoda.
- TRNJE: NESREČA VOZNIČ** — 4. februarja zjutraj se je pripetila prometna nesreča v Trnju pri Brežicah vozniku osebnega avtomobila Idu Strlič iz Artič. Bilo je za okrog 3.000 din škoda.
- KRSKO: DEČEK POSKODOVAN** — 6. februarja se je pripetila prometna nesreča na Cesti kraških štev v Krškem vozniku osebnega avtomobila Anžel Kodela iz Krškega. Pri nesreči je bil poškodovan 8-letni Milan Turk iz Malaga Mrakovca in so ga odpeljali v breškško bolnišnico. Na vozilu je za okrog 500 din škoda.
- SEVNICA: NESREČA SMARJETČANA** — 7. februarja popoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti Govčica—Badeče vozniku osebnega avtomobila Romanu Kovaču iz Smarjete. Pri nesreči je nastalo na vozilu za okrog 4.000 din škoda.

POGOVOR Z OBČINSKIM JAVNIM TOŽILCEM PAVLOM CAROM
Prometne nesreče na vrhu

Največ nesreč so bili lani krivi vozniki sami

Novomeški občinski javni tožilec Pavel Car ima že pet let nazaj vsako leto približno enako število zadev v pretresu; približno po 1.000 na leto. Zraven tega ima še okrog 100 mladotniških prekrškov in kaznivih dejanj, 250 do 300 kaznivih dejanj pa je takih, ko storilcev ne odkrijejo. Njegovo delovno področje je območje štirih dolenskih občin: novomeške, trebanjske, metliške in črnomaljske.

Tudi lani smo imeli enako število zadev. V prvi polovici leta smo se si. cer že razveselili, ker je število bilo pod običajnim poprečjem, je pa zato do konca leta malo naraslo.

Kakšne vrste dejanj pride največ v vaše roke?

— Pretekla leta smo največkrat reševali kaznivá dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje ter zoper življenje in telo. V obeh primerih smo imeli večkrat opravka z milejši, mi oblikami, čeprav niso bili redki tudi primeri, ko je šlo za hude telesne poškodbe in večje tatvine.

Lansko leto se je vrstni red kaznivih dejanj spremenil, saj je bilo največ kaznivih dejanj storjenih v javnem prometu. Šlo je predvsem za nesreče, ki so jih zakrivilí vozniki

motornih vozil. Več je bilo takih nesreč, ko vozniki niso spravljali v nevarnost življenja drugih oseb, bile pa so tudi nesreče

s hudimi telesnimi poškodbami. Veega skupaj pa je bilo kaznivih dejanj te vrste kar 15 odstotkov.

Kdo je povzročil nesreče in kaj je bil najbolj pogost vzrok?

— Večino nesreč so povzročili domačini, nekajkrat pa so bili krivci tudi tuji vozniki. Največkrat je botrovala nesrečam malomarnost voznikov.

JOŽE SPLIHAL

Viki je bil reprezentant

Viki Lozar je igral v mladinski republiški reprezentanci - V Novem mestu je našel dobre prijatelje - Rokometašem pomaga novomeški Labod

Srečanje z rokometišem Vikiem Lozarjem je bilo kaj prijetno. Beseda je bila beseda in stekel je pogovor o novomeškem rokometu in tudi o njegovem prihodu v ekipo.

— Viki, vem, da si iz Crnomlja; kaj te je prineslo v Novo mesto in zakaj ne igraš v črnoljski ekipi.

— Značilno sem 1962 v Crnomlju najprej kot vratar, kasneje pa kot igralec. V Novo mesto sem prišel zaradi poklica in tu začel igrati. To je bilo leta 1966. Prej sem bil igral pri mladinski republiški reprezentanci, ki se je borila na državnem prvenstvu v Slavonski Požegi 1964. Bili smo peti.

Treniral smo večkrat na teden in uspehi so bili vidni. Igrali smo v II. slovenski ligi in pristali v sredini lestvice.

— Kdo je po tvojem mnenju največ prispeval k uspehu novomeške ekipe?

— Stanje se je izboljšalo s rednimi treningi, za kar pa imata največ zaslug Slavko Vidmar in Jože Setina, pa tudi Jože Senčar.

— Igrali ste v drugi slovenski ligi, sedaj pa ste izpadli. Kaj je temu vzrok?

— Mislim, da je bil glavni vzrok temu odhod starih igralcev k vojakom; drugi pa so prenehali s igranjem, ker so odšli v šole. Ekipe je ostala oslabljena in neuspešna.

— Kako in kdaj se je stanje izboljšalo?

— Ko smo izpadli iz II. slovenske lige, je treninge prevzel Slavko Vidmar in od takrat ekipa spet vidno napreduje. Letos nam je pomagal tudi kolektiv tovarnice Labod in nam omogočil nakup opreme.

— Kaj kot domačin želiš ekipi Crnomlja?

— Želim jim uspeha na športnih terenih. Zmaga pač vedno tisti, ki je boljši.

— In kakšne so tvoje želje v zvezi s klubom?

— Želim vseh rokometišev je rasoveljiva in uspešno rokometno igranje na Loki. Želim, da bi nadaljevali tradicijo najstarejšega člana ekipe Jožeta Perka.

VANJA MARN

— Kako so te sprejeli novomeški rokometiši?
»V novomeški ekipi sem našel nove prijatelje; s skupnim trudom in trenerjem Vidmarjem smo resno prišli za delo.

OPRAVILHO

Sportno uredništvo Dolenjskega lista se opravičuje bralcem in športalkoma Vikiu Lozarju ter Jožetu Hočevarju zaradi slike, ki je bila pomotoma objavljena pretekli teden v sestavku Temelj so postavjeni.

Novo mesto: šah se lepo razvija

Prejšnji teden so se seznanili novomeški šahisti na rednem letnem občnem zboru. Čeprav je bila obveščena dobra, je bila udeležba slaba.

Poročilo o delu kluba je prebral predsednik prof. Igor Penko. Predvsem po njegovi zaslugi je bila dejavnost kluba peštra in živahna. Naj navedemo samo nekaj najvažnejših tekmovalcev: prvenstvo Novega mesta za žlane, članice, mladince in pionirje; prvenstvo Dolenjske; udeležba Igorja Penka na prvenstvu Slovenije (2. mesto); udeležba Anke Istenič na ženskem prvenstvu Slovenije; udeležba mladince Kapla na mladinskem prvenstvu Slovenije; odigrali so vsi kategorijskih turnirjev in nič manj kot 23 hitropoteznih turnirjev. Lanko bi se naštevati, vendar pove že to, da je bila dejavnost zelo rasgibana.

Sprejeli so tudi pravila kluba ter izvolili nov izvršni odbor, ki ga

postavljajo: Jože Udri — predsednik, Tonko Mladinec — blagajnik in Viktor Poljansek — gospodar.

J. U.

Edi Trbovc zmagovalc

Mladinski klub v Sevnici je la vedel turnir posameznikov v namiznem tenisu za prehodni pokal, ki ga je letos že drugi leto osvojil Edi Trbovc, Fritrditev je izredno značajan občinski tekmovalca. Vrstni red: 1. Trbovc, 2. — 4. Kelnerič, Pere, Valani, 5. — 7. Pere, Svalič, Zakrajšek, 8. Leskavar, 9. Ponderlak, 10. Gorisček. Tekmovalo je 25 igralcev.

A. Z.

Deseta redna skupščina Šahovske zveze

V nedeljo, 8. februarja, je bila v šahovskem domu v Ljubljani redna skupščina Šahovske zveze Slovenije; udeležili so se je tudi štirje predstavniki iz Dolenjske. Za novega predsednika je bil izvoljen Ljuban Jakše, za podpredsednika R. Vohlič, sekretar pa bo še naprej dr. V. Lippal. V izvršnem odboru je več novih šahovskih imen. Sprejet je bil tudi tekmovalni program za tekočnje leto. Kočevarjem je poverjena organizacijska pionirska ekipnega prvenstva Slovenije.

J. U.

V Domžalah — za pokal »Gimnastike«

Dvornina v Domžalah bo 26. februarja priložnostno tekmovalca najboljših slovenskih telovadcev in telovadk za pokal revije »Gimnastika«. To bo drugo pokalno tekmovalce v gimnastici, ki ga uredništvo revije prireja s GZS. Prvo je bilo lani v Idriji. Naslov pokalnih prvakov sta osvojila Janez Brodnik in Vida Perišić.

Tekmovalce za pokal »Gimnastike« bo obnemel tudi letna tekma za srečanje moških reprezentanc Ukrajine in Jugoslavije, ki bo 15. marca v Kijevu. Za pokal »Gimnastike« se lahko potegujejo telovadci in telovadke zveznega in I. razreda, tuda tekmovalci bodo morali po kriteriju zveznega razreda. Prijavitelj tekmovalci ne smejo biti mlajši ko 18 let, telovadke pa ne smejo imeti manj kot 15 let. Prijave sprejema Gimnastična zveza Slovenije do 23. februarja.

Smučarsko prvenstvo pionirjev bo na Krvavcu

Consko pionirsko prvenstvo v telesalonu za tekmovalce iz obč. Novo mesto, Trebnje, Crnomelj, Metlika, Krško, Sevnica in Grosuplje bo v petek, 20. februarja, ob 12. uri na Krvavcu. Odhoda bo s svitobusom ob 7. uri sletaj izpred Metropole. Prijave bodo organizatorji sprejemali pisмено tudi na Krvavcu do 19. ure. Organizatorja tekmovalca sta ObZTK Novo mesto in smučarsko društvo Rog.

Na seji TVD Partizan — Novo mesto so 5. februarja podelili zasluženja priznanja znanima novomeškima telesnovzgojca delavcema Ruži Kovarčič in Francu Pučku (na sliki). Priznanje in čestitke sta prejela ob 50-letnici življenja. (Foto: S. DOKL)

Občinski namiznoteniški prvaki — od leve proti desni: Poredoš, Šramlova, Pezelj in Dobošijeva. (Foto: S. Dokl)

OBČINSKO NAMIZNOTENISKO PRVENSTVO

Vse naslove so pobrali Novomeščani

Novomeščani Somrak, Poredoš, Pezelj, Šramlova in Dobošijeva osvojili naslove občinskih namiznoteniških prvakov — Rekordna udeležba

Na občinskem namiznoteniškem prvenstvu, ki ga je priredil v nedeljo, 8. februarja, namiznoteniški klub Novo mesto, je sodelovalo več kot 50 tekmovalcev iz Sentjerneja, Smarjete, Vavice vas, Otočca in Novega mesta. Tako množičnega namiznoteniškega tekmovalstva v Novem mestu še ni bilo! Vsi igralci so pokazali viden napredek, najbolj opazen pa je bil pri pionirjih in mladincih. Največji uspehi so dosegli igralci iz Novega mesta, kjer zadnje čase namiznemu tenisu posvečajo večjo skrb.

Rezultati: pionirji (18) — 1. Poredoš, 2. Svent, 3.—4. Jevšek, Bartolj, 5.—8. Kovačič (V. vas), Šušter (Sent.), Rolanc (Otočec) in Durčič (Smar.); finale: Poredoš : Svent 2:0; Pionirke (6) — 1. Šramlova (N. m.), 2. Navince (Vavica vas), 3.—4. Dular (V. vas) in Dobošijeva (N. m.), 5.—6. Hrovat in Faleškin (obe Vavica vas); finale: Šramlova : Dobošijeva 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Dobošijeva, 2. Navince 2:1; mladinci (32) — 1. Pezelj, 2. Kovačič, 3. do 4. Svent, Poredoš (vsi N. m.), 5.—8. Jevšek, Bartolj, Dobošijeva (N. m.) in Grehut (Smar.); finale: Pezelj : Kovačič 2:1; mladinke (6) — 1. Dobošijeva, 2. Šramlova (obe N. m.), 3.—4. Navince in Dular (obe Vavica vas), 5.—6. Faleškin in Hrovat (vsi N. m.); finale: Dobošijeva : Šramlova 2:1; člani (36) — 1. Somrak, 2. Berger, 3. Pezelj, 4. Uhi (vsi N. m.), 5.—8. Durčič (Smar.), Poredoš, Svent, Bartolj (vsi N. m.); finale: Somrak : Berger 2:0; članice (6) — 1. Doboš

DRUGJE SE JE ZGODILO

„Roke na hrbet, pa ne zaradi bodic!“

Slavje z ukradeno pijačo

Konec decembra je iz gostine »Sloga« v Vukovaru izginilo 10 steklenic vinjaka znamke Badel. Organi za notranje zadeve so ugotovili, da je tatvino izvršil domačin Stivo Zorić, star 19 let, ki ga poznajo zaradi prestopkov še iz prejšnjih let. Zorić je hotel proslaviti svoj odhod na prestajanje kazni in je povabil na svoje stanovanje 10 fantov in 7 deklet.

Med temi sta bila samo on in še neki fant polnoletna, vsi drugi pa mladostniki. Za tolikšno družbo pa v stanovanju Zorićevih ni bilo dovolj prostora. Na sinov predlog je oče Petar Zorić porušil vmesno steno med kuhinjo in sobo, da bi se ljuha mladina tako vendarle lahko poveselila. V takem vedanju so se ugotjeje poslovlili od starega in pričakali novo leto, Stevan Zorić pa se je tako hkrati poslovil od doma in odšel prestajati kazen.

»VUKOVARSKÉ NOVINE«, Vukovar — 30. 1. 1970

„Iščemo najbolj urejen oddelek...“

Na pobudo žena v podjetju »Medjimurška trikotna« v Čakovcu so na zadnjem sestanku ženskega aktivna tovarišice posveatile največ skrbi pripravi na letošnjo počastitev 8. marca — dneva žena, kot tudi akciji »Iščemo najbolj urejen oddelek«, ki jo vodijo že vrsto let. Posebna komisija bo v februarju pregledala, kakšno je higiensko in estetsko stanje v posameznih proizvodnih oddelkih oz. v vseh delovnih prostorih podjetja. Komisija bo dvakrat pregledala, kako skrbe oddelki za čistočo, če so omariče za prvo pomoč v redu in če stalno skrbe za snago v vseh sanitarnih prostorih.

»MEDJIMURJE«, Čakovec — 4. 2. 1970

Manj davčnih prijav kot lani

Do ponedeljka, ko je potoke zadaj dan za oddajo davčnih prijav občinov za l. 1969, je dobilo tajništvo za finance občinske skupščine v Karlovcu 580 prijav občanov, ki so lani prejeli več kot 2.300 novih dinarjev. Najvišji dohodek (70.000 din) je prijavil neki zdravnik, po 60.000 din pa so prijavili 3 gradbeni inženirji. Za predzadnje leto je prijavilo davke na skupni osebni dohodek 711 občanov.

»KARLOVACKI TJEDNIK«, Karlovec — 5. 2. 1970

Mrtvi novorojenček na ulici

Preteklo nedeljo so v Ulcih Aleksje Šurčiča v Somboru našli okrvavljen zavitek, v katerem je bilo trupce novorojenčka neznanke matere. Obdukcija je pokazala, da je šlo za predčasn porod (v 7. mesecu nosečnosti) in da novorojenček ni bil sposoben za življenje. Sledov, da bi šlo za morebitno nasilje nad otrokom po porodu, ni bilo. Zato je čudno, da so otroka tako zavrgli. Morda je šlo za nezakonskega otroka, pa mami ni hotela, da bi se o tem kaj zvedelo.

»SOMBORSKE NOVINE«, Sombor — 6. 2. 1970

S temi besedami opozarjajo novomeški kaktusarji svoje goste, ko jim pokažejo svojo zbirko kaktusov, da jim ne bi poškodovali vrščikov — Okrnjen kaktus namreč rad propade

Kaktus, bodičkasta rastlina s prelepimi cvetovi, je doma v Ameriki od Kanade do Patagonije. Legenda pripoveduje, da so Azteki odkrili nepoznan otok in na njem zagledali velikega orla, ki je sedel na kaktusu, držal v kljunu kačo in gledal nepremično v vzhajajoče sonce. Azteki so verjeli, da je to dober znak, zato so se ustavili in na tem mestu zgradili mesto Tenochtlan (nočili je kaktus). To nenavadno rastlino so vzljubili tudi Mehikanci in jo narisali v svoj grb.

Tugo Lebič ima v svojem rastlinjaku več kot 300 vrst kaktusov. Izkušeni ve, da je novomeška voda za življenje preveč klorirana in se zato na kaktusih nabira skorjca, prav tako pa je spoznal, da je mešanica zemlje in kremenčevega peska najboljša za rast kaktusov. (Foto: M. Padovan)

Ko se za teboj zapro vrata Lebičevega prostornega rastlinjaka v Mali Bučini vasi pri Novem mestu, se ti zdi, da

kaj kaktusov pa se mu je posrečilo tudi cepiti. V svojem 30 m² velikem rastlinjaku je s priljubljenim denarjem in trdim delom ustvaril delček daljne pustinje. Tugov »konjičke« zahteva veliko časa in denarja. Kaktuse je treba redno negovati, jim v lekcionih in knjigah poiskati imena in jih označiti, treba jih je presajati in zmerno zalivati.

Ljubitelji kaktusov — tudi Tugo — je med njimi — pogrešajo dobre strokovne slovenske literature o kaktusih, tudi izbira v naših cvetličarnah ni velika, cene kaktusov pa so zelo visoke. Najbolj navdušeni kaktusarji kupujejo redke primerke v zamejstvu, povprašujejo po njih v vseh cvetličarnah od Trsta do avstrijskega Sentvida, kjer živi priznan ljubitelj kaktusov, član svetovnega kaktusarskega društva. Tudi v tujini je treba za kaktuse odšteti precej denarja, kljub temu pa se najbolj navdušenim zbiralcem pot izplača. Takole pravijo: »Nobenega smučanja ne bo med počitnicami.«

»Daj, pokaži dedek Mraz, kaj prinesel si za nas.«

Naklonjena narava Takoj ob prihodu v Kočevje je predsednik Kavčič za ustvaritev ugodnega ozračja povedal naslednje besede:

Ko je sin ob polletu prinesel domov tri cveke, mu je oče dejal: »Nobenega smučanja ne bo med počitnicami.«

Nekaj dni kasneje je sin stal pri oknu (snega ni bilo, celo dež je padel) in dejal mami: »Mama, pravačprav mi je narava zelo naklonjena!«

Doma bomo krtačili Pred pregledom obratov LK je direktor pomnil predsedniku in ostalim halje, da si ne bi upražili oblek. Predsednik Kavčič pa je zavpil: — Ni treba. Se bomo še doma skrtačili!

Matematika ali risanje V osnovni šoli si je tovaris Kavčič ogledal učitnico za likovni pouk. Vprašal je učence: — Kaj imate raje: matematiko ali risanje? — Risanje! So kot eden odgovorili učenci.

No, torej se čas niso nič spremenili je namignil predsednik na svoja šolska leta.

Kam po šoli? V učilnici komisije je predsednik Kavčiča zamrmotalo. Kam bodo šli učenci po končani osemletki. — V gimnazijo, je odgovoril nekdo.

In potem? je napretil vstal predsednik.

V zakonu, je pripomnil direktor Zaručenega KGP Miran Smola, medtem ko je predsednik menil, da se da tja tudi brez gimnazije.

MARIJA PADOVAN

Nekaj okroglih s tovarišem Kavčičem

Dedek Mraz

SANACIJA — V tovarni papirja v Krškem je kuhalna kislina pregrizala lužni stolp in ogrozila proizvodnjo celuloze. Strokovnjaki iz Švedske so stene obložili s posebnim opeko, ki je odporna proti kislini. Stolp bodo kmalu spet napolnili z apnenecem in spustili skozenj žveplom dioksid. (Foto: Tone Zalokar)

Z naših vrtov

Vpliv pravljič

Na osnovni šoli v Loki pri Zidanem mostu so se v prvem razredu učili o uri. Ko je učiteljica na koncu učne ure hotela preveriti, če so si otroci snov zapomnili, je vprašala Polako, kaj ima vsaka ura. Dekletce je razmišljalo in v razmišljajo, ker pa ni šlo, je pristuhnla sošolci, ki ji je nekaj prišepetala. Tedaj je planilo iz Polake: »Dva butalca!«

Navijač

Nogomet je zlasti v sosednjih republikah še vedno najbolj popularna športna panoga. Kljub temu pa ima navijaški rekord Novomeščan: ko se je nekdanjemu Elanovemu nogometištu Simi Šušterju pred dnevi rodil sin, ga je srečni oče še isti dan vpsal k beograskemu Parizanu. Nekaj je gotovo: mali sin je izenačil svetovni rekord — že ob rojstvu je postal nogometni navijač.

Tale košček Lune, težak 67,7 grama, črne barve je razstavljen v beograskem domu pionirjev. Z Lune sta ga lani 21. julija prinesla prva človeka, ki sta stopila na to nam najbližje vesoljsko telo. Zraven njega pa še 22 kilogramov drugih kamnov in prahu. Kamenec z Lune je preiskalo 108 ameriških in 36 drugih znanstvenikov. Ugotovili so, da na Luni nikoli ni bilo življenja in da sta bila lanska astronavta prvi živi bitji, ki sta stopila na to »fantovsko sonce«. Starost Lune cenijo strokovnjaki na 4 in pol milijard let. (Foto: Tanjug.)

Medved blizu Rihpovca

Letošnja mila zima je pregnala iz brloga marsikaterega zaspalega kosmatina. Medved se je prejšnji teden pripeljal tudi v bližino Rihpovca. Jože Brudar in Viado Širčelj, ki sta se vracela ob dvaindvajseti uri zvečer iz osnovne šole v Dol. Nemški vasi, kjer obiskujeta kmetijsko točaj, sta v jasni noči uzrila blizu poti veliko senco, ki se je leno premikala. Hotela sta ugotoviti, kaj je, in odkrila, da je medved. Jadrno sta jo ucvrila proti domu. Naslednji dan sta se vrnila, da bi preverila svojo ugotovitve. V snegu so bila vtisnjena 30 cm dolga stopala. Takoj sta o tem obvestila lovce. G. 2.

V bolnišnici

Opotekajoč se po stopnicah lovim ravnotežje in si prizadevam, da ne bi povzročila hrupa. Toda nisem več gospodar svojih dejanj, niti misli! Kot da nisem več prisotna tu, kjer se nahajam. Noge me ne ubogajo več, roke mi piešajo, zdi se mi, kot da mi neštetih malih madežnih živali gomazi po telesu. Srbi me v konicah prstov, občutim napetost v glavi. Zdad sem tu, tik ob steni, potem sem že sredi bleščočih tal hodnika in temu se ne čudim.

Končno vdre hrup. ki ga povzročam, tudi vame. Strezme me in gomazanje za trenutke popusti. Tako lahko prislunem dhanju ljudi okraj vrat. Tema je in tišina. To je pomirjajoče. Vam, ta mir je navidezno.

Stojim pred priprtimi vrati in se žogam z razbitimi stankov. Prijeto in udobno mi je tu, naslonjen na zid, medtem ko zbram pogum, da se napotim skozi sobo. Toda tisti znani stari smeh se poskuša vzdigniti v meni. Z zadnjimi ostanke neomamljene volje ga pahnem nazaj in čutim, kako to prizadevanje razbija pijanost v meni. Potem mi kot s kladivom potolče po čelu, po mislih, napetost postane nevzdržna. Stremem se od strahu; kadar val razgranosti zadene ome, pljusne od nekoč iz globoke notranjosti in ga ni več mogoče ustaviti. Rečem si odkritosrčno: strahотно si pijana.

Jutrnja dan bo nevzdržen. Bojim se ga. Zelim si v posteljo, ker se začeljam tresti od mraza. Kakor pripeljena stojim ob steni nekoliko začudena, ko sem tako nepremična. Samo tu pa tam se prestopim, počasi pa postaja tudi to naporno.

Izmenada, brez prizanesljivosti do tistih, ki spijo v sobi, s hrupom, ki je preglasen, da bi ga slišala, oddem skozi prostor. Prikopljem se do postelje, se zarinem vanjo in nikakor ne morem zapreti oči. Če jih zaprem, je svet nenavaden. Vidim ga v barvah in nenavadno lepega.

Razbitim se v nič, preženem gomazanje in udarce kladiva v glavi. Razeženost prostora je neostojna. Vsa muzika, vse besede, ki sem jih kdaj slišala, znova zavzame v meni. Niham med resničnostjo in sanjami. Toda na tem prehodu je oboje še enako daleč, še nedoločeno nekje v prostoru. Morda se smeh še vrača, vsekakor pa ni več prisoten v meni. Zdad sem utrujena in sama. Tema je hladna in ubijajoča.

Zagledam se nekje v daljavi: imam zeleno pobarvano oči in sproščeno držo rok. Vse drugo je manj opazno. Stojim, kot da se opazujem in ogledam, neprizadeto, razdovedno, morda celo tuje.

Plezam na visoko skalnato goro. Za vse na svetu moram na vrh. Dolgo časa ga ne dosežem. Potem, ko vendarle stopim nanj, spoznam, da je vse le prevara. Spet sem ob vzhodu gore in vrh je spet enako oddaljen kakor na začetku.

Prizor se ponovi, tokrat v barvah.

MATEJA

(Honorar 100 din)

NAJBOLJ GRENKE SOLZE

Kot večina mamico sem tudi jaz zaposlena. Imam dva otroka: sina in hčer. Vsak dan nestrno pričakujeta, kdaj se vrnem z dela, saj jima vedno kaj prinesem. Nekega dne sem prišla domov pozno zvečer in nisem prinesla ničesar. Sinko je že spal, hč pa me je čakala. Zanimalo jo je, kje sem hodila in zakaj nisem ničesar prinesla. Potem sem ji morala povedati še pravilnico za lahko noč.

»Prav, mala moja.« sem dejala. »povedala ti bom resnično zgodbo. Bil je leta 1944 in hodila sem v 3. razred osnovne šole. Doma je kralja vedno primanjkovalo. Le otroci velikim kmetov so nosili s sabo v šolo kruh za malico. Skorjica črnega kruha, ki mi jo je mama kdaj stisnila v nahrbtnik je bila tako sladka, skušnjava pa tako velika, da sem jo že med potjo snedla.

Nekega dne sem bila strašno lačna. Nisem postuhala nočtelja, moje misli so bile pri kosčku kruha, ki je bil za moj prazen želodec najboljša slastička. Zvonec je nam znanil malico in otroci so se razkropili po dvorišču. Obsejala sem v klopi in mi ni bilo do igre in letanja.

Tedaj sem pred sabo zagledala sošolki, ki sta imeli vsaka kos belega kruha. Sline so se mi cediole ob mislih, da bom morda tudi jaz deležna te slastičke. S tihno prošnjo v srco sem se jima približala. Prestela sem vsak grizljaj. Sram me je bilo moje revščine in nisem hotela prositi. Tedaj pa je izginil še zadnji kosček kruha v sošolskih ustih. V meni se je vse zrušilo. Obrnila sem se proč, da bi skrila solze, in zbežala sem v stranišče. Tam sem se razjokala; čutila sem, da se mi je storila krivica, ki ni bila samo moja, ampak krivica vseh revnih otrok.

Tako sem pred sošolskami skrila svojo revščino in solze, nisem pa jih mogla skriti pred sabo, ker so kot grenke kaplje padale na moje drobno otroško srce in obležale na njen kakov mora. Solze, ki padajo na srce, so najbolj grenke solze!

Vem, da me je moja mala težko razumela, kakor bi me težko razumel vesek otrok, ki bi to pravilnico slišal, toda slišati bi jo morali!

ZAPOSLENA DELAVKA

(Honorar 100 din)

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Smrt na drevesu

STRASNA SMRT. — V Neucignu na Zgornjem Avstrijskem je šel dne 13. decembra gostilničar Fran Haunsner zvečer na lov. Splesal je na neko drevo, da tam našel divjačino. Pri tem je zadel na padel z drevesa. A običaj je z nogo v vrnjih, paška se je sprožala in mu prestrelila trebuh. Zjutraj našli so ga mirvega, viskega na drevesi s prestreljenim trebuhom.

(SAMOMOROV) — leta 1899 je bilo na Danaju 403, in sicer 289 moških in 104 ženske. Dva samomorilca sta bila že nad 80 let stara.

(ODLIKOVANJE) — Občinski odbor na Čatežu je imenoval v sept. 11. t. m. večde gosp. župnika Karol Hofera svojim častnim občanom; to pa zaradi izvanrednih zaslug za blagor občine, cerkve in tečaj.

(TEČAJ ZA EDNOLETNE PROSTOVOLJCE V GRADCU) — to je take mladenci, ki sicer nimajo pravice služiti v vojakih kot ednoletni prostovoljci, pa bi to ugodnost radi dosegli, začne so dne 5. febr. v vojaški pripravnici profesorja Gustava Leitnerja.

(SREBERNJAKI PO 5 KRON) — pridoje v promet konec marca. Le nekaj večji bodo, nego so sedanjí srebrni goldinarji.

(NOVO LETO) — Mnogi so z Novim letom praznovali tudi že začetek novega stoletja. Posebne slavnosti je ob tej priliki priredil nemški cesar, ki je obpomolci dal objavljati službo božjo in zjutraj imel vojakom govor, v katerem je namizjal, da hoče vseskojo pomagati

mornarico. Davke plačujočemu ljudstvu s tem gotovo ni napravil veselja. — Laški kraj je o Novem letu pomislil mnogo hudodeleov.

(ZALOSTNA USODA VLADARJEV) — Minolo stoletje je bilo 18 vladarjev umorjenih in sicer 9 predsednikov, 3 cesarji, 2 kneza, 2 sultana 1 šah in 1 cesarica.

(NOVA NESREČA NA JUZNI ŽELEZNICI) — Dne 19. jan. sta na mariborskem kolodvoru pri premikanju trčila dva stroja skupaj. Zdrobil se je eden voz, edernu uslužbencu pa je otrgnena željuz. Menda so že zopet Slovenci krivi!

(PREMOGARJI) — iz Terbovelj in Hrastnika so imeli 20. januarja v Celju poveljanje o zadovi povsanja plačo. Le po velikem prizadevanju nekaterih okrajnih glavarjev so se oskrbniki dali omečiti. Igr so delavskim zahtevam deloma ugodili. Vlada je popolni mir. Delo se nadaljuje.

(PREPREČENA NEZGODA) — na dolenski železnici. Na železnični progi med postajo Mirna peč in predrom pri sv. Ani napravila je se 29. t. m. na enkrat prav na tiru 2 m globoka in zgoraj pol metra široka, pod tlr se raztezajoča globina, tako da je en prag bil na jedni strani brez podlage in bi se prepeljala gotovo nezgoda, da ni šel mojster L. Mikar iz Trebnja, zapustil pravčasno pri nadzorovanju proge te globine in posterbel, da je kmalu potem iz Novega mesta došli dopoldanski osebni vlak. To nevarno mesto previdno prevozil. Globino so seveda takoj zausli. Znano je, da je ondi voltel kraški svet.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC — 1. februarja 1900)

Starejši Rajerjev fantek pelje mlajšega brata na sankah v šolo. Rajerjev mali, učencev prvaga razreda, je lani v jeseni v šolo grede padel pod nalozeno traktorško prikolico, ki mu je zdrolila nogo nad kolenom. Od zdravljenja si še ni popolnoma opomogel, zato ga starejši brat vozi na sankah iz Jordan kaha v šolo v Mirno peč. (Foto: P. Pungercar)

Nove učence morajo odklanjati

Mladi glasbeniki igrajo vsak teden za radio

Vpis v breziško glasbeno šolo se vsako leto večja, zato ima vodstvo težave pri finančiranju. Temeljna izobraževalna skupnost daje sredstva za osebne dohodke redno zaprosenj, nekaj denarja pa tudi za druge izdatke. Šola ima veliko nadur, ki jih krije iz prispevkov staršev. Vpis je morala omejiti, ker ne zmore vseh izdatkov, ki nastajajo zaradi večjega števila učencev. Nekaj denarja bi vsako leto lahko prihranila, če bi ji občinska skupščina mogla zagotoviti vsaj eno stanovanje. Desetletje in več že prosi za denar, a še vedno se morajo profesorji voziti v službo iz Zagraha.

V obnovo šolske zgradbe so zadnja leta vložili že precej sredstev. Svet za šolstvo je predlagal, da bi vzdrževanje stavbe prenesli na zavod. Skupščina je to odločila s priporočilom, naj vodstvo šole pripravi program investicij. Le tako bodo upoštevali potrebe za dokončno ureditev šolskega poslojpa. V tekočem šolskem letu obiskuje glasbeno šolo 123 učencev. Bilo bi jih več, če bi jih lahko sprejeli. Šola prireja vsak mesec interne nastope za učence in njihove starše, vsako leto pa tudi po en javni nastop. Učenci se vsak eden predstavljajo v oddajah radija Brežice, nastopajo pa tudi na republiških in pokrajinskih glasbenih revijah in prireja jo koncerta za osnovne šole.

Novi bazeni in igrišča

V zdravilišču Cateške Toplice so pripravili osnutek srednjoročnega načrta. V njem so dopolnili dosedanje oblike dejavnosti. V prihodnje želijo zgraditi turistično središče ob avtomobilski cesti. Na območju zdravilišča bodo uredili več novih bazenov in igrišč. Postavitvi nameravajo še eno restavracijo in nov hotel z večjim udobjem, kot ga zdaj lahko nudijo gostom.

Pitno vodo pregledujejo

Prebivalci Arnevega sela in Breganskega sela so zaprosili za pregled pitne vode. Inspekcija je te dni odvzela vzorce. Če bo analiza pokazala, da je voda dobra, bodo v obeh krajih začeli akcijo za vodovod.

Artičane čaka delo

Letos nameravajo v Artičah dokončati že začete načrte. Na zborni poveljstvu so se prejšnje nedelje dogovorili za ureditev prósavetnega doma in igrišča. Tudi v šoli bodo moral! še marsikaj izboljšati. Precej dela in stroškov bodo imeli z urejanjem krajevnih poti in z napeljavo vodovoda na Mrzlake.

Do poletja kopalnišče

Do kopalne sezone bosta turistično društvo in krajevna skupnost v Krški vasi poskrbela za to, da bo novo kopalnišče ob levem bregu Krke postalo turistična privlačnost. Vodna kurpnost je lansko jesen poglobila strugo in poči stila z grmovjem zaraščeni breg. S tem je napravila vaščanom veliko uslugo. Nadaljnje urejanje kopalnišča je njihova skrb.

Dva častna člana

Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Brežicah je na seji 2. februarja imenoval za častnega predsednika Jakoba Dernača, Slavco Zorko pa za častno članico. Na ta način jima je izkazal priznanje za dolgoletno delo na področju kulture in prosvete.

V ZADNJI STEVILKI je bilo med brežiškimi vestmi objavljeno, da bo maškera da v Mokrih 11. februarja, kar pa ni pravilo. Podjetje prireja maškera do v soboto dne 14. februarja.

BAR
Cateške
Toplice

vsak mesec
NOV PROGRAM

RADIO BREŽICE

12. FEBRUARJA: 12.00 - 13.10 - Napoved programa za ponedeljek, 13.10 - 13.35 - Novosti RTB, obvestila in reklame, 13.35 - 19.30 - Glasbena oddaja. Izbrali ste sami.

13. FEBRUARJA: 11.00 - Domače zanimivosti - tuci novih gospodarskih tokov - poročilo z razpisnega posveta medobčinskega sveta ZK. Pospeje v Krškem - Anon Kirošnik: Cvrtioe in naš vrt v februarju - naše kmetovalce: in Konrad Koroze: Kako rešimo posamezne vrste v vinogradih - Zabaava vas za sambo! Jožeta Kredeta - Nedeljni pogovor s predsednikom občinskega društva Zvonimir Gabersčekom - Ponor, njemu posvečeni reklamirani - Obvestila, reklame in spored kinematograf. 19.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

17. FEBRUARJA: 12.00 - 19.00 - Svetujemo vam - Kaj priganon vam predstavlja - Kol naša nova številka Dobrodošla lista - Iz naše glasbene - Osvetljudski športni pregled - Obvestila, reklame in filmati praznični - 19.00 - 19.30 - MLADINSKA ODĐAJA.

Kupujte
PRV
nas!

Za zimo smo vam pripravili v poslovalnici
PLASTIKA - ČEVLJI
pri tržnici v Brežicah veliko izbilo vsakovrstnih čevljev in škornjev.
Pridite in zadovoljni boste!
PLASTIKA - ČEVLJI
Priporoča se kolektivno poslovalnico

Bizeljanci pozimi ne počivajo

Zadruga je prodala 80.000 cepljenk za obnovo

Bizeljsko je nekdanj slovelo po izvrstnem belem vinu. Zadnje desetletje se ta sloves prenaša na rdeče vino. V vinogradih črne trte vedno bolj spodrivajo bele sorte.

Milan Pinterič, delovodja v združnih vinogradih, pripisuje to dobri prodaji rdečega vina. Celo tisti kupci, ki so včasih naročali izključno bele vrste, spreminjajo svoje želje.

Potemtakem morate prilagajati novemu okusu tudi vzgojo sadik?
Seveda, saj smo od 80 tisoč cepljenk prodali 40 tisoč sadik zametne črnine in 10 tisoč sadik modre frankinje. Najmanj 10 tisoč trsov črnine bi še lahko oddali, pa nam jih je zmanjkalo.
Torej boste trstnico povečali?
Vsekakor, najmanj za tretjino. Kupci prihajajo po naše trte od blizu in daleč, ker zaupajo v njihovo kvaliteto.

Ali zadruga letos kaj obnavlja?
Trenutno nič. Čez nekaj

let bomo obnovili 6 ha vinogradov v Pišecah in 8 ha na Bizeljskem.

S kakšnimi skrbmi se zdaj ubadate?

Vino pretakamo, ga analiziramo in pripravljamo za polnjenje v steklenice. Kleti na Bizeljskem in v Pišecah so polne. Stroje za polnilnico imamo naročene in jih pričakujemo konec februarja.

Kje boste uredili polnilnico?

V Orešju. Spraznili bomo črno klet. Tam je stari grajski vodovod, ki bo polnilnico oskrboval z vodo. Pozneje, ko bomo imeli vodovod tudi na Bizeljskem, bomo polnilnico prestavili.

Kaj delate ta čas v vinogradu?

10 tisoč hektarov vinogradov smo obrezali že v decembru pred snegom. Delo spet nadaljujemo. Monjamo

Milan Pinterič

tudi stebre. Nekaj sto smo jih nasekali čez zimo.

J. TEPPEY

RUDNIKU GLOBOKO SE OBETA BOLJŠA PRIHODNOST

V klobuk najprej občinski drobiž

Za začetek z roko v roki z Opekarno Brežice - Takoj pot pod noge za iskanje kupcev doma in v tujini - Kakovost glince zagotavlja uspeh

Januarja se je v Brežicah sestal svet za gospodarstvo. Skupaj s člani upravnega odbora občinskega sklada skupnih rezerv, s predstavniki Opekarnje Brežice, Rudnika Globoko in Zavoda za raziskavo materiala iz Ljubljane so razpravljali o tem, kako v sodelovanju reševati težave Rudnika Globoko in Opekarnje Brežice.

Svet je sklenil, naj obe podjetji v poslovnem sodelovanju pripravita sanacijske programe. Raziskave Zavoda za raziskavo materiala iz Ljubljane so v rudniku pokazale, da njegova prihodnost ni tako črna, kot je bilo slišati zadnja leta.

V globoškem okolišju so velike zaloge proti ognju odporne glince in glince za keramične ploščice. Rudnik bi lahko že letos prodal nekaj ton takšne osušene glince. To je uresničljivo v sodelovanju z opekarno in s polmilijonsko naložbo. To bi bil začetek. Zavod je pripravil napotke za postavitev sušilnice v Opekarni, ta pa se mora tako in tako prej ali slej modernizirati. Opekarna bi že letos lahko v novi sušilnici posušila 2.500 ton opekarske glince oz. 7.000 zidakov več kot doslej. Z novimi napravami bi pridobila tudi napeljavo za dovod mazuta v opekarsko peč, kar je korak k preureditvi peči na sodobnejše kurjenje z mazutom.

Predstavniki rudnika Franc

Kranjc je poudaril, da rudnik ni izbirčen pri iskanju družabnika. Leto 1969 bodo najbrž končali z izgubo, zato je preusmeritev na glino nujna, v kolektivu pa so že sili 10-letnega življenja in nizkih

dohodkov povprečje (le 655 dinarjev na mesec!)

Svet je obsodil bojazljivost nekaterih pri reševanju tega vprašanja na seji. Menili so, da sta obe podjetji upravičeni tudi do sredstev republiških skupnih rezerv, ki jih v občini dozdaš še niso bili deležni. Najprej bodo v mejah občine zbrali ves razpoložljivi denar, nato pa zahtevali tudi soudeležbo bank oz. rezervnega sklada Slovenije.

J. TEPPEY

Za šolarje zahtevajo kombi

Če je avtobus prepoln, ostanejo na cesti

Starsi iz Mrzlake vasi in Velikih Malenc so že na mnogih zbornih občanov izrazili željo po boljšem prevozu učencev višjih razredov do Brežic. Prizadeti so tudi iz najbolj oddaljenih naselij, zlasti iz Globočice, Stanhovega in Vitovca, prav tako pa tudi otroci iz Mrzle vasi in Velikih Malenc.

Do sedaj so se vozili v šolo z rednim avtobusom, ki vozi na progí Novo mesto-Brežice. Toda prevoz jim ni bil zagotovljen, kajti pozimi je avtobus pogosto tak napolnjen, da otrok ne sprejme več.

Krajevna skupnost Mrzla va vas - Velike Malence predlaga prevoz s kombijem. Svet je že vložil prošnjo za kombi in za dograditev cestnišča, ki bi povezovalo naselje Globočice in So benjo vas. Na zadnji seji občinske skupščine so sklenili, naj se ta zadeva preuči in

zagotovijo sredstva za ureditev tega dela ceste. Kako bo z nakupom kombija, še niso zvedeli. Prošnjo za nov kombi je vložila tudi bizeljska šola, kjer za prevoz otrok prav tako ni najbolje poskrbljeno.

J. T.

Jeseničani v Brežicah

V ponedeljek, 2. februarja, so se pri predsedniku občinske skupščine v Brežicah sestali predstavniki rudnika Globoko in jeseniške železarnice. Jeseničani so pojasnili, da bodo še kupovali glino, vendar le v omejenih količinah. Globoške glince bodo kupovali približno toliko kot doslej, ker pa potrebujejo za sodobnejši proizvodni postopek odpornejšo glino, jo bodo mešali z glino iz Češko-slovaške.

AB

Agraria
BREŽICE

LASTNIKI MOTORNH VOZIL POZORI!

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimske, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!

Tovariš, boste razobesili zastavo?

Organizatorji današnje-ga pokopa Pusta v Brežicah so se lotili svojih dolžnosti zelo resno. Celó tako resno, da je eden najvišjih turističnih funkcionarjev pri občini zahteval, naj bi s poslojpa občinske skupščine za to priložnost razobesili žalno zastavo.

Do leta 1975 samo most

Za izboljšanje republiških in občinskih cest v brežiški občini medobčinski sklad za letoš ne predvideva nobenega denarja. Do leta 1975 zagotavlja le sredstva za gradnjo novega mostu čez Savo pri Budiču in pa asfaltiranje odseka ceste od Brežic do Pohance. To je bilo opravljeno jeseni.

Predsednik obč. skupščine Vinko Jurkas je na seji predsedstva pred dnevi izjavil, da bi v občini morda kazalo vpeljati samopríspevek za modernizacijo cest. Za boljše predstavo o dolžini makadamskih cest tale podatek: v brežiški občini jih je še 32 kilometrov, za vsak kilometer asfalta pa bo treba odšteti 1 milijon dinarjev.

Šola za vsakogar

V okviru politične šole za člane Zveze komunistov je bilo v Brežicah 6. februarja prvo predavanje. Zdravko Troha je na poljuden način razložil načine političnega dela. Snov je pritegnila poslušalce škoda, da obisk ni bil boljši. V nizu predavanj, ki so napovedana v programu te šole, je še precej zanimivih poglavljev. Dobrodošla ne bodo le komunistom, ampak tudi vsem tistim, ki živijo s časom in se zanimajo za pojave okoli sebe.

Praznine med zasedanjem

V ponedeljek zvečer je bilo v prosvetnem domu v Brežicah 8. zasedanje pustnega parlamenta. Zdej že tradicionalna prireditev pustnih veseljakov je bila kljub visoki vstopnini dobro obiskana. Organizatorji in obiskovalci pa so bili tokrat nekoliko razočarani, ker humorist Tone Fornesal ni prišel, čeravno so imeli z njim sklenjeno pogodbo. Luknje v programu so masili z domisljicami, ki so jih kovali sproti.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ana Stefančič s Pristave - Marjana, Ivana Hriberšek iz Dol. Leskoveca - Tatjana, Ljubica Verbič iz Senkovec - Ljubica, Nada Erlih iz Mosteca - Marijo, Zofija Knez iz Laz - Marjana, Gabrijela Gmajnik iz Roznega - Gabrijela, Ana Lanšek iz Brežice - deklico, Stefanija Bevc iz Sovinje - deklico, Teresija Malus iz Orešja - Ana, Teresija Zliskar iz Brestanče - deklico, Irina Setine iz Ljubljane - Natašo, Majda Skaler iz Čundrova - Dejana, Stefa Kolman iz Zabukovja - dečka, Marija Materič iz Krške vasi - Darjo, Nada Pirc iz Maloga Podloga - deklico, Ljubica Marjanovič iz Brežice - Gorana in Nevenka, Martinovič iz Brežice - Maria. - Cestitamo!

NOVO V BREŽICAH

VOLIVCI NA CATEZU so minuli teden na zboru sklenili čimprej urediti vodovod na Cerini, poskrbeti za asfaltiranje ceste skozi vas Čatez in speljati ceno na Sentovid. Starše je zanimalo, kako bo z obstojem podružnične šole potem, ko bo dokončano novo šolsko poslojpa v Brežicah. V primeru, da bo šola na Čatezu ukinjena, bodo zahtevali reden avtobusni prevoz za učence iz tega okolišja.

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK je minil precej neopazno. Proslave so priredile samo šole. Učenci osnovne šole bratov Ribarjev iz Brežice so počastili spomin na obletnico Prešernove smrti z oddajo tudi po lokalnem radiu.

OBČINSKA MATIČNA KNJIZNICA prejema od občinskega sklada za kulturo le 15 tisoč dinarjev na leto. V primerjavi z drugimi občinami je to zelo malo. Prav

zaradi tako skromnega deleža občinskih sredstev ne more pričakovati pomoči od republiškega sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Za nakup knjig, za izpopolnitev opreme in za nabavo potrebilnih kovčkov bi morda potrebovala večjo vsoto. Morda ji bo letošnji proračun bolj naklonjen, ko bo dosegel sredstva sklada za kulturo.

ZAVOZNIŠKI TECAJ, ki se bo pričel 26. februarja, sprovajajo Avto-moto društvo še nekaj novih prijaviteljev. Kandidati se do tega datuma lahko prijavijo. Vsa pojasnila bodo dobili v pisarni društva.

PUSTNA VLADA je v soboto zvečer obiskala več gostiln. V poznih nočnih urah se je pustni parlament sestal v Cateških Toplicah in dokončno obdelal zbirajljivo gradivo za javno zasedanje, ki je bilo v torek zvečer v prosvetnem domu.

BREŽIŠKE VESTI

Odbor ni nobena protiutež

Izdali bodo koledar prireditev v Posavju

Koordinacijski odbor za turizem v Posavju namerava v kratkem sklicati posvet z vsemi predsedniki občinskih skupščin, načelniki za gospodarstvo, referenti za turizem ter predstavniki gostinskih in turističnih organizacij v pokrajini. Od tega srečanja pričakujejo spodbuden dogovor za hitrejši razvoj turizma v posavskih občinah in vključitev te panoge v srednjeročne gospodarske načrte.

Odbor je bil ustanovljen lani v Kostanjevici. Vsako občino zastopajo po trije člani. Predsednik odbora je Peter Markovič iz Krškega. Ta je pojasnil namen skupnega organa za turizem v posavski regiji. Dejal je, da je njegova glavna težnja doseči trajnejše sodelovanje pri načrtovanju turizma v sevniški, krški in brežiški občini. Odbor ni bil mišljen kot protiutež

Kdor je tako razumel, je v zmoči, kajti namen tega organa je tudi povezava s celotno Dolenjsko.

Odbor bo v kratkem izdal koledar vseh večjih in zanimivejših prireditev v Posavju za leto 1970. Potreba po takšni publikaciji se kaže že nekaj let. Zdaj bo vsaj sosed vedel za soseda, pa tudi drugod po Sloveniji bodo zvedeli, kakšne turistične, kulturne in športne prireditve pripravljajo posavske občine. Koledar bo vseboval tudi dodatek z zemljevidi turističnih in kulturnih zanimivosti v Posavju. Izdali ga bodo v 8.000 izvodih.

J. T.

Se premalo pomoči

Počitniški dom Celuloze v Poreču je premalo izkoriščen. Lani je letovalo v njem le okoli 160 delavcev, ki so pripeljali s seboj družinske člane. Sindikat je pomagal tistim delavcem, ki imajo majhne dohodek in bi drugače verjetno ostali doma. Namenil jim je nekaj nad 5 tisoč dinarjev. Letos zelijo to pomoč še povečati.

Vsak dinar potroji vrednost

V krški občini so krajevne skupnosti za letos napovedale gradnjo desetih vodovodov. Skupščina jim bo pomagala uresničiti te načrte saj ljudje obljublajo, da bodo sami krili dve tretjini stroškov. Od občine pričakujejo torej eno tretjino. V zadnjih letih so krajevne skupnosti kljub pčllo odmerjenim sredstvom ogromno napravile. Vsak dinar pomoči znaajo obrniti tako, da se podvoji ali pa celo potrofi.

Podbočane čaka veliko dela

Ze lani smo zapisali v Dolenjskem listu, da nas Podbočane v letu 1970 čaka dosti dela: srečanje slovenskih in hrvatskih borcev na Planini, najvišje ležeči vasi v Gorjancih. Pri pripravi sodelujejo občine in občinska združenja borcev NOV Krško, Novo mesto, Brežice in Samobor. 1. julija bo tudi otvoritev vodovoda v Mladju na Gorjancih ter otvoritev ceste Prunja vas - Brezje - Gradec - Planina. Občina Samobor je že razširila cesto iz Novih sel prek Osunjske gore do Planine ter jo bo do tega dneva usposobila za avtomobilski promet.

Poziv sekretarja občinske konference SZDL Petra Markoviča za čim večjo udeležbo mladih pri gradnji ceste na Planino v Gorjancih so na letni konferenci Zveze mladine januarja v Krškem sprejeli z vso resnostjo. (Foto: J. Teppey)

S krpanjem škornjev se malo zasluži

Čevljarska obrt na podeželju nima prihodnosti

V Leskovcu je Franc Pečnik edini čevljar. Obrt ima od 1932. leta. V delavnici so po vseh kotih metani stari, odsluženi čevlji, o novih ni nikjer sledu.

— Ali s popravili zaslužite za preživljanje?

— Samo od tega ne bi mogel živeti. Na srečo imam še poldurgi heftar zemlje. Delam komaj štiri ure na dan, potem v delavnici nimam več kaj početi. 10 let si že sam gospodinjim, ker sem vdovec.

— Nimate otrok?

— Imam dve hčerki in sina. Mlajša se uči za trgovko v Modni hiši, starejša je zaposlena v tovarni dežnikov v Ljubljani, a sin se je poročil. Ta edini živi v bližini. Izučil se je za čevljarja, toda zdaj pri meni za dva ni kruha, zato se je zaposlil v Kovinarski. Ceravno sem sam, me veseli, da so se otroci osamosvojili. Na srečo sem zdrav, čeravno imam na plečih že 60 let. Bolnišnica me se nikoli

ni videla. K zdravniku sem šel samo tedaj, ko sem moral na pregled zaradi vožnje z mopedom.

— Se vam zdi, da bo čevljarska obrt izumrla?

— Na vasi prav gotovo. Sicer se pa tudi nihče noče učiti za čevljarja. Krojačem gre bolje, oni izdelujejo nove stvari.

— Kaj največ pripravljate?

— Gumijaste škornje. Kmetje jih nosijo poleti in pozimi. Zato drugih čevljev dobim le malo v popravilo. S tako krpanje se seveda ne zasluži prida. Pred vojno sem naredil vsak teden po 22 parov novih čevljev, zdaj jih pa leto napravim komaj 5. Ljudje gledajo na modo in si kupujejo čevlje v trgovini, čeprav so slabši kot ročno napravljeni. Kdaj pa kdaj za-

FRANC PEČNIK

menjam tudi kake pete, podplate pa le poredko. Zatorej sin ne bo šel po mojih stoplajah. JOZICA TEPEY

Vsaj revnejšim bi morali pomagati

Studentje predlagajo ustanovitev sklada za štipendiranje v Krškem

Slušatelje višjih in visokih šol iz krške in brežiške občine združuje klub posavskih študentov. Njegov namen je tesneje povezati svoje člane z družbeno-političnimi in gospodarskimi organizacijami v obeh občinah.

Studenti se zavedajo, da bodo le s skupnimi močmi lahko rešili težave pri štipendiranju in pravilneje usmerili mlade ljudi za študij tistih strok, ki jih delovne organizacije najbolj pogrešajo.

Za letos so člani kluba sprejeli obsežen program. Med drugimi bodo prirejali pogovore z dijaki brežiške gimnazije in tehniške srednje šole v Krškem in jih seznanili s pogoji študija na fakultetah in višjih šolah.

Februarja ali marca bodo povabili člane na smučarski izlet. Aprila imajo v načrtu literarni večer moderne poezije v Krškem in v Brežicah. Ti dve prireditvi bodo združili z ogledom Posavskega muzeja v Brežicah, Drnovega ter tovarne celuloze in papirja v Krškem. Napovedujejo tudi več tekmovalnih in gimnazijskih in dijaških tehniških srednje šole v Krškem.

Oktober bo klub organiziral spoznavni večer z bruci, novembra pa akademski ples, ki bo letos v Brežicah. Dobiček od akademskega plesa je razen simboličnih dotacij, ki jih dajeta obe občinski skupščini za delo kluba, njegov glavni vir dohodka.

Ker so dotacije, ki jih dobi klub, zelo majhne, program posavskih študentov pa obsežen, bodo imeli študentje še pred sprejetjem občinskega proračuna pogovore s predstavniki obeh skupščin. Skušali bodo doseči, da bi jim do delili večjo vsoto. Tako bodo večjemu številu študentov omogočili sodelovanje v aktivnostih, ki jih prireja klub, ter tako omilili socialne razlike. Te so prav med študenti zelo velike in zelo vidne.

Štipendije so za študente zelo pereče vprašanje. Veliko je takih, ki jih ne prejemajo, od tistih, ki so štipendirani, pa mnogi dobe denar za študij zunaj domače občine. To se dogaja ne glede na potrebo po takih strokovnjakih v ob-

Galerija odpira vrata

V krški galeriji bo letos prvič razstavljal karikaturist Bine Rogelj. Razstava bo odprta 20. marca. Pokroviteljstvo nad njo je prevzela Konfederacija Lisca iz Sevnice. To je lep primer sodelovanja podjetja s kulturno ustanovo. Ko bi ta zgled povlekel za sabo še kak kolektiv!

Čini. Studentje želijo, da bi tudi v Krškem ustanovili sklad za štipendiranje, ki naj bi pomagal pri študiju zlasti revnejšim študentom. D. DORNIK

KRŠKE NOVICE

492 «MILIONARJEV». Do 1. februarja je prijavitelj občinski skupščini zaradi obdavitve dohodka nad 20.000 din 492 občanov. V tem številu so zajeti le isti davčniki, ki so dohodke ustvarili iz delovnega razmerja v družbenem sektorju. Največji dohodek iz tega naslova je bil v preteklem letu 90.500 din. Daleč največje dohodka so dosegli nekateri obrtniki, in sicer od 70 do 80.000 din. Približno 90 občanov pa do roka ni prijavitlo obveznosti, čeprav bi to morali storiti.

ZA REKREACIJO. Sindikalna organizacija v tovarni papirja je ponovno pričela akcijo za nakup vikenda na Veliki planini ter za nakup zemljišča ob Krki, kjer naj bi zgradili rekreacijski center. Imenovali so komisijo, ki bo proučila pogoje nakupa. O nakupu vikenda so že večkrat razpravljali, več pa niso dosegli.

V TOVARNI PAPIRJA so se domeniili, da bodo usklajevanje samoupravnih aktov z zakonskimi spremembami opravili do sredine maja. Posamezna vprašanja, na

primer organizacijo voženja in upravljanja, bodo pripravili še prej.

86.000 DIN ZA UČILA. V tovarni papirja so namenili za nabavo učnih pripomočkov v osnovnih šolah krškega občinskega 86.000 dinarjev. Sredstva je tovarna vrnila občinska skupščina zaradi preveč plačanega prispevka iz osebnih dohodkov.

BOZIDAR JAKAC BO DELIL BRALNE ZNAČKE. Vodstvo osnovne šole Krško pripravila za 23. februar podelitev Kajubovih bralnih značk učencem. Ki so izpolnili zahteve tekmovanja. Približno sto otrok bo letos doletelo te časti. Na šoli delajo letno te časti. Do letos tretjih bralnih značk. Sedaj jih je prejelo okoli 200 učencev. Letos bo podelitev zelo slovesna, saj bo izročal značke akademik Božidar Jakac.

VOKALNO-INSTRUMENTALNI ANSAMBEL UNION V BREŠTANCI. Zadnjega januarja je na mladinskem plesu v Breštanci prvič igral ansambel Union. Pela je Andreja Zupančič. Mladi plesalci so se ubrali iz Krškega, Sevnice, Brežic, Sevnice in Rače.

REŠEVALCEM PUSTNE NAGRADNE KRIŽANKE!

V Pustnih novicah je pri nagradni križanki ne ljuba napaka: v prvi vodoravni vrstici sta zamenjana Shakespearova drama in tuje žensko ime. Prosimo, da reševalci to upoštevajo.

Uredniški odbor «PUSTNIH NOVIC»

Mizarstvo se bo širilo

Splošno mizarstvo Krško bo lahko zaposlilo še vsaj 40 do 50 delavcev, ko si bo postavilo sodobnejši obrat namesto sedanjega v Kostanjevici. Podjetje že išče vire za gradnjo novih prostorov. Istočasno želi izpopolniti opremo v Krškem in Breštanci. Obadva obrata naj bi se sčasoma razvila in ujela korak s sodobnimi zahtevami na domačem in tujem trgu.

Ne bodo jih pozabili

Na Prekopi imajo mladinci zelo delaven radio amaterski klub. Na republiškem in na meddržavnem prvenstvu je dosegel lepe uspehe. Občinska konferenca Zveze mladine je klubu že pomagala po svojih močeh, obrnila pa se je tudi na občinsko skupščino, da bi tudi ta podprla prizadevne radioamaterje na Prekopi.

Slovo od Baznikove mamc iz Podbočja

Pred dnevi smo položili v grob 90-letno Baznikovo mamc. Komaj 34 let ji je bilo, ko je moral mož 1914. leta na vojno v Galicijo, odkoder se ni več vrnil. Ostala je sama s šestimi otroki, od katerih je bil najstarejši star 12 let, sedmi otrok pa se je rodil šele po moževem odhodu. Trpela je kot mučenica, da je pridelala kruha za sedmero lačnih ust. Kljub temu pa je bila mirna in tiha ter do skrajnosti skromna. Nikoli ni nikomur potožila, garala in trpela je sama zase. Bila je pridna kot mravlja in še sedaj, ko se je bližala 90-letu, je v poletnem času vzela motiko ter šla na njho okapat, v zimskem času pa je luščila fižol. Vsak, kdor jo je poznal, bo potrčil, da je tako pridnih in skromnih žensk in mater zelo malo. Razen štirih otrok je zapustila še 24 vnukov in 26 pravnukov. V miru počiva, Baznikova mama, in domača zemlja naj vam bo lahka! J. S.

V soboto podelitev pokalov

V soboto, 14. februarja, bo ob 18. uri na Vidmu pri Krškem v dvorani Svobode svečana podelitev priznanj najboljšim športnikom Dolenjske v letu 1969. Priznanja bodo prejeli FRANC CARGO, prof. IGOR PENKO, JANEZ NOVINEC, NEVENKA JENKOLE, IVICA JAKSE in META ZAGORC.

Za zabavo bo skrbel priljubljeno Henčkov trio s pevcema Vasjo Matjanom in Tomažem Brankom; svoje spretnosti bodo prikazale tudi najmlajše telovadke novomeškega Partizana. Za deset izrebranih gledalcev in vseh šest najboljših dolenjskih športnikov so darila pripravila novomeška, sevniška in krška podjetja, pokale za najboljše pa uredništvo Dolenjskega lista.

Vstopnice za prireditve lahko dobite v knjižarni Krško in eno uro pred prireditvijo v Domu Svobode na Vidmu.

Na sliki — Priljubljeno Henčkov trio s pevcema Matjanom in Brankom, ki bo zabaval gledalce na zabavno-sportni prireditvi na Vidmu.

Ni bilo druge izbire

Sevniška skupščina bo prevzela gradnjo zdravstvenega doma v svoje roke - Junija vse znano?

Kaže, da je bil 20. januarja dokončano pokopani vsak up, da bi Zdravstveni dom Celje postal investitor gradnje novega zdravstvenega doma v Sevnici, za katerega je bil lani v občini uveden samoprisepek. Svet delovne skupnosti Zdravstvenega doma Celje je ta dan namreč sklenil, da ne bo investitor, da pa bo odplačeval posojilo, ki bo potrebno za gradnjo v Sevnici. V ta namen bo ZD Celje najel milijon dinarjev kredita.

Občinska skupščina Sevnice, ki se je doslej močno prizadevala, da ji ne bi bilo treba prevzeti novega finančnega bremena, je ostala pred edino možnostjo, da sama postane investitor gradnje novega zdravstvenega doma v Sevnici. Umika namreč ni: uveden je bil samoprisepek, pa tudi gradnja je tako potrebna, da z njo ni mogoče več odlašati.

Na zadnji seji 5. februarja je skupščina sprejela jamstveno izjavo za najetje milijona dinarjev posojila Zdravstvenega doma Celje pri celjski banki. Kako bodo zbrali ves denar, potreben za gradnjo, še ni jasno, ker se ni narejen glavni načrt in se niti ne ve, koliko bo gradnja veljala.

Predvideno je, da bodo načrti narejeni do sredine junija, do takrat pa bodo skušali zagotoviti denar.

Tri bistvene prednosti »vozišča«

Kdor želi opraviti tehnični pregled svojega vozila pri podjetju Arto-Celje, kamor vozijo tudi pozniki iz sevniške občine, se mora predtem peljati po 200 m dolgem vozišču, sestavljenem iz samih lukenj. Toda tudi ta stvar ima svoje prednosti, celo tri: vozilo, ki se prebije do delavnice, ni več potrebno kaj dosti pregledovati, saj je za vožnja sama kar najboljše steate. Vožnja je tudi temeljni preizkus voznikovih telesnih in duševnih zmogljivosti, razen tega pa bi je bili veseli tudi ljubitelji sočnih ljudskih izrazov, ki bi tam našli hvaležno področje svojega dela.

M. L.

K. B.

LETNI OBRAČUN KRMELJSKE »SVOBODE«

Šport prehitel kulturo

V krmeljski »Svobodi« so bile lani najuspešnejše športne akcije — Kultura zaostaja

Ob dobri udeležbi je bila v Krmelju 23. januarja letna konferenca društva »Svoboda«, ki šteje 144 članov. Ugotovljeno je bilo, da so v minulem letu nekatere sekcije

je društva zelo uspešno delovala, posebno šahovska in rokometna. Velika pridobitev lanskega leta je nastanitev igrišče, ki omogoča različne prireditve in tekmovanja.

V precej težavnem položaju se je znašla kinosekcija, saj ima kino navzlic dobremu programu manj obiskovalcev, ker imajo v mnogih domovih že televizijske sprejemnike. Nazadovale so tudi delo kegljaške sekcije, ker nima ljudi, ki bi jo vodili.

V krajši razpravi so udeleženci menili, da mladina ne jemlje dovolj resno dela v društvu, saj morajo glavno breme nositi starejši člani. Ugotavljali so tudi, da je potrebno oživiti kulturno dejavnost v društvu, predvsem pevski zbor in društvo sekcije. Ljudje si želijo domačih kulturnih prireditev, bolj kot gostovanj.

Na konferenci so toplo pozdravili odločitev društva, da bo osnovna šola uporabljala oder za šolsko telovadnico, ker krmeljska šola nima niti lovadnice. Ob koncu so polovadnice. Ob koncu so polovadnice. Ob koncu so polovadnice. Ob koncu so polovadnice.

B. DEBELAK

RADIO SEVNICA

Radio Sevnica oddaja poslušalci na valovni dolžini 112,9 MHz.

NEDELJA, 15. FEBRUARJA:
11.00 — Napoved programa za teden
12.00 — Objava občinskega novičarja
13.00 — Objava občinskega novičarja
14.00 — Objava občinskega novičarja
15.00 — Objava občinskega novičarja
16.00 — Objava občinskega novičarja
17.00 — Objava občinskega novičarja
18.00 — Objava občinskega novičarja
19.00 — Objava občinskega novičarja
20.00 — Objava občinskega novičarja
21.00 — Objava občinskega novičarja
22.00 — Objava občinskega novičarja

A. Z.

SREDA, 18. FEBRUARJA:
17.00 — Objava občinskega novičarja
18.00 — Objava občinskega novičarja
19.00 — Objava občinskega novičarja
20.00 — Objava občinskega novičarja
21.00 — Objava občinskega novičarja
22.00 — Objava občinskega novičarja

TRIKOTARJA IN KONFEKCIJA KOČEVJE

PESNIKU V SPOMIN — Ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika je bila v Sevnici proslava, na kateri so učenci osnovne šole skupaj z odraslimi pripravili Prešernov Krst pri Savici. Na proslavi je pel tudi moški pevski zbor. (Foto: Franc Pavkovič)

OBČINSKA SKUPŠČINA JE 5. FEBRUARJA SKLENILA POSLATI

Ostro protestno pismo zaradi cest

Sevniška občinska skupščina ne soglaša s predlaganimi osnovami republiškega cestnega sklada za nadaljnjo modernizacijo cest v Sloveniji

Brez bistvenih pripomb je sevniška občinska skupščina 5. februarja sprejela celo vrsto odločitev, med njimi odlok o vzdrževanju javne snage in obveznem odlaganju smeti, ki za kršitelje predvideva zelo ostre kazni, zatem poročilo o varstvu pri delu, odlok o družbeni kontroli cen, odlok o ustanovitvi sklada za financiranje obrambe in civilne zaštite ter nekatere druge zadeve.

Znane so potrebe po obnovi geodetski izmeri nekaterih zemljišč v občini. Ker je republika določila, da je potrebno za taka dela v občini prispevati polovico denarja, je sevniška občinska skupščina na zadnji seji sklenila predlagati naj republiškega skupščina lastno udeležbo manj razvitih občin zmanjša, saj sicer teh del ne bodo mogli opraviti. V Sevnici so predlagali, naj bi upoštevali narodni dohodek na prebivalca in v sorazmernju z njim zmanjšali lastno udeležbo manj razvitih občin.

Občinska skupščina je na podlagi izkušenj novomeške občine, ki je imela prispevek za uporabo mestnega zemljišča celo pred ustavnimi sodiščem, sklenila dopolniti svoj odlok. Po novem bodo lastniki plačevali prispevek za uporabo mestnih zemljišč le od takih zemljišč, ki so komunalno urejena: imajo dovozno pot, vodo in elektriko.

Odborniki so več razpravljali o nameravani gradnji depandanse (pristave) doma poštice Impoljca v Sevnici, za kar je zagotovljeno 720.000 dinarjev od upokojencev, manjka pa še okoli 200.000 din. Na predlog Franca Ogorevca naj ne bi še bolj obremenjevali že tako z dolгови preobremenjenega občinskega proračuna, so na koncu sklenili, naj manjkajoči denar zagotovi Komunalno stanovanjsko podjetje.

Skupščina je obravnavala tudi gradnjo novega zdravstvenega doma v Sevnici, gradnjo stanovanj za prosvetne delavce ter nekatere druge stvari.

V običajni točki dnevnega reda »Vprašanja in odgovori« so odborniki znova opozorili na ceste. Na predlog načelnika oddelka za gospodarstvo pri občinski upravi Iva Pinteriča, ki je razložil predlagane kriterije republiškega cestnega sklada, so na seji sklenili poslati protestno pismo, da se ne strinjajo s takimi osnovami za modernizacijo cest v Sloveniji, ki dajejo izključno prednost slovenskemu cestnemu križu, druge ceste pa puščajo v negotovosti.

M. L.

OBČINSKI ODLOK OBETA RADIOAMATERJEM:

Prihajajo boljši časi

Pomoč in razumevanje prihaja zadnji čas, saj je bilo že vse »zrelo« za razpust radiokluba

Novi občinski odlok o financiranju narodne obrambe v občini določa, da je treba nekaj denarja iz posebnega sklada dodeliti tudi za delo sevniškega radiokluba, ki je v največjih težavah in brez potrebne opreme.

Te dni je bil razgovor članov sveta Ljudske tehnike, radiokluba, občinske skupščine in predstavnikov družbeno-političnih organizacij, katerega se je udeležil tudi sekretar zveze radioamaterjev Slovenije. Ugotovili so, da v preteklosti te dejavnosti

nihe ni kaj prida podpiral in da je sedaj priljubljenost, da bi naredili kaj več.

Spomladi bodo usposobili prostor v sevniškem gradu, vse kaže tudi, da bodo radioamaterji dobili nov oddajnik. Vse to obeta, da se bodo razmere vendarle popravile. Upanje je prišlo zadnji čas, saj je že kazalo, da bo treba radioamaterski klub razpustiti, čepravno je za to delo med mladimi ljudmi precejšnje zanimanje.

A. Z.

Dostojno proslavili kulturni praznik

Sevničani so se letos dostojno oddolžili obletnici Prešernove smrti. V četrtek je bila v likovni galeriji v gradu odprta razstava Toneta Zgonca iz Trzličca, dobitnika lanske prve nagrade za najboljšo likovno delo na razstavi likovnih amaterjev Slovenije. Nagrajeno delo »Na vasis je razstavljeno tudi v Sevnici. V petek so se recitatorji sevniške osnovne šole in prosvetnega društva »Svoboda« iz Sevnice predstavili občinstvu z recitalom »Krst pri Savici«, posebna oddaja z bogatim izborom Prešernovih poem je bila na sporedu tudi v sevniškem radiu.

S. Sk.

A. Z.

Sodnik umaknil kandidaturo

Tik preden je nameravala občinska skupščina v Sevnici imenovati za novega sodnika občinskega sodišča diplomiranega pravnikarja s pravnododnim izpitom Marjana Černeta iz Brežic, je ta umaknil kandidaturo. Tako ima sevniško sodišče še vedno prazno tretje sistemizirano sodniško mesto. Občinska skupščina je priporočila občinskemu sodišču, naj sistemizira pripravniško mesto.

Na isti seji je občinska skupščina imenovala v upravnem odboru letovišča Zalec v Rovinju Anico Slapšak iz Bostanja in Erno Zemljak iz Sevnice.

Pismo iz Kladjja

Prejeli smo obsežno pismo Ludvika Zupana iz Kladjja, služnega tajnika nekdanjega odbora za gradnjo cest od Sentjanžu proti Kladjju in Kalu, v katerem je opisal potek dosedanjih akcij in težav, s katerimi so se srečavali graditelji. Cesta proti Kalu namreč še vedno ni dograjena. V pismu je izrekel tudi nekatere kritične pripombe na račun vodstva krajevne organizacije SZDL, ki je razpustila stari gradbeni odbor in izvolila novega. Enako pismo je tov. Zupan poslal tudi občinski konferenci SZDL, in ker so med tem časom nekatere nespozornosti že odpravili, menimo, da je bolje, da pisma ne objavimo, ker njegova vsebina ljudi bolj razdvaja, kot pa združuje. Prav v tem času, ko vaščane čaka dograditev ceste, ki je predvidena za letoš, pa je sloga še posebno potrebna.

Uspela maškerada prosvet. društva v Loki

Prosvetno društvo »Primož Trubar« Loka je priredilo v soboto, 7. 2. 1970 pustno zabavo v prosvetnih dvorani. Bilo je precej mask, ki so zabavale goste. Najbolj sta se ljudem prikupila hudič in hudičevka, ki sta s svojimi svratijskimi tako navdušila ljudi, da sta dobila največ glasovnih listov in odnesla prvo nagrado. Med maskami so nastopili še hokejisti, ki so na odru odigrali pravo pravcato hokejsko tekmo. Posrečeni so bili še: Adam, gošča, mušnica in druge. Društvo je priderbelo nagrade za vse maske. Igral je ansambel Loški fantje.

SEVNIŠKI PABERKI

■ ZAKAJ ODHAJAJO OBRATNIKI? Ugotavljajo, da so nekatere obratniki in avtoprevozniki odjavili obrat v sevniški občini in jo prijavili drugje. Na zadnji seji občinske skupščine so sklenili, da bodo v krajšem sklicu obratnike in se z njimi pogovorili o vzrokih za odpoved obratništva.

■ PROSTOR ZA UPKOJENCE. Kot je znano, bo Dom počitka Impoljca gradil v Sevnici depandansa (pristava), za katero je že zagotovljen večji del denarja. Predvideno je, da bi depandansa gradili pri sedanjem sevniškem selišču, ki bo v nekaj mesecih ukinjeno, in bo na istem mestu mogoče urediti lep in miren koček za upokojence. Nekateri se s to lokacijo ne strinjajo, češ da bi morala biti depandansa v novem delu Sevnice.

■ ZGLED, KI NAJ NE VLEČE. V četrtek so delavci Komunalno stanovanjskega podjetja pri stanovanjskih blokih na Cesti heroja Maroka razpeljali ovi, ki so jih priklupele na cestne hidrante. Po končanem delu je hidranti ostal odprt, tako da je voda tekla po ob velikih lufah udarila edino otroci.

■ NEZADOVOLJNI S STANOVAJMI. Stanovalci v novih stanovanjskih blokih niso zadovoljni s kakovostjo opravljenih del. Vrsta in okna se slabo zapirajo, pri ceveh, ki vodijo topli, vodo iz centralne kurjave, je mogoče celo gledati k sosedu, ramen tega pa ima o stanovanj, se nekatere druge napake. V Komunalno stanovanjskem podjetju vztrajajo, da morajo graditelji napako popraviti.

■ GRADNJA DOBRO NAPREDUJE. V Kozusovem obratu Jugotanu v Sevnici gradijo nov obrat za pridobivanje furfurala iz odpadnega lesa, ki ostaja po izločitvi tanina. Gradnja dobro napreduje, saj se ob stari stavbi že vzpenja jekleno ogrodje za streho. Obrat bo sgrajen večinoma z lastnim denarjem.

■ VELIKO ZANIMANJA ZA TEČAJ. Dagotar tečaj šivanja, krojenja in vezanja, ki se je začel te dni v Sevnici, obiskuje okoli 45 žena in deklet. Ker je zanimanje za tečaj, ga bodo skušali prirediti tudi v Sentjanžu in Trzličcu.

■ PREDAVANJA STANETA TAVČARJA. Stane Tavčar iz Kranja, ki je lani z mopedom prepotoval dežele ob Sredozemlju, bo predaval o svojih doživetjih v treh krajih sevniške občine. Prva tri predavanja bodo 12. februarja, naslednja tri 19. in zadnja tri 26. februarja.

■ POKLICAJI BODO DOLŽNI KE. Na zadnjem sestanku z direktorji podjetij so se glede dolžnikov, ki ne poravnajo svojih obveznosti do gradnje otroškega vrta v Sevnici, dogovorili, da jih bodo poklicali na posebno sestanko. Denar dolgujejo predvsem tista podjetja, ki nimajo sediša v sevniški občini.

■ JAME NA BOSTANJSKEM POLJU. Na zadnji seji občinske skupščine je bilo zastavljeno vprašanje, zakaj občina ničesar ne ukrene, ko s kopanjem gramozca in peska nastajajo na Bostanjskem polju velike jame, ki kazijo viden pokrajine. Odgovor bo dan na naslednji seji.

SEVNIŠKI VESTNIK

DA BI ZBRALI DENAR JE TREBA:

Prikazati, kaj hočemo

Besedo ima Ivan Longar, predsednik sveta KS Trebnje - Predlog o zbiranju prispevkov

večletnem načrtu bodo imela prednost naslednja dela: ureditev avtobusne postaje v Trebnjem, javna razsvetljava v novih delih naselja ter gradnja mrliške vežice na trebanjskem pokopališču.

Za letos načrt še ni povsem utrjen, ker ni še znano, kolikšna bo pomoč občinske skupščine. Prednost bo imelo urejanje ulic, ureditev parkirnih prostorov v središču Trebnja, izboljšanje javne razsvetljave, v okoliških naseljih pa vzdrževanje in izboljševanje vaških poti in cest, obnova vodnjakov na Repčah, gradnja vodovoda v Dolu ter še nekatera manjša dela. Svet bo skušal pritegniti kar največ ljudi k sodelovanju.

Kako do potrebnega denarja? Razen občine naj bi za potrebe krajevne skupnosti prispevale tudi delovne organizacije. Skušali si bomo zagotoviti stalni del čistega dohodka podjetij, podobno, kot imajo na Mirni. Po prvih stikih s podjetji kaže, da se bodo pridružila takemu načinu zbiranja denarja, posebno še, če bodo ljudje videli načrtnost dela in koristi za vse nas.

M. L.

»V primerih, ko volilci zahtevajo to in ono, je potrebno na kraju samem, na primer kar na zboru občanov, ugotoviti, kaj je mogoče narediti, kaj je uresničljivo in kaj ni. Na način bomo zanesljivo ta način bomo zamislili uresničevali eno zamisel za drugo ter se izognili stalnemu ponavljanju zahtev, ki ne upoštevajo dejanskih možnosti.« je odgovoril novi predsednik sveta krajevne skupnosti.

»V ta namen,« je nadaljeval, »potrebujemo načrt, enoletni in večletni. Na zadnji seji sveta smo dokončno oblikovali program, ki so ga obravnavali že na zboru volivcev. V

Prizadeto o kmetijstvu

Nekaj ugotovitev in misli o kmetijstvu, izrečenih na zadnji skupščinski seji v Trebnjem

Inž. Miha Krhin: »Razmerje cen se je poslabšalo v škodo kmetijstva. Ni zadovoljivega odgovora, odkod dobiti denar za povečano proizvodno sodelovanje. Lani ustanovljeni kmetijski sklad ni mogel narediti kaj več, ker ni denarja za materialna višanja.

Franz Novak: »Ob pomoči, ki jo družba daje drugim gospodarskim dejavnostim, ki zadoje v težave, ne morem razumeti, zakaj ni mogoče najti denarja za kmetijstvo. V naši občini je treba ugotoviti, koliko dobi občina prispevkov od zasebne zemlje in koliko od družbene. Te številke bi najbrž veliko povedale.«

Alojz Metelko: »Osnovni problem vidim v neurejenem statusu kmeta, ki bi omogočil ločitev gospodarstva od socialne. Kmetijstvo samo ne more samo podpirati vaše revščine. To je stvar vse družbe, vseh slojev prebivalstva. Ugotavljam tudi, da se razlike v narodnem dohodku med kmetijskim in nekmetijskim prebivalstvom večajo, kar pomeni, da večje socialne razlike. To pa tudi po politični plati ni sprejemljivo.«

Franz Jevnikar: »Po mojem bi bilo treba temeljito pretrati kaj je bilo naravnega z asociacijo. Nekateri najboljše kmetije so prišle ob zemljo, stavilo malih zasebnih kmetovalcev se je povečalo. Glede pospeševanja kmetijstva pa naslednje: po mojem je vse to bolj »popoln« pospeševanje. Ne podcenjujem znanja, toda samo s besedami ne bomo dosti naredili.«

Franz Stirn: »Četrtna kmetiškega prebivalstva ni zdravstveno zavarovana, narodni dohodek je v kmetijstvu občine 2.800 dinarjev. To pove vse. Kmetijski sklad je prestaloben, moti me tudi, da se KZ Trebnje bolj usmerja v trgovino kot v kmetij-

stvo.«

Jože Glavan: »Težave so predvsem s malimi kmeti, ki ovirajo tudi delo krajevne skupnosti. Pozivam tudi, naj nam industrija ne prodaja tako slabih pripravkov za varstvo rastlin. Ne potrebujemo sredstev za »pranje hroščev.«

Jože Jerič: »Najvažnejše je zagotoviti cene in odkup. Dodajam pa tudi, da so ponekod ljudje sami krivi, da je taka revščina.«

Inž. Slavko Nemanič: »Proizvodna usmeritev zadruge je znana. Zadruga je brez bopnitet in mora poslovati po splošnih predpisih. V prihodnje bomo izlečili enoto za kooperacijo in jo okreplili, vse to v okviru možnosti. Poskušali bomo usposobiti kmetov v šentpavlu, da bo imela dovoljenje za obratovanje. Poudarjam: ne samo kmetje, tudi delavci zadrug smo zasrkbljeni, kako bo v prihodnje.«

Ciril Pungartnik: »Govorim kot prosvetni delavec. V šoli je opaziti zelo velike razlike med otroki. Socialna diferenciacija postaja moralni problem vse družbe ki ga je treba začeti odpravljati že jutri.«

Franz Bulc: »O vseh teh stvareh govorimo že leta in leta, zato predlagam, da sestavimo resolucijo in jo pošljemo pristojnim organom.«

Avstrij Gregorič: »Preučiti je treba možnost, da bi kmetom vrnil del arondiranih zemljišč.«

Ciril Pevec: »Na vasj lahko delujemo le na podlagi konkretnega programa kmetijske zadrug. V občini je treba narediti tudi program pospeševanja službe. Zadruga naj okrepi strokovno službo in skuša zagotoviti odkup. Kmetijski census je treba temeljito preučiti, saj je treba vedeti, kaka je potreba jemo. Nužno je narediti izščno poročilo o kmetijstvu v občini in z njim seznaniti republiške organe.«

M. L.

Razgovor s poslancem Ludvikom Zajcem pred osnovno šolo na Trebelnem. Skupaj s predstavnikmi občine in krajevne organizacije SZDL si je ogledal tudi »šolsko poslopje« na Jelševcu. (Foto: M. Legan)

150 LJUDI NA KONFERENCI NA TREBELNEM:

„Ne prosimo, ampak zahtevamo!“

Nedeljske razprave o šolstvu na Trebelnem se je udeležil tudi zvezni poslanec Ludvik Zajc

»Dovolj dolgo smo prosili in čakali na boljše čase za našo šolo, zdaj pa je tega dovolj in pravimo: mora biti. Počutimo se že tako in tako hudo zapostavljeni, posebno to velja za naše otroke, ki so po naših postavah enaki drugim otrokom in jim družba mora zagotoviti primerno šolanje.«

Take in še ostrejše besede so govorili prebivalci trebeljskih vasi na nedeljski letni konferenci SZDL, katere se je razen predstavnikov trebanjske občine udeležil tudi predsednik izvršnega odbora republiške izobraževalne skupnosti zvezni poslanec Ludvik Zajc.

Udeleženci konference - bilo jih je okoli 150 - so prizadeto in odločno povedali, da z dosedanjim neureje-

nim šolstvom ni mogoče več nadaljevati. Dajali so različne predloge, kako bi zgradili osemletko na Trebelnem, v kateri ne bi bil pouk odvisen od nezanesljivega, nevarnega in naporenega prevoza z avtobusom.

Ludvik Zajc je brez ovinkarjenja povedal ljudem, da je na Trebeljskem premalo otrok za popolno osemletko in da je združevanje šol nujno potreben proces, ki vodi do sodobnejšega pouka, kar edino lahko zagotovi otrokom, da ne bodo vsi po vrsti obsojeni postali nekvalificirani delavci.

Ker so s bili podatki o rojstvih iz analize šolske mreže in podatki župnijskega urada močno navzkriž, so po požurni razpravi sklenili, da jih je treba temeljito pre-

veriti, nato pa v sodelovanju s strokovno službo in prizadetimi prebivalci izdelati dokončen predlog, kako zadovoljivo urediti ta stari problem. Najprej pa je treba zagotoviti reden in varen prevoz otrok v Mokronog, za kar je poseben avtobus že naročen.

M. L.

Catež: še letos urediti pokopališče!

Krajevna skupnost Catež ima za letos v načrtu, da bo uredila pokopališče na Catežu. Postalno je že premajhno, razen tega pa je slabo urejeno, malone zanemarjeno, kar pušča med izletniki, ki radi prihajajo v ta del trebanjske občine, zelo slab vtis.

NAREJEN JE NAČRT RAZVOJA GASILSTVA V OBČINI

Kaj bo gasilstvo dobilo v 5 letih

Gasilska zveza in gasilski sklad računata na pomoč gasilcev samih

V sodelovanju z občinsko gasilsko zvezo in gasilskim skladom je občinska skupščina Trebnje na zadnji seji sprejela 5-letni načrt razvoja gasilstva. Ker so potrebe mnogo večje od možnosti, je bil pri tem napravljen prvenstveni red najnujnejših del in nakupov gasilske opreme.

V trebanjski občini deluje 26 gasilskih društev. Če bi hoteli, da bi imela sva društva primerne gasilske domove ali orodjarne, bi potrebovali 270.000 dinarjev, pri čemer so všteta le najnujnejša dela: gradnja novega gasilskega doma v Trebnjem in dograditev domov v Zagorici pri Velikem Gabru in na Selih-Sumberku.

Gasilska društva bi za nakup nove opreme potrebovala 235.500 din, za zposabljanje članstva pa še 40.000 din na leto. Upošteva vse potrebe bi v naslednjih petih letih morali zagotoviti 685.500 dinarjev, v tem času pa bo mogoče zbrati le polovico toliko denarja.

Zaradi tega je bil predlagan vrstni red najbolj potrebnih izdatkov za potrebe gasilstva v občini, ki ga je potrdila tudi občinska skupščina. Petletni program predvideva pripravljala dela za gradnjo novega doma v Trebnjem, dograditev doma na Selih-Sumberku, nakup 2 gasilskih avtomobilov za društvi v Dobriču in Veliki Loki, nakup motornih brizgaln za društva

hitrejšega delovanja gasilske službe.

Pri načrtovanju izdatkov je upoštevano dosedanje prizadevanje gasilskih društev, ki so z različnimi gasilskimi pridobitvami zbrala že doslej precej denarja. Gasilski sklad, ki bo imel letos, kot je predvideno, 77.650 dinarjev dohodkov, ne more zadostiti vsem potrebam.

Svetinje: olajšati zložbo zemljišč?

»Ob odhajanju mladih ljudi s kmetij je priložnost, da zmanjšamo razdrobljenost naših zemljišč in pospešujemo združevanje in zamenjavo zemlje. Vendar kaže, da družba nima pravega posluha za ta hotenja, saj kljub predlogom za spremembe z dajatvami ob zamenjavanju in zložbi zemljišč še vedno ovira naša hotenja.« so med drugim poudarili na letni konferenci krajevne organizacije v Svetinjah nad Dobričem, kjer ljudje živijo izključno od kmetijstva.

Prostovoljno gradili vodovod

Prebivalci Rihpovca so lani s prostovoljnim delom zgradili rezervoar in cevovod in tako oskrbeli vas s pitno vodo. Vodovodni rezervoar je oddaljen od vasi približno 400 m. Vaščani so s prostovoljnim delom vložili 20.000 din, krajevna skupnost pa je prispevala 10.000 din.

Z. G.

Mokronog: najlepši vrt in okno

Svet krajevne skupnosti v Mokronogu bo v kratkem razpisal priznanja in nagrade za najlepše urejen vrt in najlepše okno. S tem hoče spodbuditi prizadevanja za olepšavo kraja.

V Mokronogu tečaj za delo v gozdu

Mokronoški obrat Gozdnega gospodarstva Brežice bo v sodelovanju z Gozdarskim šolskim centrom iz Postojne priredil v Mokronogu tečaj za delo z motornimi žagami, ki bo trajal od 12. do 18. februarja. Namen tečaja je, da bi posredovali ljudem več znanja, ker je le na ta način mogoče poceniti stroške proizvodnje in izboljšati kakovost gozdnih sortimentov. Sedanji trg potrebuje kar najbolj obdelan les. Pogosto se zgodi, da kmetje, lastniki gozdov, les slabo obdelajo in s tem izgubijo precej dohodka. Na tečaj se je prijavilo že okoli 30 tečajnikov.

5. marca konferenca o kulturi

Kot je bilo sklenjeno na seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Trebnje bo v četrtek, 5. marca, seja občinske konference posvečena kulturi v občini. V ta namen je izvršni odbor imenoval posebno skupino, ki bo pripravila gradivo in teze, ki jih bodo poslali krajevnim organizacijam in kulturnim ustanovam ali skupnam v občini.

Šentlovrenc: prevečkrat o istih stvareh

Sobotna letna konferenca krajevne organizacije SZDL v Šentlovcu se je udeležil tudi poslanec Marjan Jenko. Udeleženci so obravnavali vrsto krajevnih problemov, o katerih se pogovarjajo že vrsto let, pa vendar se stvari bistveno ne spremenijo. Povedali so, da je bil obisk na konferenci dokaj skromen, ker ljudje nimajo dovolj zaupanja v učinkovitost krajevnih sestankov. Govorili so o gospodarskem in političnem položaju v občini ter o organizaciji šolske mreže.

TREBANJSKE IVERI

■ SLOGA ZMORE SKORAJ VSE. Pod vodstvom Jerneja Pavlina so graditelji hiš v Starem trgu elektrificirali naselje, kar je stalo 45.000 novih dinarjev; od tega je občinski sklad prispeval le 10.000 dinarjev, vse drugo so zbrali sami. Če bodo dobili nekaj tisočakov pomoči, bodo dokončali še novo cesto, ki bo vezljala okoli 25.000 din. Sklopo delo je lahko za ogled drugim.

■ OBNOVA IN PREUREDITEV PROSTOROV I.T. Odbor ljudske tehnike je začel preurejati nekdanji Pionirjevo barako, katere streho so popravili še prej. Odre strojno občinsko skupščino je sprosil občinsko pomoč. Ko bo do bil, je odvisno od razporeditve denarja med družbeno-političnimi organizacijami in dru-

štvi, ki bodo po predlogu proračuna dobile skupno 420.000 dinarjev ali 21,7 odst. več kot lani.

■ NOVA STANOVANJA. Po dolgotrajnem dogovarjanju se je posrečilo zbrati kupce za nova stanovanja v treh blokih, ki jih bodo predvidoma aprila začeli graditi za župniščem. V blokih, ki bodo povsem novi, bo 6 garsonjer, 6 enosobnih stanovanj, 9 dvosobnih in 3 dvehpol sobna.

■ ČEZ VSA PRICAKOVANJA. S pomočjo dobre reklame (tudi v cerkvah) in organizacije je film »Deset zapovedi« dosegel tolikšen obisk kot še noben doslej. Film so si ogledali tudi ljudje, ki nikoli ne pridejo na predstave. Uprava je s takimi cenami zadovoljna, saj je znano, da obisk zadnja leta nazadnje in je laniško poslovno leto konaj pokrila vse stroške.

TREBANJSKE NOVICE

Dogovor o zaposlovanju

Na nedavnem sestanku predstavnikov delovnih in drugih organizacij v Kočevju so izvolili usklajevalni odbor za izvajanje družbenega dogovora o štipendiranju in zaposlovanju v občini. Člani odbora so: Marko Zvoček (predsednik) Radojica Lecič, Marjan Bastar, Stane Zemljak, Tone Serce, Vlado Planinc, Feliks Vidmar, Matija Cetinski in Franc Silc. Odbor bo pripravil osnutek pogodbe za družbeni dogovor o štipendiranju in zaposlovanju.

Modernizacija obratov

V prvih ocenah o poslovanju v preteklem letu so samoupravni organi in vodstvo delovnega kolektiva TEKSTILANE iz Kočevja ugotovili, da sta izredno povečan uvoz tekstila v našo državo in zastarela strojna oprema v podjetju glavna ovira, da niso dosegali boljših uspehov. Odločili so se za modernizacijo posameznih obratov ki jo bodo izvedli letos. Upajo, da jim bodo ta in ostala prizadevanja ter pravilna uvozna politika tekstila omogočili, da bodo dosegli v prihodnje boljše poslovne uspehe.

Neprimerna stanovanja

Poslovna enota za gospodarjenje s stanovanjskimi inšani pri Rudniku rjavega premoga Kočevje ima v upravljanju kar 41 stanovanj, ki niso zajeta v točkovni stanovanjski sklad. To so predvsem stara in dotrajana rudarska stanovanja, ki jih ni mogoče obnavljati in tudi niso primerna za stanovanja. V njihovi okolici se zemljišče pogreza. Čeprav bi bilo nujno potrebno vsaj nekatere stanovalce izseliti, to ni mogoče, ker ni drugih stanovanj.

Podjetje AVTO Kočevje je pred kratkim podarilo učencem osnovne šole v Kočevju več izbranih avtomobilskih delov, ki jih učitelji pridno uporabljajo za nazorniji pouk. Učenci, bodoči šoferji, si zdaj marsikaj lažje zapomnijo.

Foto: Sobar ml.

V SZDL se vedno bolj uveljavljajo sekcije

Za manj razvita območja so rešitev boljše ceste in z njimi turizem – SZDL bo v bodoče vedno bolj skrbela za socialne razmere in za kulturno ter družabno življenje občanov – Sekcije delajo tudi na podeželju

Na nedavnih zadnjih dveh sestankih predsednikov krajevnih organizacij SZDL kočevske občine, ki jih je sklicala občinska konferenca Socialistične zveze, so razpravljali o programih dela republiške konference SZDL ter občinske konference in krajevnih organizacij ter njihovih sekcij in komisij.

Razen tega so se pogovorili še o izpopolnjevanju programskih izhodišč za kandidiranje odbornikov in poslancev. Pri tem so ugotovili, da sta vsebina in duh programskih izhodišč prisotna v delu občinske skupščine in med poslanci, predvsem republiški.

Menili pa so, da je dolžnost Socialistične zveze, da ustvarja primeren stik z voljenimi funkcionarji, ki se morejo za

vzemanju za uresničitve volilnega programa. Ob kandidiranju so namreč sprejeli program za svojo delovno obveznost.

Na sestankih SZDL so seveda obravnavali tudi pomembnejše dele programskih izhodišč o razvoju gospodarstva in družbenih služb v občini. Omenimo naj razprave o novem načinu gospodarjenja z gozdovi in nekatera družbena izhodišča o bodoči usodi podeželja, ki jih bo upoštevala komisija za izdelavo družbeno-ekonomskega razvoja občine. Tej komisiji so osnova za njeno delo prav programski izhodišča.

Pri delu SZDL se vedno bolj uveljavljajo tudi sekcije in komisije. Precejšnja prizadevanost sta pri občinski konferenci pokazali sekcija za družbeno aktivnost žensk in sekcija za kulturna vprašanja. Slednja se zelo uveljavlja pri ustanavljanju kulturne skupnosti, prizadevala pa se je tudi, da je Likovni salon dobil primernejše prostore.

Tudi na podeželju, pri krajevnih organizacijah SZDL so se nekatere sekcije že močno uveljavile. Krajevna organizacija Draga ima sekcije za gospodarstvo, za komunalno dejavnost, za kulturo, prsveto in šolstvo in za vprašanja invalidov in borcev. Sekcija za gospodarstvo je

na primer pripravila za javno razpravo o gozdarstvu zelo temeljito analizo za vse njeno območje.

Krajevna organizacija Polom kaže veliko prizadevanost za urejanje poti, cest, napeljav telefona itd. V Strugah imajo pripravljen dober načrt za gradnjo doma družbenih organizacij, prizadevajo pa se še čim boljše preskrbo potrošnikov, urejanje šole in za ureditev raznih komunalnih zadev. V Livoldu in Dolgi vasi so veliko žrtvovali in

Kako bo porabljen denar?

Koliko bodo veljala nekatera letošnja dela?

Sklad za komunalne potrebe družbenega standarda občine Kočevje bo imel letos predvidoma 523.000 din dohodkov in izdatkov.

Predvideni so naslednji dohodki tega sklada: preneseni denar, ki je ostal lani — 30.000 din, izvorni priliv od poslovnih površin — 328.000 din, od stanovanjskih površin — 100.000 din in nepredvideni dohodki ter prispevki delovnih organizacij — 65.000 din. Vsi dohodki razen zadnjega so zanesljivi.

Denar sklada pa naj bi bil po sedanjem osnutku predloga porabljen tako: za lanske obveznosti za urejanje zemljišč 40.000 din, za letošnje urejanje zemljišč 80.000, za asfaltiranje Trga svobode (stari del mesta) 120.000 din,

za asfaltiranje ceste v Mahovnik 55.000 din (k temu je treba prišteti še samoprisevek Mahovničanov), za asfaltiranje ulice v zadružnem naselju (ob Kolodvorski cesti) 40.000 din, za odplačilo dolga za asfaltiranje ceste skozi Salko vas 80.000 din, za ureditev novega smetišča 40.000 din in rezerva sklada 68.000 din.

Stari log: nova brizgalna

Delavski svet Združenega kmetijskega gospodarstva podjetja Kočevje je sklenil, da bo nabavil gasilsko motorno brizgalno za kmetijski obrat v Starem logu. Uporabljali jo bodo na obratu in tudi ob morebitnem izbruhu požara. V tem kraju že nekaj časa ne deluje gasilska enota. Bila je ukinjena zaradi premajhnega števila članov. Brizgalna je kraju potrebna saj je zelo oddaljen od najbližje gasilske enote.

Letos več proslav

Občinski zbor krajevnih organizacij Zveze borcev NOV Rudnik-Salka vas je pokazal, da so borci ob sodelovanju z ostalimi organizacijami uspešno reševali številne naloge. V razpravi o bodočih nalogah so poudarili, da je potrebno več storiti za obujanje tradicij NOB. Letos pa se bodo prizadevali, da bodo uspele številne prireditve v počastitev 25-letnice osvoboditve naše domovine.

delali, da so dobili vodovod. Uspehi občinske in krajevnih organizacij so še večji, vendar se ne dajo naštet vsi.

Na sestankih je bilo tudi poudarjeno, da izhaja delo SZDL iz občine FO in da bi morali njeno delo čutiti v slehernem naselju in sleherni hiši. SZDL naj bi v bodoče vedno bolj skrbela tudi za socialne razmere občanov, za obujanje tradicij NOB in seveda tudi za kulturno in družbeno življenje občanov.

Razpravljali so še o razvoju manj razvitih območij. Pri tem so poudarili, naj bi ta pomoč bila predvsem v boljših prometnih zvezah s svetom, kar bi omogočilo razvoj turizma.

IZ OSNUTKA PROGRAMA KRAJEVNE SKUPNOSTI

Kaj bo letos novega v Kočevju?

Asfaltirali naj bi 1100 m ulic – Bo mesto dobilo letos eno ali dve otroški igrišči? – Mladinska delovna akcija za ureditev kopališča na Rinži – Rinža bo trikrat čiščena – Parke bo vzdrževala šola

Predvidoma v zadnjih desetih dneh februarja bo zbor občanov mesta Kočevje, na katerem bo sprejet med drugim tudi program del krajevnih skupnosti Kočevje za letos.

Po sedanjem predlogu programa del krajevnih skupnosti, ki pa še ni dokončen, naj bi letos dobilo mesto eno (v Podgorški ulici) ali dve (morda še v Kidričevi ulici) otroški igrišči. Asfaltirali bi stari del mesta oziroma Trg svobode v dolžini 400 m, ulico v zadružno naselje ob Kolodvorski cesti (200 m) in cesto v Mahovnik (500 m).

Novo mestno smetišče bi uredili 500 m vzhodno od Salka vasi. Do njega bi morali zgraditi cesto. Tisti, ki bo odvažal smeti, pa bo moral kupiti smetarski avto.

Vzdrževanje kockanih in asfaltiranih cest in ulic (v dolžini 6.079m) bi oddala Komunalni. Krajevna skupnost bi vzdrževala 6.965 m makadamskih cest. Parke in zelenice pa naj bi vzdrževala vrtnarska šolska skupina pri delavski univerzi.

Rinža bo čiščena 3-krat. V sodelovanju z ribniško družino bi krajevna skupnost prispevala tudi za vlaganje rib amurjev, ki žro vodno rastlinje.

Med ostalimi predvidenimi komunalnimi deli so še: vzdrževanje in urejanje javne razstveljave, skrb za tržnico (spodnje prostore), ureditev kopališča na Rinži pri Mahovniku (z manjšimi stroški in po možnosti s pomočjo mladine), čiščenje površinskih kanalov ob Ljubljanski

zboru občanov. Na zboru občanov bo med drugim predlagano tudi, naj bi članom sveta krajevnih skupnosti podaljšali mandat od dveh na štiri leta.

J. P.

Sprememba naslova!

Naročniki ki spreminijo svoj stari naslov naj sporočijo obo naslova. Dogaja se da sporočijo samo novega kar pa imamo pri nas vsi več naročnikov v enakim primikom in imenom seveda ne moremo vedeti kaj naslov je treba spreminiti!

Letos centralno kurjavo

Preuredili bodo še gostilno »Pugled«

Gostilno podjetje HOTEL PUGLED Kočevje je imelo lani okoli 4.830.000 din prometa (z davki vred), predlanskim pa okoli 4,5 milijona din. Nabavne cene materialu so se lani sicer povišale, vendar je kolektivu z zmanjševanjem stroškov uspelo obdržati nespremenjeno delitveno razmerje med osebnimi dohodki in skladi (84:16). Tudi števila zaposlenih niso povečali.

Lani je podjetje kupilo tovorni avto (prej tovarnjaka niso imeli), nove pralne stroje in opremo za hotelske sobe. Glavni letošnji investicijski bosta centralna kurjava za hotel in preureditev gostilne »Pugled«. Razen tega bodo opravili v hotelu še nekatere izboljšave in izpopolnitve, da bo zadostil pogojem D kategorije.

Prešerno v spomin

7. februarja je bila v avli nove osnovne šole v Kočevju Prešernova proslava za učence višjih razredov osmetletke. Solarji so zapeli in recitirali več Prešernovih pesmi, razen tega pa so prikazali nekatere njegove dramatizirane pesmi. Proslavo so pripravili pedagogi slavisti.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ ZA LETOŠNJI NASTOP dunajske dramske revije v Celovcu je bilo v Kočevju zelo malo zanimanja. Teško je reči, kaj je bil vzrok. Nekaj jih je bilo, a s svojimi avtomobili. Vožnja s avtomobusom pozimi ni prijetna. Zoprna je posebno na avstrijski strani, čeprav so sedaj nekateri ovinki že razčiščeni.

■ ■ ■ NOV NAČIN OBRACUNAVANJA cen je uvedlo s 1. januarjem podjetje PTT Ljubljana. Za vse telefonske in telegrafске storitve, za katere so izdajali račune naknadno, bodo telefonski naročniki že za mesec januar prejeli namesto dosedanjega nov a račun PTT storitev. V posebnem ovitku bodo vse obravnane listine za opravljene storitve v telefonskem prometu. Po tem načinu postovanja bodo telefonski naročniki razpolagali s popolnejšimi podatki o opravljenih storitvah. S tem pa najbrž ne bodo zadovoljni tisti, ki lakorišajo službene telefonice za zasebne razgovore. Sedaj bo zopet možna kontrola in bodo po podjetjih in ustanovah marsikateri nepotrebni pogovori odpadli. Tako bo več prostega časa in linij za službene pogovore.

■ ■ ■ DVORANA V DOMU JOZETA ŠERKA je zasledena že za več datumov. Rezervirali so jo: Mestno gledališče ljubljansko, ansambel Frank, Podkrajsek iz Maribora s svojo skupino, Rdeči dekci iz Maribora itd. Podrobnosti o prireditvah bodo občani zvedeli s plakatom. Upamo, da bo obisk kaj boljši, kot je bil doslej. Nekateri vedno poudarjajo, da je v Kočevju premalo kulturnega življenja. Sedaj imajo priložnost, da nadoknadijo zamujeno.

■ ■ ■ SPET SO RAZBITE SIPE javne telefonske govornice na Trgu svobode. Zadije čase je zopet na delu skupina, ki podira prometne znake, klopi po parkih, vlamlja v garderobe na stadionu itd. Tam si iščejo zavetje prevzeti parki. O tem bi lahko napisali več, da bi nekateri starši lahko vedeli, kje naj svoje nadobodne sinčke in hčerke. Sicer pa to ne bi veliko pomagalo, ker bi morali pisati imena samo z začetnimi črkami.

■ ■ ■ LETOS BO VEČ PROSLAV raznih pomembnih obletic, ki se bodo vrstile vse leto. Nič ni še čutili, da bi se kdo nanje pripravil. Prav bi bilo, da bi usklajili vsa splošni načrt teh proslav. Tu je nujno, ker bodo proslave večje in bo potrebno več priprav in sodelovanja vseh organizacij in društev.

■ ■ ■ PRETEKLI CETREK, 5. februarja, so bili prvi letošnji vozniki izpiti. Komisija posluje zopet v Domu telesne kulture. Za prve izpite se je prijavilo 83 kandidov (27 moških in 8 žensk). Pri pisemnih nalogah iz znanja prometnih predpisov in prometnih znakov je opravilo izpit uspešno 20 kandidov (13 moških in 7 žensk). To je kar dober uspeh. Pri vožnji je bilo uspešnih 10 moških in 5 žensk, torej je izpit naredilo 15 kandidov.

■ ■ ■ NOVO V KNJIŽNICI – Kočevska knjižnica je kupila naslednje nove knjige: May: Na tujih stezah, Gosdnj strah, Kapitan Kajman, Crni moš iz gozda, Tulec iz Indije, Carroll: Alice v čudežni deželji, Lindgren: Pika Nogatavica; Operni besedila Faust – Aida; Karin: Samotno potovanje; Planinsko berilo; Kláštor: Dvojčici; Baumann: Most bogov; Cerker: Breza med strešniki jarli; Mukeržli: Mladost v džungli; Ford: Najbolj žalostna zgodba; Traven: Zaklad Sinra Madra, Bevk: Zlata voda in druga zgodbe; Gréc: O televiziji); Pod oceanom; Na cesti; Hartog: Junak si bil, Jan Wandelaar; Taube: Mit o mislečem sročju; West: Lamia steza; Traven: Oblast; Ferko: Pustolovščine s otroci; Jacobi: Stare kulture; Hleng: Cortesova vrnitev; Gluhi moš na meji, Burska o Grku; Gaborović: Karistide; Koček: Po ročilo; Pravičice: Noveletna noč; Trnjalica, Noveletna račka, Palček Tom, Kraljična na zrnu graha, Rdeča putka, Snačljica in sedem ékratov, Deset Indijancev, Takole ringarajamo; Svetlina: Ukana (3. del); Scott: Najstarejša obrt; Sagun: Čudoviti oblaki; Dimitrova: Odklon srca; Benzoni: Katarina, ona ljubezen je dovolj; Cronin: Tri ljubezni.

Gene v Kočevju in Ribnici

Preteklo soboto so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	(cena v din za kg)	
	Kočevje	Ribnica
krompir	0,90	0,90
svetle zelje	2,80	2,90
črna zelje	2,80	2,80
kisla repa	2,80	2,90
obrov	3,00	—
cvetča	2,90	3,00
fižol v zrnju	5,65	5,00
		in 7,00
čebula	3,90	4,00
česen	13,20	13,00
solata	5,20	5,00
špinata	7,60	8,00
korenje	2,20	2,00
petersilj	6,00	6,50
zelenjava	3,00	—
radič	11,00 in 11,50 (it.)	11,30
por	3,00	—
jabolka	1,40 do 2,90	2,90
hruške	2,60 in 3,00	2,60
grosdje	5,20	5,00
ilmone	4,90	5,00
mandarine	6,50	6,30
pomaranče	5,40 in 5,00	5,30
banane	6,20	6,20
ananas	7,40	7,50
jajca (cena za kos)	0,95	0,90

Lani občutno večji promet

Turistično društvo Ribnica oziroma prodajalna spomin-kov je imela lani za okoli 30 odstotkov več prometa kot predlanskim. Razen spomin-kov prodajajo še suho robo, lončarske izdelke in drugo.

Trdijo, da bi bil promet lahko še precej večji, če bi

imeli več skladišnih prostoro-rov, ki bi jim omogočili večji odkup blaga in večje zaloge. Zda morajo mnoge kupce zavratači oziroma odstopiti naročila drugim.

Pričakujejo pa, da bo letos boljše. Kmetijska zadruga Rib-nica je namreč že zaposlila človeka, ki bo sodeloval s proizvajalci predmetov doma-če obrti in odkupoval njihove izdelke.

Pri Turističnem društvu na to »konkurencos niso ljubo-sumni, ampak jo celo spod-bujajo. Želijo, da bi zadruga čimprej dobila primerna skladišča, da bi delo steklo in da bi bila tako sedanja pro-dajalna spomin-kov razbreme-njena vsaj odkupov in proda-je suhe robe in morda lon-čenih izdelkov. Turistično društvo se namreč namerava specializirati za prodajo spo-min-kov in nudenje tistih uslug turistom, ki jih najbolj potrebujejo.

Po obnovi, ki je trajala več let, je bilo 5. februarja zopet odprto gostišče »KAP-ROL« v Sodražici, ki je last zasebnega gostilničarja Rudija Lovšina. Gostišče je verjetno eden izmed najbolj sodobno urejenih zasebnih lokalov na Dolenjskem. Notranja ureditev lokala predstavlja ubrano skladnost dolenjske folklorne.

(Foto: France Modic)

VPRAŠANJE ODBORNIKA

Kaj z občanom, ki noče na skupne akcije?

Občana, ki ne plača krajevnega samoprispevka, lahko davčna uprava pri-silno terja, pri čemer prideta v poštev tudi rubež in dražba

Gozdna pot ali cesta?

Odcep ceste pa »Zavodje do Pakižev« ograde v novem naselju Sodražice nihče ne vzdržuje, ne pluzi, po njej pa vozijo vsi.

Novi predel Zavode, ki je zrasel skoraj v celoti po vojni, dobiva vse bolj zo- kroženo celoto, posebno še, ker tu nastaja počitniško na-selje. Zalostno pa je, da ta del ceste še ni vključen v mrežo cest četrtega reda in da jo vzdržujejo prebivalci tega predela sami. Občani menijo, da je ta del ceste nujno takoj vključiti v cest-no omrežje, jo vzdrževati in pluziti, saj zime se ni ko-nec.

Odbornik občinske skupščine Ribnica Anton Gov-že je na seji vprašal, kaj se lahko ukrene z občanom, ki se noče udeležiti skupnih akcij, ki jih organizira krajevna skupnost? To vprašanje je zanimivo za vsakega občana, zato objavljamo nekoliko skrajšan odgovor.

Republiški zakon o prispevkih in davkih določa, da se krajevni samoprispevek lahko vpelje za zgraditev komun-alnih, izobraževalnih, kulturnih, zdravstvenih, socialnih in drugih objektov ali za druge namere, ki imajo neposreden

pomen za občana, če se ve-čina vpisanih volivcev nekega območja (za katero naj bi se samoprispevek vpeljal) izjavi zanj na zborih volivcev ali referendumu.

Krajevni samoprispevek se lahko vpelje v delu, materia-

lu, prevoznih, drugih storitvah in v denarju. Vendar morajo biti vse oblike samoprispevka (delo, material, storitve) izražene v sklepu oziroma odloku tudi v denarju. Vsak občan namreč lahko nederarne obveze krajevnega samo-prispevka plača v denarju.

Samoprispevek se seveda lahko uporabi le za tiste na-mene, za katere je bil uved-en.

Plačila krajevnega samo-prispevka (v delu, denarju, materialu, storitvah) so opro-ščeni: noseče žene, matere, ki imajo otroke stare do 7 let; občani, ki niso sposobni za delo (bolniki, invalidi); mlaj-ši mladoletniki; moški, stari nad 55 let, in ženske stare nad 50 let.

Samoprispevka v denarju pa so oproščeni občani od

dohodkov, ki jih prejema-jo na račun socialnih podpor, invalidnin, minimalnih pokoj-nin in otroškega dodatka; di-jaki in študentje od stipendij in vajenci od svojih nagrad.

Od ostalih občanov, ki ne izpolnjujejo obveznosti v zve-zi s samoprispevkom, je tre-ba obvezno prisilno izterjati. Pri izterjavi, ki jo opravi davčna uprava, prideta v po-štev tudi rubež in dražba.

Novost je še, da krajevna skupnost lahko sama predpi-še krajevni samoprispevek. Sklep pa mora biti objavljen (v Uradnem vestniku Dolenj-ske).

Odlikovanja zaslu-žnim občanom

Na nedavnem posvetu predstavnikov družbeno-poli-tičnih organizacij v Ribnici so razpravljali o osnovah in merilih za predlaganje za-služnih občanov za odlikova-nje. Ugotovili so, da je pre-cej občanov, ki bi zaslužili odlikovanja. Sklenili so, da bodo letos predlagali za od-likovanje več zaslužnih obča-nov, in sicer na osnovi že prejetih predlogov iz delov-nih organizacij in predlogov, ki jih bodo še dobili. Odli-kovanja bodo podeljevali ob različnih priložnostih. Prva slavnostna podelitev odliko-vanj za zasluge za narod bo 26. marca ko bo ob občins-kem prazniku slavnost-na seja občinske skupščine.

Dojenčki ne umirajo

Ribniška občina sodi med slovenske občine, kjer je umrljivost dojenčkov naj-manjša. To so dosegli z do-bro urejeno preprečevalno zdravstveno službo in še po-sebej patronažno službo. Brez dvoma so velikega po-mena za zdravje najmlajših občanov tudi skrbi za higie-no in urejeni domovi. Iz leta v leto ima več kmečkih in delavskih domov kopalnice, pralne stroje in druge so-dobne tehnične pridobitve.

Kali nočni mir

Verjetno lastnik osebnega avtomobila VW Lj 749-08 ne pozna predpisov o javnem redu in miru. Že daljša časa parkira svoje vozilo na str-mnih poteh Strmce in v Za-vodi Domnevamo, da ima vozilo pokvarjeno in mu na ravnem zemljišču zjutraj mo-tor ne vžge. Prebivalce to zelo moti, ker v poznih noč-nih urah nimajo miru in ker jim zapira pot do njihovih hiš. Želimo, naj ga pristojni organi opozorijo na pred-pise.

Malo denarja za krajevne skupnosti

Krajevne skupnosti lahko delajo le načrte, za njihovo uresničitev pa ni denarja – Samo nekaterim prošnjam za znižanje davkov so ugodili in še tem le delno – Ostalim prosilcem napraviti vknjižbe na lastnino

Na zadnji seji razširjenega sveta krajevne skup-nosti Sodražica 25. januarja je svet krajevnih skup-nosti razen kadrovskih sprememb obravnaval še dolgoročne programe komunalne ureditve vseh ob-močij naselij, program stanovanjske izgradnje So-dražice in prošnje za davčne olajšave.

Svet krajevne skupnosti je podrobneje obravnaval pro-grame komunalne ureditve posameznih naselij in pri tem ugotovil, da so realni in da bo za njihovo izpolnitev po-trebno precej denarja.

Iz rasprave je bilo ugotov-ljeno, da so krajevne skup-nosti vsa leta nazaj za te na-mene prejemale iz občinskega proračuna premalo denar-ja. Tak odnos do krajevnih skupnosti je imel za posled-ico več ali manj le načrto-vanje, saj zaradi pomanjka-nja denarja do izvršitve pro-gramov skoraj ni prišlo. Na seji je prevladovalo mnenje,

da bodo morale krajevne skupnosti dobiti v bodoče iz-datnejšo pomoč iz občinskega proračuna.

V nadaljevanju se je svet obravnaval prošnje kmetov za dvačrne olajšave. Skoraj nobena prošnja ni vsebovala sestavnih oziroma osnov, ki so potrebne za olajšave, kot: težje bolezni, smrt prosilcev bremena kmetijskega gospodarstva, pogin živali in po-dobno.

Razen tega je bilo ugotov-ljeno, da bodoče dediče teh kmetijskih gospodarstev le malo zanimajo sedanja dav-na bremena in lepo mirno

čakajo na svojo dediščino. Zato je svet krajevne skup-nosti upošteval le nekaj teh-nih razlogov in samo neka-terim prošnjam delno ugodil.

Za ostale primere je bilo sklenjeno, naj se izvršijo vknjižbe za kmetijsko lastni-no, če davčne obveznosti ne bodo poravnane. Svet za fi-nance pri občinski skupščini Ribnica pa naj svoje in bo-doče dediče teh kmetijskih posestev o vknjižbi poprej obvesti.

Sodražica: program komunistov

V petek, 6. februarja, je osnovna organizacija Zveze komunistov Sodražica sprejela in potrdila program dela za obdobje 1970–71 ter po-slovnik svoje organizacije. Program obsega več poglavij, v katerih so zapisane naloge organizacije za prihodnje dve leti. Izdelali bodo tudi po-drobnejše delovne programe za krajša časovna obdobja.

Smo pred zbori volivcev

Konference SZDL in zbori volivcev bodo zdru-ženi – Poudarek bo dan občinskemu proračunu in reševanju komunalnih in drugih zadev

Letošnje konference krajevnih organizacij SZDL v ribniški občini bodo skupno z zbori volivcev, ki se bodo začeli 15. februarja, končali pa 1. marca. Na njih bodo volili člane nove občinske konference SZDL in po potrebi izpopolnili odbore SZDL ter sve-te krajevnih skupnosti. Nadalje bodo razpravljali o izhodiščih financiranja občinske dejavnosti za letos, o občinskem proračunu in krajevnih zadevah.

Konference ne bodo voli-ne, saj ne bodo volili novih odborov krajevnih organiza-cij, ampak predvsem de-lovne.

Na njih bodo brez dvoma posvetili veliko pozornost vprašanjem občinskega in krajevnega pomena. Gotovo bodo prišlo na rešitve števil-ke komunalne zadeve: na Slemenih med drugim naj-brž urejanje pou, v Velikih Poljanah gradnja vodovoda, v Loškem potoku gradnja nove šole, v Sodražici ko-munalna ureditev kraja itd.

Na nedavni skupni seji iz-vršenega odbora občinske konference Socialistične zveze in predsednikov krajevnih organizacij SZDL so osvetli-li številna vprašanja in nalo-gi Socialistične zveze. Ugo-tovili so vse večjo odgovor-nost SZDL pri reševanju problemov v posameznih krajih in občini. Na seji so se zavzeli za to, da bodo krajevne organizacije SZDL med letom razpravljale o te-žah Socialistične zveze in jih usklajevale ob posameznih primerih.

ORTNEŠKI DROBIŽ

■ ■ ■ OTROCI IZ FULJA in stozsedci z Bjelevara so odšli. Življenje na snežnih poteh, kjer so se sankaali, prepevali in šče-betali, je zamrlo. Letos jim je na-šla vedno radodarna zima prav malo snega, vendar so bili zado-voljni in veseli. Dvakrat so obi-skali tudi Travno goro, Ribnico in Sodražico, tako da so se tudi napeščili po naši lepi dolini. Tudi Grmade niso zanemarili. Prav veseli smo bili, da so se kljub mlihi sili dobro počutili. Poleti pa zopet na svidenje!

■ ■ ■ ZMRZAL NA ASPALT. NIH ČEŠTAR je nevarna past za voznike. 4. februarja dopolnimo se

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ ■ ■ ZA IMENOVANJE ČA-STNIH ČLANOV društva je dolo-čil TVD Partizan Ribnica posebno komisijo v sestavi Lovšček – Ker-žan – Lovšin, ki naj bi pripravila predloge za podelitev tega po-sebnega priznanja. V poštev pri-dajo predvsem tisti člani, ki so nekaj prizadevno delali v telesi kulturi v naši dolini, a sedaj ne morejo več zaradi starosti, boleini, preselitve ali drugih vzrokov.

■ ■ ■ POŠTENO JE ZAGODEL letošnji januar našim smučarjem, posebno tistim, ki so se pripravili za smučarske tečaje ribniške občinske zveze za telesno kulturo. Ti tečajji naj bi bili v zimskih šolskih počitnicah. Zaradi neugodnega vre-mena so bili odpovedani, tečajniki oziroma otroci pa ob zimsko vse-lje.

■ ■ ■ PRAVILO JE ŽE PO-STALO, da v nedeljo dopoldne po-pravljajo po Ribnici električne vo-de. Tako je tok prekinitven, prav ko je treba kuhati in pripravljati kosilo. Izvajalci del ne pomisli-jo, da nekatera nove stavbe nimajo drugih priprav za kuhanje kot električne štedilnice (so celo brez dimnikov) in da je delovanje ogra-ovalnih naprav odvisno samo od električnega toka. Občani vpra-šajo: se ne bi to delo moglo opravi-ti popoldne, ko je manjša potre-ba po kuhanju in ogrevanju? Si-ker pa je moralo podjetje za raz-deljevanje električne energije dati garancijo za neoporečno preskrbo-

je pri Fužini med Ortnekom in Zibelcem preverjal dšip. Tri so odpeljali v bolnišnico, enega pa na domače skrajvanje v Ribnico. Sneg, voda in led so na cestah smrtni sovražniki voznikov!

■ ■ ■ ZA PRAZNIK ŽENA NA IZLET – Turistično društvo in društvo upokoencev v Ribnici va-hita na enodnevnih izlet v Italijo. Prevoz, organizacija in večerja stane 60 din. Prijave sprejemajo v prodajalni spomin-kov in v stari trafiki v Ribnici do 3. marca. Tam dobite tudi vsa ostala poja-snila. Obiskali bomo Staro Gorico, Videm, Gonars, Gradec. Vračali se bomo prek Trsta.

V. P.

RIKO dogradil dvorane

Novi prostori za obrat »Regina« in vajence

Pred kratkim je podjetje RIKO Ribnica dogradilo nekatere nove prostore, ki merijo skupaj okoli 760 kvadratnih metrov. Pretekli teden so vanje preselili obrat »Regina«, šolske delavnice in pomožne obrate.

Šolske delavnice so dobile okoli 450 kvadratnih metrov prostora, obrat »Regina« oko-li 200 kvadratnih metrov, ostalo pa odpade na pomožne obrate (vzdrževanje strojev in naprav) in garderobe.

Novo prostore so začeli graditi lani, dogradili pa so jih letos.

V šolskih delavnicah se učijo 37 vajencev kovinarske stro-ke. V RIKO imajo praktični pouk, medtem ko sicer obi- skujejo Kovinarska šola pri delavski univerzi Kočevje.

Obrat »Regina« se je pre-selil iz dosedanjih začasnih prostorov, ki so bili nad menzo. V tem obratu dela 12 ljudi.

Sneg leži, oni pa o kopanju v Kolpi

Dve vrsti načrtov imajo Vinčani: dolgoročnega za dobo petih let in načrt za izpeljavo letošnje sezone – Obljube so velike in lepe!

Lanska sezona je bila za začetek uveljavljanja v turizmu kar uspešna, zato so domačini dobili voljo. Tudi letos bodo krajevne organizacije skrbale za nadaljnje urejanje kraja in okolice, kar je zajeto v kartografskem načrtu; ta pa ima dva dela: eden sestoji iz del, ki jih bodo opravile krajevne organizacije v lastni režiji, drugi del pa je odvisen od sofinanciranja več podjetij.

Krajevna skupnost bo dala spomladi posaditi veliko rož in okrasnega grmičja, nabavila bo sadike oleandrov, ki bodo v enakih posodah stali ob cesti. To bo zagotovilo izpeljano, saj bo tekmovanje za olepšavo kraja postala stalna praksa.

Nad kampingom je nekaj zanemarnjenih in razpadajočih stanovanjskih hiš, ki zaradi dotrajanosti kažejo rebra nad Kolpo. S tem bo več težav. Najbolj razpadla je hiša na številki 21, katere lastnik živi v Ameriki. V hiši stanujeta dve najemniški družini, ki bi jih morali preseliti, sicer se lahko znajdetta pod ruševinami.

Precej pa so domačine razočarali gostinci in trgovci, saj ti dejavnosti doslej nista došli napredovali. Letos od njih pričakujejo mnogo več! Trgovsko podjetje Preharna iz Ljubljane je obljubilo gradnjo nove samopostrežne trgovine, Petrol pa je že marca lani pismeno zagotovil, da bo letos gradil bencinsko črpalnico. Prav tako podjetje PTT obljublja nov poštni lokal in avtomatsko telefonsko centralo, ljubljanska kreditna banka pa se zanima za ustanovitev bančne podružnice.

Gostinsko podjetje naj bi po dogovoru razširilo kopališče in zgradilo otroško kopališče ob Kolpi, uredilo sanitarije, električno razsvetljava na kampu ter popravilo in razširilo dovozno cesto na kampu. Kmetijska zadruga goji že več let tiho željo po preureditvi svoje trgovine, ljudje pa želijo še, naj bi odkupovali sadje in zelenjavo od okoliških kmetov in te pridelke v kiosku prodajali gostom. Obljube

so velike in lepe, Vinčani pa nestrpnost in radovedno čakajo, kdo jih bo prvi začel uresničevati.

Krajevne organizacije in turistični delavci se na Vinici zelo prizadevajo za razmah turizma, menijo pa, da bi morali pri občinski skupščini ustanoviti svet za turizem, prav tako pa turistično zvezo v občinskem ali belokranjskem merilu.

FRANC PAVLAKOVIČ

Sobe niso izkoriščene

V črnomaljski občini je 155 zasebnih turističnih sob, v katerih na leto ne prenoči niti dva človeka. Lani je v zasebnih turističnih sobah nočevalo 259 domačin in 8 tujih gostov. Več uspeha je bilo v letu 1969 v 29 gostinjskih obratih, kjer so imeli za 5 odstotkov večji promet kot leto dni prej. Med vsemi gostinjski jih je 18 v zasebni lasti.

»Cvetje odločno odklanjam«

Pred kratkim so imeli v Adlešičih mladinsko konferenco, kjer so z odobravanjem sprejeli predlog, da bi nastudirali igro. Odločili so se za delo »Cvetje odločno odklanjam«, nastopiti pa nameravajo spomladi. Adlešički aktiv šteje 18 mladih ljudi in je bil kar delaven. Se veliko več bi lahko naredili, če bi imeli primeren prostor in dobrega mentorja. Dejavnost mladih pa je zadnje čase vseeno boljša, kar je v glavnem zasluga novega predsednika Branka Požeka.

A. L.

Semič ostal brez kovača

Kovač Martin Malnarič, ki je opravljal samostojno kovaško obrt, je opustil dejavnost. Na območju Semiča, ki ima okoli 800 kmečkih gospodarstev, je bil edini obrtnik te stroke, zato se ljudje sprašujejo, kdo jim bo podkopal konje in opravljal druga kovaška dela. Ljudi zanima, kaj je malega kovača pregnalo iz poklica. Komaj pred letom dni je začel delati v delavnici nekdanjega obrtnega servisa, od katerega je prejel tudi vse orodje, že je odnehal. Domnevajo, da so krive precejšnje družbene datave in pa težko delo.

L. M.

Gasilci v Dragatušu

Na občnem zboru gasilskega društva v Dragatušu so izvolili novo vodstvo in razpravljali o delu v prejšnjem letu. Za novega predsednika je bil izvoljen Jože Perko, podpredsednik je Miha Bahor, tajnik je Rajko Stefančič in blagajnik Jože Matkovič. Ugotovili so, da nujno potrebujejo novo motorno brizgalno, radi pa bi imeli še nove gasilske obleke, h katerim bi prispevali tudi člani. Predlagali so, naj bi gasilci v svoje vrste sprejeli tudi žensko mladino, z več vajami pa se bo društvo usposobilo za nastop na gasilskem slavju v Črnomlju.

M. B.

ČRNOMALJSKI DROBIR

V POČASTITEV OBLETNICE Presežnega smrti so se črnomaljski gimnazijci zbrali v prosvetnem domu, kjer je bila posebna prireditve. Po uvodni besedah, orisav in delu pesnik, so si ogledali Meciarov Spomenik brez posteljav, ki so ga nastudirali gimnazijci sami. S predstavo so bili zelo zadovoljni.

OB 26-LETNICO ZASEDANJA SNOS v Črnomlju pripravljajo družbeno-politično organizacije svečano proslavo. Program bodo izvajali predvsem učenci glasbene šole in gimnazijci. Proslava bo v prosvetnem domu v četrtek, 19. februarja, ob 19. uri. Dvorana bo odpravljena.

TEČAJ PRVE POMOČI se bo začel na Vinici 17. februarja ob 16. uri v prostorih osnovne šole. Predavanja bodo dvakrat na teden. Uvodni razgovor s tečajniki bo 13. februarja popoldne v šoli.

SE VEDNO PRIHAJAJO PRIJAVE za sodelovanje v natečaju

Vsakdanji sprehod malčkov iz otroškega vrta v Črnomlju. Dve vzgojiteljici imata s 35 cicibani precej dela. (Foto: R. Bačar)

V eni hiši cel kup napak

V Dragatušu želijo, da bi uredili pomanjkljivosti v stavbi združnega doma

Združni dom v Dragatušu je središče kraja, kjer sta dve trgovini, dvorana za javne prireditve in šolska telovadnica, pošta in krajevni urad ter mladinski klub, toda v stavbi ni nobenega javnega in uporabnega stranišča. Pred dvema letoma so preuredili sanitarije pred združno pisarno, a so ovi za odtok vode iz boilerja razpokali, voda pa je večkrat poplavila stranišče in hodnik. Del WC so že takrat zaprli, drugi del pa zaradi istega pojava pred mesecem dni. Odtok v združnem domu ni javnih sanitarij, saj v prvem traktu, kjer je dvorana, manjšega stranišča ni mogoče uporabljati, ker nima izplakovalnih naprav in je vedno umazano. Razen tega tudi dostop večkrat ni mogoč zato, ker stanovalci v domu zaklepajo vhodna vrata. Kaj se zdaj dogaja okoli vogalov, si lahko mislite!

Druga pomanjkljivost stavbe je v tem, da se v kleti pod trgovino s prehrambnim blagom že dalj časa zbira voda, ki je že za pol metra visoko. Voda ne odteče, ker so kanali zamašeni. Tudi streha na stavbi je potrebna temeljitega popravila, saj na več mestih manjka opeka.

Prostor pred združnim domom prav tako ni urejen. Poleti je nastlan s papirčki od sladoleda, jeseni pa z list-

jem, ki odpada s košatih lip. Pometajo le nekakrat na leto: za krajevni praznik, za dan mrtvih in ob vaški veselici.

Cepprav je v vasi vodovod, sta obe trgovini v združnem domu brez vode. Verjetno so ovi razpokane. Voda teče v stavbi edino v poštnem lokalu in v zasebnem stanovanju.

Na te pomanjkljivosti so vaščani že večkrat opozorjali, a doslej ni nič zaleglo. Ljudje pričakujejo, da bodo krajevne organizacije kaj ukrenile. Morda ne bi bilo napačno, če bi se za pomanjkljivosti zanimal tudi sanitarni inšpektor.

F. P.

Adlešiči — zakaj ni potujočega kina?

Včasih je Adlešiče razmehoma redno obiskoval potujoči kino in obisk je bil dober. V letošnji sezoni kina še ni bilo. Ljudje, zlasti mladina, so večkrat zahtevali pri Zavodu za prosvetno-kulturno dejavnost v Črnomlju, naj obišče njihov kraj potujoči kino, a uspeha ni bilo. Zataknilo se je pri namembni za združni dom, ki so ga vaščani sami zgradili. Zahtevali so previsoko najemnino. Po zadnjem pogovoru predstavnika mladinskega aktivna iz Adlešič z direktorjem zadruge pričakujejo vaščani, da se bo stvar uredila in da bodo lahko kmalu gledali filme, saj je to edino razvedrilo na vasi. dj

Stari trg: pomenek v Prelesju

Krajevna skupnost Stari trg je imela razširjen sestanek skupno s predstavniki množičnih organizacij v turističnem domu Prelesje, kjer so obravnavali turizem v Poljanski dolini. Menili so, da je treba najprej urediti ceste, več vlagati v ribištvo, medtem ko naravnih lepot tod ne manjka. Ob tej priložnosti so spet načeli gradnjo že dolgo obljubljenega ceste Sodevec-Radenci, obenem pa izrazili željo, naj bi redni avtobus na progi Stari trg-Ljubljana namesto ob sobotah vozil ob petkih. Precej domačinov je zaposlenih v Ljubljani, in ker imajo sobote proste, bi se lahko že ob petkih vračali domov.

RUDE KOBE

„Težaška dela bomo opravili sami“

Gasilci iz Kota pri Semiču bodo letos preurejali društveni dom, v katerem bo tudi dvorana za vaške prireditve in sestanke

Pred kratkim so se zbrali v najhujšem gasilskem domu v Kotu domači gasilci. Zaradi okorelosti predpisov in ljudi, ki jih še bolj togo izvajajo, šteje društvo le 48 članov. Od tega je 34 aktivnih in 14 pod-

11 odstotkov več zaposlenih

Ob začetku leta 1969 je bilo na območju črnomaljske občine 3.248 ljudi zaposlenih, ob koncu leta pa je bilo v službah 3.616 ljudi, kar pomeni, da se je zaposlenost lani povečala za 11 odstotkov. Med zaposlenimi je 1308 žensk ali 37,1 odstotek. Največ novih zaposlitev je v industriji, kjer dela po zadnjih podatkih že 2.170 ljudi.

Vlomilec ni imel sreče

Drobilnik za kamen, last krajevne skupnosti Semič, je na Osojniku mlet kamen za popravilo vaških poti. Po končanem delu je ostal stroj bolj na samotnem kraju, kar je privabilo nepoklicanega gosta. Nekdo je naslino zloznil močno ključavnico na zaboju za orodje, ni pa imel sreče, ker je bil za bojček prazen, orodje in pogonski jermen sta sbranjena drugje. Vlomilec si je prilastil le manjše klesce in nekaj usnjenih travkov.

L. M.

pornih, med njim pa je 17 kmetov, 30 delavcev in 11 upokojencev. Zakaj ne bi včlanili tudi 20 deklet, ki so vsako leto zelo pridna pri střežbi na veselici, in skupine mladih fantov, ki prisostvujejo celo gasilskim vajam? Se veliko je takih, ki sodelujejo z gasilci in jim pomagajo, a niso člani.

Na občnem zboru so ugovorili, da je bilo lani delo društva zelo dobro. Iz prihrankov od veselice so kupili prikolico za osebno vozilo, s katero bodo prevažali motorke k vajam in na požarišča.

Letos imajo v načrtu velike delovne akcije. Najprej je v načrtu nabava vodne sesalke, vsa preostala sredstva pa bodo namenili preurejanju društvenega doma. Zmenili so se, da bodo vsa težaška dela opravili sami in doprinesli okoli 5.000 din, plačati pa nameravajo samo strokovna dela in gradbeni material. Iz dosedanje orodjarne in sejne sobe bodo naredili dvorano, ki bo na razpolago tudi drugim vaškimi organizacijam, zlasti pa mladini. Orodjarno bodo prestavili v sedanjo shrambo, ki je zdaj še lesena, kmalu pa bo zidana in bo imela tudi sanitarije.

Gasilci nameravajo k preurejanju doma pritegniti še druge krajevne organizacije, z veseljem pa so sprejeli lansko podporo tovarne Iskra, ki bo v celoti uporabljena za gradnjo doma.

JOŽE HUTAR

Ziljani za zgled

Na občnem zboru gasilskega društva v Ziljah so ugotovili, da je bilo lansko leto zelo uspešno. Imeli so dve suhi in tri mokre vaje, dobro so posredovali pri gašenju ureh požarov, kupili pa so tudi novo brizgalno. Pohvalili so vestno delo blagajnika Franca Žuglja in strojnika Franca Čemasa, medtem ko je bilo celotno društvo deležno iskrene pohvale poveljnika občinske gasilske zveze, ki je ziljske gasilce celo stavil za zgled drugim. Letos bodo nabavili cevi za novo brizgalno, ki jo bodo tudi akrostila maja na veliki veselici. Za brizgalno so zbrali denar po vaseh. Ziljski gasilci so v svoje vrste sprejeli 8 mladincev, za novega predsednika pa so izvolili Ivana Pavlakoviča.

-18

V tem tednu možnost ugodnega nakupa kamarnov, dolenov, ženskih plaščev in oblek po znižanih cenah.

Velika izbira deških oblek pri

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

NOVICE
črnomaljske komune

Za obrtnike zlata jama

V metliški občini pride na 136 ljudi en obrtnik! Nekateri bi lahko dobro zaslužili

Nobenega dvoma ni, da je v metliški občini obrt zelo slabo razvita, saj ima občina 7.240 prebivalcev, med temi pa je le 53 rednih obrtnikov (razen avtoprevoznikov in gostilničarjev). Popoldansko obrt ima trenutno samo 9 občanov.

Med mladimi je za obrt še kar precej zanimanja, vendar so se mojstri vajencev do nedavnega branili. V prvem polletju 1969 je imelo vseh 53 obrtnikov 52 vajencev, nekateri so jih imeli po 4, drugi nobenega, v drugem polletju lanskega leta pa je število vajencev naraslo za 21.

Da so vajenci nekaj izkusili marsikaj grenkega, preden so prišli do kruha, je splošno znano, a tudi danes ponekod odnosi med mojstri in vajenci še niso povsem v redu. Tako nekateri obrtniki zahtevajo, da so vajenci pri njih na hrani, zato jim ne plačujejo nagrade, pa tudi za delovni čas niso preveč na-

tančni. V te stvari se nihče ne vtika, ker se bojijo, da ne bi položaja vajencev še poslabšali.

Medtem ko nekateri metliški obrtniki izjavljajo, da ni posebnega zasluga, pa bi imeli drugi gotovo zlato jama, če bi odprli obrt. V vsej občini ni nobenega električarja, ne instalaterja, manjka tesarjev, ni polagalca plastičnih mas in podov. Pri gradnji toliko novih hiš bi imeli lahko polne roke dela, tako pa graditelji najemajo mostre od drugod.

Uničena cesta

Pred dnevi so delavci cestnega podjetja s kamenjem nasuli razdrto cesto vzdolž silosov v Rosalnicah. To je najbolj uničen del ceste Metlika — Božakovo, saj je bila jama poleg jame. Če bodo hoteli zasipati vse luknje, bodo moral pripeljati še dosti gramoza.

J. N.

Do kdaj bo še zaprto?

Veliko obetajajo Pionirjevo mehanično delavnico, ki je začela delati pred dvema letoma, so baje zaradi neresnih delavcev zaprli, kasneje pa jo je kupilo novomeško podjetje Novotehna. Leto dni je minilo, kar je delavnica zaprta, občani pa zelo pogrešajo avtomehanični servis. V vsem mestu ni nobene pralnice za avtomobile, pa tudi večje popravilnice vozil ni. Ni nikogar, ki bi hotel zaslužiti?

Borci imajo pripombe

Na občnem zboru krajevne organizacije ZZB NOV na Suhorju so razpravljali o delu organizacije v preteklem obdobju. Borci so imeli precej pripomb na dodeljevanje stanovanjskih posojil kakor tudi na nizke priznavalnine. Mnenja so, naj bi bile priznavalnine enotne za vse Slovenijo, saj so se tudi med vojno enotno borili za osvoboditev. Na občnem zboru so izvolili nov odbor, v katerem so: Franc Tomc, Anton Kolegar, Janez Mihelič, Alojz Suklje, Janez Brakovec, Jože Gršič, Martin Gršič, Marija Radkovič, Jože Gurnik, Anton Skot, Martin Kočevar in Jože Plut. Delegati občinske konference ZZB pa bodo: Franc Tomc, Jože Gršič, Jože Gornik in Jože Nemanič.

VŠ

Prešernu v spomin

Letos so obletnico Prešernove smrti — slovenski kulturni praznik — v Metliki počastili že v petek, 6. februarja, ko so pesniku v spomin v domu Partizana nastopili učenci osnovne šole, pevski zbor poklicne šole tovarne BETI in domači osnovnošolski pevski zbor. Sodelovala je tudi igralna skupina »Osip Sesta«, katere člani so recitali Sonetni venec, Petje, recitacije in glasbeni vložki so ustvarili lep kulturni večer.

Zbor mojstrskega društva

V januarju so se člani mojstrskega društva v Metliki zbrali na svoj vsakoletni občini zbor. Društvo, ki šteje 106 članov, ima danes le še značaj pogrebne družbe in opravlja pogrebe svojih članov, skrbi pa tudi za pogrebe nečlanov.

Za vse storitve imajo poseben cenik. Tako so sklenili, da bo v letu 1970 pogreb člana stal 487,20 din, nečlana pa 948,40 din. Te cene veljajo za pokop na mestnem pokopališču, medtem ko se za pogreb k Trem faram za člana in nečlana zaračuna od navedene cene še 30 odst. doplačila.

Na občnem zboru so določili tudi pristopnino za nove člane. Če je član že dopolnil 50 let starosti, bo plačal 850 novih dinarjev pristopnine, če je star manj kot 50 let, pa le 425 din. Obenem imajo v zadnjem primeru pravico do članskega pogreba tudi njegov zakonski drug in vsi otroci, in sicer dokler se ne poročijo. Na občnem zboru so bili v društvo sprejeti trije prosilci.

Izvoljen je bil tudi odbor

Metlika: lahko bi bilo boljše

Na usemletki v Metliki je v prvem polletju izdelalo 65 odstotkov otrok. Učni uspeh je malo slabši, kot je bil lani: za to doživajo gripo. Ker je bil 15 dni zelo slab obisk v šoli, niso utegnili utrjevati učne snovi. Posebno slabo so se izkazali učenci višjih razredov, kjer je bil dosežen 55 odstotni uspeh, v nižjih razredih pa je izdelalo 82 odstotkov otrok. V osmih razredih je bil uspeh samo polovičen. Zanimivo pa je, da so se prav dobro izkazali učenci, ki obiskujejo varstveno ustanovo. Ti so imeli 93-odstoten uspeh; med njimi sta imela samo dva varovanca po eno slabo oceno.

Na Suhorju skačejo čez plot

Ne gre mi v glavo, kako je mogoče, da tovarniški obral, kakrsen je na Suhorju, nima urejenih sanitarij. Sprašujem se, kdo je odgovoren za red in higieno v podjetjih?

Stranišča so v tem obralu v takem stanju, da jih ni mogoče uporabljati. Ponavadi delavci skačejo čez ograjo na sosedovo njivo, zlasti v večernih urah. To se je zgodilo tudi meni, opazil pa sem, da nisem sam. Eden od delavcev mi je povedal, da je tudi znotraj ograje po kotih vse polno človeških odpadkov.

Če do pomladi tega ne bodo uredili, se bo širil grozen smrad. Druga pomanjkljivost so vrata in okna, ki so povsem zamašena z raznim odpadnim materialom. Proizvodnja pa teče nemoteno naprej, čeprav neurejene higienike razmere delavce motijo.

Upam, da se bo našel kdo, ki bo poskrbel za ureditev teh stvari. Morda bo ukrepala sanitarna inspekcija?

J. Č. Metlika

Na 25 ljudi ena limuzina

Pred 15 leti v Metliki ni bilo toliko avtomobilov, kolikor je prstov na eni roki, zdaj pa se občina s 7240 prebivalci ponosa že z 900 motornimi vozili, od teh je 288 osebnih avtomobilov. Medtem ko pride na 8 prebivalcev eno motorno vozilo, kjer so vsi ti tudi motorji, mopedi in tovornjaki, pa pride osebnemu avtomobilu na 25 občanov.

Radovica: vsi so za cesto

Ko so na zboru volivcev na Radovici razpravljali o pešpotnem načrtu javnih del in o uvedbi samoprispevka občanov, so se občani z glasovanjem izrekli za referendum. Običajno so tudi, da se bodo izkazali z glasovanjem 15. februarja. O predlaganem načrtu je bila živahna razprava. Najbolj so ljudje veseli predvidene asfaltne ceste, želijo pa tudi vodovod. Volivci so izvolili se glasovalne odbore za referendum na voliščih Radovica, Bojana vas in Krašnji vrh.

JOZE ZLOGAR

Draščiči: zaupanje odboru

Po zboru volivcev je bila še letna konferenca krajevne organizacije ZZB NOV. Po poročilu predsednika so imeli v razpravi več pripomb na dodeljevanje posojil borcem NOV. V novi odbor so spet izvolili vse dosedanje člane. Predsednik borbevske organizacije je ponovno Anton Prus iz Krmačine.

IM

Metličani tekmujejo

Za tekmovanje za župančičovo nagrado, ki jo razpisujeta obe helokranjski občini, sta se prijavili tudi dve ekipi iz Metlike. Mladinska igralna skupina »Osip Sesta« bo zastopana v Jankovičevim satiričnim tekstom Podgane — narodni sovražnik št. 1, foto kino klub Fokus pa se bo predstavil z večerom Besede — film-glasba. Prikazali bodo tudi film, ki so ga posneli člani kluba že leta 1969.

ni

Vaščani pridno delajo

Glavna in največja naloga krajevne skupnosti Suhor je v letu 1970 urejanje pokopališča pri Jakobu. Dela vodi poseben odbor, ki mu načeluje Jože Zlogar iz Ravnac. Kljub zimi so vaščani že začeli z delom. Dostlejši na pokopališču delali občani Bereče vasi, Dragomlje vasi in Gor. Suhorja.

VŠ

BETI za kulturni praznik

V počastitev 8. februarja so učenke poklicne šole BETI v Metliki pripravile v soboto dopoldan lep kulturni program. Recitalne so nekaj Prešernovih pesmi, dekliški pevski zbor pa je pod vodstvom Stanka Fuxa zapel dve pesmi. Proslave so se udeležili člani učiteljskega zbora in vodilni delavci podjetja.

JN

Upravičene pritožbe

Kmetje se ne pritožujejo tjavan, da imajo mnogo manjše osebne dohodeke kot delavci. Po podatkih, ki so jih zbrali na metliški občini, pride povprečno na eno kmečko gospodarstvo po 240 din dohodka na mesec (v letu 1968) lani pa je več anketiranih kmetovalcev dalo podatek, da znaša mesečni dohodek okoli 300 din. Razumljivo, da s takimi dohodi ne more šolati otrok in preživljati družine, zato gledajo, da zri nejo vsaj enega od hiše v službo, ali odhajajo za službo v tujino.

■ METLIKA, FICKA STA TRČILA — 3. februarja dopoldne sta na cesti med Kravčim vrhom in Metliko trčala fička, s katerima sta se srečala Ivan Simonič in Podrebra in Anton Ivančič iz Omote. Skoda so ocenili na 800 din.

SPREHOD PO METLIKI

■ VELIKEGA PUSTNEGA SPREHODA letos ni bilo v Metliki, vendar so domači gadjje in belouške vseeno prišli na svoj račun. Metliško gostinsko turistično podjetje je v domu Partizana pripravilo lepo pustno zabavo, ki se je razlegla do jutranjih ur. Vrsta posebnih mask, duhoviti konferanse Toni, orkester Abadonov in dobra postrežba so gvarano spravili v najboljšo razpoložbo.

■ TUDI PO METLIŠKIH ZASEBNIH GOSTILNARJH je bilo preteklo soboto in pustno nedeljo živahno. Tega na žalost ne moremo reči za prijazno Bartusovo gostino na Mestnem trgu. Njui sedanjil lastnik Zarko Metnaršič se je nanareč odločil, da bo prenehala delati. Res so jo 4. februarja po trinem točki zaprli. Prav škoda, da je ta stara gostilna, o kateri smo še pred kratkim brali toliko zanimivega, zaprta svoje gostoljubne prostore.

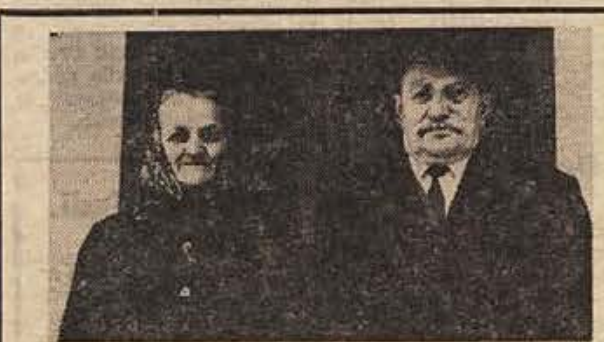
■ SRECANJE MLADIH PEVCEV iz obeh belokranjskih občin bo 9. maja v Metliki. Tako so se nedavno dogovorili člani občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Metliki, ravateljstvo tukajšnje osnovne šole in poveljstvo belokranjskih matičnih

šol. Revija bo v gornji avli metliške osnovne šole, nastopili pa bodo mladinski zbori iz Metlike, Ormočja, Semeča, Vinice, Starega trga, Dragotulja, Podzemlja, Suhorja in morda še kateri.

■ ČLANI MUZEJSKEGA SVE- TA slovenskega gešilskega muzeja v Metliki so se v petek, 6. februarja, zbrali na svoj prvi seji. Seja je bila v Ljubljani v prostoru Slovenske gasilske zveze, saj svet sestavlja 11 članov z vseh področij Slovenije. Na seji je bil med drugim sprejet finančni načrt gasilskega muzeja, obem pa so bili člani podrobneje seznanjeni s svojimi dolžnostmi, ki jih bodo imeli kot zaposleni muzeja. Za letos sta predvideni še dve seji muzejskega sveta, od katerih bo ena v Metliki.

■ METLIŠKI POSTARJI imajo kar precej dela, da raznesejo mnoge dnevnike in tednike, na katere so naročili občani. Veliko korakov morajo opraviti slasti občetrkih, ko je treba raznesti 699 izvodov Dolenjskega lista. Na Komunistični narodni 153 ljudi, na TV-15 163, na Kmečki glas 144 ljudi, na Delo 110, na Nedeljski dnevnik 66. Vestnik goskodsarske zbornice prejema 68 naročnikov, Delavsko enotnost 63, Otrca in družino 62, Lovca 59.

metliški tednik

Zlata poroka v Metliki

Petdesetletnico skupnega življenja sta v nedeljo, 1. februarja, v čurilih pri Metliki praznovala 75-letni Jože Pečarič in njegova 72-letna žena Katarina, rojena Zugelj. Poročila sta se 26. januarja 1920, na slavje ob njunem življenjskem prazniku pa se je zbralo 11 še živih otrok (eden je umrl), 25 vnukov in 2 pravnuka.

Oče Jože Pečarič se je že 1942 vključil v narodnoosvobodilno borbo, s partizani pa so sodelovali tudi vsi starejši otroci. Po osvoboditvi je bil predsednik krajevnega ljudskega odbora v Čurilih. Zlatoporočencema želimo še dosti zdravil let v krogu njune številne družine!

Imena novih cest in ulic v Metliki

Komisija predlaga imena, odločali bodo občani

Lani je bila pr. metliški občinski skupščini določena komisija, ki naj bi pripravila predlog za polimenovanje novih ulic na Vejarju, v povsem naselju okoli tovarne BETI, okraj železniške proge proti Kolpi odstroma Sušiči in še nekaterih cest in ulic v starem delu mesta.

Komisija, ki se je prvič sestala 19. novembra lani, je bila mnenja, naj bi se nove ulice imenovali po starih ledinskih imenih, po belokranjskih kulturnih delavcih in osebnostih iz NOB. Vsega skupaj je bilo treba izbrati 23 imen. Komisija je predlagala naslednje:

NA VEJARJU

1. Na Vejar — staro ledinsko ime. To je nekdanja opuščena cesta, ki se za Gornjovo hišo odcepi od Cankarjeve ceste, teče mimo Prusove hiše, in se naspriči Badovinčeve hiše spet priključi Cankarjevi cesti.

2. Badovinčeva ulica — po narodnem heroju Iliji Badovincu (1907-1944) iz Rosalnice. Ulica, ki teče po Vejarju v obliki podkve, predvideva nov zadalni načrt.

3. Nad prago. Predvidena ulica bo tekla severozahodno od tovarne BETI v linnem pokrogu nad železniško progo

NOVO NASELJE

4. Župančičeva cesta — po pesniku Otonu Župančiču (1878-1949) iz Vinice — leži med Cankarjevo cesto (nasproti Bračike) in Tovarniško cesto. Nanjo se priključi do stanovanjski stolpici in novi blok.

5. Jarčeva ulica — p pesniku in pisatelju Miranu Jarču (1909-1942) iz Ormočja. Leži pravokotno na Župančičovo cesto, gre mimo otroškega vrta čez sedanje sejmische, poleg stanovanjskih hiš Pluta, obeh Vrančarjev itd. ter se pri Omerzoivi hiši priključi Cankarjevi cesti.

6. Pionirska ulica — bo potekala nad otroškim vrtem in bo povezovala Župančičovo in Cankarjevo cesto.

7. Sestava ulica — po Metličanu pisatelju in režiserju Osipu

Sestu (1893-1962); ima obliko črke L in bo povezovala Tovarniško cesto z Jarčeva. Na to ulico bodo priključene stanovanjske hiše do Šofarčica in Berka.

8. Germova ulica — po slikarju Josipu Germu (1896-1950) iz Adlešev. Veže Jarčeva in Sestovo ulico. Nanjo sta priključena stanovanjski dvojček Martina in Vida Kambiča in Predovičeva hiša.

9. Borštek — staro ledinsko ime, arheološko najdišče. Teče od Germove ulice, od stanovanjskega dvočlika Orlič-Muc mimo Vujčičeve do Vardijanove in Jančkovičeva hiše.

10. Ravne njive — staro ledinsko ime. Cesta bo tekla nad tovarno Novoteksa vzporedno s Cesto bratstva in enotnosti od stanovanjskega dvočlika Župančič-Molek do Garove gostilne odstroma železniške proge.

11. Železniška cesta — so odcepi od Ceste bratstva in enotnosti pri Carovi gostilni in drži do železniške postaje.

ONSTRAN ŽELEZNIŠKE PROGE

12. Lavrinova ulica — po skladatelju Antonu Lavrinu (1908-1967) z Vinjega vrna. Ulica bo tekla za bivšo Milčinočovo gosillno vzporedno s Cesto bratstva in enotnosti. Nanjo se ni priključena nobena hiša.

13. Nad Sušico. Ulica med hudoornikom Sušico in Lavrinovo ulico. Nanjo bosta priključeni novozgrajeni Pezdjirčeva in Cukrova hiša.

STARI DEL MESTIA

14. Ganglova cesta — po metliškem kiparju Alojzu Ganglu (1859-1935). Cesta se odcepi pri Pavliču od Stare ceste, teče preko sedanjega Brega revolucije mimo Gerbočeve pristave do Zivkovičeve hiše in se pri vinski kleti priključi Cesti bratstva in enotnosti.

15. Na bregu — ulica se pri Jurmanovi hiši odcepi od Ganglove ceste, teče mimo Vujčičeve in Kraševčeve hiše in se pri Badovinčevi hiši spet priključi Ganglovei cesti.

16. Pokopališka ulica — poteka od stolpici pri hotelu »Bela krajina« mimo Papeve in Plute (Zepetove) hiše ter pokopališča in se naspriči Novakove hiše priključi Novi cesti.

17. Freilhovala ulica — po metliškem slikarju Filipu Freilhu (1820-1899). Ulica se pri Rabičevi hiši odcepi od Ganglove ceste in se pri Černičevi hiši priključi Cesti bratstva in enotnosti.

18. Savinškova ulica — po ustanovitelju metliške požarne obrambe dr. Josipu Savinšku. Teče od bivše Barbičeve gostilne do Stuparjevega milna ob Otrnu.

19. Strma pot — drži od Komparetove hiše nad parkirališčem in se pri Kopničevi hiši priključi cesti Na Pošeg.

20. Soliska ulica — se pri Kobetovi hiši odcepi od Vinogradniške ceste in drži do nove osnovne šole.

21. Hočevarjeva ulica — po Metličanu matematiku Francu Hočevarju (1853-1919); pri Prosenikovi hiši se odcepi od Soliske ulice in teče z njo vzporedno. Nanjo so priključene Milkočičeva, Golčeva in Kapušinova hiša.

22. Černičeva ulica — po Metličanu zdravniku in pisatelju dr. Mirku Černiču (1884-1958). Ulica se na Hribu pri odcepi ceste na Veselico usmeri mimo Ramutove in Barbičeve hiše. Nanjo se priključi nove hiše pod Veselico: Gačnikova, Janžekovičeva in Prosenikova.

23. Tomšičeva ulica — po mladinskem pisatelju Ivanu Tomšiču (1899-1994) z Vinice — se pri Antonu Starlihi odcepi od Vinogradniške ceste, preseka Navratilovo pot in gre mimo Vergotove in Branceljeve hiše ter se pri Rusovi hiši vrn na Vinogradniško cesto.

O gornjih imenih metliških cest in ulic, ki jih je predlagala komisija za imenovanje novih ulic, bodo razpravljali tudi prebivalci sami na množičnem sestanku, dokončno pa jih bo sprejela občinska skupščina.

—ar

Izkazali so se na Prešernov dan

Vartovaški šolarji so na letošnji Prešernov dan dokazali, da znajo ceniti naše največje narodno bogastvo — jezik. Lepo so okrasili šolske prostore, nekaj nastopajočih pionirjev pa je v recitatu prikazalo dela naših največjih mož. Posebno pozornost so posvetili Franceu Prešernu. Vsi, ki so recitali poslušali, so bili mnogi, da bi moral biti namenjen širši javnosti, saj je imel poučni značaj in je bil skrbno pripravljen.

Učenci so tekmovali tudi v reševanju križank. Nastopilo je 54 pionirjev, ki so se borili za spominske knjige znanih slovenskih mladinskih pisateljev, nagrado Pionirskega odreda Jožice Venturini.

Novinarski krožek osnovne šole Vavta vas

Priznanje našim radioamaterjem

Zveza radioamaterjev Jugoslavije je dodelila klubom novomeških radioamaterjev bronasto plaketo »Nikola Tesla«. Na običnem zboru 8. februarja so novomeški radioamaterji sprejeli to priznanje z velikim zadovoljstvom. Sklenili so, da bodo organizirali začetni in nadaljevalni radioamaterski tečaj. Prijave bodo sprejemali po pošti do konca februarja na naslov: Radioamaterski klub Novo mesto, Novi trg 8, p. p. 66, osebno vsak dan (razen sobote) od 8. do 12. ure ali po telefonu na št. 31.763.

Društveni prostori v Žužemberku

V niši pri zdajšnjem sejmišču bo Ljudska tehnika iz Žužemberka uredila svoje prostore za delo avto-moto sekcije, radiosekcije, fotosekcije in kmetijskoizobraževalne sekcije. Ker Žužemberk zdaj nima mladinskega kluba, bodo v društvenih prostorih dobili svoj prostor tudi mladi. Računajo, da bodo dom odprli do 27. aprila, dokončno pa bodo uredili tudi okolice. Še prej bodo morali premestiti Žužemberško sejmišče. M. S.

5. februarja so na osnovni šoli v Otočcu odprli sodobno in lepo urejeno šolsko kuhinjo. Sredstva v višini 63.500 din so prispevali: krajevna skupnost in osnovna šola Otočec, hotel »Grad Otočec«, temeljna izobraževalna skupnost Novo mesto in DOMINVEST Novo mesto. Učenci, ki so prvič sedli za mizice, naložene z malico, so po obrazih sodeč, bili zadovoljni. Na sliki sta tudi ravnatelj Šole Franc Pavkovič in otoški kuhar Peter Bevc. (Foto: S. Dokl)

NAČRTI NOVOMEŠKE KMETIJSKE ZADRUGE

Vse večja kooperacija

S kooperantskimi odnosi: 40 odstotkov iztržka

Kooperacijski načrt novomeške kmetijske zadruga KRKA predvideva letos 21 milijonov dinarjev iztržka. Računajo, da bodo to dosegli s čvrstim kooperacijskim sodelovanjem in pogodbenimi odnosi.

Letos naj bi 90 kooperantov vzredilo 1000 telet do 200 kilogramov, 200 govodi do 500 kilogramov in pogodbeno še 2600 govodi. 35 kooperantov bo po tem načrtu redilo 2.000 prašičev, sklenili pa so še 800 pogodb, ki bodo zagotovile vzrejo 1.100 prašičev. Piščancev pohancev bodo letos zredili 670.000, dobili bodo 1.530.000 konzumnih jajc in 12.800 kokoši jajčic. Skupna vrednost te kooperantske proizvodnje bo dosegla 13 milijonov dinarjev, za dober pol milijon dinarjev pa bodo odkupili drugih kmetijskih

izdelkov. V 13 milijonov dinarjev pa je kajpak vračunan tudi odkup mleka, ki naj bi letos dosegel 870.000 litrov, čeprav upajo, da bodo dosegli lanski uspeh, ko so ga odkupili skoraj milijon litrov.

Skupno naj bi kooperacijski obrat, ki zajema tudi valilnico na Grabnu in klavnico piščancev pod Trško goro, dal 21 milijonov dinarjev iztržka. Upoštevati je namreč treba, da bodo letos izvalili tudi 500.000 enodnevnih piščancev, medtem ko so jih lani samo 160.000, da bodo pobrali jajc v vrednosti 550.000 dinarjev in da bo klavnica navrgla še 440.000 dinarjev. Skupno bo kooperacijski iztržek predstavljal 35 do 40 odstotkov celotnega finančnega iztržka novomeške kmetijske zadruga.

Bo že kaj iz tega?

Z veliko naglico so v Novem mestu pred letom ustanovili medobčinsko društvo telesnih invalidov. Vse, karkoli so sklenili, povedali, zapisali, je ostalo jalovo. Med toliko in toliko tisoč prebivalcev v petih občinah, ki so pozdravili ustanovitev nove invalidske organizacije, ni bilo namreč nikogar (zares nikogar!), ki bi poskrbel, da bi kakšen sklep tudi uresničili.

Ko so na medobčinsko društvo že dovolj pozabili, so se v Novem mestu spet spomnili, da bi kazalo ustanoviti občinsko društvo te vrste; če propade, bo namreč samo občinska škoda. Inicijativni odbor je 3. februarja sklenil, da bodi ustanovni občinski zbor občinskega društva 22. februarja. Do sedaj morajo najti človeka, ki bo društvo vodil in skrbel, da organizacija ne bo tako neslavno propadla kot nje. Na medobčinska predhodnica Sicer pa bomo videli, kaj bo.

Jamarji pogrešajo mladino

Pred kratkim je imel Jamarski klub Novo mesto skupaj s črnomaljsko sekcijo občinski zbor. Člani so kritično ocenili svoje delo, ki je bilo v zadnjem letu manj uspešno kot prej. Pohvaliti je treba marljivo črnomaljske jamarje, ki so v zadnjem obdobju raziskali veliko jam. Predsednik Jamarskega društva Slovenije prof. dr. France Habe jih je na običnem zboru javno pohvalil. Težave, s katerimi se srečujejo novomeški jamarji, niso majhne. Tare jih iztrošena oprema, ki je od leve proti desni sedanje poslojpe občinske skupščine, nekdanja Vojskova »Vila Angelas« (po Angel Smolovi, idejni Kettejev ljubezni, danes otroški vrtec), Kapela, Beletova hiša, nekdanja Ferličeva gostilna (danes Petrol) in gimnazija. Na obzorju ravnica na Marofu, starodavno ilirsko gradišče Tam med leti 1785—1799 tudi mestno pokopališče.

Velik odziv v Škocjanu

Krajevna organizacija Rdečega križa v Škocjanu je 6. januarja organizirala krvodajalsko akcijo med kmeti. Proti pričakovanju je bil odziv zelo velik, saj je kar 43 kmetov darovalo kri.

Avtomobilska tekmeča

Posledica tekmovanja: skrajšani dobavni roki

Novo mesto je od lanske jeseni gotovo med redkimi jugoslovanskimi mesti, kjer je mogoče izredno hitro — sorazmerno seveda — dobiti tudi avtomobile Crvene zastave. Ze datum očitno kaže na to, da kragujevski tovarni ni vseeno, koliko avtomobilov

25. maja fotoamaterska razstava

Fotoamaterji na osnovni šoli Žužemberk sodijo med najbolj delavne. S svojimi izdelki so se že večkrat postavili, saj so na razstavah pokazali da imajo bistro oko in smisel za opazovanje. K temu jih spodbuja največ prosvetni delavec Srečko Kodre, ki je tudi sam fotoamater.

V krožku dela 24 učencev in učenk. Pripravili in izbrali so veliko lepih posnetkov, s katerimi nameravajo nastopiti na fotografski razstavi 25. maja v Žužemberku. Razstavljali bodo vsi, vsak bo pripravil po pet najuspešnejših posnetkov.

Na Dvoru odkupujejo polže

Tudi letos, kot že dve leti nazaj, bodo v ribogojnici na Dvoru odkupovali žive vinogradniške polže za ljubljansko podjetje »KIBARSTVO-EXPORT«. Lani so jih odkupili dve toni, letos pa računajo, da jih bodo še več, saj je odkupna cena ugodna. Povedali so, da bodo odkupovali tudi zelene žabe in močerade.

Viktor Avbelj v Novem mestu

6. februarja je bil v Novem mestu sestanek pripravljalnega odbora, ki bo organiziral srečanje aktivistov OF 26. aprila v Dolenjskih Toplicah. Kot člana odbora sta na sestanku sodelovala tudi tov. Viktor Avbelj in Tone Fajfar. Člani odbora so si po sestanku, na katerem so sprejeli okvirni program priprav na to veliko srečanje, ogledali proizvodne naprave v KRKI in IMV. Predsednik odbora je Martin Pavlin.

Predavanja o strojništvu

V prihodnjih tednih bodo strokovnjaki novomeške zadruga in Društva inženirjev in tehnikov pripravili vrsto predavanj o strojništvu: kmete naj bi naučili uporabljati kmetijske stroje. Zdaj je namreč na območju novomeške zadruga že 200 različnih traktorjev. Ražen tega bodo v Mirni peči predavali o moderni pridelavi krompirja in pomagali kmetom ki zadrugi prodajo vsako leto po 800 do 800 ton krompirja, z nakupom stroja za sajenje. Predavali bodo tudi kooperantom, ki redijo govedo, prašiče in perutnino.

Dražji tok podira olajšave

(Nadaljevanje s 1. str.)

bi bilo v prid našemu turizmu. In kar je najbolj žalostno: najbolj bodo prizadeta tista podjetja, ki so najbolj modernizirana! Seveda bodo podražitev občutile zlasti slovenske gostinske organizacije v kontinentalnem in planinskem delu, medtem ko se nove cene ob morju ne bodo tako hudo poznale. Podražitev elektrike bo po prvih ocenah pobrala

proda; lanske jeseni je novomeška industrija začela delati angleške austine in od tedaj so se dobavni roki največje jugoslovanske tovarne avtomobilov očitno skrajšali.

Nekaj časa je bilo celo mogoče dobiti veliko večino avtomobilov že v dobrem mesecu dni, flicke, zastavo 1300 in 125 PZ pa kar ob vplačilu. To je bila kajpak posledica novomeškega nastopa na tržišču, saj je IMV zagotavljala hitro dobavo, rokov pa se se zdaj drži. Crvena zastava je sicer popustila po prvem poskusu, s katerim so skušali dohajati novomeškega konkurenta, a tudi danes so še njeni dobavni roki za vse vrste osebnih avtomobilov krajši kot v drugih krajih. Zato ni naključje, da kupujejo v Novem mestu tudi kupci iz drugih slovenskih krajev. Austini so torej prinesli na avtomobilski trg svežino, zato je pričakovati, da bo konkurenca ostala vsaj pri dobavah avtomobilov, če že ne ostaja pri cenah: Crvena zastava je že najavila podražitve, IMV pa zaenkrat še vztraja pri starih cenah.

Varnost ljudi, zakaj ne?

Ob gradnji gorenjske ceste je bilo treba posodobliti tudi križišče v Zabji vasi. Cestno podjetje je takrat zelo lepo uredilo to križišče in postavilo v njem zelo pregledne cestnoprometne znake ter smerznike, ki še od daleč opozarjajo voznika, kako naj vozi in v katero smer naj zavija. Celotna signalizacija v križišču je veljala takrat okoli pol milijona din, toda cestni sklad SRS jo je črtal iz obračuna stroškov in celotni znesek zanjo je moral zato plačati cestno podjetje. To je bila seveda kaj slaba spodbuda in zato odselej postavljajo v križiščih na mestnih upadnicah le najnujnejšo signalizacijo, ki ne stane veliko. In posledice? V križišču v Zabji vasi ni bilo doslej kljub zelo velikemu prometu večjih nesreč, v oseh drugih križiščih pa jih je kar precej. Pa smo se spet srečali s človekom, ki je, kot trdimo, naše največje bogastvo. Morajo pa prav zato dati tako malo za njegovo varnost?!

Kdaj širši gradbeni okoliš?

V Žužemberku smo zvedeli, da je precejšnje zanimanje za gradbene parcele, kjer bi Žužemberčani radi gradili zasebne hiše. Kandidatov, ki bi gradili je že blizu 30. Ker bodo v tem kraju predvidoma gradili novo tovarno, je treba istočasno, ko bodo izbirali lokacijo za ta objekt, računati tudi na zasebne graditelje, ki jih ni malo.

Zaradi tako črnogledih napovedi je komite za turizem sklenil pripraviti elektrogospodarstvu in vezivim organom, naj bi dobro pretehtali tako usodne odločitve, zaradi katerih bi lahko prišlo do splošnega dviganja cen v našem gostinstvu.

J. SPLIHAL

NOVO MESTO V PODOBI

STARO NOVOMEŠKO POKOPALIŠČE (OKOLI 1920)

Ležalo je na nekdanjem vrtu kapucinskega samostana; danes je to deloma Novi trg z avtobusno postajo, deloma pariz, deloma cesta z novim vojaškim poslopjem. Na ta vrt je bilo premeščeno od kapitelske cerkve pod francosko zasedbo l. 1810. Med prvimi je bil na njem pokopan prvi začasni šef francoske uprave na Dolenjskem baron Karel Bretenil l. 1811 (nagrobna plošča v muzeju), zadnji pa prošir dr. Sebastijan Elbert 1924. Pokopališko kapelo je zgradil kanonik Fr. Ks. Jelovešek Fichtenau l. 1857. Zvonove so vzeli iz opuščene Antonove oz. Florjanove cerkve (danes v pokopališki kapeli na Ločenski cesti), oltar pa iz kapitelske krip-

te, za tem pridobljen iz opreme kostanjeviške opatijske cerkve (danes zopet v kripti). Tu je bil l. 1905 pokopan Janes Trdina Po l. 1924 opuščeno pokopališče je bilo 1938 spremenjeno v Kettejev park, po zadnji vojni pa po večini poglabljeno za cesto in novo vojaško poslopje. Na sliki je od leve proti desni sedanje poslojpe občinske skupščine, nekdanja Vojskova »Vila Angelas« (po Angel Smolovi, idejni Kettejev ljubezni, danes otroški vrtec), Kapela, Beletova hiša, nekdanja Ferličeva gostilna (danes Petrol) in gimnazija. Na obzorju ravnica na Marofu, starodavno ilirsko gradišče Tam med leti 1785—1799 tudi mestno pokopališče.

Francka Slak, Karolina Zbačnik in Marjan Tratar

Pomagali smo po svojih močeh

Trije novomeški upokoenci so bili med prvimi prostovoljci, ki so se odločili vpisati posojilo za modernizacijo železnic

Veliko smo pisali o posojilu, ki ga je razpisalo ZTP podjetje z namenom, da bi moderniziralo železnico. V Novem mestu so nam še pred kratkim povedali, da je posojilo vpisalo manj ljudi, kot so v začetku pričakovali. Med

prvimi, ki so bili pripravljeno svoj denar posoditi, so bili trije novomeški upokoenci. Takole so nam povedali: — **KAROLINA ZBAČNIK** — 83 let: »O posojilu sem brala v časopisih in stihala po ra-

diu. Čeprav imam majhno pokojnino, sem se hitro odločila, da bom prispevala tudi sama nekaj za modernizacijo železnic. Včasih sem bila trgovka, posredno odvisna od železnice, zato se mi zdi prav, da pomagam iz zagate. Zelo sem razočarana, ker sem bila med prvimi, ki so vpisali posojilo. Vem, da je veliko ljudi, ki si težko odtrgajo kak dinar za ta namen, nekaterim pa kljub posojilu ne bi bilo treba stradanja.

Novomeške vzorčne kmetije

Pričakujejo pomoč banke in občinskega sklada

Novomeška kmetijska zadruga KRKA je pripravila načrte za modernizacijo 12 kmetij v novomeški občini. Program obnove kmetijstva v novomeški občini narekuje letos 15 takih kmetij, v naslednjih letih pa naj bi uredili 100 kmetij. Vsi načrti so kajpak odvisni od Dolenjske banke in hranilnice in sklada za pospeševanje kmetijstva pri novomeški občini. Kmetje sami namreč ne zmorejo večjih investicij, s katerimi bi zagotovili modernejše gospodarjenje.

Banka naj bi letos odobrila 250.000 dinarjev posojila, sklad pa naj bi pomagal tako, da bi kmetje ta posojila vračali samo z 3-3-odstotno obrestno

mero. Zadruga računa, da bi v petih ali šestih letih lahko modernizirali 100 kmetij, če bi imeli na razpolago približno 3 milijone dinarjev.

Te preurejene kmetije naj bi bile ozko specializirane: kmetje naj bi redili samo krave in se usmerili v travnopasni sistem. Poprečno bi bilo na kmetiji po osem do deset krav, zraven pa bi lahko na teh vzorčnih kmetijah redili kokoši nesnice, piščance pohance in plemenske svinje, ki bi gospodarstvom dajale še dodaten zaslužek. Računi kažejo, da bi samo teh 100 kmetij potem dajalo 2 do 2,5 milijona litrov mleka na leto, se pravi skoraj dvainpolkrat več, ko zdaj odkupi zadruga na vsem svojem območju. Kmetje kažejo precejšnje zanimanje za modernizacijo kmetij, saj bi jim novo gospodarjenje omogočalo zanesljivo prodajo mleka in mesa. Vse je torej odvisno od bančnih posojil in pomoči sklada.

Enajst samopriskupkov

V novomeški občini plačujejo zdaj krajevni samopriskupkev v enajstih krajevnih skupnostih: Bircni in Bučni vasi, Dolenjskih Toplicah, Gabrju, Mirni peči, Novem mestu, na Otočcu, v Podgradu, Stopičah, Straži in Smarjeti. Občani, ki plačujejo samopriskupkev zvečinoma po eno-odstotni stopnji, bodo plačevali najdlje na Otočcu do 1. februarja 1974. Sicer pa so samopriskupki razpisani do 1971 oziroma 1973, le v Bučni vasi ga bodo prenehali plačevati konec tega leta.

Za krajevni praznik filatelistična razstava

13. julija, za krajevni praznik Žužemberka, bodo tamkajšnji učenci osnovne šole pripravili veliko razstavo znamk, ki bo doslej največja te vrste na Dolenjskem. Lanska ob krajevnem prazniku je prizadevnim mladim zbiralcem pod vodstvom učitelja Srečka Kodreta izredno uspela. Zato je prav in pohvale vredno, da bodo letos pripravili še nekaj zahtevnejšega in boljšega.

Filatelistični krožek na osnovni šoli je z javnim razpisom povabil k sodelovanju pionirje-zbiralce znamk iz vse Dolenjske. Čeprav so razpisali proste teme, je podudarek le na tematskih zbirkah. Za vse udeležence so pripravili diplome oz. zlate, srebrne in bronaste plakete. Razstava bo v dvorani TVD Partizan. Pokrovitelja bodo dobili v Novem mestu.

Štedilnik OVER ALL-ELRA

V ELEKTROTEHNI v Novem mestu lahko kupite eleganten kombiniran štedilnik OVER-ALL, kakršne po italijanski licenci izdeluje EL-RA. Štedilnik ima 2 električni plošči, tri plinske gorilnike, pečico na infra grelnik in posebno pečico z razno. Štedilnik je originalne, moderne in funkcionalne oblike, tako da ga je mogoče kombinirati z vsako kuhinjsko opremo.

V prodajalni imajo tudi švedske kuhinjske nape Husqvarna. Priporočajo pa tudi raznovrstne lestence, katerim so znižali ceno.

(P.O.E)

Stari in onemogli kmetje

Kruša resnica je, da živi v novomeški občini okoli 350 starejših kmečkih ljudi, ki se ne morejo več sami preživljati. Večina jih je brez otrok, precej pa je takšnih, da so jim otroci odšli v svet in jih prepustili zapuščenemu kmetijski počasnemu hiranju in umiranju. Ti starčki in starke žive v 160 gospodinjstvih. Vprašanje, kako pomagati tem stari ljudem, je zelo pereče in občina bo prej ali slej morala sprejeti odlok o preživninskem varstvu starih in onemoglih.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Zibert iz Ljubljane — Rudolfa, Pavla, Urška iz Starega trga — Minka, Marija Štur iz Straže — Petra, Tercija Kovac iz Trzinja — Božjana, Frančiška Matjažič iz Dobov — Tomasa, Marija Tratar iz Gornjih Jesenic — Andrejko, Milka Hutev iz Gornjih Lakovnic — Miroslava, Ana Petrovič iz Vranovca — Jozeta, Alina Maknar iz Smoljanje vasi — Jozeta, Marija Blažič iz Jesenic — Mitja, Anica Flaž iz Spodnjih Vodal — Uroša, Marija Hanovec iz Doblje — Aleša, Marija Grubar z Griča — Franca, Elizabeta Stangelj iz Gotne vasi — Bojana, Kristina Juntez iz Kopa — Boža, Marija Krklje iz Metlike — Andreja, Fani Mavša iz Ormožja — Demjana, Marija Jurčič iz Zdinje vasi — Marija, Martina Bašar in Sela deklico, Ana Perdire iz Dolnjih Sušic — deklico, Angela Zorko iz Dobrave — deklico in Ana Svajger iz Vranovca — Jozeta. — Čestitam!

O NEUREJENOSTI KOŠTIALOVE ULICE

Rešitev na obzorju?

Neurejenost Koštialove ulice že nekaj časa straši sosesko na levem bregu nad Krko proti Ločni. V zadnjih desetih letih je tu zrastle kar nekaj deset novih hiš, ki še nimajo urejene kanalizacije in cest. Ker se prebivalci tega naselja v svojih problemih cutijo osamljene in zapostavljene, smo za mnenje vprašali tudi predstavnike krajevnih skupnosti in gradbenega inšpektorata pri ObS Novo mesto.

Mnenje prebivalcev: »Dosti hiš v zgornjem delu Koštialove ulice stoji na nasutem terenu, kjer voda iz greznic ob hišah zelo slabo ponika. Ponikalnice se hitro zamašijo, voda pronic na površje in posebno poleti širi smrad, ki je nevaren za naše zdravje. To je ugotovila tudi občinska sanitarna inšpekcija. Cesta je nastala iz nekdanje steze in je tako slaba, da se resnični avto težko pride sem. Pozimi nam sneg plužijo šele na posredovanje. — O tem smo razpravljali že na sestankih občinskih zborov, zborih volivcev, OF in SZDL. Občinski možje so nam govorili: »Naj pravi tisti, kdor je obljubil.« Spet smo poslali vlogo krajevni skupnosti, in spet ni bilo nič. — Plačujemo prispevke kot vsi drugi občani. Ogorčeni

smo. Ne bomo se več udeleževali volitev... »

Krajevna skupnost: »Kanalizacija bo urejena v letošnjem letu. V načrtu imamo tudi ureditev cest, vendar bodo za to potrebni širši načrti tudi za ureditev križišča med Koštialovo in Cankarjevo ulico ter dostop na Mestne njeve. Glavni problem ni denar, temveč načrti in izvajalci. V tem letu bomo uredili tudi poimenovanje ulice.«

Gradbeni inšpektorat: »Zdaj denar ni več največje vprašanje, potrebujejo le strokovnjake, ki bodo naredili sprejemljiv načrt. S poenostavitvami bi urejenosti v komunih lahko škodili. Treba je narediti celoten načrt za kanalizacijo in ureditev cest. Upamo, da bo to narejeno še letos.« A. V.

Nov transformator

Podjetje ELEKTRO iz Novega mesta te dni nadaljuje dela na električnem daljnovodu od Zabje do Gotne vasi, ki so ga začeli graditi že v jeseni. Na Kodeljevem hribu za Zabjo vasjo pa postavljajo novo transformatorsko postajo, ki bo omogočila boljše preskrbo mesta z električno energijo.

Nov ravnatelj na osnovni šoli Otočec

Na osnovni šoli Otočec so dobili novega šolskega ravnatelja. S 4. februarjem je to delovno mesto zasedel Franc Pavkovič, ki je prej opravljal enako nalogo na Bučki.

Razvoj srednjih šol

V praksi prihaja do tega, da imajo nekaterih strokovnjakov s srednjo izobrazbo preveč, drugih pa še vedno primanjkuje. Občinska skupščina je na zadnji seji zato ugotovila, da je potrebno izdelati območni načrt razvoja srednjih šol. Nalogo so poverili zavodu za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu. Ta naj v sodelovanju s strokovnjaki in upoštevajoč kadrovske potrebe delovnih organizacij, izdela ustrezen načrt razvoja srednjih šol.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Aleksander Zupan, Martin Rukše, Alojz Sestičar, Andrej Primo, Franc Bančič, Franc Ruzelj, Jozica Pleskovič, Ivan Šurja, Jože Piletič, Alojz Lenarčič in Leopold Gerjup. Člani IMV Novo mesto: Ana Tramle, gospodinja iz Gabrja; Pavel Golob, član zavarovalnice Sava, Novo mesto; Ivan Jakše, član KZ Krka, Novo mesto; Jože Sere, član Iskre, Novo mesto; Marija Hiti, gospodinja iz Bele cerkve; Alojzija Krno, gospodinja iz Dolnjega Kronskega; Ludvig Jerel, kmet iz Druge; Vinko Bevec, kmet iz Bele cerkve; Anton Rodič, kmet iz Sela; Stanko Kostrevec, kmet iz Breške vasi; Tilka Peterlin in Marjeta Jozef, gospodinjci iz Vinjega vrtja; Adolf Hodnik, zidar iz Sela; Pepca Kostrevec, gospodinja iz Breške vasi; Ema Giovanetti, dijakinja gostinske srednje šole; Anton Makše in Franc Medle, kmeti z Rakovnika; Marija Medle, Alojzija Hrovatič in Marija Šurja, gospodinjci iz Lakovnic; Jože Zupan, član osnovne šole Šenturpet; Martin Rukše, upokojenec iz Brusnic; Mihaela Rukše, gospodinja iz Brusnic; Matevž Franke in Ladislav Brule, člana osnovne šole Brusnic; Rajko Rukše, član IMP Ljubljana.

OBVESTILO

Upokoenci, člani Društva upokoencov v Novem mestu, obveščamo, da smo začeli tudi letos preskrbeli drva za kurjavo pri Godnem gospodarstvu v Novem mestu.

Cena za prim. brkovih drv:

I. vrste	90 din
II. vrste	85 din
III. vrste	75 din

Na razpolago so tudi hrastova drva po 70 din za I. vrsto, za II. vrsto pa po 65 din od prim. Cene so mišljene za drva, postavljena na dom. Podpisano društvo sprejema naročila od 1. marca do vključno 15. aprila. Poudarjamo, da po tem roku naročil ne bomo sprejemali več pod nobenimi pogoji.

Društvo upokoencov Novo mesto

Novomeška kronika

■ **MATJAZ KMECL**, asistent filozofske fakultete v Ljubljani, je imel prejšnji četrtek na novomeški gimnaziji predavanje o sodobni slovenski koroleki književnosti. Dileki so bili navdušeni in si podobnih predavanj še želijo.

■ **NEKATERI STANOVALCI** Pugetne ulice se nad delavci komunalnega podjetja jezijo, ker svojega dela v tej ulici po njihovem mnenju ne opravljajo najbolje. Ulico, ki vodi do Zupančičevega sprežališča, morajo stanovalci večkrat sami čistiti.

■ **VPISOVANJE V 1. RAZRED** osnovne šole za šolsko leto 1970/71 bo 12., 13. in 14. februarja v (četrtek, petek, sobota) od 8. do 11. ure v pisarni šolske socialne delavke. Starši morajo s seboj prinesiti izpisek iz rojstne matične knjige otrok ter potrdilo o spopletju. Vpisovali bodo otroke rojene 1963, pogojno pa tudi tiste, ki so bili rojeni do konca meseca marca 1964.

■ **ZA PRODAJALNO DOLENJSKE** na Glavnem trgu v Citalniški ulici je pravo smetišče papirnih zavojev, olupkov pomaranč, banan in papirnega papirja. Nered povzročajo tudi Cigani, ki iz dneva v dan brusajo po smeteh. Prav bi bilo, če bi Dolenjska poiskala za odpadni material boljše prostor.

■ **MED ZIMSKIMI POČITNI** CAMI je bilo v študijski knjižnici Mirana Jarca vsak dan več kot 30 študentov in dijakov, ki so se pripravljali za kolokvije, izpite in maturo.

■ **V STILU** Indijancev se je prejšnji teden zvečer večkrat zapodila na svojih mopeditih skupina fantov po mestu. Kake, da so si fantje ogledali eno izmed številnih indijaniar, ki zdnje čase prevladujejo v obeh naših kinematografih.

■ **V PRODAJALNI** Novotehne v Hladnikovi ulici so v januarju sebeledilni rekorder promet. Prodali so prapraj barve za beljenje.

■ **STRESNA ZLEBA** na Glav-

nem trgu na hišah št. 25 in 36 sta neuporabna, ker sploh ne zadružita vode zrak, ko je nastopila odluga in se topi sneg. Potrebna sta takojšnja popravila.

■ **V MABČU** bodo v novomeški vzgojnovarstveni ustanovi vpisovali otroke v vrtec. Ker bo do letošnje jeseni agrarja nov vrtec, so bo številni varovanci precej povečalo. O sprejemu bo tudi letos odločala posebna komisija, v kateri sta poleg vzgojiteljice socialna delavka in otroški zdravnik.

■ **NA TRGU** so bile v ponedeljek cene takole: bruske 4 in 6 din, pomaranče 5, jabolka 2 in 1,5, obrvt 3 in 4, selje 3,5 in 2,2, banane 6, limone 6, grozdje 5,5 in 5, ananas 5 in 7, solata 6, peteršilj 6 in 10, čebula 3,5 in 4, korenje 3 in 4, krompir 80 par in 1 din, fižol 8, česen 14, slive 5,5 din za kilogram. Jajca so bila po 80 par.

■ **RODILA JE**: Stefka Ahmič iz Resljeva 3 — Suzano.

»Ena gospa je rekla, da jo je muhnik v torek vprašal, če je morda ona krivda po Novem mestu. Pa je dvignila masko in mu rekla, da ona še ni tista gospa...«

Ob nekaterih hišah sadijo prebivalci Koštialove ulice drevje, da bi preprečili drsenje nasutih zemeljskih plasti, do katerega bi utegnili priti zaradi vode in ponikavice, ki udarja na površje. Na sliki: pogled na kolonijo v zgornjem delu Koštialove ulice v letošnjem zadnjem snegu. (Foto: T. Gošnik)

»Hej, haj, prišel je maj – nikdar več ne bu me v pekel nazaj,« pravi Petrica Kerempuh in dolenski kmet z njim. Stoletja se je bojeval na svoji zemlji, s papirji je dokazoval svojo pravico na sodnijah, ljubil je zemljo in klet naravo, ki mu je pošiljala točo in pozebo, klet živali, ki so mu požrle težko prigarano pridelek. Kot jazbec je stražil svojo svetinjo pred podivjanimi mrcinami, s psi je preganjal medvede in divje prašiče, varoval je svojo zemljo in bil slepo zaverovan vanjo. Do danes. Zdaj je zemlja izničena, ne velja niti dinarja. Ne omogoča človeškega življenja. Stran z njo, pojdemo v mesta! Zemlja ostaja, utrujena, stokrat prekleta. Ostajajo domačije, ki so dajale zavetje dedu in pradedu. Veter je njih edini gospod, ko mladi odhajajo v mesto. Opustele kmetije tiho in brez krikov čakajo svojega konca...

VETER JE NAS EDINI GOSPOD

Na vasi je vse več kmetij, ki nimajo gospodarjev. Pravijo, da je kruh, prigarano na zemlji, stokrat bolj grenak od mestnega – in gredo v mesta. Zemlja ne more oditi z njimi, stare domačije morajo ostati z zemljo. Opustele domačije se podirajo, ko je njihov edini gospod veter. Nihče ne skrbi, kaj bo jutri. Iz Draščev v metliški občini je pred dobrimi petimi leti v enem samem letu odšlo v industrijo 17 ljudi, iz Rosalnic 21. Nekatere žumberške vasi na Gorjanem so popolnoma prazne, v drugih je samo še po nekaj ljudi. Zemlja je skopa in vse je treba izrgati iz njenih neder.

Vse pogostejši so zato oglasi v časopisih: Kmetijo, toliko in toliko hektarov, vsa gospodarska poslopja – prodam ali dam v najem. In vse manj je tistih, ki na take oglase sploh odgovarjajo.

V metliški občini je na kmetijah komaj 37,3 odstotka ljudi, ki so stari med 15 in 45 let. Starejših nad 45 let je 38,7 odstotka in od teh je kar 621 takih, ki so že starejši od 60 let. To so zvečine osamljeni in ostareli kmetje, ki so ostali sami na posestvih. Otroci so padli v vojni ali pa so se odselili v mesta, industriji naproti. Drugi so v tujini. Zasebniki v tej belokranjski občini imajo v svojih rokah 96 od-

stotkov vseh kmetijskih površin – kmetijskih strojev pa zelo malo. Podatki zgovorno pričajo, s kakšnimi težavami se ukvarjajo kmetje: v vsej občini je v zasebni lasti komaj 15 traktorjev, parcele so majhne in razdrobljene, posestva niso zaokrožena. Poprečna velikost parcele je med 15 in 25 ari,

nizinskih parcel, kjer bi lahko zemljo krotili s stroji, pa je zelo malo. Iz strmih in skalnatih pobočij se je treba boriti za vsako ped zemlje, za vsako pest pridelka. To je boj, v katerem uspevajo le najmočnejši in najbolj vztrajni. Stoletja so kmetu pustila globoke rane, ne moči ne

volje nima več, da bi se danes boril za trd kos kruha.

Namesto mačeha zemlje – mačeha tujina

Zakaj bi garali na zemlji? Mačehovsko se obnaša do nas, pravijo. In odhajajo. Iz Bojanje vasi 18, iz Radovice 30, iz Krašnjega vrha 12. Kar

po vrsti: Radoči – 5 ljudi v tujini, Ostriž – 1, Slamna vas – 6, Boldraž – 7, Zeleniki – 1, Vidošči – 5, Krmačina – 1, Draščiči – 3, Rakovec – 3, Božakovo – 1, Zebečje – 2, Rosalnice – 1, Svržaki – 6, Trnovec – 4, Grabrovec – 5, Gor. Lokvica – 5, Dol. Lokvica – 1, Bušinja vas – 7, Dol. Suhor 1, Gor. Suhor – 2, Bereča vas – 5, Dragomlja vas – 3, Hrast – 4, Dole – 2, Drage – 3, Jugorje, Skemljevec, Mačkovec, Sela – 12, Podzemelj – 6, Gor. Dobravica – 1, Boršt – 5, Gradac – 12, Krasinac – 6. Potegnimo črto – skupaj nekaj manj kot 200. Tako pripovedujejo podatki za zadnjih pet let. In koliko jih je odšlo že prej? Koliko jih bo odšlo v naslednjih petih letih?

Stari ne odhajajo, zrasli so z zemljo in bodo ostali. Kot orjaška drevesa, s koreninami globoko v zemlji. Zajecali bodo in umrli. Kdo bo potem gospodaril na kmetijah. Okrog opučenih kotov se bo podil veter, on bo edini gospod osamelih kmetij.

Bolj je kmetija postavljena v hribovit predel, hitreje se odselijo njeni prebivalci. Dabnih 14 odstotkov vsega aktivnega prebivalstva v občini je v tujini, 2,77 odstotka vseh prebivalcev te belokranjske občine je v inozemstvu. To so zaskrbljujoči podatki.

Tudi živine je vse manj na kmetijah. Pred desetimi leti je bilo v občini vsega skupaj 3175 glav govedí, v svlnjakih so našli 3409 repov, v hlevih je rezgetalo 363 konj. Pred šestimi leti je bilo samo še 2.992 govedí, 3.400 svinj in 364 konj. 1968. leta so bile številke še manjše: 2598 govedí, 3150 svinj in 320 konj. Naj bi še naštevali? 1967. leta je kmet za kilogram žive teže vola dobil 4,82 dinarjev, leto pozneje samo 3,63. Cena se popravlja šele v zadnjem času. Kmet pa je sit obljub, vasi ostajajo vse bolj pušče, izseljencev je vse več.

Drage – na cesti in na koncu sveta

Obisk v vasi Drage, lučaj od gorjanske ceste, pri kapelici, nekaj sto metrov naprej proti Metliki, če računate od Badovinčeve gostilne. Vas, ki bi jo pobožal z

roko, če bi stal na asfaltu, ki naj bi prinesel napredek, je daleč od sveta. Ljudje se izseljujejo. Približno 20 hišnih številk ima – pa je že precej praznih. Če bi šli tuč liste, ki so jih pokupili upokojeanci iz Ljubljane in priseljenci iz Hrvaškega Zagorja, bi bila na pol opustela. V mehak zimski dan je posijalo sonce in topilo razrito pot, po kateri je avto ječal od bolečin. Iz nekaterih hiš se je plazil dim – druge so bile tihe, samotne, molčeče. Nobena sredi ni peljala mimo njihovih vrat, okna zagrnjena – hiše opuščene.

Zagrenjeno je pripovedovala ženska, ki je bila rojena v tej vasi pred 40 leti in je vse svoje življenje preživela v njej: med vojno so nas bombardirali, 18 avionov je strelilo svojo jekleno jezo po naših hišah. Ubilo je enega partizana in porušilo nekaj hiš. – Res, ena je ostala taka kot takrat, zdaj imajo sosedje v njej nekaj drv, malo sena in druge drobnjarije. – Teško je živeti, vodovoda nimamo, elektrika je taka, da se ne da zvečer niti nogavic zakrpati, niti časopisa prebrati in ne naloge napisati.

Hoste n.mamo, trtja n.mamo – od česa naj živimo? Sreča bo, če bodo podjetja še naprej tako štipendirala otroke kot doslej. Kdo bi jim branil oditi iz tega prekletega sveta? Naj gredo v širni svet, naj si poiščejo slajši kos kruha. Odseljeni smo od sveta. Čudno, se sliši, a je res, čeprav imamo cesto pred nosom. Ko bi še te ne bilo, bi bilo življenje nezmožno.

Zivljenje pa teče naprej, čeprav je še tako težko: tri hiše so prazne, četrta, ki je na pol porušena, tudi. Drugo leto bo brčkone še katera... in tako naprej. Vsako leto bo v vasi manj prebivalcev. Otroci, ti sploh ne ostanejo. Veter pa gospoduje v opustelih kmetijah. Vlahi, ki so zvečine prebivalci te vasi, bodo dobili čez čas nove goste: v farovžu, ki je zdaj prazen, se bodo naselili njihovi dušni pastirji. Mizarji so bojda že poprijeli za delo. Bo življenje v vasi poslej kaj lažje? Komaj verjetno... Za sabo puščamo opustele vasi, ko odhajamo v svet. Veter pa joče za vogali hiš...

J. SPLIHAL
FOTO: M. VESELI

Za sabo puščamo opustele vasi, ko odhajamo v svet...

VSAK „DA“ BO CELICA NAPREDKA

DA

MARTIN KRAMARIC, uslužbenec iz Slamne vasi: »Kakor sem videl, so naši vaščani za samoprispevek. Želijo le, da bi vnesli v program tudi vodovod od Slamne vasi do Boidraža, ki je že zakoličen.«

da

ANTON GRASIC iz komunalnega podjetja: »Predlog investicij je dober, druga stvar je denar, ki ga je treba dati iz svojega žepa. Dolgo sem bil odbornik in sem še aktiven, zato ne morem biti proti.«

DA

da

V nedeljo, 15. februarja 1970,
bo za metliško občino zelo pomemben dan: občani bodo na referendumu glasovali za 5-letni samoprispevek, namenjen napredku vasi in mesta. Če bo glasovanje uspelo, bo metliška požrtvovalnost edinstvena v Sloveniji, vsak »NE« pa lahko pomeni pregrajo novemu za naslednjih 20 let.
Delovni ljudje so nam dali zelo spodbudne izjave:

HELENA ŠOBAR, uslužbenka iz Gradca: »Gradcu je v načrtu obljubljen vodovod že v letošnjem letu, dobili bomo cesto do Semeča, zato ne dvomim, da bo pri nas glasovanje uspelo.«

15. FEBRUAR 1970

DA

VIKTOR KOZJAN, predsednik sindikalne podružnice v tovarni BETI: »Potruditi se moramo, da bo akcija uspela, sicer tudi napredka ne bo.«

da

MARTIN STEFANIC, sekretar občinske konference ZKS: »Čeprav bo v skupnih investicijskih samoprispevek občinov predstavljal le simboličen znesek, je vendarle osnova za dosti večjo družbeno pomoč.«

DA

ANTON PEZDIRG, vodja izmene v Novotoku: »Program je res dober. Ljudje, ki pripravljajo referendum, so se močno potrudili in so našli pot do ljudi.«

da

JOZE JAKLJEVIC, zmet iz Gabrovca: »Že od vojske na prejšnjem, da moramo k napredku prvi korak narediti sami, če bočemo, da nam bo pomagala družba. Zato pa moramo biti strojni.«

DA

IVAN MUC, poštar z Lokvice: »Prav se mi zdi, da ljudje prispevajo iz svojega, če hočejo nove ceste, vodovode, elektriko in druge stvari. Pri nas na Lokvici soglasno posebno ker nam je obljubljen gasilski dom.«

da

JOZE SIMONIC, kmet iz Drašičev: »V programu je tudi asfaltiranje ceste Metlika-Drašiči, zato nas bo večina podprla referendum. Saj drugače res ne moremo priti do denarja, ki ga potrebujemo.«

DA

ANTON ČRNUGELJ, kmet iz Bošakovega: »Že vsa leta po vojni prosimo za cesto. Zdaj imamo priložnost asfaltno cesto dobiti, če bo samoprispevek izglasovan.«

DA

JANKO BRACIKA, kmet iz Metlike: »Še najbolj me veseli, da bo Metlika dobila tržnico. Ker gre pri samoprispevku v korist Metlike, ne bom okleval, ko bo treba reči 'DA'.«

DA

IVANKA DRAGOVAN, prodajalka v bifeju: »Vsi pozdravljamo zamisel, da bi v Metliki zgradili več stavb, predvsem pa tržnico, in da bo več vasi dobilo asfalt. Ljudje so pripravljeni prispevati, tudi jaz.«

VIKA FUX, gospodinja iz Metlike: »Ker bo sbrani denar v glavnem šel na podeželje, bo tam referendum zelo uspešen. Nas v Metliki najbolj paki vodovod, saj kadar pada dež, se voda več dni ne očisti.«

DA

DA

JOZE ZARCIC, tehnični vodja v metliškem Kometu: »Program razvoja je precej obsežen; upam, da so ga odgovorni dobro proučili in pripravili, zato sem prepričan, da bo uspeh.«

da

JULIJ BEZEG, ploskarski mojster iz Metlike: »Menim, da o namenu referenduma vem premalo, upam, da nas bodo še obvestili. V glavnem pa smo ljudje pripravljeni podpreti vsako pametno zamisel.«

DA

da

TONČKA DAMJANOVIC, gospodinja iz Rosalnice: »Pozna mo program, najbolj pa nas je v njem pritegnila obljuba, da Rosalnice dobijo asfaltno cesto in vodovod. Naši ljudje bodo gotovo glasovali za samoprispevek.«

PETER VUJCIC, poslanec in direktor tovarne BETI: »Če referendum propade, bo komunalni razvoj otežoven za najmanj 20 let, tega se naj zavzda vsak občan, ko bo šel na volilno.«

DA

HASAN MAHMUTOVIC, delavec v metliški kleti: »Vem, da bo denar šel tudi za povišano kulturno dejavnost in za marsikaj koristnega, zato sem na strani tistih, ki bodo rekli 'DA'.«

DA

ANTON RAJK, kmet iz Bojanje vasi: »Zaradi boleznj o referendumu ne vem veliko. Prepričan pa sem, da bo uspeh, zlasti če bodo ljudje obveščeni in bo obremenitev toliko, da jo bomo kmetje lahko prenesli.«

MARKO STUBLAR, kmet z Jugorja: »Ko smo zvedeli, da dobimo industrijski tok, je vsaka razprava o tem, da referendum ne bi uspel, odveč. Samoprispevkov smo imeli že tako več, pa naj bo še eden.«

Ko učenec spremeni šolo in učitelja

Zgodi se, da dijak med šolskim letom spremeni učitelja ali šolo. Na to je treba dijaka pripraviti doma in v šoli, ker nepriljubljen otrok pride v drugo okolje, v drug razred in k drugemu učitelju preplašen, boječ in »ogrožen«. Celotno s tovariši v razredu dalj časa ne bo navezal pristnih odnosov in sodelovanja.

Da ne bi prišlo do takšnih in podobnih položajev, ki lahko v marsičem škodijo dijaku v učenju in obnašanju, morajo biti starši na to zelo pozorni, obzirni in taktični. Ko otrok spremeni učitelja, mora »stari« učitelj prepričati

dijaka, da mu bo pri novem učitelju dobro, da ga bo tudi on lepo učil, da bo dober vzgojitelj in učitelj. Tudi o tovariših v novem razredu, ki jih bo otrok srečal in spoznal, morajo starši in »stari« učitelj govoriti lepo, da vlijejo otroku zaupanje vase in v novi kolektiv.

Za otroka je slabo, če o učitelju govorijo, da je nenadomestljiv. Učencu je treba povedati, da so vsi učitelji dobri, da vsi dobro učijo otroke, da imajo vsi radi dobrega učenca. Če starši preveč hvalijo učitelja in gojijo do njega »kult osebnosti«, dobi učenec napačno pred-

stavo o učitelju v novi šoli. Če je med dijakom in učiteljem nedovoljena količina vzrokov, na primer, če so starši učiteljevi prijatelji ali z njim v sorodstvu in zato učitelj pristansko ocenjuje učenčev obnašanje in znanje, bo tak otrok prav gotovo v novem okolju čutil velike spremembe, ki ga bodo ovirale v znanju in obnašanju. Zato je treba otroku razložiti, da ga bo imel rad učitelj in novi tovariši, če bo priden dijak. Če otroku tega ne povemo, bo vsekakor s strahom stopil v novo okolje.

Prof. V. COLOVIC

Če je otrok slab jedec

Če zdrav otrok odklanja hrano, se moramo vedno vprašati: ali je v družini mir, potrpljenje, veselje in ljubezen?

Če otrok odklanja hrano, poskusite, da si nekaj časa sam izbira količino in vrsto hrane. Ugotovili boste, da ni vedno enako lačen in da mu nekatera hrana bolj prija.

Dovolite tudi, da si otrok pri mizi sam vzame količino hrane.

Obroki pri mizi naj bodo otroku v veselje, ne pa da je to prostor in čas, ko poslušata vzgojne nasvete staršev.

Otrok tudi rad opazuje mater pri pripravljanju hrane. Tisto hrano, ki jo vidi, kako jo mati kuha, raje poje.

Kadar otrok dalj časa noče jesti, je potrebno poskusi nasvet pri otroškem zdravniku.

Pogovor z zdravnikom

Nekaj besed o zobeh

Zobje so zelo važen del organizma, ker z njimi odgriznemo, sesekamo in zmeljemo hrano. Ko tako obdelamo hrano se prekrvasimo s slino, jo šele lahko pogoltnemo in prepustimo želodcu v nadaljnjo predelavo. Če so zobje poškodovani, če bole ali pa še manjkajo, potem ne grizemo dobro. Posledica je pokvarjen želodec.

Poznamo kup boleznih zob, poskusite pa bomo opozoriti le na najpogostnejše.

Zobje so odeti s sklenino, ki je izredno trdna snov, pa tudi zelo občutljiva za hitro menjavo temperature. Sklenina rada počni, npr. ližemo sladolep v največji poletni vročini, pa ga od časa do časa še malo odgriznemo, ker se nam zdi to zelo prijetno ali pa če pozimi nekje na mrazem precej časa klepetamo, potem pa v najbližji delikatesi hitro popijemo kar se da vroč čaj. V obeh primerih je temperaturna razlika prevelika, da bi jo sklenina zdržala in zato počni. Sedaj je skozi razpoko odprta pot bakterijam v zob. Bakterije zob načno in ga, če tega pravi čas ne opazimo ali pa zaradi strahu pred zobozdravnikom nočemo opaziti, tudi uničijo. Ker začetnih razpok ne opazimo, je prav, da vsaj enkrat na leto obiščemo zobozdravnika, da naše zobe pregleda in začetne okvare popravi. Če predolgo čakamo, se rado zgodi, da so bolečine hude, ali celo neznosne in da je vrtanje po zobu močno boleče. Večkrat zoba tudi ni mogoče več rešiti ali pa je potrebna operacija. Seveda, vsak lahko sam izbira med strahom pred zobozdravnikom in bolečinami. Končno zobozdravniku tako ne uide.

Tudi zobni kamen, ki se na zobeh nabira, pri nekaterih več pri drugih spet manj, lahko močno pokvari zobe in dlesni. Tudi zobni kamen bo zobozdravnik bolj odstranil, kakor pa to store razne reklamne kreme s takim ali drugačnim zvezječimi dodatki.

Okvaro zob lahko povzročijo tudi različne bolezni dlesni ali pa bolezni, ki napadajo druge dele telesa in organe. Pomanjkanje nekaterih vitaminov in soli, pa tudi različni strupi, ki pridejo v telo, vse to lahko poškoduje ali razrahlja zobovje.

Da bomo imeli zdrave in lepe zobe, je treba nanje paziti. Normalna mešana hrana, ki vsebuje dovolj vseh snovi, tudi vitaminov in soli, je pogoj za dobro telesno zdravje, torej tudi za zdrave zobe. Če pazimo, da ne jedemo vrelo ali zamrznjeno hrano, ki bi se dotikala zob, potem smo že precej naredili. Izredno važna pa je vsakodnevna nega zob. Praviloma čistimo zobe z zobno krtačko in zobno pasto večer in zjutraj. Smer čiščenja naj bo od zgoraj navzdol in narobe, tako kot zobje rastejo. Le na ta način spravimo izmed zob ostanki hrane. Šele proti koncu čiščenja potegnemo s krtačko nekajkrat v smeri levo-desno. Razumljivo je, da tako očistimo zobe od vseh strani. Ostanki hrane, ki so med zobmi, bi čez noč v ustih gnili, to pa bi povzročilo veliko nevarnost za zobe. Prav zaradi tega je čiščenje zob večer naša dolžnost. Jutranje čiščenje je seveda tudi potrebno, vendar je le bolj prijetno opravilo in daje svežino.

Zapomni si, da beli, zdravi in lepi zobje niso samo pogoj za prijeten nasmehek, pač pa predvsem znak dobrega zdravja.

Dr. BOZO OBLAK

Jejmo jabolka!

Pozimi, ko na trgu ni svežega sadja, ne kupujemo pomaranč ali banan, če imamo jabolka!

Jabolka so zelo hranljivo sadje. Vsebujejo okrog 14 odstotkov sadnega sladkorja, ki hitro preloži v kri in je zelo kaloričen. Kilogram jabolka daje okrog 600 kalorij, kar je toliko kot pol kg mesa ali sedem jajc. Jabolka so tudi bogata z vitamini, posebno dosti je v njih C vitamina, ki je važen za obrambo organizma pred boleznimi v zimskih dneh. Vitamina C je največ neposredno pod jabolčno kožo. Torej jabolki ni treba lupiti, temveč jih jejmo neolupljena. Prej jih je treba seveda dobro oprati, da odstranimo ostanke umazanije. V plodovih sta tudi vitamini A in B.

Jabolka so izvor mineralnih soli in so zelo koristna v vsakodnevnem presnavljanju hranljivih snovi, ki so nujno potrebne organizmu. V jabolkih so: kalcij, železo, fosfor in drugi minerali. Sadne kisline imajo važno vlogo pri urejanju kislin v prebavnih organih, večajo prebavne sokove in apetit. Zato je jabolka najbolje jesti pred ali med obroki.

Jabolka je treba dobro prežvečati. Zvečenje mehanično čisti zobe in dlesni. Surova, nastrgana jabolka priporočajo zdravim osebam in bolnim na črevesju. Jabolčni pektini vpijajo vodo in toksine v črevesju in jih tako odstranjujejo. Jabolčni sok, koža ali kompot so zaradi sladkorja, vitaminov in mineralov nujno potrebni vsakemu bolniku, ki ima vročino. Kisla jabolka priporočajo tudi diabetikom.

V prehrani otrok zavzamejo jabolka važno mesto: sokove in jabolčno kašo dajejo manjšim otrokom, pečena jabolka z medom in mlekom pa predšolskim otrokom.

Dr. J. V.

Te dni odkrivajo svetovne modne hiše svoje doslej skrbno skrite karte za bližnjo sezono. Po prikazanih modelih bi morda lahko sodili, da je mini krilom dokončno »odzvonilo«. V to naš mladi ženski rod seveda ne bo verjel, dolžina kril pa je vendarle različna. Čeprav je najkrajše krilo (vsaj v tujini) daleč pod kolonom... — Na sliki: dva modela z zadnje revije »visoke mode« v Rimu

Foto: Tanjug

Modni drobcji za dekleta

Nabralo se vam je toliko raznobarvnih ostankov volne. In sediti sprašujete: kam z njimi?

Svetujem vam, da nakvačkate kvadrate enakih velikosti. Vsak naj bo drugačne barve, potem pa jih lepo sestavite in sešijte.

Letošnja moda se navduša, je nad dolgimi, dolgimi šali. Omislite si ga! Zanj potrebujete mnogo kvadratov, dodajte še bogate rese, pa bo po vseh pravilih mode 70.

Tudi trikotne rute so zelo

priljubljene. Le zakaj si je ne bi naredile? Verjemite, ni težko! Mnogo pisanih kvadratov in enobarven rob.

Na tak način lahko napravite tudi pisane blazine, ki tako lepo pristojajo prav v vsako stanovanje.

Če imate hčerko, potem iz raznobarvnih ostankov nakvačkajte zanimive čepice. Otroci ne nosijo radi kape. Če se boste potrudili, pa bo vaša deklica z veseljem nosila svojo novo kapico.

TATJANA

ŠEST MESTNIH MATER IN VAŠKA UČITELJICA: O PUBERTETI

„Pusti me pri miru!“

»Le kdo si je izmislil to nesrečno puberteto? Čemu je potrebno zganjati takšen vik in krik o teh nerodnih letih? Naši starši niso vedeli, kaj je puberteta in tudi mi nismo vedeli, kdaj smo bili pubertetniki, pa so nas vseeno vzgojili tako kot je treba. Danes pa je toliko pedagoškega, psihološkega, zdravniškega in seksološkega hrupa okrog naših otrok, da včasih pri najboljši volji ne vemo, kako naj jih vzgajamo, da bo najbolj prav...« Tako se sprašujejo in modrujejo mnogi današnji starši, posebno pa matere, katerih najvažnejša življenjska vloga je še vedno vzgajanje otrok.

Priznati moramo, da še pred dve-ma desetletjema staršem res ni bilo treba dosti vedeti o puberteti svojih otrok. Življenje je bilo bolj mirno in manj zapleteno in ni bilo toliko protislovij, da bi vplivala na mladega človeka kakor danes. Otrokov duševni razvoj je bil manj opazen na zunan, zato pa je bil bolj notranji in samozbiljajoč. Starši včasih niso ni ti vedeli za probleme svojih otrok ali pa niso bili nanje tako pozorni kot danes. To ne pomeni, da je bila vzgoja takrat slabša; verjetno je bila le manj zahtevna. Ker pa so se spremenili notranji odnosi v družini, se je nujno spremenila tudi vzgoja. Odnos med materjo in otrokom, ki je bil starši in otroki, v kakršnih so živeli naši starši, so se do danes zelo spremenili. Vzgojne naloge, ki jih je nekoč imela samo družina, danes vedno bolj prevzemajo tudi vrtni, šole, domovi.

Družino svobodno oblikujeta dva človeka, ki insto več obsojena na skupno življenje do groba, če ugotovita, da jima je to neznosno. S tem pa je družina izgubila svojo nekdanjo trdnost. Te spremembe otežujejo vzgojo današnjih otrok, ker močno vplivajo na njihovo doživljanje in vede-

nje. Najbolj pogostni vzrok za to so prezaposlenost, razdrte družine in podobno, kar vsi ruši otrokove ideale o starših.

Pogosto se starši tudi preveč oklepejo svojih mladostnih nazorov in nimajo poslušna za nove poglede svojih otrok na življenje, čemur navadno pravimo razlike med generacijami.

Dosti staršev še vedno zelo malo ve o puberteti in odraslaotnem otroku. Opazajo, da njihovo dekletce postaja dekle, fantič pa fant, da začne dekletce »brčati«, fantič pa »gledati za krilce«. Matere se zavedajo, da je treba zdaj hčerkam povedati nekaj o »tistih rečeh« in mislijo, da je zdaj še zadnji čas, ko lahko zaščitno vaje.

Kakšen je pravzaprav današnji pubertetnik?

Psihologi pravijo: mladostnik se v tem času zave svojega notranjega življenja, postane vase obrujen, veliko časa posveča lastnim problemom, zveča se njegova samostojnost, ki se meša z občutkom negotovosti. Rešuje se vplivov starejših, kritično presoja

Ančka Gošnik-Godec: ZALOST

Ijudi, pojave in dogodke okrog sebe, v njem je nenehna boj med nasprotji, ki jih še ni sposoben docela rešiti, svojo negotovost skriva za ne-taktičnostjo in posmehljivo, noče kazati svojih pravih čustev, na splošno je nemiren in dosti razmišlja.

Matere so glede teh vprašanj različnega mnenja.

MILICA: »Če pomislim, kakšna sem bila jaz v teh letih, se mi zdi, da sem bila prav taka kot moja 15-letna Metka. Pravijo, da so danes dekleta bolj zreli, jaz pa mislim, da so prav tako naivna, kot smo bile me. Zaradi tehničnega napredka so le bolj razgledane, ne pa tudi bolj zrele.

(Nadaljevanje prihodnjič)

OKROGLE O PARTIZANIH

Junaška smrt

Partizan Mičo je bil bolj dober igralec v skecih kot junak v borbi. Na neki prireditvi je igral vlogo partizana, ki ga italijanski fašisti peljejo na strelišče. Ključ je jasno, vzklikal sva bodi in pravici. Strgal si je z oči zavezo in si razgalil prsti.

Ko so Italijanci sprožili puške, je naredilo samo pek, ker so zamudili oni za kulisami, ki bi morali ustreliti skozi okno, da bi bilo videti kot resnično streljanje Mičo pa je vendar padel na tla in negibno obležal. Malo kasneje so odjeknili tudi strelci. Na račun odrske tehnike in Mičove smrti je stari komandir Boško vzkliknil med gledalci:

»Bog i bogme, junaško je umrl Mičo! Slava mu!«

Japonski umetno vzgojeni biseri so znani po vsem svetu zaradi svoje kakovosti in lepote, pa tudi zaradi nizkih cen v primerjavi s pravimi biseri, ki jih dobivajo iz morskih školjk. Letos so proizvajalci tega vsekakor najbolj elegantnega nakita napovedali povečanje cen. To ne bo razveselilo nakupovalcev nakita, pa tudi ne mož, ki to veselje plačujejo... Na sliki: »biserna reka« na enem izmed srečanj proizvajalcev tega nakita na Japonskem. Foto: Tanjug

Z BOLNEGA TKIVA SO PRENESLI »BOLEZEN« NA ZDRAVO TKIVO

Korak bliže k povzročitelju raka

Najnovejša odkritja štirih znanstvenikov v ameriškem Nacionalnem inštitutu za rak: ali je virus »sopotnik« ali le »opazovalec« tistega, kar se dogaja pri nastajanju raka na kosteh? - Zdravil še ne bo takoj, obetajo pa velika presenečenja!

Znanost je še za en korak nspredovala v raziskovanju povzročitelja raka, toda ni še povsem zagotovo odkrila »skriva« in še ne obljublja hitrega zdravljenja bolezn, ki je največji sovražnik sodobnega človeštva.

To smo lahko ugotovili v ameriškem Nacionalnem inštitutu za rak, ki se nahaja v mirni vasi nedaleč od Washingtona. To je v razgovoru potrdil tudi doktor Richard Malmgrem, eden izmed štirih znanstvenikov, katerih skupno delo je razburilo duhove v Evropi in spet

vzbudilo veliko zanimanje javnosti v sami Ameriki. V inštitutu so povedali, da so Donald Morton, Frederik Ellber, Richard Malmgrem in Kenneth Cooke svoje dokaze — da najbolj verjetno virusi povzročajo določene vrste raka pri ljudeh — predložili 25. septembra 1969 na mednarodnem simpoziju v mestu Cherry Hill v ameriški državi New Jersey, ki je bil posvečen proučevanju levkemije.

Na vprašanje, zakaj njihovo delo ni postalo takoj znano v Ameriki, so predstavniki inštituta imeli dva odgovora.

Prvič: »četverica« je proučevala eno vrsto raka, ki ne povzroča največ smrtnih primerov. Ekipa dr. Mortona je predložila rezultate, do katerih je prišla v raziskovanju sarkoma, oziroma raka na vseh tkivih — rskavice, na kosteh in masnem tkivu. Za te vrste raka skoraj ne vodijo statistike o smrtnih primerih. V Ameriki in drugod po svetu umirajo ljudje največ zaradi karcinoma oziroma zaradi raka na pljučih, na debelem črevesju, na ustju danke ali na dojkah.

Drugič: omenjeni ameriški znanstveniki vedo, da je virus (neskončno majhno bitje, ki se hitro razmnožuje) prisoten pri sarkomu, toda ne vedo še povsem zagotovo, ali njihov virus res povzroča te vrste raka. Morda je ta njihov virus »sopotnik« ali »opazovalec« tistega, kar se dogaja, pri nastajanju raka na kosteh ali pri rskavici.

Doktor Richard Malmgrem večinoma potrjuje to zadnje, toda ne v celoti. Trdi, da ima njihova ekipa štiri indirektnne dokaze, da virus povzroča vrsto raka, ki ji pravimo sarkom.

Ekipa je v laboratoriju z bolnega tkiva prenesla virus na zdravo. Nekemu pacientu, ki je bolehal za rakom na kosteh, so izsekali košček bolnega tkiva, v laboratoriju so gojili kulturo teh bolnih celic in tekočino, ki se je

nahajala nad kulturo, vbrizgali v zdravo tkivo, ki so ga dobili z laboratorijskim razmnoževanjem celic človeškega embrija (zametka). V dotedaj zdravem tkivu so se celice spremenile in dobile obliko, ki je značilna za nevarno tvorbo (rak). Razen tega so v zdravem tkivu našli protitelesa, ki jih proizvaja organizem za obrambo pred prisotno tujo snovjo (antigenom).

Iz bolnih celic, ki so spremenile obliko, ekipi znanstvenikov ni uspelo izločiti virus (ki so ga pod elektronskim mikroskopom ugotovili pri nekem drugem poskusu). Toda tudi dr. Malmgrem misli, da je ta dokaz zelo važen, če ne celo najvažnejši. Pravi, da so tudi dosedaj predvidevali, da virus povzroča rak, toda, da je to prvič, kolikor on ve, da je nekomu uspelo z bolnega tkiva prenesti »bolezen« na zdravo tkivo.

Malmgrem ne zanika, da bi bil njihov virus lahko »sopotnik« ali »opazovalec« in globoko je prepričan, da gre za virus. Kaj drugega bi sicer moglo biti vzrok tiste »okužbe« zdravega tkiva? Poudarja, da so dobili »epidemiološka« potrditev svojega predvidevanja.

Na vprašanje, ali so blizu zdravlju proti raku, je šef ekipe dr. Morton rekel:

»Sedaj smo bliže poznavanju vzrokov raka in smo bolj kot doslej sposobni izdelati cepivo proti njemu.«

»Ali bo to kmalu?«

»Bolniki ne bodo zdravila dobili takoj, mogoče niti čez eno, niti čez dve leti. Toda mislim, da smo dosegli velik napredek v raziskovanju vzrokov raka pri ljudeh.«

J. A.

Samec je človek, ki raje pere nogavice kot posodo.

Presadite mi opičje srce, da boste videli, če se bom spremenil v človeka.

1	2	3	4	5	6	7	8
9							
10						11	
12				13	14		
15			16				
		17					
18	19						
20						21	22
23					24		
25				26			
27		28	29				
30							

Za ljubitelje križank

VEDORAVNO: 1. antikvar, prodajalec starih knjig, 9. oprema strojev in naprav, 10. koralni otok, 11. kemijski simbol za terbij, 12. vodna žival, 13. skladba za tri glasove, 15. površinska mera, 16. vrsta drevesa, tudi tovarna pohištva v Cerknici, 17. vrsta skladbe, 18. pokrajina, 20. kraj na Notranjskem, 21. Slovenski glasnik, 23. pripravniška služba, 24. grška orka, 25. kemijski simbol za titan, 26. najmanjši del snovi, 27. tropska žival, 30. nonsens, neumnost.

NAVPIČNO: 1. mejna reka med Nemčijo in Francijo, 2. vrsta hrošča, ki ga najdemo na trti, 3. malajska blaznost, 4. oranje, zorana zemlja, 5. začetnici avtorja »Visoške kronike«, 6. avtomobilska oznaka italijanskega mesta Nuro, 7. cirkuški umetnik, 8. tleka, 13. ribiško pribor, 14. slavno špansko nogometno moštvo, 16. nož za prebadanje, 17. sekane, 18. vrsta nakita, 19. vrsta tkanine, 21. priprava za phanje, 22. eno od imen egiptovskega predsednika Naserja, 24. nravslovje, etika, 26. ime igralca Ranerja, 28. avtomobilska oznaka Trsta, 29. okrajšava za imenovalnik.

(OPOMBA: križanka ni nagradna in nam rešitev zato ne pošiljajte. Na željo mnogih naročnikov bomo poslej občasno na zabavni in bralni strani objavljali tudi razne križanke in Sale.)

Profesor Zaehringar in Eamborh delata na inštitutu za nuklearno fiziko Max Planck.

Med ropotanjem z lesom je preslišal trkanje na nizka vrata. Sele ko so se vrata odprla in je ostraburja zanesla pramen snežink v koč, se je ozrl.

Na vratih je stala, zavita v veliko mantiljo, z velikim mufom na rokah, vsa s snegom pokrita ženska postava — gospa Marija Koprivovka, za njo pa — z veliko košaro široka postava njene kuharice Mice.

»Dobro jutro, Cotar!«
Cotar je samo pokimal. Niti prestal ni z delom.
»Nekaj malega sva vam prinesli, da ne boste lačni za praznike.«

Mica je začela skladati različne dobrote iz košare na klop poleg starca: moko, nekaj suhih klobas, kaša in druge jestvine.

Cotar je prijel konec Marijine mantilje in ga poljubil. A takoj je nadaljeval delo.

»Kaj pa delate?« je vprašala Marija.
Cotar — nobenega odgovora.

»Ali ste gluhi? Gospa vas vprašajo, kaj napravite iz tega?« se je Mica zadržala nanj.

Cotar ni odprl ust.

»Nu, pa z Bogom, Cotar! Jutri po zornici vam prinese Mica še staro sukno mojega soproga. Topla je, s kožuho vino podložena.«

Cotar je hlastnil po Marijini mantilji in jo poljubil trikrat zaporedoma. In brž je zopet prijel za pipec in rezal, rezal.

Marija in Mica sta se spogledali. Prva je zmajala z glavo, druga je dejala:

»Molči kakor zid. Menda se je zaobljubil Bogu!«

Odprla je vrata. Oster veter je zaplesal po bajti. Ženska kriča so zaplahutala in vrata so se hreščaje zaprla.

Cotarjeve bodoče, kalne oči so z grozo strmele na vrata. Potem se je trikrat pokrival in pljunil trikrat proti vratom. Odložil je delo in spravil vse v kot pod klop.

54

»Glejte, gvardijan se peljejo in gospod župnik!« je Katka zaklicala in pokazala na koleselj, ki je drdral mimo po cesti.

Grajžarju je padla polovica sadeža iz roke in se zakotalila v travo. Gledal je za vozom. Župnik se je ozrl proti koč. Gvardijan pa je z dvignjeno glavo gledal nepremično naprej.

»Ali me je videl?« se je frater ustrašil v prvem trenutku.

A takoj se je pomiril in pobral polovico jabolka ter jo ogledal, če se ni umazala.

»Danes dobim svojo admonitio secunda,« je dejal in se posmehnul.

Marija ga je pogledala in — razumela. Nehote se je odmaknila na klopi. On pa jo je postrani pogledal in se pristrčno zasmeljal, kakor ga je bila videla le malokdaj:

»Hahaha! Nu, če bo že admonitio, naj jo tudi zaslužim. Pred dnevom me moji čestiti bratje ne bodo videli.«

Ostal je in proti poldnevu spremil Marijo domov.
»Gospod frater, ali ne grešite proti samostanskim predpisom, če se sami izprehajate z žensko?« ga je podražila.

»Saj sem dejal, da si hočem drugi opomin zaslužiti. Dobim ga že tako, to vem.«
Prešerno so se mu zasvetile oči.

Na trgu se je gneča nekoliko polegla, ker se je bila večina sejmarjev že razšla po gostilnah. Pred samostanskimi vrati je Marija ugledala dva kapucina: trščato postavo patra Jurija in debeluhasti trebuh patra Hieronima. Cakala sta, da jima vratar odpre. Marijine oči so se srečale z meglenim pogledom debelega meniha in videla je, kako je p. Hiero-

nim pocukal tovariša za rokav in ga opozoril na mladi par na cesti.

Pater Jurij se je ozrl in pozdravil s sladkim nasmehom in globokim poklonom. Marija je ponosno odzdravila.

»Če pa zdaj ne dobite svojega opomina, recem, da se je hudič prelevil v angela.«

Grajžar je le skomignil z rameni. Vendar se mu je obraz zresnil in minila ga je vsa prešernost. Zavedel se je, da je drzno in nepotrebno škodoval — ne sebi, to ga ni skrbelo — škodoval je — Mariji.

Spremil jo je do hiše in se poslovil hladno in umerjeno, da so Mariji stihle solze v oči, kd je stopila v vežo.

x x x

Na svete Lucije dan, še pred dnevnim svitom, je sedel stari Cotar pri mrzlem ognjisku v siromašni izbi in žagal in tesal in rezal, da so trske letele okrog njega. Skrbno je izbiral iz kupa desčice in kličkov primerne kose različnega lesa. Izbral pa je zgolj les moškega spola: bor, javor, hrast, gaber, jesen in druge. Bukev je zavrgel, tudi desčico iz lipovine je vrgel pod klop. Devet kosov si je pripravil iz deveterih različnih lesov.

RUMENI TRAK

John je ljubil Jano. Stanovala sta v isti hiši in skupaj sta hodila v prvi razred. Jana je zmeraj nosila na vratu rumeni trak.

pa jo je vprašal takoj drugi dan, zakaj nosi rumeni trak, Jane pa mu je odgovorila:

»Zakaj nosiš na vratu ta rumeni trak?« je nekoč John vprašal svojo ljubljeno.

»Zakaj me nisi vprašal včeraj? Sicer pa sva srečno poročena, in kakšen pomen naj ima pri tem rumeni trak?«

»Ne morem ti povedati,« je odgovorila Jana. Toda John je kar naprej sitnaril in slednjič mu je obljubila, da mu bo kdaj kasneje, morda, povedala.

Poslej John ni več spraševal, čeprav bi še zmeraj rad vedel, kaj je s tem rumenim trakom.

Dnevi so minevali. John je včasih vprašal Jano, zakaj nosi rumeni trak, Jane pa mu ni in ni hotela povedati. Tako sta končala osnovno šolo in gimnazijo.

John in Jana sta preživela veliko srečnih let. Ko sta slavila zlato poroko, se je John ojunčil in spet vprašal Jano, zakaj nosi rumeni trak.

Skupaj sta doštudirala tudi visoko šolo. Ko sta dobila diplomi, je John spet vprašal Jano, zakaj nosi rumeni trak. Jana mu je odgovorila, da dan, ko sta diplomirala, za kaj takega res ni primeren.

»Ce si čakal tako dolgo, boš pa še malo,« mu je odgovorila Jana.

Ker sta se imela zelo rada, sta se zaročila. Jana je obljubila, da mu bo nemara na poročni dan izdala svojo skrivnost.

Prišel je dan, ko je Jana resno zbolela. Ko je John videl, da ženi ni več pomoči, je zajokal in jo še poslednjič vprašal:

Toda na svatbi je bil tak direndaj, da je John pozabil vprašati Jano. Pač

»Prosim te, Jana, povej mi, zakaj nosiš na vratu ta rumeni trak?«

»Prav,« mu je potihno odgovorila Jana. »Sedaj ga lahko odvežeš...«

John je s tresočimi se prsti odvezal rumeni trak in tedaj je glava njegove žene padla od telesa.

Po novem letu mora imeti v Svisi vsak avtomobil obvezno oznako »CH« — Svica. Lastnik avtomobila iz Basla pa je potuhtal, kako bo zadovoljil zakonskim predpisom, hkrati pa bo vendarle ostal izviren. Obvezni oznaki »CH« je dodal še črko E in sliko Ché Guevare in tako ušel kazni in enoličnosti. (Foto: Tanjug)

OSCAR WILDE
romantična zgodba
fantastično
9
Canterville

rikal še drugi sam bogve zakaj ne. Nazadnje je ob pol osmih duh moral opustiti svojo strahotno stražo, ker je služinčad že vstala. Odplazil se je v svojo čumrato prenišujočo kaj je hotel narediti in kako mu je spodletelo. Prebiral je debele knjige o davnih viteških prigodah kar je imel nepopisno rad in, ugotovil, da je vsakokrat, kadar je izrekel svojo prisego, petelin zmeraj dvakrat zapel. »Hudič poci-traj tega lopovskega petuha!« si je brundal v brado. »Bili so dnevi, ko bi mu bil zapičil v gola-nec svoje kopje in ga primoral, da bi mi še drugi zakirikal, pa čeprav bi koj potem erknil!«

teden in da se jim zareži z velikega zornega okna prvo in tretjo sredo vsak mesec, toda sedaj ni videl nobene rešitve, kako bi se lahko častno odpovedal tej svoji dolžnosti. Tako je prihodnje tri sobote kot po

Komaj je izrekel to strahotno prisego, je na rdeči opečnati stehi oddaljene kmetije zakirikal petelin. Strašilo je bruhalo v dolg zamolkel in neprijazen krot in čakalo. Minevala je ura za ura toda petelin ni zakiki-

Ogorčen se je zleknil v udobno svinčeno rakev in ležal v nji vse do večera.

Četrto poglavje

Prihodnji dan je duh čutil, da je zelo slab in utrujen. Grozovi-

navadi šel po hodniku med polnočjo in tretjo uro zjutraj in je zmeraj pretehtal vse možne varnostne ukrepe, da ga nihče ne bi ne videl ne slišal. Sezul si je škornje, hodil je, kar je mogel, nalahno po starih, črvi-vih podnicah, ogrnjen v velik in črn zametni plašč in prav pridno je uporabljal Olje z vzhajajo-čim soncem za mazanje svojih verig. Pa vendar tudi spričo vseh teh previdnostnih ukrepov ni imel miru. Čez hodnik so bile kar naprej napete vrvi, ob ka-tere se je spotikal v temi, in nekoč je prav nevarno padel, ker sta dvojčka namazala z ma-slom tla od Dvorane z gobelini do vrha hrastovih stopnic. Ta zadnja objestnost njegovih nasprotnikov ga je pošastno raz-kačila in je sklenil, da si še z zadnjim naporom vrne svo-je dostojanstvo in družbeni ugled. Prihodnjo noč, si je rekel, bo obiskal drzna mlada etonska dijaka v svoji slavni vlogi »Ne-ustrašnega Ruperta ali brez-glavega grofa«.

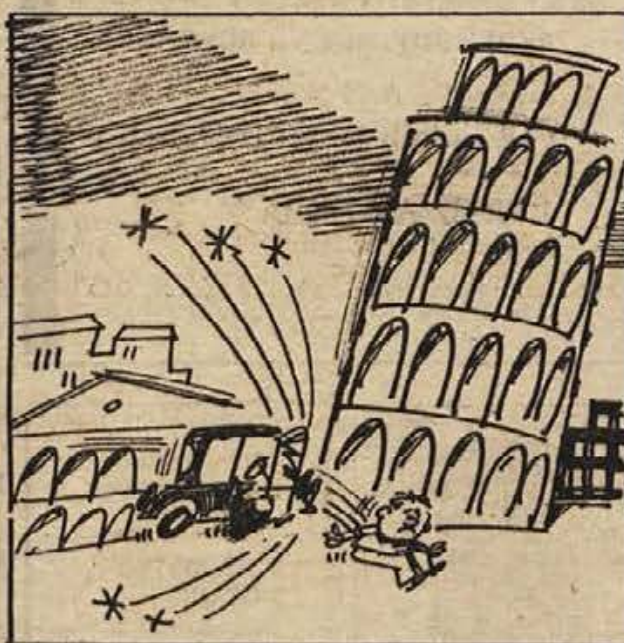
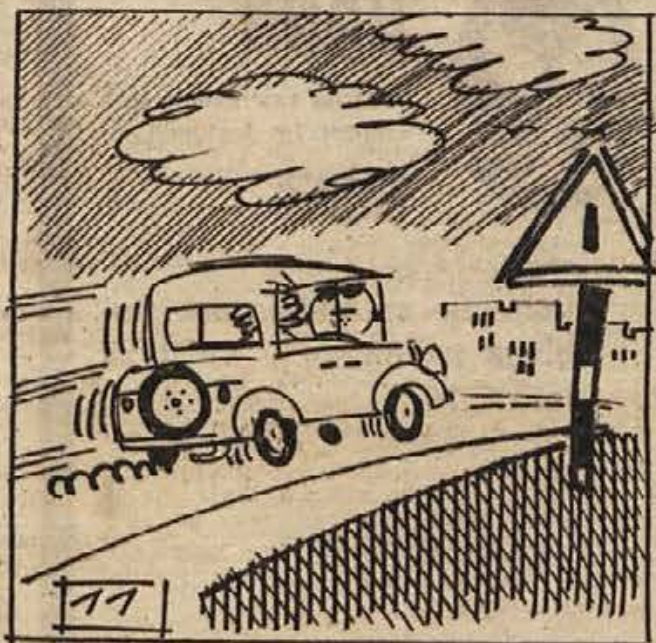
Maskiran v to vlogo se ni prikazal že več kot sedemdeset let, natančneje povedano, od takrat, ko je grozovito prestrašil lepo Barbaro Modish, da je zavoljo tega pretrgala zaroko z dedom sedanjega lorda Canterville in z lepim Jackom Castletonom ušla v Gretna Green. Pri tem je izjavila, da je ni sile na svetu, ki bi jo lahko primorala poročiti se s članom družine, ki dovoli takemu strašilu, da se zvečer mirno spreha sem in tja po terasi.

To »maskiranje«, da uporabim gledališki izraz, je bilo presneto zahtevno in duh je porabil tri dolge ure, da se je pripravil. Slednjič je bil le nared, pa se je okrog četrta na dve ponoči splazil iz svoje čumrate in tiho-tapsko zavil na hodnik.

ta razburjenja zadnjih starih tednov so mu pustila posledice. Živce je imel do kraja zrahljane in zdrznil se je že ob najmanjšem sumu. Celih pet dni ni stopil iz svoje čumrate in je sklenil, da se požvižga tudi na krvavi madež v knjižnici. Če se ta madež zdi Otisovi družini nepotreben, je jasno, da ga sploh niso vredni. Očitno so to ljudje plitvega, materialnega življenjskega nazora in docela nesposobni, da bi lahko ovrednotili simbolični pomen nematerialnih pojavov. Bila je njegova sveta skrb, da se prikaže enkrat na

skok v zameystvo

11. Kabriolet je pod Klarinim modrim vodstvom vneto požiral kilometre. Paradižnik je trmasto držal jezik za zobmi. To ga je uspavalo. Prav to pa je brzkone uspavalo tudi Klaro! Kako naj si sicer razlagamo tole: po dolgi, dolgi vožnji se je avto na vsem lepem ustavil. Ustavil tako odločno, da sta zakonca zletela na trdi tlak in se tu prebudila! Ko je Paradižnik odprl oči, je videl, da je

sprednji del avtomobila harmonika. Ko se je potipal po glavi, je našel na njej debelo buško in ko je natančneje pogledal, kaj je to, ki ju je tako trdo zaustavilo, je ugotovil, da je to velik, okrogel stolp.

No, pravo presenečenje je šele prišlo! Ko si je Paradižnik ta stolp pozorno ogledal, je opazil, da je ves nagnjen...

Oblila ga je zona!

Zdaj, zdaj se bo prikazal stražnik, plačala bosta globo in popravilo stolpa...

Ukrepati je bilo treba naglo. Zakonca sta zvelikla razbitino v najbližjo skrito ulico in se odpravila po mestu iskat — ne kulturnih znamenitosti, ampak mehanika. K sreči ta ni bil posebno daleč. Ni minilo pol ure in mojster se je že sklanjal nad strojem, tako kot se sklanja kirurg nad bolnikom.

VELEBLAGOVNICA
» NAMA «
LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 2

objavlja prosto delovno mesto

VODJE
oddelka konfekcije
ZA BLAGOVNICO V KOČEVJU

POGOJ:

poslovoška ali njej sorodna šola in 4 leta prakse na sorodnih delovnih mestih ali šola za prodajalce in 8 let prakse, poskusno delo 2 meseca.

Delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska služba podjetja do 18. februarja 1970.

Frutella

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

» PIONIR «
NOVO MESTO

vabi kandidate, ki nimajo uspešno dokončane osemletke in so stari najmanj 16 let, da se vključijo v tečaj za pridobitev poklica za:

- ZIDARJE
- TESARJE
- ŽELEZOKRIVCE

Kandidati bodo delali po posebnem programu izobraževalnega središča. Priučevanje traja 2 leti. Izredno ugodni pogoji priučevanja:

- kandidati so v rednem delovnem razmerju,
- vse oskrbne stroške v času priučevanja krije podjetje,
- tečajniki prejemanjo v času tečaja tudi denarno nagrado.

Kandidati naj pošljejo vloge kadrovski službi SGP »Pionir«, Novo mesto, Kettejev drevored 37.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

» PIONIR «
NOVO MESTO

razglašuje
prosta delovna mesta:

1. VEČ ZIDARJEV in TESARJEV na sektorjih Novo mesto, Ljubljana in Krško,
2. VEČ SOFERJEV na sektorju Ljubljana,
3. VEČ STROJNIH KLJUČAVNICARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
4. VEČ AVTOMEHNIKOV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
5. VEČ AVTOKLEPARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
6. VEČ AVTOLIČARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
7. ADMINISTRATORKE na direkciji v Novem mestu.

POGOJI ZA SPREJEM:

- pod 1.: končana poklicna šola zidarske ali tesarske stroke,
- pod 2.: opravljen izpit za voznika C kategorije,
- pod 3.: končana poklicna šola ključavničarske stroke,
- pod 4.: končana poklicna šola avtomehanske stroke,
- pod 5.: končana poklicna šola avtokleparske stroke,
- pod 6.: končana poklicna šola avtoličarske stroke,
- pod 7.: končana administrativna šola.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Za vsa delovna mesta je uvedeno poskusno delo. Ponudbe z življenjepisom in opisom dosežanj posiljite na naslov: SGP »PIONIR«, Novo mesto — kadrovski oddelek, Kettejev drevored 37.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA PRI

CESTNEM PODJETJU
v Novem mestu

razglašuje
prosto delovno mesto

VODJE
stranskih obratov

s polnim delovnim časom, za nedoločen čas

Kandidati morajo razen splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo srednjo izobrazbo strojne smeri in 5 let prakse na vodilnem delovnem mestu;
- da imajo odslužen vojaški rok
- Stanovanja ni.

Nastop dela takoj po izbiri kandidata s poskusnim delom 30 dni. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Ponudbe z opisom dosežanj dela, dokazili o strokovnosti in delu v drugih organizacijah naj pošljejo kandidati v 15 dneh po objavi takojšnji komisiji.

Komisija za delovna razmerja

RAZPISNA KOMISIJA

BELOKRANJSKEGA GRADBENEGA
PODJETJA, ČRNOELI

razpisuje mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev in pogojev, ki jih določajo zakoniti predpisi, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. visoka izobrazba gradbene stroke in najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki;
2. višja izobrazba gradbene stroke in najmanj 10 let delovnih izkušenj v stroki;
3. srednja izobrazba gradbene stroke in najmanj 15 let delovnih izkušenj v gradbeništvu.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Kandidati naj vložijo pismene ponudbe na upravo podjetja do 1. 4. 1970.

NOVOTEHNA
NOVO MESTO NOVOTEHNA

AVTO-MOTO DRUŠTVO NOVO MESTO

zaposli

več rednih INSTRUKTORJEV
za praktično vožnjo in

1 PREDAVATELJA

za teoretični del na tečajih

Interesenti naj se osebno zglašijo v pisarni AMD na Ljubljanski cesti

V PRODAJI FEBRUARJA!

ZARADI
OBISKOVANJA
POSERNE SOLE

želimo oddati

V REJNIŠTVO
5 OTROK

v starosti od 7 do 9 let.

Rejniki iz Mirne in bližnje okolice naj dostavijo ponudbe pismeno ali ustno na oddelek za družbene službe Obs Trebnje do 18. februarja 1970.

Oddelek za skupne in družbene službe pri Obs Trebnje

Oddelek za gospodarstvo in finance
občinske skupščine TREBNJE

razpisuje

na podlagi 11. člena odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Skupščinski Dolenjski list št. 20/67)

JAVNI NATEČAJ

Z natečajem se oddajo v uporabo stavbne parcele interesentom za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš v zazidalnem kompleksu Roje II. v k. o. Mirna.

Po tem natečaju bo oddanih 53 lokacij, in sicer:

1. lokacije za stanovanjske hiše z obrtnimi delavnicami (uslužnostna obrt), lok. št. 1-9
2. lokacije za montažno stanovanjsko gradnjo za tip hiše »Marles«, lok. št. 10-14
3. lokacije za gradnjo zidanih visokoprtiličnih stanovanjskih hiš, lok. št. od 15-53.

Cena zemljišča je 6,30 din za kvadratni meter, prispevek za komunalno urejanje znaša 12.150 din na lokacijo.

Varščina za pristop znaša 1.600,00 din in se nakaže na račun št. 521-697-17 Obs Trebnje. Vsem, ki na natečaju ne bodo uspeli, bomo varščino vrnili, varščino najugodnejših ponudnikov bomo obdržali in bo upoštevana pri obračunu plačila prispevka za komunalno urejanje.

Rok za vlaganje pismenih ponudb je vključno 27. februar 1970. Ponudbe morajo biti v zapечатih kuvertah, s priloženim potrdilom o vplačani kavciji in državnim kolkom za 1,00 din z označbo na kuverti »NATEČAJ ROJE II«. Odpiranje ponudb bo javno, in sicer v ponedeljek, dne 2. marca 1970, ob 13. uri v prostorih krajevnega urada Mirna.

Vse podrobnejše informacije daje oddelek za gospodarstvo in finance Obs Trebnje ob ponedeljkih, sredah in petkih v uradnem času.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO
IN FINANCE
Obs TREBNJE

GRADBENO IN OBRATNO PODJETJE
NOVO MESTO

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta za dela v Novem mestu in bližnji okolici:

1. gradbenega tehnika — lahko je začetnik
2. gradbenega delovodja
3. 10 zidarjev
4. 5 tesarjev
5. 20 delavcev

Kandidati naj se zglasijo na upravi podjetja ali naj pošljejo prošnje na naslov: Gradbeno in obrtno podjetje, Novo mesto, Germova 4.

DANA

tovarna rastlinskih specialitet in destilacija

MIRNA

razpisuje

licitacijo za oddajo prevoza
blaga na območju SFRJ za
leto 1970

za v soboto, 21. februarja 1970, ob 8. uri v podjetju na Mirni.

Podjetje bo sklenilo pogodbe za 8 kamionov od 2 do 10 ton nosilnosti. Prednost imajo prevozniki, ki imajo kvalitetna vozila in čim večjo koristno površino karoserije.

Vozila morajo biti opremljena s streho in cerado.

Ponudbe z navedbo cene za prevožen kilometer in opisom vozila (znamka vozila, nosilnost, koristna površina karoserije in leto izdelave) ter z navedbo, za katere kategorije ima voznik vozniško dovoljenje, pošljite v zaprti kuverti na gornji naslov najkasneje do 7. ure na dan licitacije.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETER, 13. FEBRUARJA: 8.01 Operna matineja, 9.05 Pionirski tečaj, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Martin Miš, Preskrba s sredstvi za varstvo rastlin v letošnjem letu, 12.40 Mail voikalni ansambli pojo, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.40 Posilni ob abornem ognju, 16.00

Vsak dan za vas, 17.05 Človek in zdravje, 18.15 Rač imam glasbo, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Henčka Burka, ta, 20.00 Nasopa sekstat «Luca Marenzoni» 20.30 «100 popos 13», 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 14. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja, 9.35 Čez zasnežene travnike, 9.50 «Naš av. zstop», 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Dušan Rebič: Gozd in okolje v Sloveniji, 12.40 z ansambli domačih napevov, 13.30 Priporočajo vam... 14.23 Lahka glasba za razvedrilo, 15.30 Glasbeni

intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Gremo v kino, 17.45 Jezi, kovni pogovori, 18.15 Dobimo se ob isti uri, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom bratov Avsenik, 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 15. FEBRUARJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - France Puntar: «Pravilica v modreme», 9.05 Srečanje v studiju, 14. 10.05 Se pomnite tovariši, Ladislav Grac-Kijev, V metehu, 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 11.50 Pogovor s posiljenci, 13.30 Nedeljska reportaža, 14.05 «Po domače» 14.50 Z novimi ansambli domačih napevov, 15.05 Nedeljsko sportno popoldne, 17.30 Radijska igra - Smiljan Rozman: «Veteri», 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 «V ne. doijo večer», 22.15 Plesna glasba z orkestrom Werner Müller.

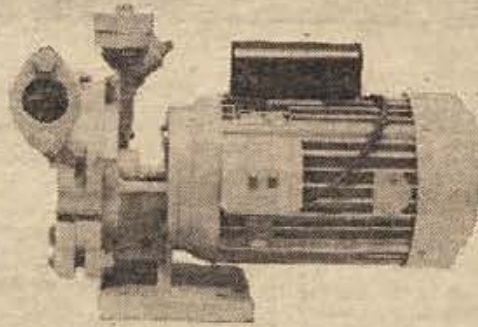
PONEDELJEK, 16. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja, 9.05 Za mlade radovedneže, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Ludvik Strobi: Prijava semenskih posevkov, 12.40 Potrjevanje, 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestror, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 «Signal», 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Lojzeta Slaka, 20.00 Simfonični koncert orkestra RT-Zagreb, 22.15 Za ljubitelje jaza.

TOREK, 17. FEBRUARJA: 8.04 Operna matineja, 9.35 S pianistom Silveom Stinglom, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Ivan Mrzel: Kokošji gnoj - gnojilo in krnilo, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena udeleževanje mladih, 15.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena udeleževanje mladih, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 V torek na svidenju, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franka, 20.20 Prodajalnik melodij, 21.25 Lahka orkestralna glasba, 22.15 Jugoslovanska glasba.

SREDA, 18. JANUARJA: 8.04 Glasbena matineja, 9.05 Nenavadni pogovori, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Anton Pretnesnik: Pretnesnik griniš v sodobnem gospodstvu, 12.40 Stovenske narodne v priredbi za glas in klavir, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sobi in vam, 18.40 Naš razgovor, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 «71 in operi», 22.15 S festivalov jaza.

ČETRTEK, 19. JANUARJA: 8.04 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo - «Joči, ljubljena dežela», 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jozef Maček: Razkuševanje zemlje na vsaki površini, 12.40 Čez polje in potoke, 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Lirika za otroke: «Mehurčič», 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne, 18.15 «Morda vam bo všeč», 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer do mladih pesni in napevov, 21.00 L. terani večer, 21.40 Glasbeni nokturno.

Izdelujemo električne črpalke, ki vam omogočajo avtomatično oskrbo z vodo z vašega vodnjaka.

Vodna črpalka tip EVC 31

Gospodnje, olajšajte si vsako dnevno delo s prcašanjem vode! Tudi sodobne gospodinjske naprave (bojler, pralni stroj in stroj za pranje posode) zahtevajo stalno vodo in pritisk. Enkratni nabavni stroški so neznatni v primerjavi z velikimi koristimi, ki vam jih nudijo priprave za avtomatično oskrbo z vodo. Vse potrebne informacije in prospekte dobite v našem predstavništvu v Ljubljani, Titova 38, telefon (061) 320-780 ali v naši tovarni.

ELEKTROKOVINA MARIBOR

MARIBOR, TRŽASKA CESTA 109, TELEFON (062) 32-250

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 15. FEBR.

- 9.00 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
- 9.25 POROCILA (Ljubljana)
- 9.30 NARODNA GLASBA (JRT) (Ljubljana)
- 10.00 RUSKA MATINEJA: Trupolno III 33, Serijski film - Filmska burleska, Risanika (Ljubljana)
- 11.30 TV KAZIPOT (Ljubljana)
- 11.50 Selva di Val Gardena: SMUK ZA MOSKE - NA SVETOV NEM SMUCARSKEM PRVENSTVU - prenos (do 13.30) (Ljubljana)
- 16.15 NA FUREŽNI DEN - reportaža (Ljubljana)
- 16.45 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VISOKIH TATRAH - posnetek teka na 30 km za moške (Ljubljana)
- 17.15 KOSARKA BEGRAD - OLIMPIJA - posnetek II. polčasa (Beograd)
- 18.20 PIŠTOLA ZA STRAHOPETCA - ameriški film (Ljubljana)
- 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.30 3-2-1 (Ljubljana)
- 20.35 HUMORESKA (Beograd)
- 21.20 VIDEOPON (Zagreb)
- 21.35 SPORTNI PREGLED (JRT) (Ljubljana)
- 22.05 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)
- 22.10 TV DNEVNIK (Beograd)

Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PONEDELJEK, 16. FEBR.

- 9.30 TV V SOLI (Zagreb)
- 10.30 NEMŠCINA (Zagreb)
- 10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
- 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
- 14.45 TV V SOLI - po jovitvi - (Zagreb)
- 15.40 NEMŠCINA - ponovitev (Zagreb)
- 15.55 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb)
- 16.10 FRANCOŠCINA (Beograd)
- 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.00 (Beograd)
- 17.50 SNEŽNA KRALJICA ZLEPLJENA BASEN (JRT) - (Ljubljana)
- 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.30 PO SLEDEH NAPREDEKA - (Ljubljana)
- 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
- 19.05 NARODNA IN ZABAVNA GLASBA (Skopje)
- 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
- 20.30 3-2-1 (Ljubljana)
- 20.35 Risto Trifković: ODVEONI LJUDJE - drama TV Beograd (Ljubljana)
- 21.40 ČLOVEK S KAMERO: Jagat - kanadski film (Ljubljana)
- 22.10 POROCILA (Ljubljana)
- 22.15 DIAGNOSTIKA ŠUCA IN OZILJA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.30 VEČERNI ZASLON (Sarajevo)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
17.50 OTROŠKI SPORED (Ljubljana)
18.15 TV VRTEC (Zagreb)
18.30 ZNANOST (Beograd)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
19.05 GLASBENA ODDAJA (Skopje)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

TOREK, 17. FEBR.

- 9.30 TV V SOLI (Zagreb)
- 10.30 RUSCINA (Zagreb)
- 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
- 14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
- 15.40 RUSCINA - ponovitev - (Zagreb)
- 16.10 ANGLESCINA (Beograd)
- 18.50 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VISOKIH TATRAH - posnetek teka na 15 km za moške - (Ljubljana)
- 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.30 SREČANJE V STUDIU 14: PORL IN trobentar Milorad Pavlović (Ljubljana)
- 19.00 SOBOHNO POSLOVANJE: Ruskijska tržišča: Marketing (Ljubljana)
- 19.30 CESTA IN MI: Pešci, kolesarji (Ljubljana)
- 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
- 20.30 3-2-1 (Ljubljana)
- 20.35 VELIKA IMENA SOBOHNEGA FILMA: Peter Brook-Lindsay Anderson-Toni Richardson: RDEČE, BELO IN... VESELJE V GLASBI: Domsjski valček (Ljubljana)

- TATRAH - posnetek teka na 15 km za moške - (Ljubljana)
- 17.20 VESELJE V GLASBI: Kaj je soneta (Ljubljana)
- 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.30 SREČANJE V STUDIU 14: PORL IN trobentar Milorad Pavlović (Ljubljana)
- 19.00 SOBOHNO POSLOVANJE: Ruskijska tržišča: Marketing (Ljubljana)
- 19.30 CESTA IN MI: Pešci, kolesarji (Ljubljana)
- 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
- 20.30 3-2-1 (Ljubljana)
- 20.35 VELIKA IMENA SOBOHNEGA FILMA: Peter Brook-Lindsay Anderson-Toni Richardson: RDEČE, BELO IN... VESELJE V GLASBI: Domsjski valček (Ljubljana)

SREDA, 18. FEBR.

- 9.35 TV V SOLI (Zagreb)
- 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
- 14.45 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
- 17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.30 (Beograd)
- 17.50 ODDAJE ZA OTROKE - (Beograd)
- 18.30 OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.35 OBREZJE - oddaja za italijansko narodno skupino - (Ljubljana)
- 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
- 19.05 POPULARNA GLASBA - (Sarajevo)
- 19.20 NERETVA II - reportaža iz cikla Karavana (Ljubljana)
- 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
- 20.30 3-2-1 (Ljubljana)
- 20.35 NA POTI PO PREZIHOVIH KRAJIH (Ljubljana)
- 21.20 G. Jonizetti: ZVONCEK - (Ljubljana)
- 22.10 POROCILA (Ljubljana)
- 22.15 POSNETEK BOKSA PRAZIER: ELLIS (Ljubljana)

Drugi spored:
17.20 POROCILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
17.50 ODDAJA ZA OTROKE - (Beograd)
18.30 REPORTAŽA (Sarajevo)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
19.05 POPULARNA GLASBA - (Sarajevo)
19.20 POLJUDNO ZNANSTVENI FILM (Zagreb)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

ČETRTEK, 19. FEBR.

- 9.30 TV V SOLI (Zagreb)
- 10.30 NEMŠCINA (Zagreb)
- 10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
- 11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)
- 14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
- 15.40 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb)
- 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
- 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) - (Beograd)
- 17.00 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VISOKIH TATRAH - posnetek moške štafete 3x10 (Ljubljana)
- 17.45 PRAVLJICA O POLOMLJENI LUTKI (Ljubljana)
- 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.30 ZGODBE S POPOTOVANJ - angleška serija (Ljubljana)
- 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
- 19.05 ENKRAT V TEDNU - (Ljubljana)
- 19.30 ZABAVA VAS JERRY LEWIS (Beograd)
- 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

- 20.30 3-2-1 (Ljubljana)
 - 20.35 P. M. Dostojevski: BRATJE KARAMAZOVI - nadaljevanje (Ljubljana)
 - 21.25 VEČER Z IVANOM POTRCEM - kulturne diagonale (Ljubljana)
 - 22.10 MOZARTOVA AVENIJA - film iz serije Zgodbe za vas (Ljubljana)
 - 22.35 MEDNARODNO PRVENSTVO UNIVERZE V SMUCANJU - (Ljubljana)
 - 22.50 POROCILA - (Ljubljana)
- Drugi spored:
17.20 POROCILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
17.50 DALJNOGLED (Beograd)
18.30 NARODNA GLASBA (Skopje)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
19.20 JERRY LEWIS (Beograd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PETER, 20. FEBR.

- 9.35 TV V SOLI (Zagreb)
- 11.00 ANGLESCINA (Beograd)
- 14.45 TV V SOLI (Zagreb)
- 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
- 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) - (Beograd)
- 17.45 DAVID COPPERFIELD - serijski film (Ljubljana)
- 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.30 GLASBA ZA STARO IN MLADO (Beograd)
- 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
- 19.05 V SREDIŠČU POZORNOSTI: Mladina danes in jutri - (Ljubljana)
- 19.45 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
- 20.30 3-2-1 (Ljubljana)
- 20.35 CENA ZA NASILJE - angleški film (Ljubljana)
- 22.20 MALO JAZ, MALO TI quiz TV Zagreb (Ljubljana)
- 23.35 POROCILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.20 POROCILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
17.50 SERIJSKI FILM (Zagreb)
18.30 GLASBENA ODDAJA - (Beograd)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
19.05 MOZAIK (Sarajevo)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TVD (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SOBOTA, 21. FEBR.

- 9.05 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
- 9.35 TV V SOLI (Zagreb)
- 11.00 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
- 13.00 Visoke Tatire: SVETOVNO PRVENSTVO NA 90-METRSKI SKALNICI - prenos (do 18.00) (EVR - Ljubljana)
- 17.45 OBZORNIK (Ljubljana)
- 17.50 PO DOMACE Z VESELIMI HRIBOVCI IN STARIMI LJUBLJANCANI (Ljubljana)
- 18.20 Daudet: TARTARIN V ALPAH nadaljevanje in konec - (Ljubljana)
- 19.15 MOZAIK (Ljubljana)
- 19.20 S KAMERO PO SVETU: Neke skandinavsko poletje - (Ljubljana)
- 19.45 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
- 20.30 3-2-1 (Ljubljana)
- 20.35 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)
- 21.35 REZERVIRANO ZA SMIH (Ljubljana)
- 21.50 DESTREY - serijski film - (Ljubljana)
- 22.40 TV KAZIPOT (Ljubljana)
- 23.00 POROCILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.20 POROCILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
17.50 NARODNA GLASBA - (Beograd)
18.20 OTROŠKI SPORED - (Beograd)
19.20 S KAMERO PO SVETU
18.35 J MAC PITTERS (Beograd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

Vsa Vaša peresa

lahko naženete v boj s tržiščem - uspeh bo majhen!

Oglas

v našem listu Vas najučinkovitejšje predstavi kupcem!

— Tinček, kolikokrat sem vam pa že rekla, da me ne trepljajte po ramenih!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

RAZGLAS ROKA

ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1970/71 IN 1971/72

Na podlagi določil 12. člena pravilnika o določanju količin lesa za domačo uporabo GG Brežice objavljajo GOZDNI OBRATI Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Radeče, Senovo in Sevnica

ROK ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1970/71 in 1971/72

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na področju zgoraj navedenih gozdnih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, kakor tudi izven gozdov v roku

od 1. februarja do 15. marca 1970

Kraj in čas priglasitve v navedenem roku bodo gozdni obrati objavili na krajevno običajne načine.

Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno priglasiti sečnji za dve leti skupaj (1970/71 in 1971/72).

Vsak gozdni posestnik mora ob priglasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno priglašene količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo lesa za kurjavo in tehničnega lesa, in koliko je namenil za prodajo. Če ima gozdni posestnik zaradi večjih popravil stavb v svojem gospodarstvu ali novogradnji večje potrebe po tehničnem lesu, mora ob priglasitvi sečnje obvezno predložiti potrjeno gradbeno dokumentacijo. Priglasitev je sicer možno opraviti tudi pisмено na gozdni obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pismini prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene potrebuje les.

V razpisnem roku so priglasitve sečenj proste vsakega plačila.

Izven razpisnega roka gozdni obrati ne bodo več sprejemali priglasitve, razen za posebne potrebe v primeru elementarnih nezdod. Brežice, 26. 1. 1970

Uprava Gozdnega gospodarstva
Brežice

UPRAVNI ODBOR
BELOKRANJSKEGA GRADBENEGA
PODJETJA, CRNOMELJ

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. gradbenega inženirja
2. gradbenega tehnika
za visoke gradnje

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: inženir gradbeništva z odsluženim vojaškim rokom;

pod 2.: dokončana gradbena tehniška šola — visoke gradnje in najmanj 1 leto delovnih izkušenj.

Poskusno delo 2 meseca.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Stanovanje po dogovoru.

Kandidati naj vložijo pisemne ponudbe na upravo podjetja do 1. 3. 1970.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferenice SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik): Ria Bačar, Slavko Došk, Miro Jakopac, Marjan Legat, Marija Padovan, Jože Primc, Jože Spilhal, Josica Poppey, Ana Vitkovič in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškočan.

IZHAJA VSAK ČETRETEK — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna naročnina 24,50 dinarjev, plačljiva vnaprej — Za inženirstvo: 100 dinarjev ož. 8 ameriških dolarjev (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti) — Iškoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu: 621-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Pošta predal: 35 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska CGP »Delo« v Ljubljani.

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 13. februarja — Katarina
Sobota, 14. februarja — Valentin
Nedelja, 15. februarja — Vesela
Ponedeljek, 16. februarja — Danilo
Torek, 17. februarja — Silvin
Sreda, 18. februarja — Dragoslava
Četrtek, 19. februarja — Miroslava

KINO

Brestanica: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Cukar.«
Brežice: 13. in 14. 2. jugoslovanski barvni film »Most«, 15. in 19. 2. angleški barvni film »Maroko 7«, 17. in 18. 2. italijansko-francoski film »Glavar rodbine.«

Crnomelj: Od 13. do 15. 2. ameriški barvni film »Bandolero«. 17. in 18. 2. italijansko-nemški barvni film »Skritivnost treh Džunk.«

Kočevje — Jadrana: 13. 2. angleški barvni film »Klub morilcev iz Brooklyna«, 14. in 15. 2. francoski barvni film »Barčica po morju plava«, 16. in 17. 2. ameriški film »Turzan zmaga«, 18. 2. francoski barvni film »Eskalacija«, 19. in 20. 2. ameriški barvni film »Tujska legija«.

Kostanjevica: 15. 2. ameriški barvni film »Operacija Groma.«

Krško: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Komedijantski«, 18. in 19. 2. ameriški film »Prepovedujem se...«.

Metlika: Od 13. do 15. 2. nemški film »Nenavadni motivi«, Od 13. do 15. 2. ameriški barvni film »Hlek v sistem očesa«, 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Kaj je novega, mučka?«.

Mirna: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Kaj je novega, mučka?«.

Mokronog: 14. in 15. 2. jugoslovansko-nemški barvni film »Suta.«
Novo mesto: 13. 2. ameriški film »Pesk Iwo Jima«, Od 13. do 15. 2. ameriški barvni film »Lovci na skalpe«, 16. in 17. 2. francoski barvni film »Majhne vrline — veliki grehi«, Od 18. do 20. 2. domači barvni film »Most« — **POTILOCI KINO NOVO MESTO:** Od 13. do 17. 2. francoski barvni film »Nalivci.«

Ribnica: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Čudežni svet bratov Grimme«.

Sevnica: 14. in 15. 2. angleški film »Gledališče smrti«, 18. 2. dansko-švedski film »Jaz, ljubimec.«

Sodražica: 14. in 15. 2. ameriški film »Kleopatras.«

Sentjernež: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Strideset morilcev.«

Trebnje: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Hombres«, 18. 2. ameriški barvni vitezki film »Camelots«.

ČESTITKE

Dragemu sinu, bratu in moču Jožetu šepcu iz Trebojega želimo za njegov bližnji rojstni dan vse lepo in mnogo zdravlja: ata, mama, brata Stane iz Nemčije in Nace z družino, posebno pa žena Anica.

Dragemu atu Jožetu Urbanecu iz Dol. Toplice za njegov 70. rojstni dan še mnogo let iz srca želijo žena Tončka, hčerka Anica ter sinova Jože in Franci z družinama. Enako želijo tudi hčerki Anici za njen 20. rojstni dan.

Dragi stari mami in prababici Juliji in Babeoni, Novo mesto. Glavni trg 4, iskreno čestita za

visoki jubilej 81 let — vnuk Slavko z družino iz Kanade.

Ljubemu atu in mami Bobnarjevina, po domače Račanovi, iz Rdečega kala za njuno praznovanje obilo sreče in zdravlja hčerka Viča z družino. Domačin pa lep pozdrav.

Dragemu možu in skrbnemu očetu FRANCU BLAZIGU iz MACKOVCA 16 za njegov 60. rojstni dan vse lepo in veliko zdravlja želijo žena Mimi, sinova Franci in Zvonko, hčerka Zali in Marica z možem Karlom.

PREKLICI

Opozorjam vsakogar, ki bi kaj prodal ali posodil Francetu Strni, da se ne bo plačevalo iz mojega imetja Jože Lube, Vrh 14, Hnje.

Pavel Šaner, Črni potok 17, Kočevje, prepovedujem pašo kokoši po mojem vrtu. Kdor ne bo tega upošteval, ga bom sodno pragnjal.

Preključam nerazsodne besede, ki sem jih govoril o Mariji Strojmenoviči iz Ribnice 275, ker so bile nerazsodne. Smitja Hlucky — Ribnica 372.

Karol Knavs, Segova vas 39, Loški potok, preključam zaljube besede, ki sem jih izrekel o Vinaku Moharju, Segova vas 6, Loški potok.

Anton Pavlin iz Loke in Anton Vodopivec iz Orhovice pri Sentjerneju prepovedujeta pregon za

brezu stanju. Alojz Potočar, Dol. Kamenc 27, Novo mesto.

PO UGODNI CENI prodam 5 1/2-KW elektromotor nemške znamke v dobrem stanju. Martin Blizjak, Arto 3, Studeneč.

PRODAM uvožen avtomatski stroj za izdelavo stresne cementne opeke — dvorezno — 3.000 modelov, zmogljivost 600 kosov na uro. Cena ugodna. Naslov v upravi lista (219/70).

PO UGODNI CENI prodam ali zmenjam za kar koli iste vrednosti ročno motorno kosilnico. Edo Rostobar, Rožno 48, Blanca.

PO UGODNI CENI prodam enofazni varilni aparat, enofazni enofazni varilni aparat, enofazni žične mreže za ograje vrtov, enofazni aparat za punktiranje (približno 2000 amperov). Alojz Ršen, Pavla vas, Tržišče na Dolenjskem.

POSEST

PRODAM ali dam v najem z ugodnimi pogoji zaradi starosti in bolezni vinogradi; lepa sončna lega, primerno za vikend. Prodajni pogoji tudi več tisoč kilogramov sena in oljave. Interesenti naj se zglašijo pri Hrastarju, Bratin 17, Novo mesto.

PRODAM VINOGRAD (12 arov) v Bolniku. Dostop možen z avtomobilom. Informacije pri Matiji Koharju v Bolniku, Tržišče.

PRODAM VINOGRAD in zidnico, primerno za vikend (vodnjak in pitna voda), ter 30 arov gozda, 15 minut od Bele cerkve, Mar. in Udvane, Gorenja vas 16, Smarjeta.

UGODNO PRODAM zemljišče, primerno za vikend, v bližini Bele očke. Naslov v upravi lista (281/70).

PRODAM lepo zasajen vinograd (10 arov), 2 kilometra od asfaltne ceste. Zelo primerno za vikend hišico, v vasi Ignac Korbar, Pluska 4, Trebnje.

RAZNO

PREPROSTA 43-letna vdova (upokojenka) s sinom želi spoznati vdovo, upokojenca od 45 do 60 let, s stanovanjem. Alkoholični izključeni. Naslov v upravi lista (274/70).

ZA RAZŠIRITEV dobre ideje obrti na Dolenjskem potrebuje najnuj 10.000 dinarjev za ono leto. Več ustno. Ponudbe pod »Dolenjskas«.

IZGUBIL SEM rezervno kolo št. 88018 od Sentjerneja do Novega mesta. Poštenega najditelja prosim, da ga proti nagradi vrne na naslov: Šuštaršič, Dobravnica 3, Sentjernež.

IZGUBIL SE JE lovski pes, krakodlak nemški pitjar, temno rjave barve. Sliši na ime Tref. Kdor koli bi psa kje videl ali karkoli o njem vedel, naj to sporoči lastniku psa, gozdarju Francu Kopinču iz Sentjerneja 14. ali postali LM v Sentjerneju. Najditelj psa bo prejel lepo nagrado.

PROTI SLADKORNI bolezni, protinu in toščavosti (bolezensko mu delbenjen) pomaga roganski DONAT vrolec. Dobite ga v Nove mestu pri FAMEJNIKU — tel. 21-129, STANDARBU (MERCATORII) — tel. 21-158 in pri DOLENJSKI — tel. 21-440.

ČE STE v zadregi, kakšen prstan bi podarili svoji ljubljini, občinite starišarja Otmarija Zidarica v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze). — Z izrekom tega oglasa dobite 10 % popust!

NA NOVO OPREMLJENO hrčnico oddam v najem. Aleksič, Brežice.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISCEM DEKLE, ki bi pomagala pri gospodinjstvu pri 3-članski družini v Trstu (vila ob morju). Dobra plača, znanje italijanščine in kuhanja ni potrebno. Robert Dulcar, Ljubljana. Informacije: Snežnika ulica 10/L

ISCEM DEKLE ali mlajšo upokojenko za gospodinjstvo pomočnico na kmetiji. Jakob Vidmar, Išanska cesta 392, Ljubljana.

BRIVSKO-FRIZERSKO vajenku sprejemam. Naslov v upravi lista (283/70).

SPREJMEM pečarskega vajenca. Hrana in stanovanje v hiši. Pogoj osemlitka. Marjan Fujač, Smlednik, Medvode.

SPREJMEM pridno in pošteno dekle v gospodinjstvo; lahko je začelnica. Ima tudi možnost priučitve v pitelstvo. Ponudbe: Angela Čuntala, pištilja, Ljubljana, Bolgarska 23.

3-ČLANSKA DRUŽINA išče gospodinjstvo pomočnico. Dr. Müller, Ljubljana, Janškova 5.

GOSTILNA »ANICA CECAR«, Ivančna gorica, sprejme zdravo kmečko dekle za pomoč v kuhinji. Stanovanje in hrana v hiši.

ISCEM gospodinjstvo pomočnico k 4-članski družini. Nudim hrano in stanovanje. Plača po dogovoru. Neška Hrovat, Domžale, Krakovska, n. h.

TAKOJ NUDIM OSKRBO starejši upokojenki, ki bi vsak drugi teden 8 ur passala na dojenčka. Slavica Arderšč, Zidani most (Masland).

GOSPODINJSKO pomočnico iščem. Prevec, Roška 21, Ljubljana. Javite se v nedeljo ali po pištce.

ISCEM NATAKARICO, samostojno, s delnim znanjem rumiškega in italijančnega jezika. Josica Bobič, Good Martuljek 70.

GOSTILNA Cilka Lukež sprejme starejšo pridno kuharico. Stanovanje v hiši. Cilka Lukež, Brežice.

POMOČ v kuhinji potrebujem ta. ko. Bite Golobč, JARSKA 33, Ljubljana.

STAŃOVANJA

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v centru Novega mesta za enosobno v Ljubljani. Zlata Anžinar, Novo mesto, Glavni trg 9.

ODDAM opremljeno sobo samostojno motelu. Naslov v upravi lista (311/70).

MOTORNA VOZILA

UGODNO PRODAM Tomos Avtomatik Naslov v upravi lista — (277/70).

PRODAM TRAKTOR aštajers (26 konj) s raznimi potniki priklopci. Karel Miklavčič, Gor. Brezovica 20, Sentjernež.

PRODAM dobro ohranjen registriran Fiat 750 — tudi na ček. Naslov v upravi lista (286/70).

PRODAM

PRODAM nov austrijski 1300. Naslov v upravi lista (289/70).

PRODAM motorno kolo Jawa 175 cm³, skoraj novo — prevoženih 4500 km. Stane Seničar, Orošje 2, Sevnica ob Savi.

PRODAM MOPED T 12 in plinško peč. Hočevar, Kidričev trg 2, Novo mesto.

PRODAM ZASTAVO 780. letnik 1968. Igor Gruden, Jurka vas 8, Straža.

PRODAM AVTO Simca 1000 L5, prevoženih 35.000 km, dobro ohranjen, leto izdelave 1967. Cena po dogovoru. Ogled vsak dan od 7. do 15. ure. Ivan Brinovšč, Studeneč 38, Studeneč pri Sevnici.

PRODAM MLIN na en par kamnov za belo žito in žago vemečjanko na dva lista, vse na električni pogon. Ciril Jerman, Krka 3, Novo mesto.

PRODAM škodlino karoserijo. Naslov v upravi lista (271/70).

PRODAM kosilnico Alpina z žetveno napravo, dobro ohranjeno. Franc Kerne, Globodol, Mirna peč.

PRODAM distov motor 8 KS, Janskovec, Družinska vas 6, Bela cerkev.

PRODAM dobro ohranjeno lovsko puško znamke Hammerles, kalibra 16 x 16, ter moped T-12, letnik 1966. Franc Siak, Trebnje 49.

POCENI PRODAM leseno garazo. Zglašite se na tel. 21-847.

UGODNO PRODAM mlajšino, prevozno, širina bobna 72 cm, na letve, v dobrem stanju; prikolico (3-tonsko, dvosono), nov avtomatski biljard in renovirani ter pribor za biljarde. Ivan Euprosič, Krško, Cesta krških bratov 139.

PRODAM Kostanjevo kolje (za vinograd). Naslov v upravi lista (310/70).

PRODAM KOSILNICO BCS v do-

Obvestilo ogleševalcem

Mnogi naši bralci, ki pošiljajo ponudbe na razne oglase, zlasti pa na tiste, ki so objavljeni pod šifro, ki se objavljajo, naj jim pošljemo naslove strank, ki take oglase naročajo. Ker ne moremo vsakomur posebej odgovorjati, ponovno sporočamo:

pisma (odgovore) na male oglase s šifro oddajamo neodprta v roke tistim, ki so tak oglas naročili. Naslova take stranke ne moremo izročiti NI-KOMUR. Zlasti velja to za vse šentlovanjske ponudbe in podobne zaupne oglase.

UPRAVA LISTA